

Aktia

Näkee jokaisessa asiakkaassaan ihmisen.

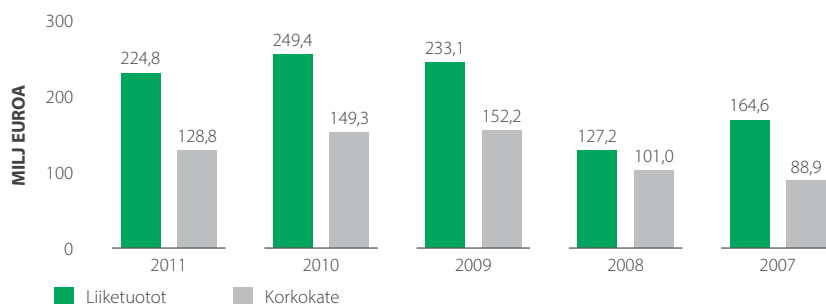
VUOSIKERTOMUS 2011

Aktia tarjoaa yksilöllisiä ratkaisuja laajasta pankki-, omaisuudenhoito-, vakuutus- ja kiinteistönvälityspalvelujen valikoimastaan. Aktian toiminta-alueita ovat pääkaupunkiseutu, rannikko ja kasvukeskukset.

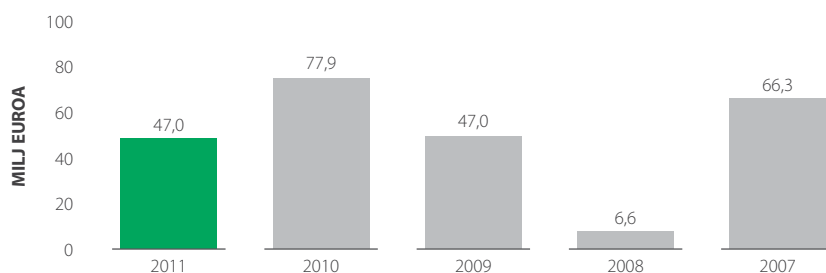
Vuosi 2011 lyhyesti

- **Liikevoitto oli 47,0 (77,9) miljoonaa euroa** ja vuoden tulos 36,5 (58,0) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos oli 0,53 (0,83) euroa.
- **Luottojen ja vakuutusmaksusaatavien alaskirjaukset alenivat 20 prosentilla** 11,3 (14,1) miljoonaan euroon.
- **Hallitus ehdottaa 0,30 euroa per osake.** Osinkopolitiikka muutettiin 40–60 prosenttiin konsernin tuloksesta aiemmasta 30–50 prosentista.
- **Organisaatorakennetta muutettiin** konsernin kasvu- ja kannattavuustavoitteiden saavuttamiseksi ja toimintamallin asiakaslähtöisyyttä parannettiin entisestään.
- **Aktia myy 66 % Aktia Vahinkovakuutusyhtiöstä** Folksamille och Veritakselle. Aktia jatkaa vahinkovakuutuksien myymistä mutta tuotanto siirtyy Folksamille.
- **Aktia jätti Finanssivalvonnalle IRBA hakemuksen** minkä odotetaan hyväksyttävän 2012 aikana ja nostavan ensisijaisten omien varojen suhdetta 3–5 prosentilla.
- **Ensisijaisten omien varojen suhde parani 10,6 (10,1) prosenttiin ja vakavaraisuus 16,6 (15,9) prosenttiin** ylittäen myös tiukemmat viranomaisvaatet.

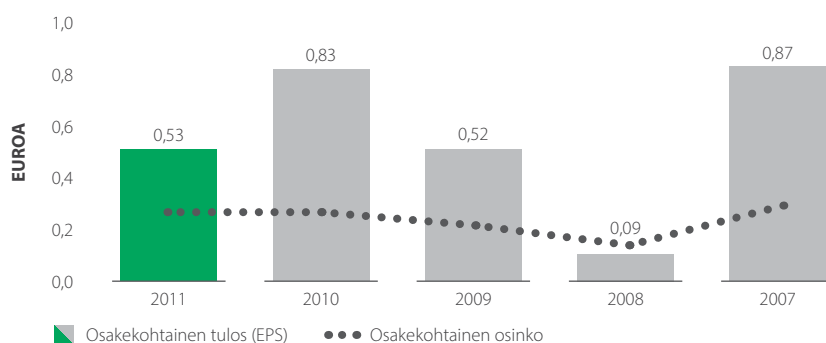
Liiketuotot ja korkokate

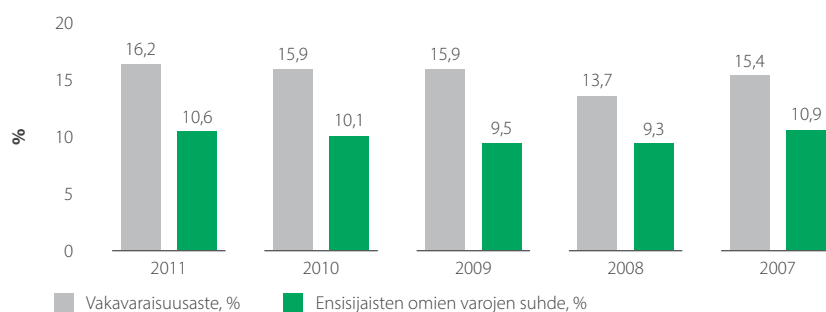
Liikevoitto

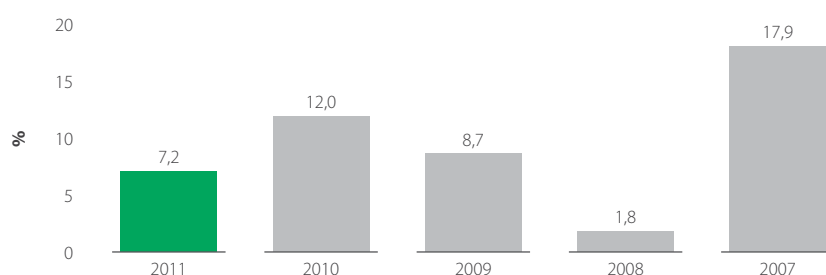
Osakekohtainen tulos ja osinko

Vakavaraisuus

Oman pääoman tuotto (ROE)

Sisältö

Yksi Aktia muutoksessa	2
Tavoitteet ja tulemat 2011	5
Aktia palvelee	6
Aktia Store	7
Aktia yhteistyössä Moomin Charactersin kanssa	7
Aktia Premium	7
Aktia Varainhoito	8
Aktia Private Banking	9
Aktia – osa paikallisyhteisöä	10
Osakepääoma ja omistajat	14
Hallituksen toimintakertomus	16
Aktia Oyj – Konsernin tilinpäätös	27
Tietoja konsernin toiminta-kertomuksesta ja tilinpäätöksestä	121
Tilintarkastuskertomus	122
Hallintoneuvoston esitys	123
Aktia Oyj:n hallinnointiraportti	124
Hallitus	128
Konsernijohto	129
Kalenteri 2012	130

Yksi Aktia muutoksessa

Hyvä tulos markkinoiden epävakaudesta huolimatta

Huolimatta epävakaisesta markkinatilanteesta Aktian vuoden tulos oli suhteellisen hyvä. Alhainen korkotasoa vaikutti, ja tulee jatkossakin vaikuttamaan, meihin, mutta korkokorotuksen heikentymistä tasapainottivat kohonneet palkkiotuotot, parempi henkivakuutusnetto ja kasvanut vahinkovakuutusnetto. Taseemme on vahva ja maksuvalmiutemme hyvä.

Velkakiiri ei vaikuttanut Aktian maksuvalmiuteen eikä jälleenerahoitukseen. Aktia Hypoteekkipankin kesäkuussa liikkeeseen laskema joukkovelkakirjalaina sai hyvän vastaanoton, ja 500 miljoonan euron laina ylimerkittiin.

Aktian konservatiivisen luottopolitiikan ansiosta luottojen arvonalentumistappiot olivat edellisvuotta vähäisemmät. Nykyisen strategiamme myötä suuntauksen voi odottaa jatkuvan.

Aktia on viime vuosien aikana jatkanut panostuksiaan tietotekniikkaan ja markkinointiin. Se on ollut välttämätöntä, jotta olemme voineet vahvistaa asemaamme pankki-, sijoitus- ja vakuutuspalvelujen tarjoajana. Näitä panostuksia jatketaan.

Alhaisena jatkuva korkotilanne hankaloittaa pankkitoimintaa ja rasittaa kannattavuuttamme. Lähivuosina keskitymme kasvattamaan myyntiä niin konttoreissa, puhelimitse kuin verkossakin ja jatkamme samalla kustannusten karsimista.

Keinuntaa finanssimarkkinoilla

Vuonna 2008 alkanut finanssikriisi leimasi edelleen talouskehitystä vuonna 2011. Positiivisen alkuvuoden jälkeen tunnelmat Euroopassa vaihtuivat pelkoon, pessimismiin ja paniikkiin. Etelä-Euroopan velkatilanne oli päivittäinen puheenaihe, ja finanssimarkkinoiden tila muistutti Lehman Brothersin konkurssin aikaa. Joulukuussa 2011 Euroopan keskuspankin oli vihdoin rauhoitettava markkinoita tarjoamalla euroopalaisille pankeille ja rahoituslaitoksille 3-vuotista pitkän aikavälin jälleenerahoitusta 1 prosentin korolla. Operaatio toistettiin helmikuussa 2012, ja tilanne on saatu normalisoitua. Meillä on nyt hieman lisääntynyt rakenteellisten ongelmien

en ratkaisemiseen. Aktia ei osallistunut edellä mainittuihin Euroopan keskuspankin järjestämiin likviditeettioperaatioihin.

Finanssimarkkinoiden epävarmuus vaikutti Euroopan talouskasvuun. Vaikuttaa siltä, että Euroopan talouskasvu on ollut jopa negatiivista vuoden 2011 lopussa ja vuoden 2012 alussa. Elpyminen lienee alkanut, mutta kasvun ennustetaan jäävän erittäin alhaiseksi vielä pitkäksi aikaa. Suomen talous on ollut hämmästyttävän vastustuskykyinen, ja työttömyys laski yli prosenttiyksikön. Epävakaus näkyy kuluttajien luottamuksessa omaan talouteensa. Se laski syksyllä ennätysmäisen alas.

Osakemarkkinoilla vuosi oli heikko, kun kurssit heikkenivät voimakkaasti useimmissa maissa. Korot laskivat, ja korkosijoittajat pääsivät enimmäkseen hyviin tuloksiin.

Aktian valinnat

Rahoituslalla on edessä muutamia vastatuulen vuosia vuosikymmeniä kestäneen vahvan kasvun jälkeen. Finanssikriisi on johtanut kattavaan uuteen viranomaisääntelyyn ja korkeampiin pääomavaateisiin. Lyhyellä aikavälillä seurauksena on kannattavuuden lasku. Ennätyskellisen matala korkotilanne rasittaa rahoitusalan ja Aktian kannattavuutta jo nyt.

Tämän vuoksi fokuksemme on viime vuosina ollut luonnollisten vahvuusiemme kehittämisessä ja samalla pääoman vapauttamisessa ja

kustannusten karsimisessa niillä osa-alueilla, joilla meillä ei ole pitkällä aikavälillä mahdollisuutta saavuttaa hyvää tulosta.

Tärkeimmät asiakasryhmämme ovat yksityishenkilöt, yrittäjät ja pienyritykset sekä sijoittamisen ja säästämisen osalta instituutit ja instituutiosijoittajat. Asiakkaamme arvostavat hyvää, henkilökohtaista palvelua omalla äidinkielellään, hyviä verkko- ja puhelinpalveluita, nopeaa vastausta rahoitus- ja vakuutuskselyihin sekä sijoitusmarkkinoiden mahdollisuuksien laaja-alaista tuntemusta. Aktian vahvuudet ovat asiakkaiden kanssa käytävä vuoropuhelu ja asiakkaiden tarpeita vastaavien ratkaisujen tarjoaminen. Haluamme kasvaa sekä orgaanisesti että yrityskauppojen kautta näiden asiakasryhmien parhaan palvelun lähtökohdista. Kasvun tulee olla kannattavaa, ja meidän on huolehdittava siitä, että omistajillemme maksamamme osinko pysyy vakaana.

Mahdollisuus strategiseen yhteistyöhön Ålandsbankenin kanssa on ollut esillä Aktiassa vuodesta 2003. Keskusteluja Ålandsbankenin omistajien kanssa jatkettiin vuonna 2011, mutta kesällä päädyttiin siihen, että edellytyksiä tai halua konkreettisiin toimiin tällä saralla ei enää ollut. Aktia teki omat johtopäätöksensä ja myi Ålandsbanken-omistuksensa syyskuussa.

Tärkein tulevaisuuden haasteemme on ylläpitää palvelujemme ja tuotteidemme tuotantokustannusten kilpailukykyä. Pyrimme siksi jatkossa löytämään strategisia yhteistyökumppaneita auttamaan kustannusten supistamisessa.

Aktian vakavaraisuus hyvällä tasolla

Tämän päivän finanssimaailmassa toimiminen edellyttää hyvää vakavaraisuutta. Globaalien finanssikriisin myötä viranomaiset ovat kiristäneet pankkien ja vakuutusyhtiöiden vakavaraisuudelle ja pääoman riittävydelle asetettuja vaatimuksia.

Vaikka liikevoittomme oli heikompi kuin vuotta aiemmin, Aktia Pankin vakavaraisuus ja ensisijaisten varojen suhde paranivat. Aktia jätti kesällä 2011 IRBA-hakemuksen Finanssivalvonnalle. IRBA on lainasalkun riskien arviointimenetelmä, joka edellyttää valvontaviranomaisen hyväksyntää. Kaikki pörssinoteeratut kilpailijamme käyttävät tätä menetelmää. Odotamme hakemuksemme tulevan hyväksytyksi vuoden 2012 lopussa, ja silloin ensisijaisten omien varojen suhde nousee 3–5 prosenttiyksikköä. Aktiasta tulee yksi Pohjoismaiden parhaiten pääomitetuista pankkikonserneista.

Aktia Pankki kuuluu niihin harvoihin pankkeihin, joiden luottoluokitus pysyi ennallaan läpi finanssikriisin keväästä 2007. Monien muiden pankkien luottoluokitusta oli laskettu jo aikaisemmin, ja myös Aktia Pankki Oyj:n luottoluokitus laskettiin helmikuussa 2012 A1:stä (pitkäaikainen varainhankinta) A3:een, P1:stä (lyhytaikainen varainhankinta) P2:een sekä C:stä (taloudellinen vahvuus) C:een, kaikki vakain näkymin. Luottoluokituksen lasku palauttaa Aktia Pankin vuoden 2006 tilanteeseen, ja pitkän aikavälin jälleerahoituksesta tulee meille jonkin verran entistä kalliimpaa.

Paremmat ja laajemmat vahinkovakuutukset yhteistyössä Folksam kanssa

Varmistaaksemme vakuutustuotteiden hintakilpailukyyn pitkällä aikavälillä myimme tämän vuoden alussa enemmistön Aktia Vahinkovakuutuksesta ruotsalaiselle Folksamille ja osuuden myös Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritakselle. Yhteistyössä Folksamin kanssa Aktia Vahinkovakuutus voi jatkossa tarjota asiakkailleen entistä laajempaa ja kilpailukyysisempää vahinkovakuutustuotteiden valikoimaa.

Aktia myy edelleen Aktia Vahinkovakuutuksen tuotteita, mutta Folksam vastaa tuotannosta ja tuotekehityksestä. Olemme erittäin tyytyväisiä tähän tilanteeseen.

Aktian asiakkaat tyytyväisiä

Olemme pärjänneet hyvin riippumattomissa asiakasmittauksissa ja sijoitumme asiakastytyväisyydessä maan parhaiden joukkoon. Panostamme jatkuvasti henkilöstön kouluttamiseen ja haluamme varmistaa, että Aktian työntekijät ovat oman alansa asiantuntijoita, jotka viihtyvät työssään. Ilman osaavaa ja motivoitunutta henkilöstöä emme voi saavuttaa visiotamme olla asiakkaidemme paras tuki heidän taloudellisen tilanteensa parantamisessa ja turvaamisessa sekä heidän ensisijainen valintansa finanssikumppaniksi toiminta-alueellamme.

Varainhoito palkintosateessa

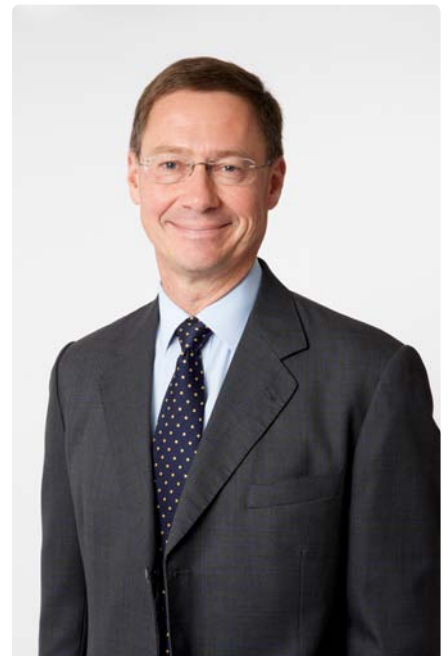
Aktian varainhoidon palveluilla on Scandinavian Financial Researchin (SFR) institutionaalisten asiakkaiden arvion mukaan vakiintunut asema parhaiden joukossa. Aktia Invest tuli toiseksi Suomen noin 100 suurimman institutionaalisen sijoittajan arvoissa varainhoitopalvelujen toimittajia. Aktia sijoittui kärkeen myös useissa muissa kategorioissa, mm. hallinnoinnissa, kyvyssä ottaa markkinanäkemyksensä, asiakasraportoinnissa sekä hallinnoinnin selkeydessä.

Aktian rahastoilla on toiseksi paras arvosana suomalaisten suurten rahastoyhtiöiden luokassa.

Uusi verkkopankki ja uudistetut konttorit

Aktian uusi verkkopankki otettiin käyttöön vuoden 2012 alussa, ja se sai hyvän vastaanoton. Käyttäjäturvallisuudessa suuren harppauksen eteenpäin ottanut verkkopankki uudistuu lisää vielä tämän vuoden aikana.

Konttorien toimintamallia ja ulkoasua uudistettu asteittain. Ensimmäinen Aktia Store -konttori Espoon keskuksessa on osoittanut asiakaspalvelun parantuneen selvästi. Tämän

”Lähtökohtamme on aina asiakkaan tarpeet”

Jussi Laitinen

vuoden aikana Helsingin Kolmen Sepän, Loviisan ja Järvenpään konttorit uudistetaan saman konseptin mukaisiksi.

Asiakaspalvelun parantamiseksi tehdään lähivuosien aikana useita muitakin panostuksia. Tuotevalikoimaa kehitetään vastaamaan asiakkaiden muuttuneita yksilöllisiä tarpeita, ja henkilökunnan aikaa vapautetaan back office -tehtävistä asiakaspalveluun.

Haluan jälleen osoittaa sydämelliset kiitokseni koko henkilöstölle hyvin tehdystä työstä asiakkaidemme parhaaksi ja omistajillemme uuden Aktian kehittämiseen antamastanne tuesta. Lämpimät kiitokset myös asiakkaillemme luottamuksesta – teemme parhaamme ollaksemme sen arvoisia myös jatkossa.

Helsingissä maaliskuussa 2012

Jussi Laitinen

Tavoitteet ja keinot

Yksi Aktia.
Keskitetyt toiminnot, yksi tavaramerkki

Ristiinmyynti.
Aktia Dialogin kautta lähemmäs asiakasta

Kehittää henkilökuntaa

Kustannustehokkuus ja oman pääoman optimointi

Tavoitteet ja tulemat 2011

Aktia haluaa olla parhaan asiakaspalvelun ja tyytyväisimpien asiakkaiden pankki.

Tyytyväisimmät asiakkaat

Vuonna 2011 Aktian pankkiasiakkaiden kokonaistyytyväisyys oli Marketing Clinic / Research Insight Finlandin asiakaspaneelin mukaan 93 (93) prosenttia. Asiakkaista erittäin tyytyväisiä oli 48 (50) prosenttia ja melko tyytyväisiä 45 (44) prosenttia.

Tuotot

Menestyksekkään korkoriskistrategian ansiosta korkokate oli erityisestä markkinatilanteesta huolimatta poikkeuksellisen korkea vuosina 2009–10. Tuottotaso oli kuitenkin tilapäinen, ja vastaavaa korkokatteen tasoa on mahdoton saavuttaa toistamiseen. Aktia pyrkii kompensoimaan tilanteen ristiin- ja lisämyynnin tehostamisella. Tavoitteena on kasvattaa tuottoja ainakin 35 miljoonaa euroa vuosina 2012–2015.

Vuonna 2011 tuotot supistuivat 10 prosenttia 224,8 (249,4) miljoonaan euroon.

Kulut

Aktia-konsernissa pyritään alentamaan nykyistä kulutasoa 15 prosentilla vuosina 2012–2013. Vuonna 2011 kulut kasvoivat 5 prosenttia 166,5 (159,0) miljoonaan euroon lähinnä uusiin verkkopalveluihin tehtyjen panostusten vuoksi.

Vakavaraisuus

Pankkikonsernin ja Aktia Pankin ensisijaisten varojen suhteen tulee olla vähintään 10 prosenttia yli suhdannesyklin.

Vuonna 2011 pankkikonsernin ensisijaisten varojen suhde oli 10,6 prosenttia ja Aktia Pankin 16,2 prosenttia. Aktian IRBA-hakemus hyväksytäneen vuoden 2012 loppupuolella, mikä voi nostaa ensisijaisten omien varojen suhdetta 3–5 prosenttia.

Osinkotuotot

Aktia pyrkii maksamaan vakaan osingon, joka vastaa 40–60:tä prosenttia osakekohtaisesta voitosta. Vuodelta 2012 hallitus ehdottaa maksettavaksi 0,30 (0,30) euron osinkoa osaketta kohti, mikä vastaa 57 (36) prosentin jako-osuutta.

Luottoluokitus

Aktia pyrkii pitämään luottokelpoisuutensa vakaana. Moody's Investor Servicen Aktia Pankille antama pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokitus on A3, lyhytaikaisen varainhankinnan P-2 ja taloudellinen vahvuus C-, kaikki vakain näkymin.

Arvonalentumistappiot luotoista

Luottojen arvonalentumiset ovat pankille suuri kustannus, minkä vuoksi luottojen laadusta ei tingitä korkeamman markkinaosuuden saavuttamiseksi.

Vuonna 2011 luottojen arvonalentumiset olivat -11,3 (-14,1) miljoonaa euroa, mikä vastaa 0,2:ta (0,2) prosenttia koko luottokannasta.

Aktia palvelee

Haluamme palvella asiakkaittamme parhaalla mahdollisella tavalla konttoreilla, puhelimitse ja Internetin välityksellä.

Vuonna 2011 Aktiassa panostettiin erityisesti huolenpitoon asiakkaasta ja yhtenäiseen tapaan kohdata asiakas. Verkkopankki on kattavan kehitystyön ansiosta huomattavasti entistä helpokäyttöisempi. Myös Aktian muita verkkopalveluja kehitetään jatkuvasti asiakaspalvelun parantamiseksi.

Asiakkuus keskiössä

Aktian laaja rahoitustuotteiden ja -palvelujen valikoima on tarjolla 70 konttorissa. Kuuntelemme asiakkaidemme tarpeita ja tarjoamme niihin kokonaisratkaisuja.

Aktia Dialogi -konsepti perustu huolenpitoon asiakkaasta. Haluamme sen avulla kartoittaa asiakkaan elämäntilannetta, taloudellisia tarpeita ja arvoja ja löytää yhdessä asiakkaan kanssa hänelle parhaiten sopivat tuotteet ja ratkaisut sekä nyt että tulevaisuudessa.

Paikallisuus ja henkilökohtainen palvelu ovat toimintamme peruspilareita. Paikallinen palvelu tarkoittaa meille muun muassa sitä, että yksittäistä ihmistä koskevat päätökset tehdään siellä, missä hänet tunnetaan parhaiten.

Verkkopalveluja kehitetään

Niin henkilö- kuin yritysasiakkaatkin käyttävät yhä enemmän verkkopankkia. Yli 135 000 henkilö- ja yritysasiakasta hoitaa maksunsa ja päivittävät pankkiasiansa verkossa.

Sähköisen asiointin yleistymisen kasvattaa verkkopalvelujen toiminnallisuudelle ja luotettavuudelle asetettavia vaatimuksia.

Palvelulupaukset

Aktia näkee jokaisessa asiakkaassaan ihmisen. Haluamme tarjota parasta asiakaspalvelua ja löytää asiakkaan kulloiseenkin elämäntilanteeseen sopivat ratkaisut. Palvelulupauksemme tukevat tätä tavoitetta.

- Kaikkiin Verkkopankin postitoiminnon kautta ja sähköpostitse saapuneisiin viesteihin vastataan yhden arkipäivän kuluessa.
- Kaikkiin puheluihin vastataan nopeasti, ja vastaaja on aina ihminen.
- Asiakas saa halutessaan oman yhteyshenkilön.
- Tarjoamme pankki-, omaisuudenhoito-, vakuutus- ja kiinteistönvälityspalveluja asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden mukaan

Aktia Store

Aktia on määritellyt perinteisen konttorin toimintamallin uudestaan ja avannut uuden Aktia Store -konttorin Espoon keskukseen. Uudistettu konttorikonsepti luo uudet puitteet asiakkaiden taloudellisen tilanteen parantamiselle ja turvaamiselle. Konseptin suunnittelussa Aktian yhteistyökumppanina toimii dSign Vertti Kivi & Co.

Aktia Store on enemmän kuin konttori

Tavoitteenamme oli lisätä asiakkaan ja pankin välistä vuoropuhelua viihtyisässä ympäristössä. Halusimme tehdä pankki-, vakuutus- ja kiinteistönvälityspalvelut helposti tavoitettaviksi ja alentaa sekä nykyisten että uusien asiakkaiden kynnystä käydä konttorissa.

Aktia Store on osa palvelukonseptiamme, jossa asiakkaamme saavat pankilta apua taloutensa ja vakuutusasioidensa hoidossa helposti ja joustavasti valitsemanaan ajankohtana ja haluamaansa palvelukanavaa käyttäen.

Asiakkaat toivotetaan tervetulleiksi konttoriin, ja he saavat valita, missä tiloissa he haluavat asioida. Valittavana on perinteisiä kassapistei-

käteisasiointia varten, avoimia asiakaspalvelupisteitä nopeille asioille ja mukavia äänieristettyjä kokoustiloja syvällisemmille keskusteluille. Yleiset tilat muodostavat mukavan loungen, jossa asiakkaiden käytössä on WLAN-verkko esimerkiksi omalla tietokoneella surffaamista varten. Sähköpostin lukemisen ja laskujen maksamisen voi hoitaa myös Internet-pisteissämme.

Aktia Store on saanut hyvän vastaanoton niin asiakkaiden kuin henkilöstön keskuudessa. Konsepti on vaikuttanut myönteisesti aktialaisten tapaan ottaa asiakkaat vastaan ja keskustella hei-

dän kanssaan. Tämä näkyy aktiivisuuden lisääntymisenä ja myös tuloksen parantumisena.

Lisää Aktia Store -konttoreita tulossa

Espoon torin kauppakeskuksen Aktia Store -konttori avattiin toukokuussa 2011. Lähitulevaisuudessa konseptin mukaiset konttorit avataan Loviisassa, Helsingin Kolmen Sepän konttorissa ja Järvenpäässä.

Aktia yhteistyössä Moomin Charactersin kanssa

Aktia Pankki Oyj ja Moomin Characters Oy Ltd aloittivat vuonna 2011 yhteistyön, joka antoi Aktialle oikeuden käyttää Muumi-hahmoja tuotekehittäessään ja markkinoinnissaan. Yhteistyön perustana ovat Aktian ja Muumien samanlaiset arvot, ja tavoitteena on pitkäaikainen yhteistyö, joka tuo lisäarvoa molemmille osapuolille.

Aktia Pankki on jo 1980-luvulta alkaen jakanut Muumi-säästölippaita, mutta uuden yhteistyön myötä pankki tarjoaa asiakkailleen muitakin Muumi-palveluja. Vuonna 2011 konttoreissa järjestettiin erilaisia Muumi-tilaisuuksia, Muumi-kuva oli Visa-kortin kuvavaihtoehto, ja joulun alla jaettiin Muumi-joulukalentereita. Aktian palveluvälikoimaan tulee lähiaikoina Muumi-aiheisia pankki- ja vakuutus tuotteita. Ja kesällä Muumiperhe matkaa Etelä-Suomen kiertueelle Benny Törnroosin ja Aktian kanssa. Heidät on nähtäväl-

Aktia Premium

Aktia Premium -palvelu (otetaan käyttöön 2.4.2012) on suunniteltu asiakkaille, jotka haluavat kasvattaa varallisuuttaan ja jotka arvostavat sitä, että he saavat henkilökohtaista palvelua juuri silloin kun sitä tarvitsevat.

Aktia tarjoaa Premium-asiakkailleen oman asiantuntijan, joka takaa pankki-, vakuutus- ja kiinteistönvälitysohjelmien nopean ja joustavan hoidon.

Premium-palvelun edut asiakkaalle:

- Oma sijoituspalvelututkinnon suorittanut asiantuntija.
- Yksilöllinen taloussuunnitelma ja kutsu taloudellisen tilanteen läpikäyntiin vuosittain.
- Raha-asioiden nopea hoito Premium-asiakaspalvelun numerossa 010 247 365.
- Visa Gold -kortti
- Aktian verkkopankissa toimiva Premium Vahti -palvelu, joka tiedottaa olennaisista muutoksista asiakkaan omistuksissa.
- Premium-uutiskirje sähköpostitse neljännesvuosittain.

Asiakkaat ovat oikeutettuja Aktia Premium -palveluun, kun heillä on

1. Aktiassa tili, jonne tulevat säännölliset tulot, kuten palkka tai eläke
2. Vähintään yksi Aktian vakuutus tai PS-tili.
3. Vähintään 400 euron kuukausittainen säästösopimus tai vähintään 30 000 euron rahasto- tai vakuutus sijoitukset

Aktia Varainhoito

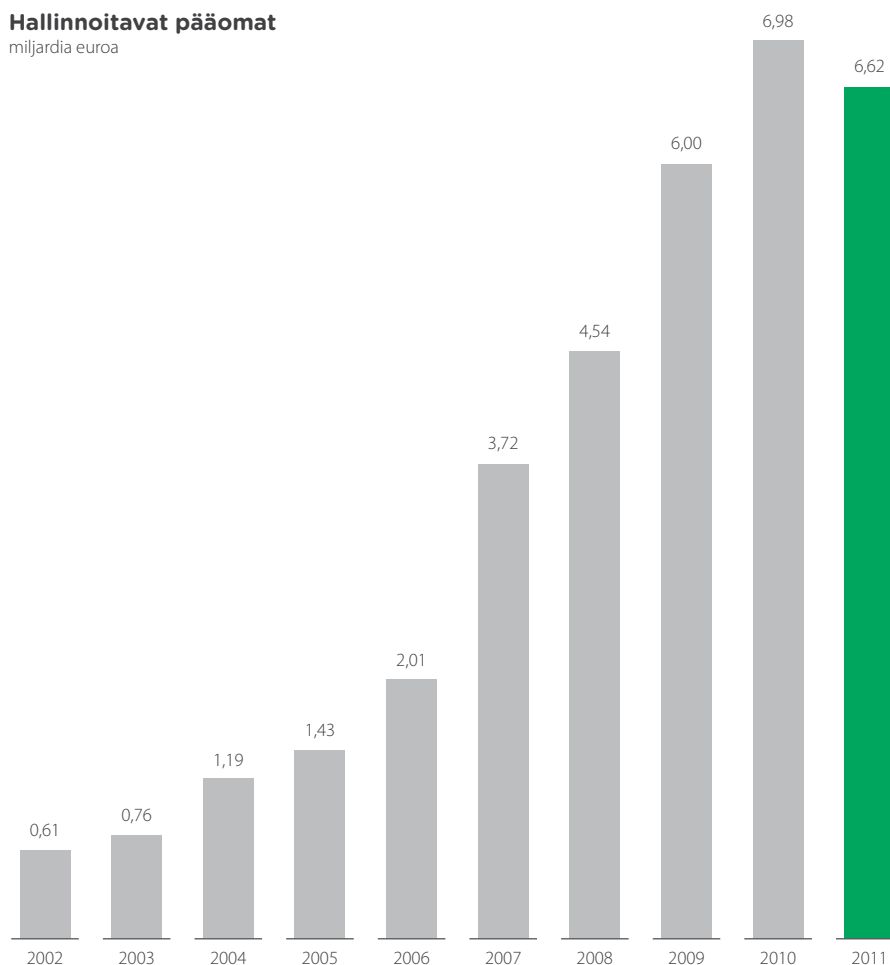
Aktia on vakiinnuttanut asemansa yhtenä Suomen johtavista varainhoitajista. Osoituksena tästä Aktian instituutioille tarjoamat varainhoitopalvelut valittiin riippumattomassa asiakas-kyselyssä (SFR, Scandinavian Financial Research) vuonna 2010 Suomen laadukkaimmiksi ja vuonna 2011 toiseksi laadukkaimmiksi. Tutkimukseen osallistui yli 90 instituutiosijoittajaa.

Aktia Asset Management on viidessä vuodessa rakentanut kansainvälisen tason vaatimukset täyttävän kehittyvien maiden korkomarkkinoihin keskittyvän omaisuudenhoitokonseptin vastatakseen asiakkaiden kasvaviin tarpeisiin näillä markkinoilla.

Hallinnoitavien varojen erittäin voimakas kasvu perustuu Suomessa harvinaiseen erikoisosaaamiseen, selkeään sijoitusstrategiaan ja pitkäikäisiin asiakassuhteisiin. Aktia on kasvattanut resurssiaan kehittyvien maiden korko- ja valuuttamarkkinoilla huomattavasti kilpailijoitaan voimakkaammin ja tarjoaa kattavan tuoteratkaisukokonaisuuden kehittyvien maiden korko- ja valuuttaomaisuusluokissa. Kehittyvien maiden korkorahastoperheeseen kuuluvat Aktia Emerging Market Bond+, Aktia Emerging Market Local Currency Bond+ ja Aktia Emerging Market Local Currency T-Bill+. Institutionaalisille asiakkaille tarjotaan lisäksi erikoisratkaisuja.

Aktialla on tällä hetkellä selkeä markkinajohtajan asema kehittyvien maiden korkomarkkinoilla Suomessa, ja sen hallinnoitavat varat kyseisessä omaisuusluokassa ovat lähes miljardi euroa.

Hallinnoitavat pääomat
miljardia euroa

Aktia on erikoistunut institutionaaliseen varainhoitoon

Aktia on erikoistunut yksilölliseen, instituutioasiakkaiden erilaiset sijoitustarpeet huomioon ottavaan varainhoitoon. Nämä palvelut kattavat mm. täyden valtakirjan ja konsultatiivisen omaisuudenhoidon, erilaiset neuvonta- ja analyysipalvelut sekä avoimeen arkkitehtuuriin perustuvan rahastovalinnan. Asiakkaan niin halutessa tiettyyn sijoitusteemaan voidaan esim. liittää pääomaturva.

Aktialla on hyvät valmiudet hoitaa useita sijoittamisen osa-alueita itse. Asiakkaiden erilaisten

tarpeiden pohjalta omaa tarjontaa täydennetään ulkopuolisten varainhoitajien palveluilla.

Omaisuudenhoitopalvelumme voidaan toteuttaa sekä suorina sijoituksina osake-, korko-, valuutta- ja hyödykemarkkinoille että rahastomuotoisena, jolloin asiakkaidemme käytössä ovat laajan yhteistyökumppaniverkostomme hallitsemat, huolella valitsemamme rahastot. Yhteistyökumppaniverkostomme tarjoamien kymmenien tuhansien rahastojen joukosta käytämme useamman kymmenen rahastoyhtiön rahastoja asiakkaidemme tarpeiden mukaisesti.

Aktia on vakiinnuttanut asemansa yhtenä Suomen johtavista varainhoitajista

Aktia Private Banking

Kun omaisuutesi on kasvanut niin suureksi etteivät tavalliset pankkipalvelut enää riitä, olet tervetullut Aktia Private Bankingiin

Tervetuloa Aktia Private Bankingiin

Helsinki:
Mannerheimintie 14 A, 5. kerros
puh. 010 247 6800

Vaasa:
Vaasanpuistikko 16, 4. kerros
puh. 010 247 5180

Turku:
Kauppiaskatu 11 C,
puh. 010 247 5828

<http://www.aktia.fi/aktiaprivatebanking>

Aktian Private Banking Helsinki-tiimi. Vasemmalta: Fanny Henriksson, Anita Stjernberg, Christian Strömberg, Marko Morelius, Hanna Gabriel-Robez, Berndt Lindroos, Tina Ropponen, Bianca Renlund, Magnus Boman. Jerker Hedman, Robert Malm ja Sofia Rehn puuttuvat kuvasta.

Aktia Private Bankingin asiakasmäärä oli vuoden 2011 lopussa yli 1 000 ja hallinnoitava pääoma noin 1,3 miljardia euroa. Private Banking tarjoaa asiakkailleen korkealaatuisia talouden hoidon kokonaisratkaisuja. Yhteensä 35 hengen henkilöstömme paneutuu asiakkaiden palveluun omaisuudenhoidosta, rahoitusasioihin, lainopillisiin kysymyksiin ja vakuutuksiin. Yksityispankkiyksikköön kuuluu myös säätiöiden ja yhteisöjen kirjanpitoon erikoistunut Yhteisöpalvelut. Monet Private Bankingin asiakkaista ovat myös aktiivisia kiinteistö- ja asunostosijoittajia, jotka arvostavat Aktia Kiinteistönvälityksen palveluja.

Asiakas on tärkein

Asiakaskokonaisuudet ovat usein laajoja ja monimutkaisia. Siksi kokeneiden asiantuntijoiden antama henkilökohtainen neuvonta on niin tärkeää. Asiakkaat antavat arvoa aktiiviselle yhteydenpidolle. Aktia Private Bankin tarjoaa sekä täyden valtakirjan että konsultoivaa varainhoitoa tai näiden yhdistelmää. Aktian varainhoidon eri yksiköiden kanssa tehtävä yhteistyö takaa laajan ja vankan osaamisen, jota täydennetään useiden

tunnettujen kansainvälisten rahastoyhtiöiden sijoitustuotteilla.

Aktia Private Bankingin konttorit sijaitsevat keskeisillä paikoilla Helsingissä, Turussa ja Vaasassa. Ne toimivat myös tavallisina pankkikonttoreina kassa- ja korttitoimintoihin. Syksyllä 2011 tuotiin markkinoille Aktia Private Bankingin oma Visa-kortti, jonka joustavat ominaisuudet helpottavat ja turvaavat kortinhaltijan arkea, vapaa-aikaa ja matkustusta.

”Asiakassuhde Aktia Yksityispankissa jatkuu usein sukupolvelta toiselle. Siinä on Private Banking-toimintamme ydin. Olemme ylpeitä tästä luottamuksesta.”

Marco Granskog
johtaja, Aktia Private Banking

Aktia – osa paikallisyhteisöä

Aktian eettiset periaatteet pohjautuvat vakaumukseen siitä, että vastuullisesti, kestävien normien mukaan toimiva yritys on pitkällä aikavälillä kannattavampi kuin yritys, joka ei huomioi näitä normeja.

Yhteiskunnallisessa toiminnassaan Aktia vaalii vanhoja säästöpankkiperinteitä. Aktian juuret ovat Helsingin Säästöpankissa, joka aloitti toimintansa vuonna 1826. Jo silloin perusajatukseksi oli huolenpito ympäröivästä yhteiskunnasta. Pankki on aina ollut aktiivinen yhteiskunnan rakentaja.

Paikallisuus ja alueellisen toiminnan tukeminen ovat sen toiminnan tukipilareita. Konttorit ovat lähellä asiakkaita, niin kaupungeissa kuin maaseudullakin. Aktia haluaa varmistaa toimivan pankki- ja vakuutuspalvelun myös haja-asutusalueilla.

Yhteiskuntavastuu

Yhteiskuntavastuu on yrityksen vastuu sen toiminnan taloudellisista, ympäristöön liittyvistä ja sosiaalisista vaikutuksista. Yhteiskuntavastuureportissa kerrotaan, miten yritys pyrkii toimimaan ja minkälaisiin toimenpiteisiin se on ryhtynyt kestävä kehityksen edistämiseksi.

Aktian yhteiskuntavastuureportin pohjana on koko konsernin toiminta. Aktia pyrkii soveltamaan kansainvälistä GRI-raporttimallia (Global Reporting Initiative). Tällä hetkellä GRI-suosituksia noudatetaan soveltuvin osin.

Yhteiskuntavastuuraportti annetaan vuosittain Aktian vuosikertomuksen yhteydessä. Raportissa esitetään kalenterivuoden 2011 keskeiset tapahtumat ja niiden vaikutus yritykseen sekä yhteiskuntaan.

Yhteiskuntavastuun ohjausperiaatteet Aktia-konsernissa

Aktian missiossa ja arvoissa painotetaan yhtiön yhteiskuntavastuuta, ja ne luovat perustan käsityksellemme oikeasta ja väärästä sekä asioiden tärkeysjärjestyksestä. Aktia harjoittaa vastuullista yritystoimintaa sekä tarjoaa rahoitus- ja vakuutuspalveluja kannattavasti, luotettavasti ja tehokkaasti. Aktian arvoissa painotetaan vastuullisuutta ja turvallisuutta. Kannamme vastuunne asiakkaitamme, omistajiamme ja lähiympäristöämme kohtaan toimimalla kannattavasti, luotettavasti ja eettisesti. Aktiivinen yhteydenpito kasvattaa asiakkaiden luottamusta yritykseen ja luo turvallisuutta. Aktia näkee jokaisessa asiakkaassaan ihmisen. Panostamme asiakkaisiimme yksilönä ja kannamme vastuuta ympäristöstämme. Arvomme ohjaavat toimintaamme. Ne luovat perustan käsityksellemme oikeasta ja väärästä sekä asioiden tärkeysjärjestyksestä.

Vastuullisuus

Kannamme vastuunne asiakkaitamme, omistajiamme ja lähiympäristöämme kohtaan toimimalla kannattavasti, luotettavasti ja eettisesti.

Asiakasläheisyys

Paikalliskonttoriemme henkilöstö palvelee asiakkaitamme kunnioittavasti ja henkilökohtaisesti.

Turvallisuus

Luomme asiakkaillemme turvallisuutta ja varmistamme hallitulla riskinotolla, että Aktia on turvallinen työnantaja ja yhteistyökumppani.

Yksilön panos

Kunnioitamme jokaista yksilöä, niin asiakasta kuin työntekijää. Yksi Aktia rakentuu yhteenkuuluvuudesta, osaamisesta ja työnilosta.

Aktiivisuus

Olemme ajanmukaisia, aktiivisia ja sitoutuneita.

Sidosryhmien välinen vuorovaikutus

Yhteiskuntavastuuta tarkasteltaessa sidosryhmiä on paljon, ja niiden odotukset yritystä kohtaan saattavat olla hyvin erilaisia. Vastuullinen yritys joutuu etsimään tasapainon eri kohderyhmien toisistaan poikkeavien odotusten välillä. Esitte-

Asiakkaat

Aktia tarjoaa noin 350 000 asiakkaalleen luotettavia kokonaisvaltaisia pankki-, vakuutus-, omaisuudenhoito- ja kiinteistönvälitysratkaisuja. Tuotevalikoimaa kehitetään jatkuvasti. Asiakkaan ja Aktian väliseen vuoropuheluun perustuvan Aktia Dialogi -konseptin avulla asiakkaalle löydetään hänen kulloiseenkin taloudelliseen tilanteeseensa parhaiten sopivat tuotteet.

Omistajat ja sijoittajat

Aktiolla on läheiset suhteet noin 50 000 osakkeenomistajaansa ja pääomamarkkinoiden edustajiin. Sijoittajat ja analyytikot saavat riittävästi tietoa yrityksen taloudellisesta kehityksestä ja toiminnasta pörssitiedotteiden kautta ja yhtiön verkkosivuilta. Tiedotustilaisuuksia järjestetään lisäksi säännöllisesti.

Henkilöstö

Aktian noin 1 400 työntekijää ovat aktiivisesti mukana liiketoiminnan suunnittelemisessä ja kehittämisessä. Aktiassa panostetaan johtajuuden vahvistamiseen. Tavoitteena on työkyvyn ylläpitäminen jatkuvan koulutuksen ja motivoivan palkkauksen avulla sekä työhyvinvoinnin parantaminen.

Yhteiskunta

Aktia on tärkeä yhteiskunnallinen toimija ja työnantaja paikallistasolla. Erilaisissa yhteyksissä Aktia tarjoaa osaamistaan myös muiden käyttöön. Aktian toiminta-alueen kulttuuri-, nuoriso- ja urheilutapahtumia tuetaan 27 Aktia- ja säästöpankkisäätiön kautta.

Tiedotusvälineet

Aktia julkaisee jatkuvasti avointa, monipuolista ja oikeaa tietoa liiketoimintansa pörssisääntöjen ja muun viranomaisraportoinnin puitteissa sekä omasta aloitteestaan.

lemme Aktian viisi tärkeintä sidosryhmää.

Eettinen sijoitustoiminta

Aktian eettiset periaatteet pohjautuvat vakuumukseen siitä, että vastuullisesti, kestävien normien mukaan toimiva yritys on pitkällä aikavälillä kannattavampi kuin yritys, joka ei huomioi näitä normeja. Aktian pääomasijoitukset tehdään eettisten sijoitusperiaatteiden mukaan. Eettisesti kestäviä sijoitusperiaatteita sovelletaan niin sijoitusrahastoihin, Aktia Rahastoyhtiö Oy:n ja Aktia Asset Management Oy:n tarjoamaan täyden valtakirjan varainhoitoon kuin Aktia Invest Oy:n sijoituspalveluihin institutionaalisille sijoittajille.

Aktia tarjoaa asiakkailleen eettisiä tuotteita. Näitä ovat esimerkiksi sijoitusrahasto Aktia Folkhälsan, jonka tuotosta osa menee hyväntekeväisyystarkoituksiin, ja Aktian yhteistyökumppaneiden sijoitusrahastot, kuten Swedbank Robur Ethica Miljö Sverige ja Swedbank Robur Ethica Miljö Sverige Global, joiden sijoitukset tehdään eettisten periaatteiden mukaisesti. Aktian institutionaalisille asiakkaille tarjotaan eettisiä sijoitusrahastoja myös laajan yhteistyökumppaniverkoston kautta.

Aktian sijoitusrahastojen hallinnoinnissa sovelletaan Aktia Rahastoyhtiö Oy:n 1.10.2006 vahvistettuja eettisiä periaatteita. Ainoat poikkeukset ovat kaksi kehittyville markkinoille sijoitettavaa korkorahastoa ja erikoissijoitusrahastot. Kehittyvien maiden eettisten periaatteiden noudattamista ei aina pystytty varmistamaan ja erikoissijoitusrahastojen osalta tehdään yleinen arvio valikoimaamme kuuluvien sijoitusrahastojen maineesta. On mahdollista, että sinänsä lailliset

toiminnan muodot voivat altistaa negatiivisille tapahtumille, kuten vahingonkorvausvaatimuksille ja epäedulliselle julkisuudelle, jotka aiheuttavat vaikeasti ennakoitavia ja arvioitavia riskejä. Aktian sijoitusstrategiassa vältetään sijoituksia tällaisiin yrityksiin. Aktiassa ei laadita erillistä eettistä analyysiä tai ympäristötutkimusta yrityksistä, joihin sijoitusrahastojen varoja sijoitetaan. Sijoituksissa pyritään sen sijaan välttämään tiettyjen toimialojen yrityksiä. Pääasiallisen huomion kohteena ovat yritysten päätoimialat, mutta myös sivutoiminnat vaikuttavat päätöksiin. Rahastossijoituksissa vältetään uhkapelitoimintaa, tupakanteollisuutta ja aseteollisuutta.

Sijoituspäätöksiin vaikuttaa yritysten suhtautuminen sosiaalisiin ja eettisiin kysymyksiin, eikä suoria sijoituksia tehdä yrityksiin, joiden tiedetään esimerkiksi käyttävän lapsityövoimaa tai rikkovan ympäristösääntönsä. Institutionaalisille asiakkaille tarjotaan mahdollisuutta sijoittaa omien eettisten kriteeriensä mukaisesti. Asiakkaan sijoitussalkkuun valitaan yhdessä sovittujen eettisten ja/tai vastuullisten sijoitusten periaatteiden mukaisia rahoitusvälineitä. Näin asiakas voi välttää sijoituksia epäeettisesti toimiviin yrityksiin tai suosia ympäristövastuullisia yrityksiä, joissa noudatetaan hyvää hallintotapaa. Aktiassa noudatetaan keskeisiä kansainvälisiä sopimuksia ja normeja, kuten esim. YK:n ihmisoikeuksien julistusta ja muita YK:n sopimuksia, ILO:n sopimuksia, OECD:n monikansallisia yhtiöitä koskevia toimintaohjeita ja Rion kestävän kehityksen julistusta. Aktia Pankki Oyj on allekirjoittanut Yhdistyneiden kansakuntien vastuullisen sijoittamisen periaatteet (UNPRI). Allekirjoituksen myötä Aktia sitoutuu varainhoidossaan huomioimaan entistä laajemmin ympäristön, yhteiskunnan ja hyvän hallintotavan. UNPRI on ensisijaisesti väline Aktia

	2011	2010
Korkokate	128,8	149,3
Palkkiotuotot netto	59,5	57,0
Vakuutusmaksutuotot ja rahastosidonnaisten vakuutusten arvonmuutos, henkivakuutustoiminta	95,5	78,8
Vakuutusmaksutuotot, vahinkovakuutustoiminta	69,1	66,6
Jälleenvakuuttajien osuus korvauksista	2,1	4,9
Sijoitustoiminnan nettotuotot	13,3	22,3
Muut tuotot	5,5	12,3
Tuotot yhteensä	373,8	391,3
Vakuutuskorvaukset asiakkaille	143,7	134,5
Jälleenvakuuttajien osuus	5,3	5,8
Asiakkaat – arvonalentumistappiot luotoista	11,3	14,1
Henkilöstön palkat	67,9	68,3
Liiketoiminnan muut kulut	83,7	76,2
Yhteiskunta	26,7	34,4
Aktia-ryhmän kehittäminen	14,2	35,5
Osingonjako osakkeenomistajille*)	20,0	19,9
Osingonjako tytäryhtiöiden määräysvallattomille omistajille	1,0	2,6
Tulojen jakautuminen	373,8	391,3

*) Suurin osa yleishyödyllisille säätiöille

Pankin varainhoidon kehittämiseksi sekä sijoitusrahastoista ja täyden valtakirjan omaisuudenhoidosta vastaavien yksiköiden että pankin omia investointeja hoitavien yksiköiden toiminnassa. UNPRI merkitsee myös sitä, että Aktia voi edistää vastuullisuutta yhtiöissä, joiden arvopapereihin se sijoittaa.

Aktia on myös FINSIF – Finland's Sustainable Investment Forum ry:n jäsen.

Taloudellinen vastuu

Aktia painottaa vastuullisuutta kaikessa toiminnassaan. Kun toiminta on kannattavaa, osakkeenomistajille voidaan maksaa vakaata osinkoa, ja samalla varmistetaan myös voittovarojen jatkuva siirto yhteiskunnalle.

Vakaa osinko

Aktia pyrkii jakamaan vakaata osinkoa osakkailleen. Uuden osinkopolitiikan mukaisesti osinkona maksetaan 40–60 prosenttia konsernin vuotuisesta tuloksesta verojen jälkeen. Osinkoa vahvistettaessa otetaan huomioon vakavaraisuustavoite, sisäisen pääoma-arvioinnin tulos ja konsernin kasvutavoitteet. Uutta osinkopolitiikkaa sovelletaan ensi kerran vuodelta 2011 maksettavaan osinkoon. Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle 2012, että osakkeenomistajille jaetaan osinkona 0,30 euroa osakkeelta.

Omistajien tuki yhteiskunnalle

Aktia maksoi vuonna 2011 yhteensä 5 127 579 euroa osinkoa Aktia- ja säästöpankkisäätiöille. Noin 80 prosenttia tästä määrästä palautui

yhteiskunnalle erilaisina tukina ja apurahoina. Lähes kaikki Aktia- ja säästöpankkisäätiöt jakoivat tukea paikallistoiminnalle. Avustukset vaihtelevat säätiöiden koon mukaan, mutta tuensaajien määrä on vakaa. Tukea jaetaan lapsi- ja nuorisotoimintaan, kulttuuritoimintaan, koulutukseen jne. Säätiöiden avustuksilla on suuri merkitys yksittäisten yhdistysten toimintaedellytyksille.

CASE: TUNNUSTUSPALKINTO SMPS PORVOON MERIPELASTAJAT - BORGÅ SJÖRÄDDARE RY:LLE

Porvoon Meripelastajat sai lokakuussa 2011 Aktia- ja säästöpankkisäätiöiden 10 000 euron tunnustuspalkinnon. Palkinnon lahjoittivat Aktiastiftelsen i Esbo-Grankulla, Stiftelsen Tre Smeder, Aktiasäätiö Vantaa ja Aktiasäätiö Porvoon, ja se luovutettiin säätiöiden vuosittaisen seminaarin yhteydessä.

Palkinnolla haluttiin tuoda esiin ja tukea meripelastusseura Porvoon Meripelastajat – Borgå Sjöräddare tekemää vapaaehtoistyötä. Meripelastajat auttavat merihätäan joutuneita ihmisiä ja veneitä. Työ perustuu vapaaehtoisuuteen, eikä siitä makseta korvausta. Porvoon Meripelastajat – Borgå Sjöräddare toimii yhteistyössä viranomaisten ja merivartioston kanssa.

Yhteiskunnallinen tulonjako

Yhteiskunnallinen tulonjako kertoo, mistä kokonaisuuksista Aktian tuotot tulevat ja miten ne jakautuvat eri sidosryhmien kesken. Samalla se valaisee Aktia-konsernin vaikutusta yhteiskunnallisena toimijana.

Ympäristövastuu

Koska finanssikonserni Aktia tuottaa palveluja, vaikutamme ympäristöön eri tavoin kuin teollisuusyritykset. Tavoittelemme kestäväää kehitystä ja pyrimme vähentämään toimintamme ja prosessiemme ympäristölle aiheuttamaa rasitusta.

Ympäristönäkökulma päivittäisessä työssä

Aktiassa pyritään vähentämään paperinkulutusta, ja perinteiset kirjeet korvataan mahdollisuuksien mukaan sähköisellä postilla. Asiakkaat ja muut sidosryhmät voivat valita tiliotteiden, asiakasesitteiden, vakuutuslomakkeiden, osavuositaksien, vuosikertomusten ym. toimintavälineiksi sähköpostin tai Internetin. Ekologista jalanjälkeä pyritään pienentämään myös postitusten yhdistämisellä. Henkilöstöä koskevat määräykset, politiikat, käsikirjat ja tiedotteet julkaistaan intranetissä. Suurin osa työssä tarvittavasta aineistosta on saatavilla vain sähköisessä muodossa.

Työmatkat

Aktiassa pyritään pienentämään työmatkojen haittavaikutuksia ympäristölle. Työmatkoihin sovelletaan Aktian matkustuspolitiikkaa, jossa kannustetaan käyttämään julkisia kulkuneuvoja oman auton sijaan. Puhelin- tai videokokouksia ja -koulutuksia suosittellaan tarpeettoman matkustamisen välttämiseksi. Autoetuun oikeutetuille työntekijöille tarjotaan leasingautoja. Aktian leasingpolitiikan mukaisesti autot uusitaan kolmen vuoden väliajoin. Kun autokanta pysyy uutena, varmistetaan uusin tekniikka, joka auttaa minimoimaan hiilidioksidipäästöt.

CASE: PIDÄ SAARISTO SIISTINÄ RY

Aktia Oyj on useiden vuosien ajan ollut yksi Pidä saaristo siistinä ry:n pääsponsoreista.

Pidä Saaristo Siistinä ry on valtakunnallinen ympäristöjärjestö, joka on toiminut puhtaamman ja viihtyisemmän vesiympäristön puolesta jo vuodesta 1969 lähtien. Yhdistys toimii sekä saaristo- ja rannikkoalueilla että järvi-Suomessa.

Ympäristövalinnat liiketoiminnassa

Ympäristönäkökulma otetaan huomioon Aktian luotonannossa, ja niin sijoitus- ja vakuutustoiminnassa kuin yritysrahoituksessakin pyritään ympäristövaikutuksen pienentämiseen. Tarjoamme asiakkaillemme ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja ja palveluja. Asiakkaita kannustetaan hoitamaan päivittäiset pankkiasiansa sähköisesti, ja uusia mahdollisuuksia myös mui-

den asioiden sähköiseen hoitoon kehitetään jatkuvasti. Vuonna 2011 kehitetty uusi verkkopankki tarjoaa käyttäjilleen sekä uusia että ennestään tuttuja toimintoja pankki- ja vakuutusasioiden joustavaan hoitamiseen.

Sosiaalinen vastuu

Aktia on toiminta-alueillaan tärkeä osa paikallisyhteisöä sekä työnantajana että rahoituspalvelujen tarjoajana. Konserni toimii yhteistyössä viranomaisten, toimialajärjestöjen, tieteellisten yhteisöjen, koulujen ja korkeakoulujen kanssa.

Yhteiskuntavastuu tuotteissa

Aktian tuotevalikoimassa on yhteiskunnallisten palvelujen tukemiseen kehitetty sijoitusrahasto Aktia Folkhälsan. Sen hallinnointipalkkiosta 0,5 prosenttiyksikköä kanavoidaan Folkhälsanin toimintaan. Yhteiskuntavastuullisia rahastoja ovat myös Swedbank Robur Ethica Miljö ja Swedbank Robur Ethica Sverige Global. Rahastojen sijoituksissa painotetaan ympäristökysymyksiä. Vahvojen eettisten periaatteiden korkorahastoja ovat Aktia Inflation Bond+, Aktia Government Bond+, Aktia Likvida+ ja Aktia Corporate Bond+. Konsernin tuotevalikoimassa on lisäksi Aktia Ympäristölaina, joka myönnetään korjaus- ja uudistushankkeisiin, joissa on ympäristömyönteinen lopputulos. Hankkeiden tulee vähentää päästöjä ilmaan tai vesistöihin tai rakennuksen energiankulutusta. Ympäristölainaa myönnetään myös projekteihin, joiden avulla energian- ja lämmöntuotannossa siirrytään uusiutumattoman luonnonvaran käytöstä käyttämään uusiutuvia luonnonvaroja. Ympäristölainan toteutuksessa Aktia tekee yhteistyötä Pohjoismaiden Investointipankin kanssa, mikä mahdollistaa lainojen edullisen hinnoittelun.

Tuki yhteiskunnalle

Sponsoroinnilla Aktia haluaa lisätä yrityksen tunnettuutta ja kehittää yrityskuvaansa. Sponsorointikohteiden ja yhteistyökumppaneiden valinnassa painotetaan yhtiön arvoja ja yhteiskuntavastuuta. Vuosien varrella Aktia on tukenut niin kulttuuritoimintaa kuin nuorten urheilutoimintaa. Aktia on perinteisesti tukenut nuorten Stafettkarnevalen-liikuntatapahtumaa. Aktia myöntää vuosittain stipendejä lupaaville nuorille urheilijoille. Tennispelaaja Henri Kontinen sai Aktialta sponsoritukea myös vuonna 2011. Aktia on osakkaana Naisten Pankissa, joka on kehitysmaiden naisten rittäjyyden ja toimeentulon tukemiseksi perustettu yhteisö ja rahasto.

Henkilöstövastuu

Vuoden 2011 lopussa Aktian henkilöstövahvuus oli 1 427. Työntekijöistä 1 195 oli kokopäiväisiä,

137 osa-aikaisia ja 184 määräaikaisia. Muun henkilöstön määrä oli 12, ja pitkäaikaisesti poissaolevia oli 71. Kaikista Aktia-konsernin työntekijöistä 33,2 prosenttia oli miehiä ja 66,8 prosenttia naisia. Aktia kannustaa henkilöstöään huolehtimaan fyysisestä ja henkisestä hyvinvoinnistaan subventoimalla erilaisia liikuntamahdollisuuksia ja kulttuuritapahtumia. Aktiivisella henkilöstökerholla on tässä merkittävä rooli.

Työsuhteet

Vuoden 2011 lopussa Aktian henkilöstön määrä oli lähes sama kuin vuoden 2010 lopussa. Määrä kasvoi neljällä. Työntekijöiden keski-ikä oli 41,5 vuotta. Eläkkeelle jäi vuoden aikana 22 henkilöä, ja eläkkeelle siirtyvien keski-ikä oli 63,3 vuotta. Virkavuosien määrä oli keskimäärin 11 vuotta. Aktiassa toteutettiin vuonna 2011 yt-neuvottelut, jotka johtivat henkilöstön supistamiseen 25 henkilöllä.

Osaamisen kehittäminen

Osaamisen kehittämisen tavoite on tukea Aktian liiketoimintaa. Aktian toiminnan lähtökohta on lisäarvon tuottaminen asiakkaille ja konsernin kannattavuuden parantaminen. Sitoutunut ja osaava henkilöstö on edellytys Aktian strategian mukaiselle liiketoiminnan kehittämiselle. Osaamisen kehittäminen on Aktian henkilöstöpolitiikan tärkeimpiä kulmakiviä. Koulutuksen tarkoituksena on tukea henkilöstöä heidän jokapäiväisessä työssään, parantaa työprosessien sujuvuutta ja motivoida hyviin tuloksiin. Kaksikielisen palvelun varmistamiseksi henkilöstöä kunnustetaan kotimaisten kielten opintoihin.

Johtamisvalmennusohjelma

Esimiestyön vaatimustason jatkuvasti noustessa Aktiassa on viime vuosina kiinnitetty erityistä huomiota keskitason esimiesten työhyvinvoinnin tukemiseen. Vuonna 2009 aloitetun esimieskoulutusohjelman aluksi tehtiin yhdessä henkilöstön kanssa tarvekartoitus. Koulutuksen perusajatuksena on ottaa käyttöön yhteneväinen, tämän päivän Aktiaa heijastava johtamismalli. Johtamisvalmennus saatettiin päätökseen vuonna 2011.

Palkitseminen

Aktian palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmiä kehitetään tukemaan monipuolista osaamista, yhteistyötä ja työssä kehittymistä.

Palkat

Aktia maksoi vuonna 2011 yhteensä 84,1 miljoonaa euroa palkkoina sosiaali- ja eläkemaksut mukaan lukien.

Henkilöstörahasto

Aktian tavoitteiden saavuttaminen edellyttää henkilöstön hyvää työpanosta. Henkilökunnan motivaation lisäämiseksi Aktia pyrkii vuosittain

siirtämään osan voitosta henkilöstörahastoon. Vuoden 2010 tulos mahdollisti 3,0 miljoonan euron enimmäismäärän siirron Aktian henkilöstörahastoon vuonna 2011. Aktia Oyj:n hallituksen vuonna 2010 tekemän päätöksen mukaan henkilöstörahastoon maksettava voittopalkkiosuus on 10 prosenttia konsernin liikevoiton 30 miljoonaa euroa ylittävstä osuudesta.

Työhyvinvointi

Aktiassa pyritään siihen, että kaikki aktialaiset kokisivat elävänsä hyvää ja tasapainoista elämää ja että he voisivat nauttia työstään ja vapaa-ajastaan terveinä ja reippaina. Työhyvinvoinnin saralla on edistytty suunnitelmien mukaan, ja painopiste on ollut muuttuvissa olosuhteissa ja esimiesten tarpeissa. Aktian liiketoiminta-alueita on tuettu organisaatio- ja henkilöstömuutoksissa. Työhyvinvoinnin kartoitukseen liittyen on järjestetty noin 40 tiedotus- ja keskustelutilaisuutta, ja esimiesten HR-johtamis- ja työhyvinvoinnin edistämiskoulutus ovat osa Aktian koulutusohjelmaa. Ohjelmaan on sisällytetty uutena osuutena Valmentava esimies jakaa vastuuta -kurssi ja kahden tunnin muutosprosessivalmennus, jotka on kehitetty erityisesti yt-neuvotteluja silmällä pitäen. Työhyvinvointikoulutuksen ja tukitoimien avulla pyritään vahvistamaan esimiesten roolia muutoksissa ja kannustamaan esimiehiä työhyvinvointijohtamisessa tavoitteena tuottava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Hyvinvointikartoituksen tulosten ja yksiköiden oman aktiivisuuden perusteella on aloitettu yli 10 työhyvinvointiprojektia. Tavoitteena on lisätä henkilöstön työkykyä, vaikuttaa työyhteisöihin sekä ennalta ehkäistä sairauspoissaoloja. Aktian seuraava työhyvinvointikartoitus tehdään keväällä 2012. Siinä analysoidaan henkilöstön tuottavuutta, terveyttä, elintapoja, sairauspoissaoloja ja TyEL-maksuluokkien muutoksia verrattuna vuoteen 2010. Lisäksi arvioidaan Aktia-kontto-reiden myynnin avainlukujen ja työhyvinvoinnin avainlukujen korrelaatiota.

CASE: VARHAISEN VÄLITTÄMINEN

Vuonna 2011 koko Aktia-konsernissa otettiin käyttöön Varhaisen välittämisen malli, jonka avulla tuetaan henkilöstön hyvinvointia ja pyritään jo varhain havaitsemaan työkykyä uhkaavat ongelmat ja löytämään niihin ratkaisut. Malli antaa yhteiset pelisäännöt (ns. hälytysrajat joihin puututaan), selkiyttää toimintatapoja ja rooleja työhyvinvointia, työssä suoriutumista ja jaksamista uhkaavissa tilanteissa.

Osakepääoma ja omistajat

Aktian A- ja R-osakkeet on noteerattu Nasdaq OMX Helsinki Oy:ssä.

Osinko

Aktia pyrkii maksamaan omistajilleen tasaisen osingon. Hallitus ehdottaa vuodelta 2011 maksettavaksi 0,30 (0,30) euron osinkoa osaketta kohti, mikä vastaa 57 (36) prosentin jako-osuutta. Voitonjakoehdotus on kokonaisuudessaan luettavissa sivulla 22.

Kurssikehitys

Vuoden 2011 lopussa Aktian pörssi-arvo oli 399 (527) miljoonaa euroa. A-osakkeen päätöskurssi 31.12.2011 oli 4,88 euroa ja R-osakkeen 8,50 euroa. Korkeimmillaan A-osake oli 8,14 euroa ja alimmillaan 4,34 euroa. R-osakkeen korkein noteeraus oli 9,15 euroa ja alin 6,93 euroa.

Vuoden alusta joulukuuhun Aktian A-osakkeen kokonaistuotto oli -32 prosenttia ja R-osakkeen -1 prosenttia. OMX Nordic Banks -indeksin tuotto

vastaavana ajanjaksona oli 17 prosenttia ja OMX Helsinki-25 -indeksin -31 prosenttia.

Omistusrakenne

Vuoden lopussa rekisteröityjen omistajien lukumäärä oli 48 978. Omistajista 21,5 (21,2) prosenttia oli yrityksiä, 7,1 (4,7) prosenttia rahoituslaitoksia ja vakuutusyhtiöitä, 13,9 (9,5) prosenttia julkisyhteisöjä, 48,0 (55,8) prosenttia voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä ja 7,9 (7,1) prosenttia kotitalouksia. Ulkomainen omistus oli 0,4 (0,3) prosenttia.

Enemmistöllä omistajista, 77 prosentilla, oli alle 100 osaketta. Ne 0,5 prosenttia osakkeenomistajista, joilla oli 500 001 osaketta tai enemmän, omisti yhteensä 72 prosenttia osakepääomasta ja 82 prosenttia äänistä. Kolmen osakkeenomistajan omistusosuus oli yli 10 prosenttia äänistä: Stiftelsen Tre Smeder, Elinkorkolaitos Hereditas ja Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas.

Joulukuun 2011 lopussa Aktia Oyj:n maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli

93 873 816 euroa. Pääoma jakautuu 46 936 908 A-osakkeeseen ja 20 050 850 R-osakkeeseen. Vuoden aikana arvo-osuustileille kirjattiin Veritas Vahinkovakuutuksen sulautumiseen liittyvästä 6 800 000 osakkeen sulautumisvastikkeesta vielä 91 738 uutta A-osaketta.

Osakkeet

Aktian kaupankäyntikoodit ovat AKTAV A-osakkeen osalta ja AKTRV R-osakkeen osalta. A-osakkeella on yksi ääni ja R-osakkeella 20 ääntä. Osakkeiden muut oikeudet ovat samat.

A-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto vuonna 2011 oli 236 325 euroa tai 39 143 osaketta. R-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto oli 38 417 euroa tai 4 497 osaketta.

Suurimmat omistajat	A-osakkeita	R-osakkeita	Osakkeita yhteensä	Osakkeita, %	Ääniä yhteensä	Ääniä, %	Muutos 2011
Stiftelsen Tre Smeder	3 009 837	3 997 265	7 007 102	10,46	82 955 137	18,52	-4 142 864
Elinkorkolaitos Hereditas	4 648 114	2 066 106	6 714 220	10,02	45 970 234	10,26	0
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas Oy Hammaren & Co Ab	4 027 469	2 134 397	6 161 866	9,20	46 715 409	10,43	0
1 905 000	950 000	2 855 000	4,26	20 905 000	4,67	15 000	
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	2 675 000		2 675 000	3,99	2 675 000	0,60	2 675 000
Svenska Litteratursällskapet i Finland r.f.	1 681 786	789 229	2 471 015	3,69	17 466 366	3,90	0
Aktistiftelsen i Esbo-Grankulla	1 146 585	1 243 358	2 389 943	3,57	26 013 745	5,81	-950 100
Stiftelsen för Åbo Akademi	1 495 640	751 000	2 246 640	3,35	16 515 640	3,69	0
Aktistiftelsen i Borgå	1 303 370	651 525	1 954 895	2,92	14 333 870	3,20	0
Aktistiftelsen i Vanda	900 000	1 045 402	1 945 402	2,90	21 808 040	4,87	-150 707
Aktistiftelsen i Vasa	978 525	547 262	1 525 787	2,28	11 923 765	2,66	0
Sparbanksstiftelsen i Kyrkslätt	876 529	438 264	1 314 793	1,96	9 641 809	2,15	0
Sparbanksstiftelsen i Karis-Pojo	787 350	393 675	1 181 025	1,76	8 660 850	1,93	0
Föreningen Konstsamfundet r.f.	670 040	370 951	1 040 991	1,55	8 089 060	1,81	-7 000
Sijointusrahasto Alfred Berg Finland	1 534 505		1 534 505	2,29	1 534 505	0,34	997 850
Sparbanksstiftelsen i Ingå	646 236	324 318	970 554	1,45	7 132 596	1,59	1 200
Ab Kelonia Oy	549 417	308 662	858 079	1,28	6 722 657	1,50	0
Sparbanksstiftelsen i Sibbo	462 002	232 001	694 003	1,04	5 102 022	1,14	0
Sparbanksstiftelsen i Sjundeå	379 377	227 188	606 565	0,91	4 923 137	1,10	-25 000
Palkkiyhtymä Oy	600 000		600 000	0,90	600 000	0,13	600 000
20 suurinta yhteensä	30 276 782	16 470 603	88 685 265	69,8	714 568 179	80,3	-6 246 092
Muut	16 660 126	3 580 247	-21 697 507	30,2	-266 614 271	19,7	6 246 092
Yhteensä	46 936 908	20 050 850	66 987 758	100,00	447 953 908	100,00	

Aktia osakkeet	2011	2010	2009
Osakekohtainen tulos	0,53	0,83	0,52
Osinko*	0,30	0,30	0,24
Osinkosuhde, %	56,6	36,0	46,5
Osinko kasvu, %	0,0	25	60
Tuotto (osinko/A-osake),%	6,1	3,95	3,06
Päätöskurssi 31.12 A-osake	4,9	7,6	7,9
Päätöskurssi 31.12 R-aktie	8,5	8,5	9,1
Vuoden korkein, A-osake	8,1	8	10
Vuoden alin, A-osake	4,3	6,5	7,78
Vuoden korkein, R-osake	9,2	9,35	11,45
Vuoden alin, R-osake	6,9	7,89	9,13
Kurssikehitys, A-osake	-35,7	-2,2	-13,6
Kurssikehitys, R-osake	-1,6	-8,6	-4,6
Oma pääoma per osake (NAV), euroa	7,01	6,81	6,52
Päätös 31.12.2010 A-osake /NAV	0,70	1,12	1,20
Päätös 31.12.2010 R-osake /NAV	1,22	1,25	1,39
Keskimääräinen liikevaihto Nasdaq OMX/pvä, A-osake	223 602	122 822	226 141
Keskimääräinen liikevaihto Nasdaq OMX/pvä, R-osake	38 417	9 529	67 903
Keskimääräinen volyyymi Nasdaq OMX/pvä A-osake	36 772	16 889	27 005
Keskimääräinen volyyymi Nasdaq OMX/pvä, R-osake	4 497	2 115	7 245
Kiertonopeus, A-osake, %	13,83	10,29	
Kiertonopeus, R-osake, %	2,31	2,85	
P/E-luku, A-osake	9,21	9,16	15,10
P/E-luku, R-osake	16,11	10,24	17,42
Markkinaarvo, miljoonaa euroa	400	527	550
Osakemäärä 31.12, A-osake	46 936 908	46 936 908	46 936 908
Osakemäärä 31.12, R-osake	20 050 850	20 050 850	20 050 850
Osakkeita yhteensä (A ja R)	66 987 758	66 987 758	66 987 758

*Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle 2012

Osakkeenomistajat sektoreittain 2011:	Omistajia	%	Osakkeita	%	Ääniä	%
Yritykset	3 810	7,8	14 409 433	21,5	83 946 393	18,7
Rahoituslaitokset ja vakuutusyhtiöt	75	0,2	4 767 359	7,1	20 124 999	4,5
Julkisyhteisöt	37	0,1	9 320 854	13,9	49 874 397	11,1
Voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä	719	1,5	32 131 486	48,0	282 774 888	63,1
Kotitaloudet	44 145	90,1	5 286 631	7,9	10 405 953	2,3
Ulkomainen omistus	192	0,4	17 418	0,0	20 052	0,0
Yhteensä	48 978	100,0	65 933 181	98,4	447 146 682	99,8
josta hallintarekisterissä	6		247 351	0,4		
Ei-rekisteröityjä omistajia			807 226	1,2	807 226	0,2
Yhteensä	48 978	100,0	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0

Osakkeenomistajien jakautuminen 2011:

Osakkeita	Omistajia	%	Osakkeita	%	Ääniä	%
1–100	37 710	77,0	1 431 825	2,1	1 517 743	0,3
101–1 000	10 213	20,9	2 562 696	3,8	3 562 571	0,8
1 001–10 000	900	1,8	2 274 192	3,4	5 069 605	1,1
10 001–100 000	94	0,2	3 141 284	4,7	14 396 865	3,2
100 000–	61	0,1	56 770 535	84,7	422 599 898	94,3
Totalt	48 978	100,0	66 180 532	98,8	447 146 682	99,8
josta hallintarekisterissä	6					
Ei-rekisteröityjä omistajia			807 226	1,2	807 226	0,2
Yhteensä	48 978	100,0	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0

Hallituksen toimintakertomus

Toimintaympäristö

Korot nousivat jyrkästi vuoden alussa, mutta kehitys hidastui jonkin verran kesällä, ja korot laskivat edelleen joulukuussa. Epätavallisen alhaisena pysy-
nyt yleinen korkotaso vaikuttaa negatiivisesti Aktian korkokatteeseen.

Suomen inflaatio nousi Tilastokeskuksen mukaan 2,9 prosenttiin joulukuus-
sa. Keskimäärin inflaatio vuonna 2011 oli 3,4 prosenttia.

Jatkuva globaali epävakaus ja erityisesti Etelä-Eurooppaa ja euroa koskeva
epävarmuus ovat vaikuttaneet negatiivisesti Aktian rahoitusvarojen arvoon.
Alhainen korkotaso on sen sijaan johtanut Aktian kiinteäkorkoisten sijoitus-
ten arvon nousuun.

Kuluttajien luottamus talouteen on Tilastokeskuksen tietojen mukaan hei-
kentynyt entisestään. Kuluttajien luottamusindikaattori laski joulukuussa
0,4:ään (13,5), kun se marraskuussa oli 1,5 (20,8) ja lokakuussa 1,3 (20,5). Pit-
kän ajan keskiarvo oli 13,0.

Suomen asuntohinnat laskivat marraskuusta joulukuuhun 1,3 prosenttia
koko maassa ja 2,6 prosenttia pääkaupunkiseudulla. Verrattuna vastaavaan
ajanjaksoon 2010 hinnat olivat edelleen 0,4 prosenttia korkeammat koko
maassa ja 0,7 prosenttia korkeammat pääkaupunkiseudulla. Kotitalouksien
velat ovat viime vuosina kasvaneet selvästi nopeammin kuin heidän tulon-
sa. Vuonna 2010 velkaantuneiden asuntokuntien velkaantumisaste, eli velat
suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin, oli 156 prosenttia, kun se vuonna
2002 oli 108 prosenttia. (Tilastokeskus)

Työttömyys väheni kauden aikana ja oli joulukuussa 2011 7,4 prosenttia, eli
0,5 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin vuotta aiemmin. (Tilastokeskus)

Talouden heikentyneistä tunneista huolimatta luottojen arvonalentumi-
set olivat Suomessa edellisvuotta alhaisemmat. Arvonalentumiset koskivat
lähinnä yritysluottoja.

Nasdaq OMX Helsinki 25 -indeksi laski 31,4 prosenttia vuonna 2011.

Tunnusluvut Muutos edellisestä vuodesta, %	2012E	2011E	2010
BKT-kasvu			
Maailma	3,0*	2,8	5,0
Euroalue	-0,5*	1,5	1,8
Suomi	0,0*	2,9	3,6
Kuluttajahintainflaatio			
Euroalue	2,2*	2,7	1,6
Suomi	2,6*	3,2	1,1
Muut tunnusluvut			
Asuntojen reaaliarvon kehitys Suomessa	-1,0*	0,4	7,4
OMX Helsinki 25	-	-31,4	29,3
Korot¹			
EKP:n ohjauskorko	0,75*	1,00	1,00
10 v. korko	2,80*	2,38	2,96
Euribor 12 kk	1,50*	1,95	1,51
Euribor 3 kk	1,00*	1,36	1,01
Työttömyys Suomessa²	8,1*	7,4	8,3

*Aktian pääekonomistin ennuste

¹ Vuoden lopun tilanne

² Vuosikeskiarvo

Luottoluokitus

Kansainvälisen luottoluokituslaitos Moody's Investors Servicen Aktia Pankki
Oyj:lle antama luottoluokitus on lyhytaikaiselle varainhankinnalle P-2. Pitkä-
aikaisen varainhankinnan luokitus on A3 ja taloudellinen vahvuus C-. Kaikki-
en näymät vakaat.

Tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n liikkeeseen laskemien kiinteistöva-
kuudellisten joukkovelkakirjalainojen Moody's Investors Serviceltä saama
luottoluokitus on Aa1 tarkkailussa alkaen 25.11.2011.

Tulos 2011

Konsernin liikevoitto heikkeni 40 prosenttia 47,0 (77,9) miljoonaan euroon.
Konsernin voitto oli 36,5 (58,0) miljoonaa euroa.

Tuotot

Konsernin tuotot laskivat 10 prosenttia 224,8 (249,4) miljoonaan euroon.

Korkeammat marginaalit paransivat pankin otto- ja antolainauksen kor-
kokatetta 15 prosenttia 63,0 (54,8) miljoonaan euroon, mutta erääntyvien
korkosuojausten vuoksi koko korkokate heikkeni kuitenkin 128,8 (149,3)
miljoonaan euroon.

Korkorisien hallinnassa käytetään johdannaisia ja kiinteäkorkoisia sijoituksia. Nämä Aktia Pankin korkoriskin rajoittamiseksi tekemät suojaustoimet paransivat korkokatetta 34,8 (58,3) miljoonaa euroa, 23,5 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Palkkiotuotot netto nousivat 4 prosenttia 59,5 (57,0) miljoonaan euroon. Palkkiotuotot kasvoivat 2 prosenttia 74,9 (73,8) miljoonaan euroon, ja erityisesti rahastoista saadut palkkiotuotot kasvoivat 22,1 (20,8) miljoonaan euroon. Kortti- ja maksujenvälityspalkkiot nousivat 16,1 (14,3) miljoonaan euroon.

Henkivakuutusnetto kasvoi 38 prosenttia 22,7 (16,5) miljoonaan euroon.

Vahinkovakuutusnetto parani 7 prosenttia 24,3 (22,6) miljoonaan euroon.

Vakuutusnettoihin sisältyvät maksutulo, sijoitustoiminnan nettotuotot, maksetut korvaukset sekä vastuuvelan muutos.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot olivat -14,8 (-5,6) miljoonaa euroa.

Aktia myi syksyllä suorat ja epäsuorat omistuksensa Ålandsbanken Oyj:ssä. Myyntien negatiivinen vaikutus ennen veroja oli 6,3 miljoonaa euroa. Aktia on jatkuvasti arvostanut Ålandsbanken Oyj:n omistuksensa käyvän arvon rahaston kautta, eikä myynti siksi vaikuttanut konsernin omaan pääomaan.

Aktia realisoi keväällä osan kreikkalaisista joukkovelkakirjalainoistaan. Tämä vaikutti tuottoihin ja rasitti vuoden rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuottoja sekä henki- ja vahinkovakuutusnettoja yhteensä 5,1 miljoonalla eurolla.

Suojauslaskennan nettotulos oli -0,8 (-0,4) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 3,9 (7,9) miljoonaa euroa.

Kulut

Konsernin liiketoiminnan kulut nousivat 5 prosenttia 166,5 (159,0) miljoonaan euroon. Henkilöstökulujen osuus oli 84,1 (82,8) miljoonaa euroa, mukaan lukien syksyllä käytyjen yt-neuvottelujen aiheuttamat 1,8 miljoonan euron kertaluonteiset kulut.

Käyttäjävälisiin verkkopalveluihin ja muuhun tietotekniikkaan tehdyt jatkoinvestoinnit kasvattivat IT-kuluja 17 prosenttia 27,8 (23,8) miljoonaan euroon. IT-kulujen nousuun vaikuttivat myös Samlinkin kehitystyöstä perimät korkeat kustannukset. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 6 prosenttia 48,1 (45,2) miljoonaan euroon. Kasvu johtuu korkeammista vakuus- ja valvontamaksuista, joihin kuuluu mm. talletussuojarahaston korotettu maksu, sekä medianäkyvyyden lisäämiseen ja myyntiaktiiviteetteihin liittyvistä kuluista.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset lasivat 6,5 (7,2) miljoonaan euroon.

Luotto-, takaus- ja vakuutusmaksusaatavien arvonalentumiset

Luotto-, takaus- ja vakuutusmaksusaatavien arvonalentumisia kirjattiin vuonna 2011 yhteensä 11,3 (14,1) miljoonaa euroa, jossa laskua oli 20 prosenttia.

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Liiketoiminta kasvoi vuoden aikana suunnitelmien mukaan, mutta likviditeettisalkun alhaisemman luototusasteen ansiosta konsernin taseen loppusumma nousi vain 0,3 prosenttia 11 056 (11 019) miljoonaan euroon.

Likviditeetti

Pankkikonsernin likviditeettitilanne oli joulukuun lopussa hyvä, ja se vastasi vajaan kahden vuoden arvioituja ulos meneviä kassavirtoja ilman uutta markkinaehtoista varainhankintaa.

Pankkikonsernin likviditeettisalkku, joka koostuu korkosijoituksista, oli 1 947 (2 599) miljoonaa euroa.

Likviditeettisalkku on rahoitettu repo-kaupoilla 68 (783) miljoonan euron arvosta. Salkun bruttomäärä ja luototusaste ovat laskeneet suunnitelmien mukaisesti kauden aikana.

Tuleva sääntely asettaa uusia vaatimuksia likviditeetille, ja se lisää n.k. seniorirahoituksen tarvetta. Näiden vaikutusten lieventämiseksi kauden aikana ryhdyttiin seuraaviin toimenpiteisiin:

Aktia Hypoteekkipankki teki paikallispankkien kanssa sopimuksen, joka velvoittaa kaikki Hypoteekkipankin lainoja välittävät pankit osallistumaan samassa suhteessa Aktia Hypoteekkipankin seniorirahoitukseen. Seniorirahoitus tehdään erissä, joista ensimmäinen toteutui marraskuussa 2011.

Paikallispankkiyhteistyössä uudistettiin maksuvalmiusluottolimiittejä koskevat linjaukset, minkä seurauksena limiitit vastaavat paremmin tarkoitustaan.

Aktian uuden yritysasiakasstrategian myötä saavutettiin parempi yritysasiakkaiden otto- ja antolainauksen tasapaino.

Ottolainaus

Yleisön ja julkisyhteisöjen talletukset kasvoivat 7 prosenttia 3 645 (3 397) miljoonaan euroon. Aktian markkinaosuus talletuksista oli 3,46 (3,61) prosenttia.

Aktia-konsernin liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjalainojen kokonaismäärä oli 3 800 (3 382) miljoonaa euroa, 418 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän. Näistä joukkovelkakirjalainoista 3 346 (2 898) miljoonaa euroa oli Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n liikkeeseen laskemia kiinteistövakuudellisia lainoja. Kesäkuussa Aktia Hypoteekkipankki Oyj laski liikkeeseen viisivuotisen 600 miljoonan euron kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjalainan. Marraskuussa Aktia Hypoteekkipankki Oyj laski liikkeeseen pitkäaikaisia vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja (Schuldscheindarlehen) yhteensä 61 miljoonaa euroa.

Aktia Pankki laski lokakuussa liikkeeseen 20 miljoonaa euroa pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja pankin EMTN-ohjelman puitteissa osana pankkitoiminnan uuteen sääntelyyn (Basel III) valmistautumista.

Aktia Pankki Oyj:n liikkeeseen laskemien sijoitustodistusten määrä oli vuoden lopussa 429 miljoonaa euroa. Aktia Pankki laski kauden aikana liikkeeseen uusia debenttuuri- ja indeksilainoja yhteensä 79 miljoonan euron arvosta.

Antolainaus

Konsernin antolainaus yleisölle kasvoi 472 miljoonaa euroa 7 063 (6 592) miljoonaan euroon vuoden 2011 lopussa. Pois lukien säästöpankkien ja POP Pankkien välittämät hypoteekkilainat, jotka paikallispankit ovat sitoutuneet pääomittamaan, konsernin luotonanto lisääntyi 156 miljoonaa euroa (3 %) vuodenvaihteesta.

Kotitalouksien osuus koko luottokannasta, mukaan lukien säästöpankkien ja POP Pankkien välittämät hypoteekkilainat, oli 5 966 (5 479) miljoonaa euroa eli 84,5 (83,1) prosenttia. Asuntolainakanta kasvoi vuodenvaihteesta 9 prosenttia 5 607 (5 121) miljoonaan euroon. Aktian markkinaosuus kotitalouksien asuntolainoista oli joulukuun lopussa 4,22 (4,28) prosenttia.

Aktian luottokannasta 10,7 (11,5) prosenttia oli yritysluottoja. Luotonanto yrityksille oli yhteensä 758 (761) miljoonaa euroa.

Asuntoyhteisöjen luotot olivat 289 (289) miljoonaa euroa eli 4,1 (4,4) prosenttia Aktian koko luottokannasta.

Luottokanta sektoreittain

(milj. euroa)	2011	2010	Δ	Osuus, %
Kotitaloudet	5 966	5 479	487	84,5
Yritykset	758	761	-3	10,7
Asuntoyhteisöt	289	289	-1	4,1
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	45	56	-11	0,6
Julkisyhteisöt	6	7	-1	0,1
Yhteensä	7 063	6 592	472	100,0

Rahoitusvarat

Aktian rahoitusvarat muodostuvat pankkikonsernin likviditeettisalkusta ja muista korollisista sijoituksista, ja ne ovat yhteensä 1 968 (2 677) miljoonaa euroa. Henkivakuutusyhtiön sijoitussalkku oli 661 (700) miljoonaa euroa ja vahinkovakuutusyhtiön sijoitussalkku 161 (147) miljoonaa euroa, kun emoyhtiön kiinteistö- ja osakeomistus oli 3 (30) miljoonaa euroa.

Vastuuvelat

Henkivakuutuksen vastuavelka oli 818 (870) miljoonaa euroa, josta 285 (282) miljoonaa euroa oli sijoitussidonnaista.

Vahinkovakuutuksen vastuavelka oli 123 (120) miljoonaa euroa.

Oma pääoma

Aktia-konsernin oma pääoma kasvoi 26 miljoonaa euroa 524 (497) miljoonaan euroon joulukuun lopussa.

Sitoumukset

Taseen ulkopuoliset sitoumukset vähenivät vuoden aikana 204 miljoonaa euroa 466 (670) miljoonaan euroon.

Muutos johtuu lähinnä paikallispankkien maksuvalmiusluottolimiittien pienemistä. Ne olivat 180 (339) miljoonaa euroa.

Vakavaraisuus

Pankkikonsernin vakavaraisuus oli 16,2 (15,9) prosenttia ja ensisijaisten omien varojen suhde 10,6 (10,1) prosenttia. Aktia Pankki Oyj ja Aktia Hypoteekkipankki Oyj kuuluvat pankkikonserniin.

Pääoman, joka vapautuu, kun 66 prosenttia vahinkovakuutusyhtiöstä myydään, Aktia pyrkii käyttämään Aktia Pankin ensisijaisten omien varojen suhteen vahvistamiseksi.

Aktia Pankin vakavaraisuus oli 22,3 prosenttia verrattuna vuoden 2010 lopun 20,3 prosenttiin. Ensisijaisten varojen suhde oli 14,6 (12,8) prosenttia.

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoma oli 117,3 (98,8) miljoonaa euroa, kun vähimmäisvaade on 32,3 (34,3) miljoonaa euroa. Vakavaraisuusaste oli 20,7 (16,1) prosenttia.

Vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma oli 24,5 (18,9) miljoonaa euroa, kun vähimmäisvaade on 13,8 (13,5) miljoonaa euroa. Vakavaraisuuspääoma oli 53,2 (46,6) miljoonaa euroa ja vastuunkantokyky 83,2 (76,8) prosenttia. Vahvistaakseen vahinkovakuutusyhtiön vakavaraisuutta emoyhtiö Aktia Oyj siirsi huhtikuussa 2,0 miljoonaa euroa Aktia Vahinkovakuutus Oy:n vapaan oman pääoman rahastoon.

Konglomeraatin vakavaraisuus oli 163,5 (156,5) prosenttia. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan vähimmäisvaade on 100 prosenttia.

Vakavaraisuus

	31.12.2011	31.12.2010
Pankkikonserni		
Vakavaraisuusaste	16,2 %	15,9 %
Ensisijaisten omien varojen suhde	10,6 %	10,1 %
Aktia Pankki		
Vakavaraisuusaste	22,3 %	20,3 %
Ensisijaisten omien varojen suhde	14,6 %	12,8 %
Aktia Hypoteekkipankki		
Vakavaraisuusaste	10,2 %	9,9 %
Ensisijaisten omien varojen suhde	8,5 %	7,7 %

Luotto-, takaus- ja vakuutusmaksusaatavien arvonalentumiset

Luotto-, takaus- ja vakuutusmaksusaatavien yhteenlasketut arvonalentumiset vähenivät edellisvuodesta 2,8 miljoonaa euroa 11,3 (14,1) miljoonaan euroon. Arvonalentumisista 1,4 (0,7) miljoonaa euroa aiheutui kotitalouksista ja 9,1 (12,3) miljoonaa euroa yrityksistä. Vahinkovakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien arvonalentumiset olivat 0,8 (1,1) miljoonaa euroa.

Kauden lopussa ryhmäkohtaiset arvonalentumiset olivat salkkutasolla yhteensä 14,0 (19,3) miljoonaa euroa, josta 7,3 (7,3) miljoonaa euroa tuli kotitalouksien ja pienempien yritysten luotoista ja 6,7 (12,0) miljoonaa euroa suuremmista, yksittäin arvostetuista yritysosaavista.

Luottojen arvonalentumiset muodostivat kauden aikana yhteensä 0,1 (0,2) prosenttia koko luotonannosta. Yritysluottojen osalta vastaava luku oli 1,2 (1,6) prosenttia koko yritysluotonannosta.

Rahoitusvarojen arvostus

Tulokseen kirjattavat arvomuutokset

rahoitusvarojen arvonalentumisten vuoden tulos oli -4,3 (-3,9) miljoonaa euroa, ja se liittyy kiinteistörahastojen ja pienempien pääomasijoitusomistusten arvonalentumiseen. Nämä sijoitukset kuuluvat pääasiassa henkivakuutusyhtiön sijoitussalkkuun.

Rahoitusvarojen arvonalentumiset

(milj. euroa)	2011	2010
Korkosijoitukset		
Pankkitoiminta	-	-
Henkivakuutuslaitosten	0,6	-0,1
Vahinkovakuutuslaitosten	-	-
Osakkeet ja osuudet		
Pankkitoiminta	-	-
Henkivakuutuslaitosten	-4,6	-3,8
Vahinkovakuutuslaitosten	-0,3	-
Yhteensä	-4,3	-3,9

Käyvän arvon rahastoon kirjattavat arvomuutokset

Arvonalentuminen, jota ei ole kirjattu tulokseen, tai arvon nousu, jota ei ole realisoitu, kirjataan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon rahasto oli konsernin rahavirtasuojauksen huomioon ottaen 19,1 (22,5) miljoonaa euroa laskennallisten verojen jälkeen.

Rahavirtasuojaus, joka koostuu korkojohdannaisten perusmarkkina-arvosta ja joka on hankittu pankkitoiminnan korkokatteen suojaamistarkoituksessa, oli 25,5 (25,7) miljoonaa euroa.

Käyvän arvon rahaston erittely

(milj. euroa)	31.12.2011	31.12.2010	Δ
Osakkeet ja osuudet			
Pankkitoiminta	0,0	0,2	-0,2
Henkivakuutuslaitosten	6,1	2,6	3,5
Vahinkovakuutuslaitosten	0,8	0,3	0,5
Suorat korkosijoitukset			
Pankkitoiminta	-34,9	-16,6	-18,3
Henkivakuutuslaitosten	17,9	10,7	7,2
Vahinkovakuutuslaitosten	3,7	-0,4	4,1
Rahavirran suojaus	25,5	25,7	-0,2
Käyvän arvon rahasto yhteensä	19,1	22,5	-3,4

Segmenttikatsaus

Aktia Oyj:n liiketoiminta on jaettu viiteen segmenttiin: Pankkitoiminta, Varainhoito, Henkivakuutus, Vahinkovakuutus ja Muut.

Segmenttien vaikutus konsernin liikevoittoon

(milj. euroa)	2011	2010	Δ
Pankkitoiminta	35,6	69,7	-49 %
Varainhoito	5,6	4,4	28 %
Henkivakuutus	10,3	3,9	161 %
Vahinkovakuutus	2,2	1,7	32 %
Muut	-5,1	-1,6	-217 %
Eliminoinnit	-1,5	-0,2	-862 %
Yhteensä	47,0	77,9	-40 %

Pankkitoiminta

Pankkitoiminnan vaikutus konsernin liikevoittoon oli 35,6 (69,7) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan tuotot olivat 166,1 (188,5) miljoonaa euroa. Korkokatte heikkeni 123,9 (145,6) miljoonaan euroon ja palkkiotuotot netto kasvoivat 8 prosenttia 45,2 (41,7) miljoonaan euroon. Palkkiotuottojen nousu tulee lähinnä rahasto- ja vakuutuspalkkioiden kasvusta.

Liiketoiminnan kulut olivat 120,1 (105,9) miljoonaa euroa, josta henkilöstökulut olivat 41,9 (38,4) miljoonaa euroa, IT-kulut 13,7 (12,1) miljoonaa euroa ja liiketoiminnan muut kulut 62,2 (53,1) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan kulut kasvoivat mm. IT-panostusten, talletussuojarahaston korkeamman maksun sekä sisäisen luottoluokituksen (IRBA) käyttöönottoon ja tulevaan sääntelyyn liittyvien kulujen seurauksena. Liikevoittoon sisältyy pankkitoimintasegmentin osuus vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä loppuun saatettuihin yt-neuvotteluihin liittyvistä kertaluonteisista kuluista.

Pankkitoiminnan asiakaskunta kasvoi vuonna 2011 yli 10 300 uudella henkilöasiakkaalla. Myyntiaktiiviteettiä tuetaan Aktia Dialogi -konseptillä, jonka avulla kartoitetaan asiakkaan pankki- ja vakuutuspalvelujen tarpeet. Dialogien määrä kasvoi 22 prosenttia lähes 50 000:een (41 000).

Verkkopankkisopimusten määrä nousi vuoden aikana 6 prosenttia yli 135 000:een (127 000).

Kotitalouksien säästäminen laski vuodesta 2011 1 prosentin 3 536 (3 578) miljoonaan euroon, josta kotitalouksien talletukset olivat 2 758 (2 701) miljoonaa euroa ja kotitalouksien rahastosäästöt 778 (877) miljoonaa euroa.

Aktian antolainaus kotitalouksille, Aktian välittämät hypoteekkilainat mukaan lukien, kasvoi vuoden aikana 5 prosenttia 4 100 (3 924) miljoonaan euroon. Aktian välittämät hypoteekkilainat olivat 1 975 (1 642) miljoonaa euroa. Tämän lisäksi säästö- ja paikallisosuuspankit välittivät lainoja 1 915 (1 599) miljoonan euron edestä.

Aktian uuden yritysasiakasstrategian myötä saavutettiin parempi yritysasiakkaiden otto- ja antolainauksen tasapaino.

Kiinteistönvälitystoiminnan tuotot olivat vuoden 2010 tasolla, 7,7 (7,7) miljoonaa euroa.

Varainhoito

Varainhoidon vaikutus konsernin liikevoittoon oli 5,6 (4,4) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan tuotot muille konsernin yksiköille ja yhteistyökumppaneille suoritettujen palautusten jälkeen olivat 21,6 (21,1) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan kulut vähenivät 5 prosenttia 15,9 (16,7) miljoonaan euroon, josta henkilöstökulut olivat 8,0 (9,1) miljoonaa euroa.

Aktian varainhoidon palveluilla on Scandinavian Financial Researchin (SFR) institutionaalisten asiakkaiden arvion mukaan vakiintunut asema parhaiden joukossa. Tänä vuonna Aktia tuli toiseksi Suomen noin 100 suurimman institutionaalisen sijoittajan arvoidessa varainhoitopalveluja yleensä. Aktia sijoittui kärkeen useissa kategorioissa, mm. hallinnoinnissa, kyvyssä ottaa markkinanäkemyksensä, asiakasraportoinnissa sekä hallinnoinnin selkeydessä.

Aktian rahastoilla on toiseksi paras arvosana suomalaisten suurten rahastoyhtiöiden luokassa. Tämä ilmenee riippumattoman rahastoanalyysiin erikoistuneen Morningstarin vertailusta. Joulukuussa 2011 Aktian 25 arvioitua rahastoa sai keskimäärin 4,0 Morningstar-tähteä 5 mahdollisesta. Aktian 25 rahastosta 17:llä on 4 tai useampia Morningstar-tähtiä.

Aktia laajensi tilikaudella rahastovalikoimaansa sekä korko- että osakerahastomarkkinoilla. Viime vuosien aikana kehittyville markkinoille sijoittavien korkorahastojen kysyntä on kasvanut merkittävästi, ja Aktialla on kolme tällaista korkorahastoa. Niiden yhteenlaskettu arvo on noin 578 miljoonaa euroa.

Aktian hallinnoimien ja välittämien rahastojen arvo oli 3 613 (4 264) miljoonaa euroa. Kun välitetyt rahastot lasketaan mukaan, Aktian rahastomarkkinaosuus oli 6,6 (7,0) prosenttia (Finanssialan Keskusliitto).

Aktia Asset Managementin ja Aktia Investin hallinnoimat varat olivat 6 624 (6 978) miljoonaa euroa, josta Aktia Investin hallinnoimat varat olivat 1 961 (2 440) miljoonaa euroa. Aktia Private Bankingin asiakasvarat olivat 1 278 (1 384) miljoonaa euroa.

Henkivakuutus

Henkivakuutustoiminnan vaikutus konsernin liikevoittoon oli 10,3 (3,9) miljoonaa euroa.

Maksutulo kasvoi edellisvuodesta 2 prosenttia 103,0 (100,7) miljoonaan euroon. Kasvu tulee pankin konttorien kautta myydyistä sijoitussidonnaisista säästö- ja sijoitusvakuutuksista. Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus säästö-, sijoitus- ja eläkevakuutusten maksuista oli 79 (76) prosenttia.

Maksetut vakuutuskorvaukset olivat 92,6 (79,2) miljoonaa euroa. Korvausten nousu johtui lähinnä takaisinostojen lisääntymisestä. Riskivakuutusten vahinkosuhte parani 76 (79) prosenttiin.

Liikekulut olivat 13,2 (13,1) miljoonaa euroa. Korkeammista IT-kuluista ja Solvenssi II:een siirtymiseen liittyvistä kuluista huolimatta kulut olivat samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Kustannustehokkuus parani korkeamman kuormitustulon seurauksena. Liikekustannussuhde oli vuoden 2011 lopussa 91,7 (93,6) prosenttia.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 26,8 (27,1) miljoonaa euroa. Yhtiön sijoitusten tuotto oli markkina-arvoon 5,9 (5,2) prosenttia. Henkivakuutusyhtiön korko- ja valuuttariskien rajoittamiseksi tekemien johdannaissopimusten vaikutus korkokatteeseen oli 3,9 (2,1) miljoonaa euroa.

Vastuuvetka oli 818 (870) miljoonaa euroa, josta sijoitussidonnainen vastuuvetka oli 285 (282) miljoonaa euroa ja laskuperustekorkoon sidottu vastuuvetka 533 (588) miljoonaa euroa. Aktia Henkivakuutuksen rinnakkaisvakuutus sopimus Vakuutusosakeyhtiö Liv-Alandian kanssa irtisanottiin yhteisymmärryksessä, ja koko 36 miljoonan euron rinnakkaisvakuutuskanta siirrettiin Liv-Alandiaan 31.12.2011.

Korkosidonnaisen vastuuvelan keskimääräinen diskonttokorko oli 3,6 prosenttia. Asiakkaat, joilla on laskuperustekorkosidonnaisia vakuutuksia ja oikeus lisäetuihin, saavat laskentakorosta ja mahdollisesta asiakashyvityksestä koostuvan 2,5–4,5 prosentin tuoton vuodelta 2011.

Yhtiön vakavaraisuusaste parani 20,7 (16,1) prosenttiin.

Vahinkovakuutus

Vahinkovakuutustoiminnan vaikutus konsernin liikevoittoon oli 2,2 (1,7) miljoonaa euroa.

Aktia Vahinkovakuutuksen maksutulo kasvoi 4 prosenttia vertailukaudesta. Kasvu tulee sekä yksityis- että yritysasiakkaista. Maksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta oli 69,8 (67,2) miljoonaa euroa. Vakuutusmaksutuotot olivat jälleenvakuuttajien osuuden ja maksuvastuun muutoksen jälkeen 64,3 (61,4) miljoonaa euroa.

Korvauskulut olivat yhteensä 45,7 (44,6) miljoonaa euroa, ja niihin sisältyi 0,8 miljoonan euron vastuuvelan kasvu korkeampaan eliniän odotteeseen perustuvaan uuteen kuolevuusmalliin siirtymiseen varautumiseksi vastuuvelan laskennassa.

Liikekulut kasvoivat 21,8 (20,0) miljoonaan euroon lähinnä korkeampien henkilöstökulujen, IT- ja postituskulujen sekä toimialaan liittyvien hoitokulujen vuoksi.

Yhdistetty kulusuhde laski vuoden 2011 aikana 105,4 prosenttiin, kun se vuotta aiemmin oli 106,6 prosenttia. Tämä johtui lähinnä suotuisasta vahinkokehityksestä.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 3,3 (7,5) miljoonaa euroa. Niitä rasittaa -0,8 miljoonan euron tappio Kreikan valtoriskiä sisältäneiden korkopaperien myynnistä toisella vuosineljänneksellä. Vertailukautena saatiin suurehkot myyntivoitot kiinteistöistä ja valtion velkakirjoista. Yhtiön sijoitusten tuotto oli markkina-arvoin 8,9 (5,0) prosenttia.

Vahinkovakuutustoiminnan 119 (112) miljoonan euron vastuuvastuun korvausvastuu oli 96 (91) miljoonaa euroa.

Yhtiön vastuunkantokyky oli 83,2 (76,8) prosenttia.

Muut

Segmentin Muut liiketulos oli -5,1 (-1,6) miljoonaa euroa.

Aktia Oyj, Aktia Pankki Oyj ja HSp-rahoitus Oy myivät syyskuussa suorat ja epäsuorat omistuksensa Ålandsbanken Oyj:ssä. Myyntien negatiivinen vaikutus ennen veroja oli 6,3 miljoonaa euroa. Aktia on koko ajan arvostanut Ålandsbanken Oyj:n omistuksensa käyvän arvon rahaston kautta, eikä myynyt siksi vaikuttanut konsernin omaan pääomaan.

Vasp-Invest Oy:n toiminnan puitteissa on käynnissä kiinteistöomaisuuden aktiivinen myynti. Siitä johtuvat sijoituskiinteistöjen selvästi alhaisemmat nettotuotot.

Yhteiset kulut

Konserni on Yksi Aktia -strategiansa mukaisesti päättänyt yhdistää ja yhtenäistää tuki- ja esikuntatoimintonsa. Suurimmat yhteiset kuluerät muodostuvat markkinointi-, IT- ja henkilöstökuluista. Yhtenäistäminen jatkuu vuonna 2012.

Yhteiset kulut olivat 45,7 (38,8) miljoonaa euroa, ja ne jakautuivat seuraavasti: pankkitoiminta 37,6 (31,5) miljoonaa euroa, varainhoito 3,9 (3,7) miljoonaa euroa, henkivakuutus 1,8 (1,5) miljoonaa euroa ja vahinkovakuutus 2,4 (2,2) miljoonaa euroa.

Konsernin riskipositiot

Yleisesti

Tarjotessaan asiakkailleen rahoitusratkaisuja Aktia ottaa erilaisia riskejä. Riskit ja riskienhallinta ovat siksi olennainen osa Aktian toimintaympäristöstä ja liiketoimintaa. Aktia on konservatiivista riskipolitiikkaa harjoittava laaja-alainen finanssikonglomeraatti. Olennaiset riskialueet ovat pankkitoiminnan luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit, henkivakuutustoiminnan markkina- ja korkoriskit sekä vahinkovakuutustoiminnan markkina- ja vakuutustekniset riskit. Liiketoimintariskit ja operatiiviset riskit koskevat kaikkea toimintaa. Liiketoimintariskiä vähennetään toiminnan hajautuksella.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Luottoriski syntyy pankkitoiminnassa, kun taas vastapuoliriski liittyy sekä pankki- että vakuutustoimintaan. Yhdessä nämä muodostavat konsernin suurimman riskialueen. Aktia soveltaa konservatiivista luotonantopolitiikkaa, jonka lähtökohtana ovat velallisen riittävä takaisinmaksukyky ja se, että pankki ymmärtää liikejärjestelyn täysin. Suurin osan luottosalkusta koostuu kotitalouksien luotoista, ja suuria yksittäisiä riskikeskittymiä vältetään. Kotitalouksien luotot myönnetään yleensä vakuutta vastaan. Asiakkaiden maksukykyä stressitetaan luoton todellista korkoa korkeammalla laskennallisella korolla ja vakuusarvioinnissa otetaan huomioon kohtuullinen hinnankorotus.

Vuoden 2011 lopussa kotitalouksien luottojen osuus oli 84,5 (83,1) prosenttia 7 063 (6 592) miljoonan euron luottokannasta. Yritysluotot oli edelleen pidättyväisiä, ja siinä painotettiin riskienhallintaa.

Vastapuoliriskejä syntyy sijoitustoiminnassa ja suojaavien johdannaissovimusten yhteydessä, ja niitä rajoitetaan vaatimalla vastapuolilta korkeaa ulkopuolista luottoluokitusta sekä varojen konservatiivisella allokoinnilla ja vakuusjärjestelyillä.

Markkinariskit

Aktia-konserni ei harjoita trading-toimintaa, minkä vuoksi markkinariskit ovat rakenteellisia, ja ne syntyvät lähinnä taseen korkoeröiden ja korkojen uudelleenhinnoitteluaikojen erojen seurauksena.

Pankkitoiminnassa rakenteellisia korkoriskejä ja erityisesti pitkään jatkuvan alhaisen korkotason riskiä hallitaan aktiivisesti liikejärjestelyillä, suojaavilla johdannaisilla sekä likviditeettisalkun sijoituksilla. Pankkikonsernin likviditeettisalkku ja muut korolliset sijoitukset olivat vuodenvaihteessa 1 968 (2 677) miljoonaa euroa, ja vakuutusyhtiöiden vastuuvelan kattamiseksi tarkoitetut sijoitusvarat 822 (847) miljoonaa euroa. Pankkikonsernin likviditeettisalkusta ja muista korollisista sijoituksista 69 (57) prosenttia oli sijoituksia kiinteistövakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin, 21 (30) prosenttia sijoituksia pankkeihin, 6 (9) prosenttia sijoituksia valtion takaamiin joukkovelkakirjalainoihin sekä noin 4 (4) prosenttia sijoituksia julkiseen sektoriin ja yrityksiin.

Solvensi II -säännöstöön siirtymiseen valmistauduttaessa korkosijoitusten osuus kasvaa, ja tämä kasvattaa asteittain henkivakuutusyhtiön sijoitussalkun duraatiota. Yhteensä 661 (700) miljoonan euron sijoitussalkusta 90,3 (91,2) prosenttia koostui korkosijoituksista, 6,4 (5,5) prosenttia epäsuorista kiinteistöomistuksista, 1,8 (1,0) prosenttia sijoituksista rahamarkkinainstrumentteihin ja 1,5 (2,3) prosenttia vaihtoehtoisista sijoituksista.

Vahinkovakuutustoiminnan rakenteellista markkinariskiä hallitaan vastuuvelan ja sijoitussalkun kassavirtojen kohdentamisella. Yhteensä 161 (147) miljoonan euron sijoitussalkusta, mukaan lukien pankkisaamiset, 75,7 (79,1) prosenttia koostui korkosijoituksista, 16,9 (17,6) prosenttia suorista ja epäsuorista kiinteistöomistuksista, 6,9 (2,5) prosenttia sijoituksista rahamarkkinainstrumentteihin ja 0,5 (0,8) prosenttia vaihtoehtoisista sijoituksista.

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskit

Pankkitoiminnassa rahoitus- ja maksuvalmiusriski liittyy jälleerahoituksen saatavuuteen ja maturiteettieroihin, kun se vakuustoitiminnassa liittyy rahoituksen saatavuuteen korvausten maksamiseksi. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskejä hallitaan juridisella yhtiötasolla, eikä pankkikonsernin ja vakuutusyhtiöiden välillä ole rahoitusyhteyksiä.

Pankkikonsernin likviditeettitilanne oli hyvä ja vastasi yli kahden vuoden ulos meneviä kassavirtoja ilman uutta markkinaehtoista varainhankintaa.

Operatiiviset riskit

operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappion vaaraa, joka aiheutuu epäselvistä tai puutteellisista ohjeista, ohjeiden vastaisesta toiminnasta, tietojen epäluotettavuudesta, järjestelmien puutteista tai henkilöstön toiminnasta. Operatiivisten riskien aiheuttamat vahingot voivat olla välittömiä tai välillisiä, taloudellisia tai sellaisia yrityskuvaan liittyviä vahinkoja, jotka heikentävät pankin uskottavuutta markkinoilla.

Vuoden aikana ei toteutunut operatiivisia riskejä, jotka olisivat aiheuttaneet olennaista taloudellista vahinkoa.

Vakuutusriskit

Vakuutusriskit realisoituvat, jos toteutuvat korvaukset ovat odotettua korkeammat. Jälleenvakuutusurva huomioon ottaen vakuustoitimintojen korvauskulut ovat pysyneet suhteellisen vakaalla tasolla. Eri vakuutuskantojen jälleenvakuutusurvat pienentävät tuloksen volatiliiteettia ja poistavat sellaiset riskitapahtumat, jotka voisivat vaikuttaa yhtiön toimintaedellytyksiin tulevaisuudessa.

Yksityiskohtaisempi kuvaus konsernin riskienhallinnasta ja riskipositioista on konsernin vuositilinpäätöksen liitteessä K2.

Lähipiiri

Lähipiirillä tarkoitetaan Aktia Oyj:ssä johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja näiden perheenjäseniä sekä yhtiöitä, joissa johtavassa asemassa olevalla avainhenkilöllä on määräysvalta. Aktia-konsernin avainhenkilöitä ovat Aktia Oyj:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies.

Kauden aikana lähipiirin kanssa tehdyissä liiketoimissa ei ollut merkittäviä muutoksia.

Muita tapahtumia vuoden aikana

Aktia Pankin avainhenkilöt perustivat uuden ALM Partners Oy -nimisen osakasvetoisen yrityksen. Aktia, säästöpankit ja POP Pankit ovat yhtiön määräysvallattomia omistajia, jotka ostavat yhtiön palveluja.

Aktia Pankki, MTV Oy ja suomalaiset kiinteistönvälittäjät perustivat yhdessä Jokakoti Oy:n, yhteisen asuntomarkkinapaikan verkkoon. Aktia Pankki on merkinnyt 16,7 prosenttia Jokakoti Oy:n osakkeista. Toiminta aloitettiin 1.4.2011.

Hallintoneuvoston jäsen, valtiotieteen tohtori, kansliapäällikkö Christoffer Grönholm kuoli vuoden aikana. Hänen toimikautensa hallintoneuvostossa olisi päättynyt vuonna 2012.

Johtoryhmän jäsen, kauppatieteiden maisteri Taru Narvanmaa nimitettiin Aktia Oyj:n varatoimitusjohtajaksi. Kauppatieteiden maisteri Magnus Weurlander nimitettiin Aktia Oyj:n johtoryhmän jäseneksi vastuualueenaan riskienvalvonta ja pankkituotteet & -prosessit.

Aktia Henkivakuutus ja Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö aloittivat yhteistyön, jonka puitteissa Pohjantähti tarjoaa asiakkailleen Aktia Henkivakuutuksen tuotteita.

Aktia Pankki Oyj jätti Finanssivalvonnalle sisäisen luottoluokituksen hakemuksen (IRBA = Internal Risk Based Approach). Hyväksytyt hakemuksen tuloksena sisäisen luottoluokituksen odotetaan nostavan ensijaisten omien varojen suhdetta 3–5 prosenttia.

Aktia uudisti organisaationsa rakennetta vastatakseen finanssimarkkinoiden yleisiin haasteisiin. Konsernin lähivuosien kasvu- ja kannattavuustavoitteen saavuttamiseksi Aktia parantaa toimintamallinsa asiakaslähtöisyyttä entisestään.

Kauppatieteiden maisteri Katja Kerke nimitettiin Aktia Henkivakuutus Oy:n toimitusjohtajaksi.

Tapahtumia vuodenvaihteen jälkeen

Aktian uusi verkkopankki lanseerattiin 25.1.2012.

Aktia Oyj teki 27.1.2012 sopimuksen, jonka mukaan se myy 51 prosenttia Aktia Vahinkovakuutus Oy:stä Folksamille ja 15 prosenttia Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritakselle. Aktialle jää 34 prosentin omistusosuus. Tämän lisäksi Folksam sai option ostaa vielä 24 % Aktia Vahinkovakuutuksesta 3 vuoden sisällä.

Myydessään 66 prosenttia vahinkovakuutusyhtiön osakkeista Aktia saa noin 31 miljoonaa euroa käteisenä, mistä aiheutuu noin 5 miljoonan euron kertaluonteinen tuotto. Liiketoimi on tarkoitus toteuttaa vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä. Kauppa pienentää Aktia Oyj:n tasetta noin 160 miljoonaa euroa ja liiketoiminnan kuluja noin 20 miljoonaa euroa vuositasolla sekä vähentää Aktian tuloksen vaihtelua.

Aktia Kortti Oy myi 31.1.2012 liiketoimintansa emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:lle, joka jatkaa korttitoimintaa sen nykyisessä muodossa.

Henkilöstö

Kokopäiväresurssien lukumäärä oli vuoden 2011 aikana keskimäärin 1 192 (31.12.2010; 1 183).

Aktia-konsernin henkilöstöä vähennettiin yt-neuvottelujen tuloksena 25:llä. Tämä aiheutti 1,8 miljoonan euron kertaluonteisen kulun.

Henkilöstörahasto

Aktia Oyj:n hallitus vahvisti henkilöstörahastoon maksettavaksi voittopalkkio-osuudeksi 10 prosenttia konsernin liikevoiton 35 miljoonaa euroa ylittävästä osuudesta. Voittopalkkio-osuus ei kuitenkaan voi ylittää kolmea miljoonaa euroa. Myös toimitusjohtaja ja muut konserninjohdon jäsenet olivat konsernin henkilöstörahaston jäseniä vuoden 2011 loppuun.

Kannusteohjelma vuonna 2011

Aktia Oyj:n hallitus on päättänyt uudesta osakepohjaisesta kannusteohjelmasta Aktia-konsernin avainhenkilöille, näiden joukossa toimitusjohtaja ja konserninjohdon jäsenet.

Palkkio koostuu osittain Aktia Oyj:n A-osakkeista, osittain rahasummasta, joka kattaa palkkiosta avainhenkilöille aiheutuvat verot ja veroluonteiset maksut. Kannusteohjelma on kaksiosainen.

Ohjelman toinen osa perustuu ansaintakriteereihin ja käsittää kolme ansaintajaksoa: kalenterivuodet 2011–2012, 2012–2013 ja 2013–2014. Ansaintajakson 2011–2012 ansaintakriteerit ovat Aktia-konsernin kumulatiivisen oikaistun oman pääoman kehitys 1.1.2011–31.12.2012 (NAV) (paino 50 %) sekä konsernin yhteenlaskettu palkkio- ja vakuutusnetto 1.1.2011–31.12.2012 (paino 50 %).

Kunakin ansaintajakson mahdollinen palkkio maksetaan neljässä erässä ansaintajakson päätyttyä noin kolmen vuoden aikana. Hallitus on määritellyt enimmäispalkkion avainhenkilöä kohti. Palkkiota ei yleensä makseta avainhenkilölle, joka palkkion maksuajankohtana ei enää ole työ- tai toimisuhteessa Aktia-konserniin.

Ohjelman toisen osan myötä avainhenkilöiden on lisäksi mahdollista saada ehdollinen palkkio, joka perustuu Aktia Oyj:n A-osakkeiden ostamiseen ohjelman alkaessa. Ehdollinen palkkio maksetaan avainhenkilölle huhtikuun loppuun mennessä vuonna 2016, ja se koostuu sekä osakkeista että rahasta edellyttäen, että avainhenkilö on työ- tai toimisuhteessa Aktia-konserniin ja että ehdollisen palkkion maksun edellyttämiä osakkeita ei ole luovutettu ennen palkkion maksamista.

Avainhenkilöt ovat velvollisia pitämään puolet kaikista kannusteohjelman kautta saamista osakkeista siihen asti, että osakkeiden yhteenlaskettu arvo vastaa heidän bruttovuosipalkkaansa. Henkilöiden tulee säilyttää osakeomistus niin kauan kuin he ovat konsernin palveluksessa.

Ohjelman kautta saatava palkkio voi olla yhteensä enintään 401 200 Aktia Oyj:n A-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava rahasumma. Uuden kannusteohjelman laadinnassa on otettu huomioon rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva uudistettu sääntely.

Aktia-konsernin palkka- ja palkkioselvitys on julkaistu Aktia Oyj:n kotisivuilla (www.aktia.fi).

Hallitus ja konserninjohto

Aktia Oyj:n hallituksen kokoonpano toimikaudella 1.1.–31.12.2011:
Puheenjohtaja Dag Wallgren, kauppatieteiden maisteri Varapuheenjohtaja Nina Wilkman, varatuomari
Marcus H. Borgström, maanviljelysneuvos
Hans Frantz, valtiotieteen lisensiaatti
Lars-Erik Kvist, ekonomi
Nils Lampi, diplomiekonomi
Kjell Sundström, kauppatieteiden maisteri
Marina Vahtola, kauppatieteiden maisteri

Aktia Oyj:n hallituksen kokoonpano toimikaudella 1.1.–31.12.2012:
Puheenjohtaja Dag Wallgren, kauppatieteiden maisteri
Varapuheenjohtaja Nina Wilkman, varatuomari
Jannica Fagerholm, kauppatieteiden maisteri
Hans Frantz, valtiotieteen lisensiaatti
Kjell Hedman, ekonomi
Nils Lampi, diplomiekonomi
Catharina von Stackelberg-Hammarén, kauppatieteiden maisteri
Kjell Sundström, kauppatieteiden maisteri

Ehdotetut palkkiot hallitukselle 2012 ovat:

- vuosipalkkio, puheenjohtaja, 48 200 euroa
- vuosipalkkio, varapuheenjohtaja, 26 900 euroa
- vuosipalkkio, jäsen, 21 300 euroa

Hallintoneuvosto päätti 8.12.2011, että 10 prosenttia hallituksen jäsenten vuosipalkkiosta (brutto) maksetaan Aktian A-osakkeina, jotka ostetaan suoraan pörssistä markkinahintaan hallituksen jäsenten lukuun, sinä päivänä, jona Aktia Oyj:n tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2011 on julkaistu, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa tämän jälkeen.

Aktian konserninjohtoon kuuluvat toimitusjohtaja Jussi Laitinen, varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan varamies Jarl Sved, varatoimitusjohtaja Stefan Björkman, varatoimitusjohtaja Taru Narvanmaa, varatoimitusjohtaja Robert Sergelius ja johtaja Magnus Weurlander.

Konsernirakenteen muutokset

Aktia Pankki Oyj:n omistusosuus Aktia Asset Managementista pieneni vuoden aikana 93 prosentista 86 prosenttiin. Tällä ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Samlinkin Itella Oyj:lle suunnatun osakeannin jälkeen Aktia Pankki Oyj:n omistus Samlinkissa on pienentynyt 23,97 prosentista 22,56 prosenttiin.

Osakepääoma ja omistajat

Joulukuun 2011 lopussa Aktia Oyj:n maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 93 873 816 euroa. Pääoma jakautuu 46 936 908 A-osakkeeseen ja 20 050 850 R-osakkeeseen. Osakkeiden kokonaismäärä on 66 987 758. Joulukuun lopussa rekisteröityjen omistajien lukumäärä oli 48 978.

Vuoden aikana arvo-osuustileille kirjattiin Veritas Vahinkovakuutuksen sulautumiseen liittyvästä 6 800 000 osakkeen sulautumisvastikkeesta vielä 91 738 uutta A-osaketta. Jäljellä olevien osakkeiden läpikäyntiä ja kirjaamista jatketaan. Rekisteröimättömiä osakkeita oli 807 226 kappaletta eli 1,2 prosenttia.

Aktian oma osakeomistus oli 467 436 osaketta, eli 0,7 prosenttia koko osakekannasta.

Osakkeet

Aktian kaupankäyntikoodit ovat AKTAV A-osakkeen osalta ja AKTRV R-osakkeen osalta. A-osakkeella on yksi ääni ja R-osakkeella 20 ääntä. Osakkeiden muut oikeudet ovat samat.

A-osakkeen päätöskurssi 31.12.2011 oli 4,88 (7,60) euroa ja R-osakkeen 8,54 (8,50) euroa, joten Aktia Oyj:n markkina-arvo oli 399 miljoonaa euroa. A-osakkeen korkein noteeraus vuoden aikana oli 8,14 euroa ja alin 4,34 euroa. R-osakkeen korkein noteeraus oli 9,15 euroa ja alin 6,93 euroa.

A-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto oli 236 325 euroa tai 39 143 osaketta. R-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto oli 38 417 euroa tai 4 497 osaketta.

Aktia Oyj:n hallitus hyväksyi 15.2.2012 uuden osinkopolitiikan jonka mukaisesti maksettujen osinkojen kokonaismäärä on 40–60 prosenttia (aiemmin 30–50 prosenttia) konsernin vuotuisesta tuloksesta verojen jälkeen.

Näkymät ja riskit vuodeksi 2012

Näkymät

Aktia pyrkii kasvamaan markkinoita nopeammin henkilöasiakkaiden ja pienten yritysten osalta. Vuonna 2012 Aktian kasvua vauhditetaan panostamalla asiakkuuksiin ja lisä- ja ristiinmyyntiin sekä kehittämällä verkkopalveluja.

Kannattavuutta parannetaan kustannussäästöillä sekä riskien ja pääoman hallinnan avulla.

Korkosuojaukset, jotka ovat tilapäisesti nostaneet korkokatteen poikkeuksellisen hyvälle tasolle, ovat umpeutuneet. Vuosien 2009–2011 korkea korkokatetta on mahdotonta saavuttaa toistamiseen alhaisten korkojen ympäristössä. Kirjattujen arvonalentumisten odotetaan vähenevän vuonna 2012. Tilikauden 2012 liikevoiton odotetaan jäävän alle vuoden 2011 tason.

Riskit

Tärkeimmät Aktian tulokseen vaikuttavat tekijät ovat yleinen taloustilanne, osake-, korko- ja valuuttakurssien vaihtelu sekä kilpailutilanne. Niissä tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa pankki-, vakuutus-, kiinteistönvälitys- ja omaisuudenhoitopalvelujen kysyntään.

Korkotason muutoksia, tuottojen kehitystä ja luottomarginaaleja on vaikea ennustaa. Nämä tekijät voivat vaikuttaa Aktian korkomarginaaliin ja sitä myötä kannattavuuteen. Aktia harjoittaa tehokasta korkoriskienhallintaa.

Mahdolliset tulevat arvonalentumiset Aktian luottosalkussa voivat aiheutua monista tekijöistä, joista keskeisimpiä ovat talouden yleinen tila, korkotaso, työttömyysaste sekä asuntohintojen kehitys.

Raha- ja velkamarkkinoiden tehokas toiminta on oleellista Aktian jälleinhoitokseen. Muiden pankkien tavoin kotitalouksien talletukset muodostavat osan Aktian likviditeettitarpeesta.

Aktian rahoitus- ja muiden varojen markkina-arvo voi muuttua mm. sijoittajien korkeampien tuottovaatimusten seurauksena.

Finanssikiiriin tuloksena on syntynyt useita pankki- ja vakuustustoiminnan sääntelyä koskevia aloitteita, mikä on aiheuttanut epävarmuutta tulevaisuuden pääomavaateista. Pääomavaateiden muutos voi lähivuosina aiheuttaa sekä pääomitustarvetta että tarvetta muuttaa konsernin rakennetta. Sääntelymuutokset tulevat todennäköisesti johtamaan korkeampiin pääomavaatimuksiin, kiristyvään kilpailuun talletuksista, pitkäaikaisen jälleinhoituksen tarpeen kasvuun sekä pidemmällä aikavälillä lainamarginaalien nousuun.

Hallituksen ehdotus vuoden 2012 yhtiökokoukselle

Hallitus ehdottaa 16.4.2012 pidettävälle yhtiökokoukselle, että osakkeenomistajille jaetaan 0,30 (0,30) euroa osakkeelta kaudelta 1.1.–31.12.2011, mikä vastaa 57 prosentin osinkosuhdetta. Ehdotettu osingonjako on yhteensä 20,0 (19,9) miljoonaa euroa.

Täsmäytyspäiväksi ehdotetaan 19.4.2012 ja maksupäiväksi 26.4.2012.

Viisivuotiskatsaus

(1 000 euroa)	2011 (IFRS)	2010 (IFRS)	2009 (IFRS)	2008 (IFRS)	2007 (IFRS)
Liikevaihto					
- pankkitoiminta	341 492	354 211	341 765	448 863	328 261
- henkivakuutustoiminta	130 314	128 334	89 555	103 815	189 365
- vahinkovakuutustoiminta	73 554	74 677	70 117	-	-
+ / - tulokseen vaikuttavat eliminoinnit	-31 156	-58 474	-14 903	-64 291	-55 388
Konserni	514 205	498 748	486 533	488 387	462 238
Tuloslaskelma					
Korkokate	128 832	149 307	152 248	100 953	88 877
Palkkiotuotot netto	59 459	57 030	46 346	41 034	47 346
Henkivakuutusnetto	22 732	16 477	13 991	-33 758	21 079
Vahinkovakuutusnetto	24 254	22 634	15 158	-	-
Liiketoiminnan muut tuotot	-10 429	3 954	5 404	19 004	7 345
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	224 848	249 402	233 147	127 233	164 647
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-166 527	-159 031	-154 159	-120 891	-98 329
Arvon alentumistappio, netto	-11 258	-14 073	-32 313	34	-218
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-70	1 594	319	230	195
Liiketulos	46 993	77 892	46 994	6 606	66 295
Verot	-10 490	-19 854	-12 998	-812	-13 450
Tilikauden voitto	36 503	58 038	33 997	5 795	52 845
Tase					
Käteiset varat	475 042	273 364	340 960	506 311	235 273
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	1 905	20 870	22 453	19 492	-
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	2 619 146	3 383 652	3 432 962	3 037 328	2 478 719
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	20 034	21 459	27 883	35 885	45 840
Johdannaissopimukset	300 575	230 158	209 966	137 014	35 648
Lainat ja muut saamiset	7 152 124	6 637 551	6 141 562	5 526 194	4 757 011
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset	286 742	279 964	208 853	148 119	203 134
Muut varat	200 494	172 135	171 200	129 730	197 187
Varat yhteensä	11 056 063	11 019 153	10 555 839	9 540 073	7 952 813
Talletukset	4 757 179	4 356 327	4 753 586	5 015 277	3 729 991
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat	-	-	-	4 586	-
Johdannaissopimukset	155 998	149 493	132 165	84 725	35 181
Muut rahoitusvelat	4 464 037	4 827 366	4 045 926	3 130 482	2 740 892
Vakuutustekninen vastuuvelka	941 491	989 841	924 437	777 176	854 843
Muut velat	213 601	198 837	233 568	211 051	252 897
Velat yhteensä	10 532 306	10 521 863	10 089 682	9 223 298	7 613 804
Oma pääoma	523 756	497 290	466 157	316 775	339 009
Velat ja oma pääoma yhteensä	11 056 063	11 019 153	10 555 839	9 540 073	7 952 813

Tunnusluvut

(1 000 euroa)	2011 (IFRS)	2010 (IFRS)	2009 (IFRS)	2008 (IFRS)	2007 (IFRS)
Oman pääoman tuotto (ROE), %	7,2	12,0	8,7	1,8	17,9
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,33	0,54	0,34	0,07	0,79
Omavaraisuusaste, %	4,7	4,6	4,6	3,6	5,0
Vakavaraisuusaste, % (finanssi- ja vakuutuskonglomeraatti)	163,5	156,5	155,6	133,9	143,8
Henkilöstön määrä (kokopäiväresurssit), keskimäärin katsauskauden alusta	1 192	1 183	1 213	1 009	940
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,53	0,83	0,52	0,09	0,87
Oma pääoma / osake (NAV), euroa	7,01	6,81	6,52	4,85	5,39
Osinko / osake, euroa *)	0,30	0,30	0,24	0,15	0,33
Osinko / tulos, % *)	56,2	36,0	46,5	194,3	38,6
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,46	0,52	1,72	-0,22	0,39
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin (poislukien omat osakkeet)	66 503 954	66 477 825	66 446 406	60 167 835	59 812 898
Osakkeiden määrä kauden lopussa (poislukien omat osakkeet)	66 520 322	66 492 404	66 451 470	60 175 268	60 152 786
Pankkitoiminta (ml. Yksityispankki)					
Kulu/tuotto-suhde	0,73	0,59	0,57	0,65	0,67
Ottolainaus yleisöltä	3 645 238	3 396 579	3 029 230	3 098 336	2 801 378
Antolainaus yleisölle	7 063 345	6 591 584	6 060 842	5 425 654	4 573 746
Vakavaraisuusaste, %	16,2	15,9	15,9	13,7	15,4
Ensisijaisten omien varojen suhde, %	10,6	10,1	9,5	9,3	10,9
Riskipainotetut sitoumukset	3 693 979	3 673 092	3 460 170	3 313 174	2 875 192
Varainhoito					
Rahastopääoma	3 613 403	4 264 027	3 786 167	2 489 752	2 012 919
Hallinnoitavat ja välitettävät varat	6 624 051	6 978 228	5 995 571	4 539 312	3 720 760
Henkivakuutus					
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	103 494	101 227	80 900	91 350	100 025
Liikekustannussuhde, %	91,7	93,6	100,7	99,0	110,0
Toimintapääoma	117 231	98 830	86 258	50 359	121 710
Vakavaraisuusaste, %	20,7	16,1	14,4	8,5	18,1
Sijoitukset käyvin arvoin	911 626	951 307	867 672	804 559	965 555
Korkosidonnaisten vakuutusten vastuovelka	533 365	587 720	595 021	627 592	654 316
Rahastovakuutusten vastuovelka	284 836	282 448	210 098	149 583	200 527
Vahinkovakuutus					
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	69 793	67 195	66 302	-	-
Vakuutusmaksutuotot	64 315	61 375	60 561	-	-
Liikekulusuhde, %	26,9	26,5	27,9	-	-
Vahinkosuhde, %	78,5	80,0	91,1	-	-
Yhdistetty kulusuhde, %	105,4	106,6	119,0	-	-
Vastuuelka ennen jälleenvakuuttajien osuutta	123 290	119 672	119 319	-	-
Vakavaraisuuspääoma	53 211	46 572	43 578	-	-
Vastuuelan vakavaraisuusaste, %	46,9	43,6	41,8	-	-
Vastuunkantokyky (riskinkantokyky), %	83,2	76,8	72,4	-	-

*) Hallituksen esityksen mukaisesti

Aktia Oyj – Konsernin tilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma	28	Aktia Oyj – emoyhtiön tuloslaskelma	105
Konsernin laaja tuloslaskelma	28	Aktia Oyj – emoyhtiön tase	106
Konsernin tase	29	Aktia Oyj – emoyhtiön rahavirtalaskelma	107
Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset	30	E1 Emoyhtiön tilinpäätösperiaatteet	108
Konsernin oman pääoman muutos	31	Aktia Oyj – emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot	109
Konsernin rahavirtalaskelma	32	E2 Korkotuotot ja -kulut	109
Konsernin kehitys neljännesvuosittain	33	E3 Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	109
Konsernin laaja tuloslaskelma neljännesvuosittain	33	E4 Palkkiotuotot ja -kulut	109
K1 Konsernin tilinpäätösperiaatteet 2011	34	E5 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	109
K2 Konsernin riskienhallinta	41	E6 Liiketoiminnan muut tuotot	109
K3 Konsernin segmenttiraportti	66	E7 Henkilöstö	109
Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	67	E8 Muut hallintokulut	110
K4 Korkotuotot ja -kulut	67	E9 Poistot ja arvonalentumistapit aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	110
K5 Osinkotuotot	67	E10 Liiketoiminnan muut kulut	110
K6 Palkkiotuotot ja -kulut	67	E11 Jaottelu liiketoiminta-alueittain	110
K7 Henkivakuutusnetto	68	Aktia Oyj – emoyhtiön taseen liitetiedot ja emoyhtiön muut liitetiedot	111
K8 Vahinkovakuutusnetto	70	E12 Saamiset luottolaitoksilta	111
K9 Vahinkovakuutuksen tulos vakuutusluokittain	72	E13 Osakkeet ja osuudet	111
K10 Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	73	E14 Aineettomat hyödykkeet	111
K11 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	74	E15 Aineelliset hyödykkeet	112
K12 Liiketoiminnan muut tuotot	74	E16 Muut varat	112
K13 Henkilöstö	74	E17 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	112
K14 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	74	E18 Laskennalliset verosaamiset	112
K15 Liiketoiminnan muut kulut	75	E19 Velat luottolaitoksille	113
K16 Verot	75	E20 Muut velat	113
K17 Osakekohtainen tulos	76	E21 Siirtovelat ja saadut ennakot	113
Konsernin tasetta koskevat liitetiedot ja konsernin muut liitetiedot	76	E22 Laskennalliset verovelat	113
K18 Käteiset varat	76	E23 Oma pääoma	113
K19 Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	76	E24 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot	114
K20 Myytävissä olevat rahoitusvarat	76	E25 Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin	115
K21 Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	77	E26 Kotimaan ja ulkomaan rahan määräiset omaisuus- ja velkaerät	116
K22 Johdannaiset	77	E27 Varat ja velat yhteensä liiketoiminta-alueittain	116
K23 Lainat ja muut saamiset	79	E28 Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla	116
K24 Sijoitukset osakkuusyrityksiin	80	E29 Osakkeiden omistus	117
K25 Aineettomat hyödykkeet	81	E30 Omistukset muissa yrityksissä	119
K26 Sijoituskiinteistöt	81	E31 Lähipiiri	120
K27 Muut aineelliset hyödykkeet	82		
K28 Muut varat	83		
K29 Laskennalliset verot	84		
K30 Myytävissä olevat varat ja velat	85		
K31 Talletukset	85		
K32 Liikkeeseen lasketut velkakirjat	85		
K33 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	86		
K34 Muut velat luottolaitoksille	86		
K35 Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	86		
K36 Henkivakuutustoiminnan vastuovelka	87		
K37 Vahinkovakuutustoiminnan vastuovelka	88		
K38 Vahinkovakuutustoiminnan korvausmenon kehitys	90		
K39 Muut velat	91		
K40 Oma pääoma	91		
K41 Rahoitusinstrumenttien luokitus	93		
K42 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot	95		
K43 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen maturiteettijakauma tase-erittäin	96		
K44 Annetut ja saadut vakuudet	97		
K45 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	98		
K46 Vuokravastuut	98		
K47 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt	99		
K48 Tietoja lähipiiristä	100		
K49 Osakeperusteinen kannusteohjelma	102		
K50 Hallinnoitavat asiakasvarat	103		
K51 PS -säätäminen	104		
K52 Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen	104		

Konsernin tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	2011	2010
Korkotuotot	K4	262 563	240 326
Korkokulut	K4	-133 731	-91 019
Korkokate		128 832	149 307
Osinkotuotot	K5	173	1 105
Palkkiotuotot	K6	74 929	73 792
Palkkiokulut	K6	-15 470	-16 762
Palkkiotuotot netto		59 459	57 030
Henkivakuutusnetto	K7	22 732	16 477
Vahinkovakuutusnetto	K8,K9	24 254	22 634
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	K10	-14 815	-5 585
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	K11	266	518
Liiketoiminnan muut tuotot	K12	3 946	7 916
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		224 848	249 402
Henkilöstökulut	K13	-84 149	-82 842
IT-kulut		-27 841	-23 792
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	K14	-6 453	-7 237
Liiketoiminnan muut kulut	K15	-48 084	-45 160
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-166 527	-159 031
Arvon alentumistappiot luotoista, muista sitoumuksista ja vakuutusmaksusaataavista	K23	-11 258	-14 073
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		-70	1 594
Liiketulos		46 993	77 892
Verot	K16	-10 490	-19 854
Tilikauden voitto		36 503	58 038
Josta:			
Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus		35 520	55 474
Määräysvallattomien omistajien osuus		983	2 564
Yhteensä		36 503	58 038
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	K17	0,53	0,83
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EPS), euroa	K17	0,53	0,83

Konsernin laaja tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	2011	2010
Tilikauden voitto		36 503	58 038
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:			
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon		-923	-31 685
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon		-198	4 269
Myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan		-2 828	6 479
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		-1 344	-
Osakeperusteiset palkkiot		-185	-
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos		31 025	37 102
Laajan tuloslaskelman tulos josta:			
Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus		30 613	34 634
Määräysvallattomien omistajien osuus		412	2 468
Yhteensä		31 025	37 102
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	K17	0,46	0,52
Laimennusvaikutuksella oikaistu laaja osakekohtainen tulos, euroa	K17	0,46	0,52

Konsernin tase

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2011	31.12.2010
Varat			
Käteiset varat	K18	475 042	273 364
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	K19	1 905	20 870
Korkosijoitukset	K20	2 509 701	3 240 985
Osakkeet ja osuudet	K20	109 445	142 667
Myytävässä olevat rahoitusvarat		2 619 146	3 383 652
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	K21	20 034	21 459
Johdannaissopimukset	K22	300 575	230 158
Saamiset luottolaitoksilta	K23	88 779	45 968
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	K23	7 063 345	6 591 584
Lainat ja muut saamiset		7 152 124	6 637 551
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset		286 742	279 964
Sijoitukset osakkuusyrityksiin	K24	3 467	5 222
Aineettomat hyödykkeet	K25	17 278	10 847
Sijoituskiinteistöt	K26	24 582	24 348
Muut aineelliset hyödykkeet	K27	7 615	9 218
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	K28	83 529	87 058
Muut varat	K28	26 574	21 274
Muut varat yhteensä		110 102	108 331
Tuloverosaamiset		22 253	22
Laskennalliset verosaamiset	K29	13 002	13 404
Verosaamiset		35 255	13 425
Myytävässä olevat varat	K30	2 195	744
Varat yhteensä		11 056 063	11 019 153
Velat			
Velat luottolaitoksille	K31	1 111 941	959 749
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K31	3 645 238	3 396 579
Talletukset		4 757 179	4 356 327
Johdannaissopimukset	K22	155 998	149 493
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	K32	3 800 126	3 381 914
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	K33	258 705	255 954
Muut velat luottolaitoksilta	K34	353 535	1 012 531
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K35	51 671	176 967
Muut rahoitusvelat		4 464 037	4 827 366
Korkosidonnaisten vakuutusten vastuuvelka	K36	533 365	587 720
Rahastovakuutusten vastuuvelka	K36	284 836	282 448
Vahinkovakuutusten vastuuvelka	K37,K38	123 290	119 672
Vakuutus tekninen vastuuvelka		941 491	989 841
Siirtovelat ja saadut ennakot	K39	106 873	93 872
Muut velat	K39	52 112	44 045
Muut velat yhteensä		158 986	137 916
Tuloverovelat		2 650	8 958
Laskennalliset verovelat	K29	51 775	51 787
Verovelat		54 424	60 745
Myytävinä oleviin varojen liittyvät velat	K30	191	175
Velat yhteensä		10 532 306	10 521 863
Oma pääoma			
Sidottu oma pääoma	K40	123 248	126 625
Vapaa oma pääoma	K40	342 774	326 373
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta		466 022	452 999
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta		57 735	44 291
Oma pääoma		523 756	497 290
Velat ja oma pääoma yhteensä		11 056 063	11 019 153

Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2011	31.12.2010
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	K45		
Takaukset		42 229	48 415
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		3 348	5 547
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		45 576	53 962
Käyttämättömät luottojärjestelyt		415 299	607 614
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		5 238	8 810
Asiakkaan hyväksi tehdyt peruuttamattomat sitoumukset		420 537	616 424
Yhteensä		466 113	670 386

Konsernin oman pääoman muutos

	Osaakepä- oma	Muu sidottu oma pääoma	Käyvän arvon rahasto	Osaakeperus- teisten korvausten rahasto	Sijoitetun vapaaan pääoman rahasto	Voitto- varat	Osakeen- omistajien osuus omasta pääomasta	Määräysvallat- tomien omistajien osuus omasta pääomasta	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2010	93 874	10 277	43 315	160	72 654	213 164	433 444	32 713	466 157
Omien osakkeiden myynti						270	270		270
Osingonjako						-15 948	-15 948		-15 948
Tilikauden voitto						55 474	55 474	2 564	58 038
Myytävikissä olevat rahoitusvarat			-25 215				-25 215	10	-25 206
Kassavirran suojaus			4 374				4 374	-105	4 269
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos			-20 841			55 474	34 634	2 468	37 102
Muu muutos omassa pääomassa				600			600	9 110	9 710
Oma pääoma 31.12.2010	93 874	10 277	22 474	760	72 654	252 960	452 999	44 291	497 290
Oma pääoma 1.1.2011	93 874	10 277	22 474	760	72 654	252 960	452 999	44 291	497 290
Omien osakkeiden myynti						242	-518		-518
Osingonjako				-760		-19 948	-19 948		-19 948
Tilikauden voitto						35 520	35 520	983	36 503
Myytävikissä olevat rahoitusvarat			-3 718				-3 718	-33	-3 751
Kassavirran suojaus			340				340	-538	-198
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt						-1 344	-1 344		-1 344
Osaakerusteiset palkkiot						-185	-185		-185
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos			-3 378			33 991	30 613	412	31 025
Muu muutos omassa pääomassa				185		2 691	2 876	13 032	15 908
Oma pääoma 31.12.2011	93 874	10 277	19 097	185	72 654	269 935	466 022	57 735	523 756

Konsernin rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	2011	2010
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	46 993	77 892
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	26 383	26 331
Purettu kassavirtasuojaus	17 597	-
Maksetut tuloverot	-37 168	-27 636
Liiketoiminnan rahavirta ennen liiketoiminnan saamisten ja velkojen muutosta	53 804	76 588
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	254 221	-565 196
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	18 965	1 582
Myytävässä olevat rahoitusvarat	762 360	18 253
Lainat ja muut saamiset	-524 550	-512 531
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset	-6 778	-71 110
Muut varat	4 224	-1 390
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-92 673	417 820
Talletukset	359 203	-397 217
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	375 919	623 579
Muut rahoitusvelat	-793 631	150 096
Vastuuvelka	-48 350	65 403
Muut velat	14 187	-24 042
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	215 353	-70 789
Investointien rahavirta		
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat, vähennys	1 428	6 428
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten hankinta	-389	-50
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten myynti	355	260
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-12 734	-7 370
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	2 976	4 741
Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n emissio määräysvallattomille omistajille	13 507	9 179
Investointien rahavirta yhteensä	5 143	13 188
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, lisäys	67 219	64 857
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, vähennys	-65 742	-62 774
Omien osakkeiden myynti	163	278
Maksetut osingot	-19 948	-15 948
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-18 308	-13 588
Rahavarojen nettomuutos	202 188	-71 188
Rahavarat vuoden alussa	279 492	350 680
Rahavarat vuoden lopussa	481 680	279 492
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Kassa	9 542	9 605
Vakuutustoimintojen kassa ja pankkisaamiset	8 724	3 553
Suomen Pankin sekkitili	456 775	260 205
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	6 638	6 129
Yhteensä	481 680	279 492
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta:		
Arvonalentumiset myytävissä olevista rahoitusvaroista	4 260	3 886
Arvonalentumistappiot luotoista, muista sitoumuksista ja vakuutusmaksusaataavista	11 258	14 073
Käyvän arvon muutokset	4 448	3 153
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	6 926	8 090
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	376	-903
Myyntivoitot ja -tappiot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	2 492	-2 430
Purettu kassavirtasuojaus	-2 547	-
Muut oikaisut	-831	462
Yhteensä	26 383	26 331

Konsernin kehitys neljännesvuosittain

(1 000 euroa)	10-12/2011	7-9/2011	4-6/2011	1-3/2011
Korkokate	28 630	31 932	33 601	34 669
Osinkotuotot	84	6	49	34
Palkkiotuotot netto	16 280	13 000	15 518	14 661
Henkivakuutusnetto	3 893	7 078	5 552	6 208
Vahinkovakuutusnetto	5 989	8 142	5 495	4 628
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-577	-11 907	-3 310	980
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-205	220	75	177
Liiketoiminnan muut tuotot	1 203	800	698	1 245
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	55 297	49 271	57 678	62 602
Henkilöstökulut	-22 565	-18 592	-22 211	-20 781
IT-kulut	-7 362	-7 455	-7 028	-5 996
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-1 684	-1 580	-1 571	-1 618
Liiketoiminnan muut kulut	-12 738	-11 004	-12 588	-11 755
Negatiivisen liikearvon tuloutus	-	-	-	-
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-44 349	-38 630	-43 398	-40 149
Arvon alentumistappiot ja arvonalentumisenperuutus aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-	-	-	-
Arvon alentumistappiot luotoista, muista sitoumuksista ja vakuutusmaksusaataavista	-4 325	-1 212	-2 132	-3 590
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-52	98	-70	-46
Liiketulos	6 570	9 527	12 078	18 818
Verot	1 357	-4 009	-3 190	-4 648
Kauden voitto	7 927	5 519	8 888	14 170
Josta:				
Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	7 847	5 737	8 513	13 423
Määräysvallattomien omistajien osuus	80	-219	375	747
Yhteensä	7 927	5 519	8 888	14 170
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,12	0,09	0,13	0,20
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,12	0,09	0,13	0,20

Konsernin laaja tuloslaskelma neljännesvuosittain

(1 000 euroa)	10-12/2011	7-9/2011	4-6/2011	1-3/2011
Kauden voitto	7 927	5 519	8 888	14 170
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:				
Myytävässä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-2 140	18 112	8 540	-25 435
Kassavirtasuojausten arvostuksen muutos käypään arvoon	-321	8 791	1 997	-10 665
Myytävässä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan	-518	-1 055	548	-1 803
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-1 344			
Osakeperusteiset palkkiot	-185			
Kauden laajan tuloslaskelman tulos	3 419	31 366	19 973	-23 734
Laajan tuloslaskelman tulos josta:				
Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	3 933	31 716	19 757	-24 793
Määräysvallattomien omistajien osuus	-514	-350	217	1 059
Yhteensä	3 419	31 366	19 973	-23 734
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,06	0,48	0,30	-0,37
Laimennusvaikutuksella oikaistu laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,06	0,48	0,30	-0,37

K1 Konsernin tilinpäätösperiaatteet 2011

Hallitus hyväksyi 28.2.2012 tilikauden 1.1.–31.12.2011 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, jotka yhtiökokous vahvistaa 16.4.2012. Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös julkaistaan 26.3.2012.

Konsernin emoyhtiö on Aktia Oyj, jonka kotipaikka on Helsinki. Kopio konsernin tilinpäätöksestä on saatavilla Aktia Oyj:ssä, Mannerheimintie 14, 00100 Helsinki, tai Aktian kotisivuilla osoitteessa www.aktia.fi.

Laatimisperusteet

Aktia Oyj:n konsernitiilinpäätös on laadittu EU:n hyväksymien, kansainvälisten kirjanpito-standardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti siten kuin EU on standardit hyväksynyt. Konsernin tilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on huomioitu myös suomalainen kirjanpito- ja osakeyhtiölainsäädäntö sekä viranomaismääräykset. Tilinpäätöksen luvut esitetään tuhansina euroina, jos toisin ei mainita. Konsernin tilinpäätöksen arvostamisperusteena on alkuperäinen hankintameno, ellei tilinpäätösperiaatteissa toisin mainita.

Luvut esitetään vuoden aikana osavuositarkastuksissa niin, että tuloslaskelman eriä verrataan vastaavaan kauteen edellisvuonna, kun taseen eriä verrataan edelliseen vuodenvaihteeseen, jos toisin ei mainita.

IFRS-standardien muutetut tulkinnat 2011

IAS 19 Työsuhde-etuudet

Konsernin etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin liittyviä laskelmia ja arviointia on tarkennettu, ja etuusperusteisia eläkejärjestelyjä koskeva kertynyt vastuu on kirjattu tilinpäätökseen velkana vuonna 2011. Etuusperusteisten eläkejärjestelyjen kertyneet vastuut 1.1.2011 sekä vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan konsernin laajaan tulokseen 2011.

IAS 40 Sijoituskiinteistöt

Konsernin sijoituskiinteistöt on 31.12.2011 alkaen arvostettu tilinpäätöksen taseessa käypään arvoon (aiempi arvostusperiaate alkuperäinen hankintarvo). Arvostuksen perusteena on käytetty riippumattoman arvioijan lausuntoa. Sijoituskiinteistöjen tulevat arvonnäytökset tulevat vaikuttamaan liikevoittoon. Sijoituskiinteistöjä koskevalla arvostusperiaatteiden muutoksella on vähäinen merkitys.

IFRS 5 Myytävänä olevat varat

31.12.2011 alkaen konsernin tytäryhtiö Vasp-Invest Oy:n kiinteistöomistus luokitellaan myytävänä oleviksi varoiksi. Uudelleenluokittelu ei ole vaikuttanut konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Uudet ja vuonna 2011 muutetut standardit, joilla ei ole ollut vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan

Seuraavat IFRS-standardit ja tulkinnat voivat vaikuttaa tulevien liiketapahtumien raportointiin, mutta niillä ei ole ollut vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan vuonna 2011:

IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: Tiedot (muutettu) parantavat taloudellisten raporttien lukijoiden mahdollisuuksia arvioida rahoitusvaratapahtumista aiheutuvia riskejä ja näiden vaikutusta Aktian taloudelliseen asemaan. Standardi on pakollinen 1.7.2011 alkaen kalenterivuodesta, ja Aktia kirjaa muutetun IFRS 7:n mukaiset täydentävät tiedot tilinpäätökseensä 1.1.–31.12.2011. Täydentäviin tietoihin ei vaadita vertailulukuja.

IAS 24 Lähipiiriä koskevat tiedot (muutettu) tarkentaa ja korjaa lähipiirin määrittelyä. Standardi on pakollinen 1.1.2011 alkaen kalenterivuodesta, eikä se vaikuta Aktian lähipiirimäärittelyyn.

Uudet ja vuonna 2011 muutetut standardit, joilla on ollut vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan

IAS 19 Työsuhde-etuudet (muutettu) merkitsee putkimenetelmästä luopumista. Työsuorituksen perustuvat kulut ja korkokulut kirjataan konsernin tuloslaskelmaan ja vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot laajaan tuloslaskelmaan. Aktian etuusperusteisia eläkejärjestelyjä koskevat laskelmat ja arviot on tilinpäätöksestä 1.1.–31.12.2011 alkaen tarkennettu, ja ne kirjataan etuusperusteisina eläkejärjestelyinä muutetun IAS 19:n mukaisesti. Aktia ottaa käyttöön IAS 19 Työsuhde-etuudet (muutettu) -standardin etujassaan. Se tulee pakolliseksi 1.1.2013 alkaen.

Uudet ja vuonna 2012 tai myöhemmin muutetut standardit, joilla voi olla vaikutusta konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen (muutettu) edellyttää, että tuloslaskelmaan siirrettävät erät ja erät, joita ei voi siirtää tuloslaskelmaan, kirjataan erikseen laajaan tuloslaskelmaan. Standardi tulee pakolliseksi 1.7.2012 alkaen, ja Aktia tulee esittämään laajan tuloslaskelman muutetun IAS 1:n mukaisesti osavuositarkastuksissaan 1.1.–31.3.2012.

IFRS 9 "Financial Instruments" -standardi (julk. marraskuu 2009) on ensimmäinen vaihe prosessissa, jossa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardi korvataan uudella standardilla. IFRS 9 sisältää uudenlaisia vaatimuksia rahoitusvarojen luokittelusta ja arvostuksesta, ja se tulee vaikuttamaan rahoitusvarojen kirjanpito- ja arvostukseen konsernissa. Rahoitusvarat jaetaan kahteen luokkaan: käypään arvoon arvostettuihin ja jaksotettuun hankintamenuun arvostettuihin. Standardi tulee pakolliseksi 1.1.2015 alkaen tilikaudesta, mutta sen aikaisempi soveltaminen on sallittua. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa. Konserni tekee arvion IFRS 9:n vaikutuksista tulostiedoiksi. Standardi tulee mm. vaikuttamaan konsernin myytävissä olevat rahoitusvarat -luokassa olevien korkosijoitusten kirjanpito- ja arvostukseen. IFRS 9 sallii käypään arvoon arvostamisesta johtuvien voittojen tai tappioiden kirjaamisen laajaan tuloslaskelmaan vain, jos ne liittyvät sijoituksiin, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvien korkosijoitusten käypään arvoon arvostamisesta johtuvat voitot ja tappiot kirjataan suoraan tulosvaikutteisesti. Tarkastelun alla olevalla tilikaudella konserni kirjasi -9,2 miljoonaa euroa näitä tappioita laajaan tuloslaskelmaan.

IFRS 10 "Consolidated Financial Statements" -standardi korvaa IAS 27 Konsernitiilinpäätös ja erillistilinpäätös -standardin ja esittää uuden tavan päättää siitä, kuuluuko sijoituskohde konsernitiilinpäätökseen vai ei. Standardi tulee pakolliseksi 1.1.2013, eikä sillä ole suurta vaikutusta siihen, mitkä yritykset sisältyvät konsernitiilinpäätökseen.

IFRS 11 "Joint Arrangements" -standardi korvaa IAS 31 Osuudet yhteisyrityksissä -standardin. Aktia -konsernissa ei ole yhteisjärjestelyjä, jotka vaikuttaisivat Aktia -konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Standardi tulee pakolliseksi 1.1.2013.

IFRS 12 "Disclosure of Interests in Other Entities" -standardissa yhdistyvät tytäryhtiöiden, osakkuusyhtiöiden, yhteisjärjestelyjen ja muiden yhdistelemättömien strukturoitujen yksiköiden tiedot. Standardi tulee pakolliseksi 1.1.2013, ja Aktia tulee arvioimaan mahdolliset siihen liittyvät tiedotusvaatimukset.

IFRS 13 "Fair Value Measurement" -standardi määrittelee käyvän arvon ja sisältää säännöt käyvän arvon määrittelyä sekä tarkentaa tiedotusvaatimukset. IFRS 13 sisältää käypään arvoon arvostamisen määrittelyt, kun muut IFRS -standardit sitä vaativat.

Konserni arvioi, että muut uudet tai muutetut IFRS -standardit tai IFRIC -tulkinnat (International Financial Reporting Interpretations Committee)

eivät tulevaisuudessa vaikuta konsernin tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tietoihin merkittävästi.

Konsolidointiperiaatteet

Yhdistelty tilinpäätös käsittää emoyhtiö Aktia Oyj:n ja kaikki sen tytäryhtiöt, joihin emoyhtiöllä on määräysvalta. Konsernilla katsotaan olevan määräysvalta, jos osakeomistus on yli 50 prosenttia äänistä (ml. potentiaaliset äänet) tai jos sillä muutoin on oikeus vaikuttaa yrityksen taloudelliseen asemaan ja toiminnallisiin strategioihin hyötyäkseen sen toiminnasta. Tytäryhtiöt yhdistellään hankinta-ajankohdasta myyntipäivään.

Konsernitilinpäätös käsittää tytäryhtiöt, joiden äänimäärästä emoyhtiö omistaa suoraan tai epäsuorasti yli 50 prosenttia tai joissa emoyhtiöllä muutoin on määräysvalta (yli 50 prosenttia äänioikeutetuista osakkeista). Eliminoinnissa on käytetty hankintamenomenetelmää. Hankintamenomenetelmän mukaisesti ostetun yrityksen varat, velat, ehdolliset varat ja velvoitteet hankintahetkellä arvostetaan käypään arvoon. Aineettomat hyödykkeet, jotka eivät sisälly ostetun yrityksen taseeseen, esimerkiksi tavaramerkit, patentit tai asiakkaidet, tunnustetaan ja arvostetaan oston yhteydessä. Käypään arvoon arvostuksen jälkeen syntyy joko liikearvo tai negatiivinen liikearvo. Liikearvo testataan ainakin jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä. Negatiivinen liikearvo tuloutetaan kokonaisuudessaan hankintahetkellä. Ostos yhteydessä syntyviä kuluja ei käsitellä osana hankintamenolaskelmaa, vaan ne kirjataan kuluiksi silloin, kun kulut syntyvät tai palvelut saadaan.

Konsernitilinpäätös käsittää osakkuusyhtykset, joissa emoyhtiö omistaa suoraan tai epäsuorasti 20–50 prosenttia äänistä tai joissa konsernilla muutoin on merkittävä vaikutusvalta. Osakkuusyhtykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Pääomaosuusmenetelmässä konsernin osuus osakkuusyhtyksen omasta pääomasta ja tuloksesta kasvatetaan tai pienentää kirjattujen osakkeiden arvoa tilinpäätöshetkellä.

Konsernitilinpäätöksessä eliminoidaan kaikki sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, osingot ja voitot.

Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään erikseen konsolidoidussa omassa pääomassa. Se osa määräysvallattomien omistajien osuudesta, jota ei voi kirjata omaan pääomaan, kirjataan muihin velkoihin. Ostosten yhteydessä tunnustetaan mahdolliset määräysvallattomien omistajien omistukset ostetussa yrityksessä ostohetkellä. Määräysvallattomien omistajien sopimusten sisältö ratkaisee, kirjataanko omistus osaksi omaa pääomaa vai muiksi veloiksi.

Segmenttiraportointi

Segmenttiraportointi esitetään ylimmille operatiivisille johtoelimille annettavan sisäisen raportoinnin mukaisesti. Ylimmät operatiiviset johtoelimet vastaavat resurssien jaosta ja liiketoimintasegmenttien tuloksen arvioinnista. Tämä toiminto on konsernissa strategisista päätöksistä vastaavalla konsernijohtolla. Kullakin segmentillä on tulosvastuullinen johtaja. Raportoivat segmentit ovat Pankkitoiminta, Varainhoito, Henkivakuutus, Vahinkovakuutus ja Muut.

Pankkitoiminta-segmenttiin kuuluvat Aktia Pankki Oyj:n konttoritoiminta, yritystoiminta ja treasury sekä tytäryhtiöt Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Aktia Kortti Oy, Aktia Yritysrahoitus Oy ja Aktia Kiinteistönvälitys Oy.

Varainhoito-segmenttiin kuuluvat Aktia Pankki Oyj:n Helsingin yksityispankki ja muu yksityispankkitoiminta sekä tytäryhtiöt Aktia Invest Oy, Aktia Rahastoyhtiö Oy ja Aktia Asset Management Oy.

Henkivakuutus-segmentti koostuu Aktia Henkivakuutus Oy:stä.

Vahinkovakuutus-segmentti käsittää Aktia Vahinkovakuutus Oy:n.

Segmenttiin Muut kuuluvat Aktia Oyj:n konsernihallinto, tietyt Aktia Pankki Oyj:n hallinnolliset toiminnot sekä tytäryhtiöt Vasp-Invest Oy ja HSp-Rahoitus Oy.

Konsernin segmenttiraportointiliitteessä esitellään kunkin segmentin

liiketulos (tulos ennen veroja). Lisäksi esitetään vakuutustoimintojen osalta myös vaikutus konsernin liiketulokseen. Vaikutus konsernin liiketulokseen sisältää ostos yhteydessä taseeseen sisältyvien realisointien tai arvonnmuutosten seurauksena syntyneet vakuutustoimintojen hankintaeliminoinnit.

Allokointiperiaatteet ja konsernieliminoinnit

Pankkitoiminta- ja Varainhoito-segmenttien yksiköiden korkokatteisiin sisältyvät otto- ja antolainauksen marginaalit. Otto- ja antolainauksen viitekorkojen ja uudelleenhinnoitteluajankohtien eroavaisuudesta aiheutuva korkoriski siirretään konsernin sisäisten hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti treasuryyn. Treasury vastaa johdon valtuuttamana konsernin korkoriskistä, likviditeetistä ja taseensuojaustoimenpiteistä. Keskitettyjen tukitoimintojen kulut allokoidaan segmenteille resurssien käytön, määriteltyjen projektien ja erilaisten jakoperusteiden mukaan.

Aktia Oyj ja Aktia Pankki Oyj eivät toistaiseksi allokoivat omaa pääomaa eri segmenteille. Muut-segmentti koostuu tuloslaskelman ja taseen eristä, joita ei allokoida liiketoimintasegmenteille.

Konsernin sisäiset transaktiot juridisten yksiköiden välillä eliminoidaan ja ilmoitetaan kunkin segmentin sisällä, jos yksiköt kuuluvat samaan segmenttiin. Konsernin sisäiset eri segmentteihin kuuluvien juridisten yksiköiden väliset transaktiot kuuluvat eliminoituihin.

Osuus osakkuusyhtykset tuloksesta, hankintaeliminoinnit, määräysvallattomien omistajien osuus ja muut konsernijärjestelyt sisältyvät eliminoituihin.

Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin.

Valuutan muuntaminen

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muutettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi. Henki- ja vahinkovakuutustoiminnoissa syntyvät kurssierot kirjataan Sijoitustoiminnan nettotuottoihin, jotka sisältyvät kyseisen vakuutustoiminnan vakuutusnettoon.

Tuottojen ja kulujen tuloutusperiaatteet

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Tällä menetelmällä korkotuotot ja -kulut jaksotetaan rahoitusvälineen juoksuajalle tasaisesti suhteessa instrumentin taseessa olevaan pääomaan. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin liittyvät korkotuotot ja -kulut kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotoit.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Osingot ja osuudet kirjataan tuotoiksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti. Uusien tai uudistettujen vakuutusten hankintakulut kirjataan vakuutustoiminnassa palkkiokuluiksi, jotka sisältyvät muihin hallintokuluihin.

Vakuutusmaksut

Vakuutustoimintojen saamat vakuutusmaksut kirjataan tuloslaskelmaan maksutulona, ja ne sisältyvät kunkin vakuutustoiminnan vakuutusnettoon. Maksut kirjataan maksutuloon vakuutuslajista riippuen joko veloitus- tai maksuperiaatteen mukaan. Vakuutussopimusten voimassaoloaikana vakuutusmaksut tuloutetaan yleensä suhteessa aikaan. Tilinpäätöspäivän

jälkeiseen aikaan liittyvä maksutulon osuus kirjataan taseeseen varauksena kertymättömästä vakuutusmaksusta (vakuutusmaksuvastuu) osana vastuuvelkaa. Maksusaatava kirjataan vain siinä tapauksessa, että vakuutusurva on voimassa tilinpäätöspäivänä, kuitenkin niin, että vakuutusmaksut, jotka kokemuksen mukaan jäävät maksamatta, vähennetään maksutulosta.

Henkivakuutustoiminnan sijoitussidonnaiset sopimukset kirjataan kansallisten laskentaperiaatteiden mukaan lähtökohtana sopimukseen sisältyvä vakuutusriski tai vakuutuksenottajan oikeus vaihtaa sijoitussidonnaisten säästöjen tuottorakenne sellaiseksi, joka muodostuu korkotakuusta ja oikeudesta harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä.

Korvauskulut

Vakuutustoimintojen maksetut korvaukset ja vastuuvelan muutos kirjataan tuloslaskelmaan, ja ne sisältyvät kunkin vakuutustoiminnan vakuutusnettoon.

Tilinpäätöshetkellä edelleen maksamatta olevista tapahtuneista vahingoista maksettavista korvauksista ja niiden vahinkokäsittelykuluista, myös vahingoista, joita ei ole vielä ilmoitettu konsernille, tehdään varaus yhtiön vastuuvelkaan (korvausvastuu).

Muut tuotot ja kulut

Taseensuojauksena säästöpankeille ja paikallisosuuspankeille välitettyjen johdannaisten tuotot tuloutetaan suoraan.

Poistot

Aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä tehdään lineaarisia suunnitelman mukaisia poistoja hankintahinnasta hyödykkeen taloudellisen eliniän mukaan. Yleensä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden jäännösarvoksi oletetaan nolla. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykelajien mukaiset arvioidut taloudelliset eliniät ovat seuraavat:

Rakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (IT-hankinnat)	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (hankittu asiakaskanta)	2 vuotta

Jos käyttöomaisuus luokitellaan IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettavat toiminnot -standardin mukaisesti, poistoja ei tehdä.

Työsuhde-etuudet

Eläkejärjestelyt

Konserni kirjaa eläkejärjestelyt maksuperusteisina tai etuuspohjaisina. Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä konserni maksaa kiinteät maksut ulkoisille eläkevakuutusyhtiöille. Konsernilla ei tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta maksaa muita maksuja, jos eläkevakuutusyhtiöillä ei ole riittäviä varoja maksaa henkilöstön eläkkeitä kuluvalta tai aiemmilta kausilta. Merkittävin maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain mukainen perusvakuutus (TEL). Ulkopuoliset eläkevakuutusyhtiöt vastaavat tästä eläketurvasta konserniyhtiöissä. Maksuperusteisiksi luokiteltujen järjestelyjen eläkevakuutusmaksut on tilinpäätöksessä jaksotettu vastaamaan suorituspalkkoja.

Konsernissa on myös vapaaehtoisia etuuspohjaisia järjestelyjä. Etuuspohjaisissa järjestelyissä konsernille jää velvoitteita tilikauden maksujen jälkeen, ja konserni kantaa näiden vakuutusmatemaattisen riskin ja/tai sijoitusriskin. Konsernin etuuspohjaiset järjestelyt on vuonna 2011 laskettu ja tarkennettu, ja ne kirjataan IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaan tilinpäätökseen 1.1.–31.12.2011. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vastuut on kirjattu velkana tilinpäätökseen.

Osakeperusteiset korvaukset

Konsernissa on käytössä kaksiosainen kannusteohjelma johtavassa asemassa oleville avainhenkilöille. Konsernissa tehdään juoksevasti kannusteohjelman todennäköistä toteumaa koskeva arvio. Kannusteohjelman puitteissa ansaitut etuudet arvostetaan käypään arvoon päätöspäivänä, ja ne kirjataan lineaarisesti kuluiksi ansaintajakson aikana. Maksu tapahtuu joko oman pääoman ehtoisten instrumenttien siirtona tai käteisenä.

Siltä ohjelman osalta, joka maksetaan oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla, kirjataan jaksotettu oman pääoman muutos Osakeperusteisten korvausten rahastoon. Oman pääoman ehtoisen instrumentin käyvän arvon mahdollinen muutos kirjataan laajaan tulokseen. Käteisenä maksettava ohjelman osaa varten on otettu velka. Velan käyvän arvon mahdollinen muutos kirjataan henkilöstökulukuksi.

Verot

Tuloslaskelman verot koostuvat vuoden ja aikaisempien vuosien tuloveroista ja laskennallisista veroista. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi koskien erä, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, jolloin myös veroavaukset kirjataan osaksi omaa pääomaa. Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella. Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisen eron mukaan. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Veroprosentti muuttui vuoden 2012 alusta 26,0 prosentista 24,5 prosenttiin. Tuloverot on vuoden 2011 tilinpäätöksessä laskettu 26,0 prosentin mukaan, mutta laskennalliset verot on laskettu 24,5 prosentin mukaan. Retroaktiivinen 1,5 prosentin ero kirjataan laskennallisten verojen muutokseen.

Rahoitusvarat

Rahoitusvaroiksi kirjataan saamistodistukset (velkakirjat), saamiset luottolaitoksilta, saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä osakkeet ja osuudet. Aktia soveltaa rahoitusvaroihin IFRS-sääntöjä, joissa rahoitusvarat jaetaan neljään arvostusluokkaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Luokkaan Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältyvät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat. Luokkaan on kirjattu saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joilla käydään aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen aikavälin ansaintatarkoituksessa. Ne on merkitty juoksevasti käypään arvoon siten, että arvonmuutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Strukturoidut joukkovelkakirjalainat ja kytkettyjä johdannaisia sisältävät sijoitukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin, mikä merkitsee sitä, että arvonmuutos kirjataan juoksevasti suoraan tuloslaskelmaan.

Henkivakuutustoiminnassa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi on luokiteltu sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset, jotka esitetään taseessa omana eränään Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset -erän alla.

Myytävisissä olevat rahoitusvarat

Myytävisissä oleviin rahoitusvaroihin kirjataan saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa tai eräpäivään asti. Realisoimaton arvonmuutos kirjataan laajaan tulokseen laskennallisilla veroilla vähennettynä, kunnes myynti tai arvonalentuminen tapahtuu. Myynnin tai arvonalentumistappion sattuesssa kertynyt realisoimaton voitto tai tappio siirretään pankkitoiminnan osalta tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot, ja se sisältyy erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Henki- ja vahinkovakuutustoiminnoissa nämä voitot tai tappiot kirjataan Sijoitustoiminnan nettotuottoihin, jotka sisältyvät kyseisen vakuutustoiminnan vakuutusnettoon.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettäviin sijoitusarvopapereihin kirjataan saamistodistukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään saakka. Nämä arvopaperit kirjataan jaksotettuun hankintamenuun. Jos on objektiivista näyttöä siitä, että tällaisesta arvopaperista ei saada täyttä takaisinmaksua tilikauden lopussa, ero hankintamenuun kirjataan kuluna. Hankintamenuon ja nimellisarvon välinen erotus jaksotetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi.

Jos luokkaan Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset kuuluvia arvopapereita myydään ennen eräpäivää, ne luokitellaan uudelleen luokkaan Myytävissä olevat rahoitusvarat. Syynä uudelleenluokitteluun on se, että sijoituksia (merkittävä määrä) koskeva tarkoitus tai kelpoisuus muuttuu niin, että tämän luokan käyttöön oikeuttavat ehdot eivät enää täyty. Tällaisen uudelleenluokittelun jälkeen arvopaperit kirjataan Myytävissä olevat rahoitusvarat -luokkaan ainakin kahtena peräkkäisenä tilikautena.

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Nämä saamiset kirjataan jaksotettuun hankintamenuun.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään taseeseen sopimuksentekohetkellä hankintamenuun ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun. Rahavirtalaskelmassa liikkeeseen laskettujen velkojen katsotaan kuuluvan pankin perusliiketoimintaan ja juoksevaan toimintaan, kun taas velkojen, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, katsotaan kuuluvan rahoitustoimintaan.

Rahoitusvarojen arvostus käypään arvoon

Aktiivisilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien noteerattujen osakkeiden ja muiden rahoitusvarojen käypä arvo perustuu noteerattuun ostokurssiin. Jos rahoitusinstrumentin noteerattu hinta ei edusta todellista ja säännöllisesti esiintyviä markkinatapahtumia tai jos noteerattuja hintoja ei ole saatavilla, käypä arvo vahvistetaan soveltuvan arvostustekniikan mukaan. Arvostustekniikat voivat vaihdella diskontattujen kassavirtojen yksinkertaisesta analyysistä monimutkaisiin optioarvostusmalleihin. Arvostusmallit on laadittu siten, että todennettavissa olevia markkinahintoja ja kurseja käytetään syöttötietoina, mutta myös ei-todennettavissa olevia malliparametreja voidaan käyttää.

Liitteessä K2 Konsernin riskienhallinta esitetään rahoitusinstrumenttien käyvän arvon jaottelu sen mukaan, onko ne saatu saman instrumentin toimivilla markkinoilla noteerattujen kurssien avulla (taso 1), todennettavissa olevia tietoja käyttävien arvostustekniikoiden avulla (taso 2) vai käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja, jotka perustuvat ei-todennettavissa olevaan tietoon.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan, jos yrityksen, johon sijoitus on tehty, taloudellinen tilanne on huonontunut merkittävästi. Kriteerit ovat seuraavat:

- yritys on asetettu konkurssiin tai se on maksukyvytön
- yritys on tehnyt yrityssaneeraus sopimuksen tai hakenut suojaa velkojiaan vastaan tai velkoihin vaikuttava laaja uudelleenjärjestely on meneillään.

Kun jokin yllä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentuminen on markkina- ja hankinta-arvon välinen erotus tilinpäätöshetkellä. Jos markkina-arvoa ei ole tai on erityistä syytä olettaa, että markkina-arvo ei edusta arvopaperin todellista arvoa tai konsernilla on määräysvaltaa yhtiössä, arvonalentumispäätös tehdään konsernin hallituksen vahvistaman erillisen arvion perusteella.

Maksukyvyttömyyden lisäksi korkosijoitukset tutkitaan yksilöllisesti arvonalennustarpeen arvioimiseksi, jos arvopaperin kurssi on laskenut yli 50 prosenttia ja instrumentin luottoluokitus on laskenut alle Investment Grade

-luokituksen (BB+, Ba1 tai alhaisempi).

Osakkeista ja osakerahastosijoituksista tehdään arvonalentumiskirjaus, jos sijoituksen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti. Lasku on merkittävä, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskikurssin (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) ja hankinta-arvon välinen ero ylittää tietyt volatiliiteettirajat. Volatiliiteettia kvantifoidaan beetakertoimilla, jotka mittaavat osakkeiden riskiä suhteessa markkinoihin (vertailuindeksi). Osakerahastojen osalta indeksi on sama kuin osakerahastojen vertailuindeksi. Erillisten osakkeiden indeksi on toimialaindeksin ja maantieteellisen indeksin yhdistelmä. Näiden kahden indeksin painot lasketaan erikseen kullekin osakkeelle sovittamalla ne historialliseen arvonalentumiseen ja maksimoimalla osakkeen ja indeksin välinen korrelaatio. Samaa menetelmää käytetään konsernin Value-at-Risk-mallissa.

Osakkeista ja kiinteistörahastoista tehdään arvonalentumisarvio, jos sijoituksen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti. Arvonalentumisen suuruutta arvioitaessa otetaan huomioon mm. kiinteistö-, maksuvalmius-, jälleenrahoitus- ja korkoriskit.

Arvon lasku on pitkäaikainen, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskikurssi (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) on 18 kuukauden ajan ollut yhtäjaksoisesti hankinta-arvoa alhaisempi.

Jos jokin yllä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumisen määrä on tilinpäätöshetken käyvän arvon ja hankinta-arvon välinen erotus.

Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumisia kirjataan kohdistettuina ja ryhmäkohtaisesti. Arvonalentuminen kirjataan kohdistettuna vain, jos on objektiivista näyttöä siitä, että asiakkaan maksukyky on heikentynyt sen jälkeen, kun saaminen alun perin kirjattiin taseeseen. Objektiivista näyttöä ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, taloudellisista tai juridisista syistä annettu lievennys, jota lainantaja ei olisi muutoin harkinnut, tai velallisen konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely.

Saamisen arvo on laskenut, jos arvioitu saamisen tuoma rahavirta, vaikkuden käypä arvo huomioon ottaen, on pienempi kuin luoton kirjanpitoarvon ja luoton maksamattomien korkojen summa. Arvioitu tuleva rahavirta diskontataan luoton alkuperäisellä efektiivisellä korolla. Jos luoton korko on vaihtuva, diskonttauskorona käytetään tarkistushetken sopimuskorkoa. Arvonalentumiseksi kirjataan luoton kirjanpitoarvoa alemman rahavirran palautusten ja peruutusten nykyarvon ja luoton kirjanpitoarvon erotus.

Ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus on perusteltu, jos on objektiivista näyttöä siitä, että kyseisten luottosalkkujen saamisten takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta. Analyysi perustuu historialliseen analyysiin tappion todennäköisyydestä maksukyvyttömyystilanteessa makro- ja mikrotalouden tapahtumat sekä kokemusperäinen arvio huomioon ottaen. Kotitalouksien ja pienyritysten osalta ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus perustuu arvioon odotetuista tappioista 12 kuukauden aikahorisontilla.

Suurempien yritysasiakkaiden kohdalla ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus tehdään yksittäin arvostetuista saamisista. Yksittäin arvostetuiksi saamisiksi lasketaan suurehkot yrityskokonaisuudet, joiden on sisäisessä riskiluokittelussa todettu kannattavuuteen, velkaantumiseen, omistusrakenteeseen, johtoon ja taloushallintoon, toimialaan tai rahoitusrakenteeseen liittyvistä syistä olevan epävarmoja.

Rahoitusvarojen oston tai myynnin kirjaus

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivän mukaan (trade date).

Johdannais sopimukset

Kaikki johdannais sopimukset kirjataan taseeseen ja arvostetaan käypään arvoon. Johdannaiset, joiden käypä arvo on positiivinen, kirjataan varoiksi

erään Johdannaispöytäkirjat. Johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen, kirjataan veloiksi erään Johdannaispöytäkirjat.

Pankkitoiminnassa johdannaispöytäkirjat vaikutus kirjataan tuloslaskelman erään Suojauslaskennan nettotulos, ja se sisältyy erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Vakuutustoiminnat kirjaavat johdannaisen arvonmuutokset yhdessä realisoitujen voittojen ja tappioiden kanssa tuloslaskelman erään Sijoitustoiminnan nettotulos, ja se sisältyy kunkin vakuutustoiminnan vakuutusnettoon.

Suojauslaskenta

Kaikki johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Aktia on IFRS-säännösten mukaan kirjannut suojauslaskennan joko käyvän arvon tai rahavirran suojausena. Aktiassa sovelletaan Euroopan unionin hyväksymää IAS 39:n suojauslaskennan "carve out" -versiota. EU:n makrosuojausta koskeva "carve out" -suojauslaskentamalli mahdollistaa sen, että johdannaisia (tai niiden osia) voidaan yhdistää ja käyttää ottolainauksen suojausinstrumentteina. Tämän ansiosta suojauslaskentaa sovelletaan myös vaadittaessa maksettaviin tase-eriin sekä niin varojen kuin velkojenkin salkunsuojauksiin. Tavoitteena on neutralisoida varojen käyvän arvon mahdollinen muutos ja vakuuttaa konsernin korkokatetta.

Aktian suojauslaskentapolitiikan mukaisesti suojaavan johdannaisen ja suojattavan erän suojaussuhde sekä riskienhallinnan tavoitteet ja strategia dokumentoidaan suojauksen alkaessa. Suojauslaskentaa sovellettaessa suojauksen tulee olla erittäin tehokas. Suojausta pidetään tehokkaana, jos suojausinstrumentin käyvän arvon muutosten voidaan suojauksen alussa ja koko juoksuaikana odottaa olennaisesti neutraaloivan suojattavan erän käyvän arvon muutokset. Toteutuman tulee olla 80–125 prosenttia. Suojauksen tehokkuutta jälkikäteen arvioitaessa Aktia arvostaa suojausinstrumentin käypään arvoon ja vertaa tämän arvon muutosta suojattavan erän käyvän arvon muutokseen. Tehokkuutta mitataan kumulatiivisesti. Jos johdannaisen ja suojatun erän suojaussuhde ei ole 100-prosenttinen, tehoton osa kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Jos suojaussuhde ei täytä edellä mainittuja tehokkuusvaatimuksia, suojauslaskenta lopetetaan. Johdannaisen realisoimattoman arvon muutos kirjataan käypään arvoon tuloslaskelman korkokatteeseen siitä alkaen, kun suojausta viimeksi pidettiin tehokkaana.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojausta sovelletaan johdannaisiin, joita käytetään tiettyyn riskiin liittyvän varan tai velan käyvän arvon muutosten suojaukseen. Aktiassa varojen ja velkojen käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski koskee pääasiassa lainoja, arvopapereita ja kiinteäkorkoista ottolainauksia, joka aiheuttaa korkoriskin.

Suojausinstrumenttien (johdannaiset) käyvän arvon muutokset ja suojattavan erän käyvän arvon muutokset on kirjattu erikseen tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Jos suojaus on tehokas, käyvän arvon muutokset kumoavat toisensa, mikä merkitsee sitä, että nettotulos on lähellä nolaa. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihtosopimuksia ja korkotermiinejä.

Käyvän arvon suojaukset lakkaavat seuraavissa tilanteissa:

- suojausinstrumentti erääntyy, myydään, puretaan tai lunastetaan
- suojaussuhde ei enää täytä suojauslaskennan ehtoja
- suojaussuhde katkeaa.

Kun suojaussuhde päättyy, jaksotetaan kertyneet voitot tai tappiot, jotka ovat oikaisseet suojatun erän tuloslaskelman kirjattua arvoa. Jaksotus ulottuu suojatun erän jäljellä olevan juoksuajan yli.

Rahavirran suojaus

Rahavirran suojausta sovelletaan tulevien korkovirtojen, kuten vaihtuvakorkoisten varojen ja velkojen koronmaksun suojaamiseksi. Käyvän arvon muutoksen tehokkaan suojauksen osuus kirjataan laajaan tuloslaskelmaan

ja tehoton osuus tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään oman pääoman rahavirtasuojauksesta tuloslaskelmaan sille kaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat tuloutuvat. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihtosopimuksia, korkotermiinejä ja korko-optioita.

Kun korko-optioita käytetään suojausinstrumentteina, vain korkooption perusarvo kirjataan suojauslaskentaan. Korko-optioiden aika-arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtasuojaukset lakkaavat samoissa tilanteissa kuin käyvän arvon suojaukset. Kun rahavirtasuojaukset lakkaavat, mutta kassavirtoja odotetaan vielä, suojausinstrumenttia koskevat kertyneet voitot tai tappiot jäävät erilliseksi eräksi omaan pääomaan. Kertyneet voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan samoilta kausilta kuin aiemmin suojatut korkovirrat kirjataan tuloslaskelmaan.

Muut tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaispöytäkirjat (back-to-back-suojaus kolmansien osapuolten kanssa)

Muut johdannaispöytäkirjat ovat lähinnä paikallisspankeille välitettyjä korkojohdannaisia, jotka on suojattu back-to-back-menetelmällä kolmannen osapuolen kanssa. Nämä korkojohdannaiset arvostetaan käypään arvoon, ja tulomuutos kirjataan erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Johdannaispöytäkirjat vastapuoliriskiä on rajoitettu paikallisspankkien kanssa tehdyillä keskinäisillä panttaussopimuksilla ja kolmansien vastapuolten kanssa sovelletaan yksilöllisten ISDA/CSA -vakuusmenetelmien (Credit Support Annex) ehtoja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset

Johdannaiset, joita ei ole luokiteltu suojaaviksi johdannaisiksi ja jotka eivät ole tehokkaita sellaisinaan, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi johdannaisiksi.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset arvostetaan ensin käypään arvoon, mutta transaktiokulut kirjataan suoraan tuloslaskelmaan ja uudelleenarvioidaan jatkuvasti käypään arvoon. Johdannaiset kirjataan taseeseen varoina, kun niiden käypä arvo on positiivinen, ja velkoina, kun niiden käypä arvo on negatiivinen. Käyvän arvon muutokset ja realisoitujen voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Takaisinostosopimukset

Aidolla takaisinostosopimuksella, nk. repolla (repurchase agreement), tarkoitetaan sopimusta, jossa osapuolet sopivat arvopapereiden myynnistä sekä vastaavien varojen takaisinostosta määrättyyn hintaan. Takaisinoston yhteydessä myyty arvopaperi kirjataan edelleen taseeseen, ja saadut likvidit varat kirjataan rahoitusvelaksi. Myyty arvopaperi kirjataan myös asetetuksi pantiksi. Ostetusta arvopaperista maksetut likvidit varat kirjataan myyvän osapuolen antolainauksena.

Käteiset varat

Käteiset varat koostuvat kassasta, pankkisaamisista, Suomen Pankin sekkitilistä ja alle 3 kuukauden lyhytaikaisista talletuksista. Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältyvät Lainoihin ja muihin saamisiin. Rahavirtalaskelman rahavarioihin sisältyvät käteiset varat ja vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Konsernin kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen mukaan konsernin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuottaa vuokratuloja ja pääomalle arvonnousua. Jos osa kiinteistöistä on konsernin omassa käytös-

sä, jaottelu on tehty kuhunkin käyttötarkoitukseen tarkoitettujen neliömetrien mukaan.

Omassa käytössä olevat kiinteistöt kirjataan alkuperäiseen hankinta-arvoon, kun taas sijoituskiinteistöt kirjataan tilinpäätöksessä käypään arvoon. Käypään arvoon arvostuksen perusteena on käytetty riippumattoman arvioijan lausuntoa. Sijoituskiinteistöjen tulevat arvomuutokset tulevat vaikuttamaan liikevoittoon.

Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyin hankintameno määrinä. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Myytävissä olevat varat

Käyttöomaisuus tai myyntiryhmä luokitellaan Myyntitarkoituksessa pidettävään varoihin, jos hyödyke voidaan myydä välittömästi noudattaen tavallisia, tällaisten hyödykkeiden myynnissä noudatettavia ehtoja. On myös oltava hyvin todennäköistä, että myynti tapahtuu. Jotta myynti olisi hyvin todennäköinen, tarvitaan hallituksen ja johtoryhmän päätös hyödykkeen myyntisuunnitelmasta, ja aktiivisen työn ostajan löytämiseksi ja suunnitelman toteuttamiseksi tulee olla aloitettu.

31.12.2011 alkaen Vasp-Invest Oy:n kiinteistöomistus luokitellaan myytävissä oleviksi varoiksi. Myytävissä olevat varat arvostetaan käypään arvoon vähennettyinä myyntikuluilla.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen tulee ajankohtaiseksi ja konserni voi luotettavalla tavalla arvioida veloitteen määrän. Jos osasta veloitetta on mahdollisuus saada korvausta kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erillisenä eränä, kun on käytännössä varmaa, että korvaus saadaan. Varaukset tarkistetaan jokaisena tasepäivänä ja korjataan tarvittaessa. Varaus arvostetaan sen määrän nykyarvoon, jota odotetaan veloitteen täyttämiseksi.

Konserni vuokralleantajana

Rahoitusleasingsopimukset

Sellaisten hyödykkeiden vuokraaminen, joissa kohteen omistamiseen liittyvät taloudelliset riskit ja edut olennaisilta osin siirtyvät konsernilta vuokralleottajalle, luokitellaan rahoitusleasingsiksi ja hyödykkeet kirjataan vuokralleottajan taseeseen. Leasingjakson alussa konsernille muodostuu vuokralleottajalta saaminen, joka maksetaan takaisin leasingjakson pituuden mukaisesti. Kukin leasingmaksu jakautuu korkoon ja saamisen osamaksuun. Korkotuotto jakautuu vuokra-ajalle niin, että jokaiselle tilikaudelle tulee kiinteää korkokantaa vastaava määrä kunakin tilikautena kirjatusta saatavista.

Konserni vuokralleottajana

Vuokrasopimukset

Käyttöleasingsiksi luokitellaan leasing, jossa vuokralleantaja pitää itsellään kohteen omistamiseen liittyvät olennaiset taloudelliset riskit ja edut, kun taas hyödykkeet kirjataan vuokralleottajan taseeseen. Käyttöleasingsopimusten leasingvuokrat kirjataan tuloslaskelmaan vuokrakuluina.

Vakuutus- ja sijoitussopimukset

Vakuutus- ja sijoitussopimusten luokittelu

Vakuutussopimukset kirjataan IFRS 4:n mukaan, ja ne luokitellaan joko vakuutussopimuksiksi tai sijoitussopimuksiksi. Vakuutussopimuksissa vakuutusriskejä siirretään vakuutuskenottajalta vakuutuskenantajalle. Jos sopi-

muksen nojalla siirtyvä riski on luonteeltaan rahoitusriski eikä vakuutusriski, sopimus luokitellaan sijoitussopimuksiksi.

Henkivakuustoitinnassa sijoitussopimuksiin, joissa on oikeus harkinnanvaraisiin etuihin (asiakashyvytyksiin) tai jotka voidaan vaihtaa tällaisiin sopimuksiin, sovelletaan IFRS 4:n antamaa mahdollisuutta kirjata ne vakuutussopimuksiksi. Pääomitusopimuksiin ei liity vakuutusriskiä, minkä vuoksi ne on luokiteltu sijoitussopimuksiksi. Sijoitussidonnaisissa sopimuksissa vakuutuskenottaja valitsee sopimukseen liittyvät sijoituskohteet.

Vahinkovakuustoitinnassa kaikki vakuutussopimukset, lukuun ottamatta julkista potilasvakuutusta, jossa yhtiöllä ei ole vakuutusteknistä riskiä, on luokiteltu vakuutussopimuksiksi. Julkisen potilasvakuutuksen vakuutusmaksut ja vahingot kirjataan tuloslaskelman Liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Jälleenvakuutus

Jälleenvakuutussopimukset täyttävät IFRS 4:n vakuutussopimuksille asetamat vaatimukset. Jälleenvakuutussopimuksilla tarkoitetaan sopimuksia, joiden mukaan vakuustoitinta voi saada korvauksia toiselta vakuutusyhtiöltä, jos se itse on korvausvelvollinen tehdyn vakuutussopimuksen perusteella. Maksetut vakuutusmaksut jälleenvakuuttajille tai jälleenvakuutuksesta saadut maksut kirjataan maksutulon ja korvauksiin liittyviin kuluihin erään Maksetut korvaukset. Jälleenvakuutussopimusten perusteella saatavat korvaukset kirjataan taseen varoihin. Jälleenvakuuttajille maksamattomat maksut kirjataan taseen velkoihin. Jälleenvakuutussopimuksiin liittyvät saamiset ja velat arvostetaan samoin kuin jälleenvakuutettuihin vakuutussopimuksiin liittyvät saamiset ja velat.

Vakuutus- ja sijoitussopimuksiin liittyvät velat

Vakuutussopimusten velat käsitellään IFRS 4 -standardin ensimmäisessä vaiheessa aikaisempien kansallisten laskentaperiaatteiden mukaan, tasoitumäärää ja sijoitussopimuksiksi luokiteltuja sopimuksia lukuun ottamatta. Konsernin IFRS -tilinpäätöksessä vakuutusyhtiöiden tasaussummat (FAS) on siirretty omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Henkivakuustoitinnassa pääomitusopimusten velkoja ei kirjata vakuutusteknisinä varauksina (vastuavelka), vaan ne kirjataan muihin velkoihin. Vastaavasti vahinkovakuustoitinnassa julkisen potilasvakuutuksen velat kirjataan muihin velkoihin.

Vastuuelvan käsitettä käytetään tilinpäätöksessä vakuutus- ja sijoitussopimuksiin liittyvien velkojen synonyyminä. Henkivakuustoitinnassa vakuutussopimusten, joihin liittyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä, vastuuelkaa nimitetään laskuperustekorkosidonnaisten vakuutusten vastuuelaksi. Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka koostuu sijoitussidonnaisten vakuutussopimusten vastuuelasta. Vahinkovakuustoitinnassa vastuuelka kirjataan Vahinkovakuutusten vastuuelkana.

Vakuustoitintojen vastuuelvan korvausvastuuseen sisältyy toisaalta tapahtuneita vahinkoja koskevia, tilinpäätöshetkellä edelleen maksamattomia varauksia (tunnetut vahingot) ja niitä koskevat vahinkokäsittelykulut, toisaalta konsernille vielä ilmoittamattomia vahinkoja koskevia varauksia (tuntemattomat vahingot). Korvausvastuuseen kuuluu sekä erityisten vahinkojen varalta tehtyjä varauksia että tilastollisia vahinkoja varten tehtyjä varauksia.

Vakuustoitintojen velan riittävyystesti

Molemmassa vakuustoitintoissa tehdään tilinpäätöshetkellä arvio siitä, onko taseeseen kirjattu vastuuelka riittävä. Jos testi osoittaa, että vastuuelka on riittämätön, vastuuelkaa kasvatetaan.

Henkivakuutustoiminnan kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 3 §:n mukaan vakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, jotka vakuutus sopimuksen mukaan oikeuttavat lisätuihin.

Henkivakuutustoiminnan tavoitteena on, että laskuperustekoron ja laskuperustekorkosidonnaisten eläkevakuutussäästöjen vuosittain vahvistettujen asiakashyvitysten summa on korkeampi kuin Suomen valtion 10-vuotisen joukkovelkakirjalainan tuotto ja että laskuperustekorkosidonnaisten säästö- ja sijoitusvakuutussäästöjen tuotto on samalla tasolla kuin Suomen valtion 5-vuotinen joukkovelkakirjalaina. Lisäksi henkivakuutusyhtiön vakavaraisuuden tulee pysyä tasolla, joka mahdollistaa asiakashyvitysten maksun ja voitonjaon osakkeenomistajille.

Aktia Henkivakuutuksen hallitus päättää asiakashyvityksistä vuosittain.

Oma pääoma

Liikkeeseenlaskukulut, jotka ovat suoraan kohdistettavissa uusien osakkeiden liikkeeseen laskemiseen tai uuden liiketoiminnan hankkimiseen, kirjataan omaan pääomaan Vapaan oman pääoman rahaston saadun tulon vähennyksenä.

Osingot osakkeenomistajille kirjataan omaan pääomaan silloin kun yhtiökokous on päättänyt niiden maksusta.

Määräysvallattomien omistajien osuus

Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n määräysvallattomien omistajien osuus kirjataan osaksi konsernin omaa pääomaa. Tytäryhtiöiden Aktia Asset Management Oy:n ja Aktia Invest Oy:n sopimuksissa on lunastuslausekkeita, minkä vuoksi niiden määräysvallattomien omistajien osuudet kirjataan muiksi veloiksi. Tuloslaskelmassa tämän velan muutos kirjataan henkilöstökuluihin.

Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätösperiaatteet

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS -standardien mukaan edellyttää johdolta tiettyjä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettäviin tuottoihin ja kuluihin sekä ehdollisiin varoihin ja velkoihin.

Konsernin keskeiset oletukset koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä, ja ne liittyvät mm. käyvän arvon arviointiin, rahoitusvarojen, lainojen ja muiden saamisten sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin ja vakuutusmatemaattisissa laskelmissa käytettyihin oletuksiin.

Käyvän arvon arviointi

Markkinahintatiedon ollessa rajoitettua julkisesti noteeraamattomien rahoitusvarojen tai muiden rahoitusvarojen arviointi edellyttää johdon harkintaa. Periaatteet arvostuksesta käypään arvoon kuvataan kohdassa Käypään arvoon arvostamisen määritelmä. Eräpäivään saakka pidettävien rahoitusvarojen käyvät arvot ovat alltiita korkotason muutoksille, instrumenttien likviditeetille ja riskipremioille.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konsernissa arvioidaan kunkin tasepäivän osalta, onko olemassa objektiivista näyttöä, että muiden kuin käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattujen rahoitusvarojen arvo on alentunut. Periaatteet esitetään edellä kohdassa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista

Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset jaetaan yrityksiin ja kotitalouksiin. Konserni arvioi juoksevasti, onko saamisen arvonmuutoksesta objektiivista näyttöä ja päättää tiettyjen kriteerien mukaisesti, kirjataanko arvonalentuminen vai mahdollisesti arvonalentumisen peruuttaminen. Periaatteet esitetään edellä kohdassa Arvonalentumistappiot lainoista ja saamisista.

Vakuutusmatemaattiset laskelmat

Vastuuvelan laskeminen on aina epävarmaa, koska vastuovelka perustuu mm. oletuksiin tulevasta korkotilanteesta, kuolevuudesta, sairastuvuudesta ja tulevasta kulutasosta. Tämä selostetaan tarkemmin kunkin vakuutus toiminnan vastuuvelan kohdassa Määrittämisessä käytetyt menetelmät ja olettamukset.

Osakeperusteiset korvaukset

Konsernissa on kaksiosainen johtavassa asemassa oleville avainhenkilöille suunnattu kannusteohjelma, ja konsernissa tehdään juoksevasti kannusteohjelman todennäköistä toteumaa koskeva arvio. Periaatteet esitetään edellä kohdissa Korvaukset henkilökunnalle ja Osakeperusteiset korvaukset.

K2 Konsernin riskienhallinta

1. Yleistä	42
2. Riskienhallinta	42
3. Konsernin pääomanhallinta	43
3.1 Konsernin pääomanhallinta	43
3.2 Organisaatio ja vastuut	43
3.3 Viranomaismääritelmän mukainen vakavaraisuus ja vakavaraisuusaste	43
3.4 Sisäisen riskiperusteisen pääoman arvioinnin menetelmät	44
3.5 Tulevaisuuteen suuntautuva pääomasuunnittelu	44
3.5.1 Lähtökohtana tulorahoitus	44
3.5.2 Vakavaraisuuspuskuri	44
3.5.3 Pääomasuunnitelma kriisitilanteita varten	44
3.6 Konsernin riski- ja pääomatilanne	44
3.7 Valmistautuminen uuteen viranomaissäätelyyn	45
4. Luotto- ja vastapuoliriskit.....	45
4.1 Luotto- ja vastapuoliriskien hallinta ja raportointirutiinit	46
4.1.1 Pankkitoiminnan luottoriskit	46
4.1.2 Luotonanto kotitalouksille	46
4.1.2.1 Luottojen luokittelu	46
4.1.2.2 Vakuudet ja vakavaraisuuslaskenta	46
4.1.2.3 Vakuuksien luototusaste	46
4.1.2.4 Riskiperusteinen hinnoittelu	47
4.1.3 Uusluotonanto yrityksille	47
4.1.4 Luotonannon keskittymäriskit	47
4.1.5 Viivästyneet maksut	48
4.1.6 Luotto- ja takaussaatavien arvonalentumiset	48
4.1.7 Luotonanto paikallispankeille	48
5. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinta	48
5.1 Pankkitoiminnan rahoitus- ja maksuvalmiusriskit	49
5.2 Henkivakuutustoiminnan maksuvalmiusriskit	49
5.3 Vahinkovakuutustoiminnan maksuvalmiusriskit	49
6. Markkina-, tase- ja vastapuoliriskien hallinta.....	49
6.1 Rahoitusvarojen arvostusmenetelmät	49
6.1.1 Käyvän arvon määrittäminen markkinanoteerausten ja arvostusmenetelmien ja -mallien perusteella	50
6.1.2 Tapahtumat tasolla 3	50
6.1.3 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien herkkyyshanalyysi	50
6.2 Pankkitoiminnan markkina- ja taseriskit	52
6.2.1 Rakenteellinen korkoriski	52
6.2.2 Hintariski ja luottospread-riski	52
6.2.3 Johdannaisten avulla toteutettavan korkoriskienhallinnan vastapuoliriskit pankkikonsernissa	53
6.2.4 Valuuttakurssiriski	53
6.2.5 Osakekurssi- ja kiinteistöriski	53
6.2.6 Riskiherkkyys	53
6.3 Vakuutustoiminnan markkina- ja taseriskit (ALM)	54
6.3.1 Korkoriski	55
6.3.2 Luottospread-riski	56
6.3.3 Osakeriski	58
6.3.4 Kiinteistöriski	58
6.3.5 Valuuttariski	58
6.3.7 Riskiherkkyys	58
7. Vakuutusriskien hallinta	58
7.1 Henkivakuutusyhtiön vakuutusriskit	59
7.2 Vahinkovakuutusyhtiön vakuutusriskit	59
8. Operatiivisten riskien hallinta.....	60
8.1 Oikeudelliset riskit	60

1. Yleistä

Riskillä tarkoitetaan odotettua tai odottamatonta tapahtumaa, jolla on negatiivinen vaikutus tulokseen (tappio) tai vakavaraisuuteen. Käsitteeseen kuuluvat toisaalta tietyn tapahtuman todennäköisyys, toisaalta tapahtuman mahdolliset seuraukset.

Konserni harjoittaa pääasiassa pankki-, pääomamarkkina-, henki- ja vahinkovakuutustoimintaa sekä kiinteistönvälitystä. Riskit ja riskienhallinta ovat siksi olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Olenaiset riskialueet ovat pankkitoiminnan luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit, henkivakuutustoiminnan korko- ja muut markkinariskit sekä vahinkovakuutustoiminnan markkina- ja vakuutustekniset riskit. Liiketoimintariskit ja operatiiviset riskit koskevat kaikkea toimintaa. Liiketoimintariskiä vähennetään toiminnan hajautuksella. Konsernin riskipolitiikka on konservatiivista.

Pankkitoiminnan tulokseen ja vakavaraisuuteen vaikuttavat pääasiassa liiketoiminnan volyyymi, otto- ja antolainausmarginaalit, taseen rakenne, yleinen korkotaso ja arvonalentumiset sekä kustannustehokkuus. Yllättävät luottoriskin tai operatiivisen riskin toteumat voivat aiheuttaa tulosvaihtelua pankkitoiminnassa. Volyymin ja korkomarginaalin muutoksiin liittyvät liiketoimintariskit vaikuttavat hitaasti, ja niitä hallitaan hajautuksella sekä sopeuttamistoimilla.

Pääomamarkkinatoiminnan tulokseen vaikuttaa puolestaan pääasiassa liiketoiminnan, palkkioiden ja kustannustehokkuuden negatiivinen kehitys. Tehostaminen, sopeuttaminen sekä uusien tuotteiden ja prosessien kehittäminen vähentävät pääomamarkkinatoiminnan liiketoimintariskejä.

Henkivakuutustoiminta perustuu vahinkotapahtumien aiheuttaman riskin sekä varojen ja velkojen rahoitusriskien kantamiseen ja hallitsemiseen. Henkivakuutustoiminnan tulos- ja vakavaraisuusvaihtelut liittyvät pääasiassa sijoitustoiminnan markkinariskeihin ja vastuuvelan korkoriskiin. Vakuutuskenottaaja kantaa itse sijoitussidonnaisten vakuutusten katteenä olevien sijoitusten markkinariskin, kun taas yhtiö kantaa markkinariskin sijoitussalkusta, jolla katetaan laskuperustekorkoon sidottujen vakuutusten vastuuvetka.

Myös vahinkovakuutustoiminta perustuu vahinkotapahtumien aiheuttaman riskin kantamiseen ja hallitsemiseen, ja vakuutusriski merkitsee sitä, että korvaukset ovat odotettua korkeammat. Vakuutusriski syntyy riittämättömästä tai virheellisestä hinnoittelusta, riskikeskittymistä, riittämättömästä jälleenvakuutuksesta ja vahinkofrekvenssin ja vahinkojen suuruuden satunnaisesta vaihtelusta. Vakuutusriskejä hallitaan huolellisella riskinarvioinnilla ja hinnoittelulla sekä vakuutuskantaan sovitettulla jälleenvakuutusuojalla koskien sekä vahinkofrekvenssiä että suuria yksittäisiä riskitoteutumia. Vahinkovakuutustoiminnan tuloksen ja vakavaraisuuden volatilitteetti on tietyssä määrin riippuvainen myös sijoitussalkun markkinariskistä.

2. Riskienhallinta

Tarjotessaan asiakkailleen rahoitusratkaisuja Aktia ottaa erilaisia riskejä. Riskit ja riskienhallinta ovat siksi olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan kaikkea riskinottoa, riskien vähentämistä, analysointia, valvontaa ja seurantaa koskevaa toimintaa.

Konsernistrategia ohjaa kaikkea riskinottoa, ja konsernin hallitus on viime kädessä vastuussa konsernin riskienhallinnasta. Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konserninjohtajalle annettavat liiketoiminnan hallintoon liittyvät ohjeet ja limiitit. Riskipositiot ja limiitit raportoidaan konsernin hallitukselle vähintään neljännesvuosittain. Konsernin hallitus on nimittänyt keskuudestaan valiokunnan valmistelemaan yleisistä riskiasioista tehtäviä hallituksen päätöksiä sekä tekemään erillispäätöksiä hallituksen vahvistamien periaatteiden ja limiittien puitteissa. Liiketoiminnasta vastaava linjaorganisaatio kantaa ensisijaisen vastuun jokaisesta yksittäisestä kaupasta, mikä merkitsee mm. omien riskipositiodien arviointia, seurantaa, hinnoittelua ja purkamista. Riskienhallintajärjestelmien keskeisiä osa-alueita ovat vahva osaaminen ja tarkoituksenmukaiset ohjaus- ja raportointimekanismit.

Konsernin liiketoiminnasta riippumaton riskienhallinta toimii suoraan konserninjohtajan alaisuudessa. Yksikkö valvoo liiketoimintayksiköiden riskienhallintaa ja vastaa tarkoituksenmukaisen limiittijärjestelmän sekä mm. riskien mittaus-, analysointi-, stressitestaus-, raportointi- ja seurantamallien ylläpitämisestä. Konserninjohtajan alaisuudessa toimii myös liiketoiminnasta riippumaton compliance-yksikkö, jonka tehtävänä on varmistaa, että konsernin liiketoiminnassa noudatetaan määräyksiä. Sisäinen tarkastus vastaa konsernin riskienhallintajärjestelmien riippumattomasta arvioinnista. Yksikkö raportoi huomioistaan konsernin hallitukselle.

Konserninjohtaja vastaa riskienhallintaprosessien operatiivisesta organisoinnista ja konsernin johtoryhmä sisäisen pääoman allokoitiin ja riskimandaattien edelleen delegointiin liittyvistä kysymyksistä. Konserninjohtaja on asettanut omat valiokunnat luotto- ja markkinariskien riskienhallinnan seurannan ja kehittämisen tarpeisiin. Valiokuntien tehtävänä on annetuissa puitteissa tehdä konsernin riskienhallintaan liittyviä päätöksiä, valmistella asioita ylempien hallintoelinten käsittelyyn ja kehittää riskienhallintaprosesseja. Valiokuntien jäsenet ovat linjavastuullisia johtoryhmän jäseniä, riskienvalvonnan edustajia sekä muita asiantuntijoita. Riskienvalvonta ei osallistu päätöksentekoon, johon liittyy riskinottoa.

3. Konsernin pääomanhallinta

3.1 Konsernin pääomanhallinta

Pääomanhallinnan tavoitteena on löytää tasapaino osakkeenomistajien tuottovaatimusten ja viranomaisten, velkainstrumenttisijoittajien, liiketoimien vastapuolten sekä luottoluokituslaitosten taloudelliselle vakaudelle asettamien vaatimusten välille. Pääomanhallinnalla pyritään kattavasti tunnistamaan olennaiset riskit ja arvioimaan niiden suuruus sekä niiden edellyttämät pääomavaateet. Toiminta suuntautuu tulevaisuuteen, ja sen lähtökohtana on vuosittain laadittava strateginen suunnitelma.

3.2 Organisaatio ja vastuut

Riippumaton riskienvalvontayksikkö vastaa siitä, että konsernia koskevat olennaiset riskit tunnistetaan, mitataan ja että niistä raportoidaan järjestelmällisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Yksikön vastuualueita ovat lisäksi viranomaismääritelmän mukaisen vakavaraisuuden laskeminen sekä sisäisten vähimmäisvaateiden ja vakavaraisuustavoitteiden arviointiperusteiden valmistelu. Omia varoja suhteessa viranomaisvaateisiin ja riskivastuusiin seurataan säännöllisesti ja niistä raportoidaan sekä yhtiöittäin että konglomeraatin osalta.

Konsernin talousyksikkö vastaa konsernin hallituksen vuosittaisen strategiaprosessin valmistelusta sekä siihen kuuluvasta pääomasuunnittelusta ja allokoinnista. Konserninjohto ja hallituksen riskivaliokunta valvovat työtä, ja konsernin hallitus tekee asiaa koskevat päätökset. Konsernin sisäinen tarkastus antaa arvionsa koko pääomanhallintaprosessista vuosittain. Pääomanhallinnan valmistelu- ja päätöksentekoprosessi määrittellään tarkemmin hallituksen ja sen riskivaliokunnan työjärjestyksessä.

3.3 Viranomaismääritelmän mukainen vakavaraisuus ja vakavaraisuusaste

Pankkikonsernin vakavaraisuutta laskettaessa sovelletaan luottoriskeihin standardimenetelmää ja operatiivisiin riskeihin perusmenetelmää. Pienen kaupankäyntivaraston ja pienten valuuttapositoiden vuoksi markkinariskeille ei lasketa pääomavaadetta. Henki- ja vahinkovakuutusyhtiöiden vakavaraisuus lasketaan vakuutusyhtiölain määräysten mukaan, ja niiden tilinpäätökset tehdään kansallisten tilinpäätösperiaatteiden (FAS) mukaisesti. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuus lasketaan konsolidointimenetelmällä.

Aktia julkaisee vuosittain osana tilinpäätöstä Basel II -vakavaraisuus-säännösten ja Finanssivalvonnan standardien mukaisen täydellisen vakavaraisuusraportin. Vakavaraisuustietojen oikeellisuus todennetaan tilintarkastuksen yhteydessä.

Pankkikonsernin vakavaraisuus oli 16,2 prosenttia ja ensisijaisten omien varojen osuus 10,6 prosenttia. Vuoden 2010 lopussa vakavaraisuus oli 15,9 prosenttia ja ensisijaisten omien varojen suhde 10,1 prosenttia. Toimintavuoden tulos, Hypoteekkipankin luottokannan kasvu, käyvän arvon rahaston muutos sekä operatiivisten riskien korkeampi pääomavaade olivat tärkeimmät vakavaraisuuteen vaikuttavat tekijät.

Pankkikonsernin vakavaraisuus on hyvällä tasolla. Se ylittää sekä sisäiset vakavaraisuustavoitteet että viranomaisten asettamat vaatimukset. Pankkikonsernin ensisijaisten omien varojen suhde ylittää Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) keväällä 2011 asettaman 9 prosentin vähimmäistavoitteen.

Pankkikonsernin emopankin, Aktia Pankki Oyj:n, vakavaraisuus oli 22,3 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 20,3 prosenttia. Ensisijainen omien varojen vakavaraisuus oli 14,6 (12,8) prosenttia. Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n vakavaraisuus oli 10,2 prosenttia verrattuna 9,9 prosenttiin edellisvuonna. Ensisijainen omien varojen vakavaraisuus oli 8,5 (7,7) prosenttia.

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoma oli 117,2 (98,8) miljoonaa euroa, kun vähimmäisvaade on 32,3 (34,3) miljoonaa euroa. Vakavaraisuusaste oli 20,7 (16,1) prosenttia.

Vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma oli 24,5 (18,9) miljoonaa euroa, kun vähimmäisvaade on 13,8 (13,5) miljoonaa euroa. Vakavaraisuuspääoma oli 53,2 (46,6) miljoonaa euroa ja vastuunkantokyky 83,2 (76,8) prosenttia. Vahvistaakseen vahinkovakuutusyhtiön vakavaraisuutta emoyhtiö Aktia Oyj sijoitti huhtikuussa 2,0 miljoonaa euroa Aktia Vahinkovakuutus Oyj:n vapaan oman pääoman rahastoon.

Omaisuuksienhoitopalveluja tarjoavan sijoituspalveluyritys Aktia Asset Management Oy:n vakavaraisuus oli 14,2 prosenttia, kun se edellisvuonna oli 65,2 prosenttia. Ensisijaisten omien varojen suhde oli 14,2 (64,7) %. Muutos johtuu omien varojen laskusta ylimääräisen osingonjaon jälkeen.

Konglomeraatin vakavaraisuus oli 163,5 (156,5) prosenttia. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan vähimmäisvaade on 100 prosenttia. Vakavaraisuus on hyvällä tasolla, ja se toimii puskurina odottamattomien tappioiden varalta eikä rajoita liiketoiminnan kasvua.

3.4 Sisäisen riskiperusteisen pääoman arvioinnin menetelmät

Sisäinen riskiperusteinen pääoman arviointi perustuu viranomaismääritelmän Pilari 1:n mukaisiin pääomavaateisiin. Vakuutustoiminnoissa on sovellettu tulevaa, enemmän riskeihin perustuvaa Solvenssi II -säännöstöä. Sisäisessä pääoman arvioinnissa otetaan lisäksi huomioon Pilari 2:n riskit, eli riskit, jotka jäävät viranomaisvakavaraisuusvaateiden ulkopuolelle tai joita se ei ota huomioon riittävässä määrin.

Sisäisessä arvioinnissa huomioidaan konsernin olennaiset riskit, ja se edustaa sisäistä arviota toiminnan edellyttämästä pääomavaateesta. Sisäinen ohjaus ja riskiperusteinen asiakashinnoittelu pohjautuvat sisäisen pääoman arvioinnin malleihin.

Luotto-, markkina-, vakuutus- ja liiketoimintarisikien sekä operatiivisten riskien odottamattomat tulevat käsitellään pääomavaruksen avulla, kun taas toimiva riskienhallinta on olennaista maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskien kannalta. Luottoriskin vähimmäispääomavaateen sisäisen arvioinnin malleissa sovelletaan viranomaisvakavaraisuuden standardimenetelmää keskittymäriskeillä lisätynä.

Markkinarisikien vähimmäispääomavaateiden sisäinen arviointi perustuu omaisuusarvoja ja korkomuutoksia koskeviin stressiskenaarioihin. Markkinarisikit arvioidaan Pilari 2:n mukaan perustuen konservatiiviseen oletukseen, jonka mukaan markkinarisikit korreloivat täydellisesti keskenään, eli kaikki riskit toteutuvat kokonaisuudessaan ja samanaikaisesti.

Operatiivisten riskien pääomavaateen arviointi perustuu viranomaisvaateisiin ottaen huomioon sisäinen riskitapahtumien seuranta, kun taas liiketoimintariskeissä lähtökohtana on sisäinen malli, joka ottaa huomioon asiakaskäyttäytymisessä sekä markkina- ja kilpailutilanteissa tapahtuvat muutokset.

3.5 Tulevaisuuteen suuntautuva pääomasuunnittelu

3.5.1 Lähtökohtana tulorahoitus

Strategisen suunnittelun lähtökohtana on se, että kasvun ja muiden panostusten aiheuttamat lisäpääomavaateet katetaan tulorahoituksella.

3.5.2 Vakavaraisuuspuskuri

Viranomaisvakavaraisuuden tavoitteiden tarkoituksena, eli vähimmäisvaateet ylittävän puskurin tavoitteena on ylläpitää riittävää vakavaraisuutta toisaalta suunnitellun kasvun ja suunniteltujen panostusten kannalta, toisaalta mahdollisesti heikomman tuloskehityksen toteutuessa. Vakavaraisuustavoitteissa otetaan lisäksi huomioon tavoite ulkoiselle luottokelpuudelle ja viranomaisvaateiden valmistella olevat muutokset. Vakavaraisuustavoitteet on asetettu pitkällä aikavälillä, kun taas varsinainen puskuri voi vaihdella suhdannesyklin yli. Heikon operatiivisen tuloksen aiheuttamaan vakavaraisuuden heikkenemiseen puututaan ensisijaisesti toimintojen uudelleenjärjestelyllä. Uudelleenjärjestelytoimet voivat käsittää kasvun ja panostusten supistamista, pääomaintensiivisten positioiden purkamista, kustannussäästöjä sekä konsernirakenteen muutoksia.

Pankkitoiminnoille asetetaan tavoitteet sekä ensisijaisen vakavaraisuuden osalta kattamaan tuloksen kautta vaikuttavia riskejä että kokonaisvakavaraisuuden osalta kattamaan arvostuserojen vaikutuksia.

Pankkikonsernin vakavaraisuustavoite laskettuna luottoriskien osalta standardimenetelmällä ja operatiivisten riskien osalta perusmenetelmällä on kokonaisvakavaraisuudelle 12 prosenttia ja ensisijaiselle vakavaraisuudelle 10 prosenttia. Aktia Pankin tavoite on 12 prosentin kokonaisvakavaraisuus ja vähintään 10 prosentin ensisijainen vakavaraisuus, kun taas Aktia Hypoteekkipankin tavoite on 10 prosentin kokonaisvakavaraisuus ja yli 8 prosentin ensisijainen vakavaraisuus. Hypoteekkilainoja välittävät pankit ovat sitoutuneet pääomittamaan Hypoteekkipankkia suhteessa välittä-

määnsä määrään, ja Aktia Hypoteekkipankin ensisijaisen vakavaraisuuden tavoitetta nostetaan asteittain siten, että ensisijainen vakavaraisuus vuonna 2013 on vähintään 10 prosenttia.

Konsernin muiden säänneltyjen yhtiöiden, Aktia Henkivakuutuksen, Aktia Vahinkovakuutuksen ja Aktia Asset Managementin, viranomaismääritelmän mukainen vakavaraisuuden tulee ylittää voimassa olevien sääntöjen mukainen vähimmäisvaade, ja mahdollinen pääomapuskuri pidetään emoyhtiössä.

Rahoitus- ja vakuutuskonglomeraatin tavoitteena on vähintään 120 prosentin vakavaraisuus.

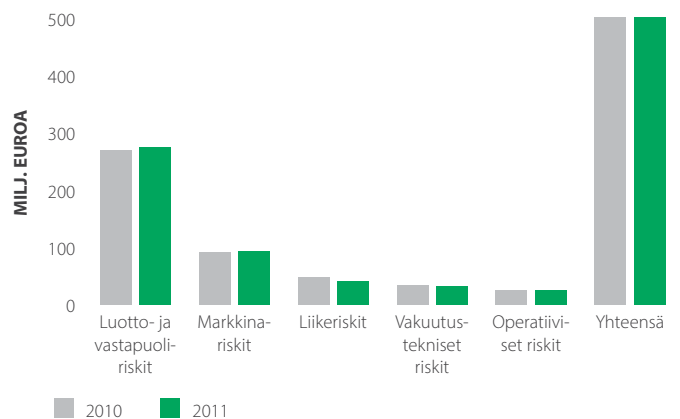
3.5.3 Pääomasuunnitelma kriisitilanteita varten

Pääomasuunnitelmassa kuvataan toimenpidevaihtoehtoja, joihin operatiivinen johto ja hallitus voivat ryhtyä tilanteissa, joissa vakavaraisuus on vaarassa. Hallitus ja sen riskivaliokunta seuraavat vakavaraisuuskehitystä neljännesvuosittain ja pääomanhallintaprosessin puitteissa myös eri stressitestien vaikutuksia. Hallitus ja sen riskivaliokunta ovat vahvistaneet rajat, joiden kohdalla uudelleenjärjestely- ja/tai pääomitus-toimenpiteisiin ryhdytään.

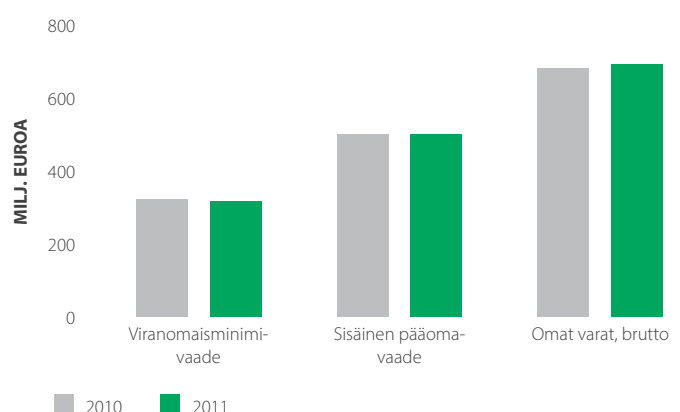
3.6 Konsernin riski- ja pääomatilanne

Luottoriskit ovat konsernin suurin riskialue. Ne liittyvät luotonantoon ja likviditeetin hallinnan vastapuoliriskeihin. Merkittäviä ovat myös markkinarisikit, jotka pääasiassa liittyvät vakuutustoimintojen korkoriskeihin ja joihin sisältyvät myös vastapuolirisikit. Liiketoimintarisikit liittyvät lähinnä pankkitoimintaan ja stressiskenaarioihin, joissa korkotaso on pitkään alhainen, korkokate ja palkkiot laskevat sekä kustannustaso nousee. Vakuutusteknisten riskien pääomavaadetta pienennetään jälleenvakuutuspuojan avulla. Operatiivisten riskien pääomavaade perustuu viranomaismääritelmän mukaiseen pääomavaateeseen ja sisäisen riskien arvioinnin tietoihin.

Sisäinen arvio pääomavaateesta riskialueittain

Konsernin omat varat suhteessa sisäiseen arvioon pääomavaateesta

Voimassa olevan sääntelyn mukainen viranomaismääritelmän mukainen vähimmäispääomavaade oli noin 342 miljoonaa euroa, mikä vastaa noin 50 prosenttia noin 683 miljoonan euron omista varoista. Sisäinen pääomavaade, joka käsittää Pilarit 1 ja 2, oli noin 501 miljoonaa euroa, mikä vastasi 73 prosenttia omista varoista. Vähimmäisviranomaisvaadetta vastaava pääomapuskuri oli siis 341 miljoonaa euroa ja verrattuna sisäiseen vähimmäisvaateeseen vajeat 182 miljoonaa euroa.

Aktia on tilikauden päättymisen jälkeen tehnyt sopimuksen, jonka mukaan se myy enemmistön Aktia Vahinkovakuutus Oy:n osakkeistaan. Näin vapautetaan pääomaa ja pienennetään konsernin vakuutus- ja sijoitusriskiä sekä liiketoiminta- ja operatiivista riskiä. Aktian tarkoituksena on käyttää vapautuva pääoma pankkikonsernin omien varojen vahvistamiseksi.

3.7 Valmistautuminen uuteen viranomaissääntelyyn

Vuodesta 2012 alkaen astuu asteittain voimaan Basel III:ksi kutsuttu uusi säännöstökokonaisuus. Uusien säännösten myötä niin vakavaraisuutta kuin likviditeettiä koskevat vaatimukset kiristyvät yleisesti. Viranomais-sääntelyyn tulevia muutoksia on seurattu ja niiden vaikutuksia analysoitu säännöllisesti. Vaikutusanalyysien mukaan konsernin tämänhetkinen omien varojen tilanne on niin vahva, että kiristykset eivät anna aiheutta lisäpääomittukseen. Myös pankkikonsernin maksuvalmiuspuskurin koko vastaa tulevia vaatimuksia, joskin ehdotettu sääntely aiheuttaa likviditeettisalkkun uudelleenallokointia.

Aktia jätti elokuussa 2011 Finanssivalvonnalle hakemuksen asteittaisesta siirtymisestä sisäiseen viranomaisvakavaraisuuden laskentaan (Internal Rating Based Approach), joka aloitetaan ns. kotitalousvastuista. Aktia arvioi, että sisäinen, riskiherkempi laskentamenetelmä parantaisi pankkikonsernin ensisijaista vakavaraisuutta noin 3–5 prosenttiyksikköä. Vuodesta 2007 alkaen Aktiassa on osana IRBA-vakavaraisuuslaskentaan siirtymiseen liittyvää valmistautumista sovellettu luottojen riskiperusteisessa hinnoittelussa mallia, joka on hyvin lähellä Basel II:n sisäisen vakavaraisuusarvioinnin malleja.

Myös vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuslaskenta muuttuu niin kutsutun Solvenssi II -säännösten astuessa voimaan. Pääomavaateiden arviointia laajennetaan käsittämään entistä monipuolisemmin mm. vakuutustekniset riskit, vastuuvulkaan liittyvät markkinariskit ja sijoitukset, vastapuoliriskit ja operatiiviset riskit. Vakuutusyhtiöiden siirtymistä Solvenssi II:een koordinoidaan konsernissa keskitetysti, ja uuden säännösten vaikutuksia arvioidaan säännöllisesti.

4. Luotto- ja vastapuoliriskit

Luottoriski määritellään tappion riskinä, joka syntyy, kun velallinen ei täytä sitoumuksiaan Aktiaa kohtaan, kun taas vastapuoliriski määritellään tappion riskinä tai negatiivisena arvostuserona, joka aiheutuu vastapuolen luottokelpoisuuden heikentymisestä. Luotto- ja vastapuoliriskien mittaussessa arvioidaan maksukyvyttömyystilanteen todennäköisyyttä ja siitä aiheutuvia tappioita. Maksukyvyttömyystodennäköisyyttä mitataan scoring- tai rating-malleilla ja maksukyvyttömyyden aiheuttamaa tappiota vakuuksien realsointiarvon ja odotetun takaisinsaannin avulla vähennettynä perintäkuluilla. Konsernin hallitus päättää vuosittain luotto- ja vastapuoliriskistrategiasta ja vahvistaa näitä riskejä koskevat ohjeet ja limiitit.

Alla oleva taulukko kuvaa konsernin vastuita toimialoittain. Vastuut sisältävät kertyneet korot. Konsernin sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu, eikä hyväksyttävää vakuuksia ole vähennetty. Sijoitussidonnaisen vastuuvulan katteena olevat sijoitukset eivät ole mukana taulukossa.

Luottoriski syntyy pankkitoiminnassa, kun taas vastapuoliriski liittyy sekä pankki- että vakuutustoimintaan.

Limiittirakenne rajoittaa luotto- ja vastapuoliriskejä pankki- ja vakuutus-toiminnassa erikseen sekä konglomeraattitasolla kokonaisvastuun rajoina yksittäisiin vastapuoliin nähden.

Konsernin enimmäisvastuut toimialoittain	per 31.12.2011				per 31.12.2010			
	Pankki-toiminta	Henki-vakuutus-toiminta	Vahinko-vakuutus-toiminta	Konserni yhteensä	Pankki-toiminta	Henki-vakuutus-toiminta	Vahinko-vakuutus-toiminta	Konserni yhteensä
Käteiset varat ja rahamarkkinat	555	13	11	564	316	7	3	319
Joukkovelkakirjalainat	1 928	546	117	2 579	2 657	577	113	3 334
Julkinen sektori	115	200	56	371	144	222	64	430
Valtioiden takaamat joukkovelkakirjat	125	9	0	134	216	20	0	237
Pankit	378	47	9	434	786	56	14	856
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bond)	1 291	197	41	1 518	1 480	146	23	1 638
Yritykset	20	92	10	122	31	132	11	174
Osakkeet ja sijoitusrahastot	5	99	9	114	32	115	8	154
Korkorahastot	0	47	5	52	2	60	3	65
Osakkeet ja osakerahastot	4	0	0	5	29	0	0	29
Kiinteistörahastot	0	42	3	45	0	39	3	42
Private Equity	1	8	1	10	2	9	1	12
Hedge-rahastot	0	1	0	1	0	7	0	7
Lainat ja muut saamiset	7 081	0	0	7 082	6 605	0	0	6 605
Julkisyhteisöt	6	0	0	6	7	0	0	7
Asuntoyhteisöt	290	0	0	290	290	0	0	290
Yritykset	763	0	0	763	764	0	0	764
Kotitaloudet	5 977	0	0	5 977	5 488	0	0	5 488
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	46	0	0	46	56	0	0	56
Aineelliset hyödykkeet	8	0	24	32	9	0	10	31
Pankkitakaukset	46	0	0	46	54	0	0	54
Luottolupaukset ja käyttämättömät limiitit	415	4	1	421	608	8	1	616
Johdannaiset (luottovasta-arvo)	371	5	0	370	303	3	0	302
Muut saamiset	68	3	19	82	38	5	23	65
Yhteensä	10 477	670	182	11 288	10 621	714	158	11 482

4.1 Luotto- ja vastapuoliriskien hallinta ja raportointirutiinit

Linjaorganisaatio arvioi kunkin tapauksen luottoriskin erikseen ja kantaa päävastuun oman asiakaskunnan luottoriskeistä. Konsernin riskienvalvonta vastaa siitä, että luottoriskin mittauksessa käytettävät mallit ja menetelmät ovat kattavat ja luotettavat. Riskienvalvonta vastaa myös riippumattomasta riskianalysistä ja raportoinnista. Riskienvalvonta valvoo luottoasioiden valmistelua ja vastaa siitä, että luottoasiat siirretään seuraavalle päätöksen-tekotasolle, jos valmistelu on puutteellinen tai jos asia jää konsernin luotto-politiikan ulkopuolelle.

Luottokannan riskipositioista annetaan neljännesvuosittain raportti konsernin hallitukselle ja sen riskivaliokunnalle sekä kuukausittain konsernin johdon luottovaliokunnalle ja konttorinjohtajille.

4.1.1 Pankkitoiminnan luottoriskit

Pankkitoiminnassa harjoitetaan luotonantoa kotitalouksille pääasiassa turvaavaa asuntovakuutta vastaan. Asuntorahoitus tapahtuu ensisijaisesti Aktia Hypoteekkipankin kautta. Myös POP Pankit ja säästöpankit välittävät Aktia Hypoteekkipankin luottoja. Kotitalouksien muu investointi- ja kulu-tusrahoitus tehdään suoraan pankin taseesta. Asiakkaiden luottokortteihin liittyvät luottolimiitit välitetään Luottokannan taseesta.

Aktian yritystoiminnan pääasiallisena kohderyhmänä ovat pienemmät yritykset ja yrittäjät. Tavoitteena on laajentaa pankki- ja vakuutusratkaisujen ristiinmyyntiä pitkällä tähtäimellä. Aktian paikallistoiminnassa hyödynnetään parasta mahdollista osaamista ja asiakastuntemusta.

Yritysten osamaksu-, leasing- ja käyttöpääomarahoitusta hoidetaan tytäryhtiön, Aktia Yritysrahoituksen, kautta. Aktia ei osallistunut uusiin riskipääomarahojusjärjestelyihin vuonna 2011, ja yhteenlaskettu riskipääomarahoitusta oli vuodenvaihteessa 2 (2) miljoonaa euroa.

Konsernin luotonantopolitiikan keskeisiä elementtejä ovat riittävä takaisinmaksukyky, hyvä asiakastuntemus, liikejärjestelyn täydellinen ymmärtäminen, maltillinen riskinotto ja riskien hajautus sekä riskiperusteinen hinnoittelu. Tavoitteena on kestävä kannattavuus.

Luottokanta sektoreittain

Milj. euroa	31.12.2011	31.12.2010	Muutos	Osuus, %
Kotitaloudet	5 966	5 479	487	84,5
Yritykset	758	761	-3	10,7
Asuntoyhteisöt	289	289	-1	4,1
Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset	45	56	-11	0,6
Julkisyhteisöt	6	7	-1	0,1
Yhteensä	7 063	6 592	472	100

4.1.2 Luotonanto kotitalouksille

Konsernin luottokanta kasvoi vuoden 2011 aikana 472 miljoonaa euroa (7,2 %) ja oli vuoden lopussa 7 063 (6 592) miljoonaa euroa. Kasvu kohdistui suunnitelman mukaisesti lähinnä kotitalouksien rahoitukseen. Kotitalouksien osuus koko luottokannasta oli vuoden lopussa 5 966 (5 479) miljoonaa euroa eli 84,5 (83,1) prosenttia ja yhdessä asuntoyhteisöjen kanssa 88,6 (87,5) prosenttia.

Asuntolainakanta oli 5 607 (5 121) miljoonaa euroa, josta hypoteekkilainojen osuus oli 3 652 (3 050) miljoonaa euroa. Asuntolainojen kasvu oli yhteensä 9,5 (11,4) prosenttia vuoden aikana.

4.1.2.1 Luottojen luokittelu

Asiakkaan maksukyky, luottoluokitus ja tarjottujen vakuuksien luototusaste muodostavat perustan luottopäätöksille ja riskiperusteiselle hinnoittelulle. Luoton myöntämisen edellytyksenä on riittävä maksukyky. Maksukyvyn arvioinnissa lähtökohtana on 6 prosentin korkotaso ja 25 vuoden maksuaika asiakkaan kaikki luotot huomioon ottaen, jotta varmistetaan, että asiakkaalla on tarpeeksi suuri puskuri markkinakorkojen nousua vastaan.

Asiakkaan luottokelpoisuus määritellään, ja sitä seurataan kotitalouksien varten kehitettyjen scoringmallien avulla. Jokaisen uuden luottopäätöksen yhteydessä tulee tehdä luottoluokitus päätöscoreing-mallin avulla. Olemassa olevaan luottokantaan sovelletaan käyttäytymisscoring-malleja, jotka ottavat huomioon myös asiakkaan maksukäyttäytymisen muutokset. Luototusaste määritellään pantattujen vakuuksien markkina-arvon ja asiakaskokonaisuuden luottojen suhteena. Korkeampi luototusaste edellyttää riittävän hyvää luottoluokitusta ja korkeampaa päätöstasoa.

Kotitalouksien saatavista 62,7 (64,6) prosenttia kuului neljään erinomaista ja hyvää luottoluokitusta edustavaan luokkaan ja 10,9 (10,4) prosenttia tyydyttävään tai heikkoon luottokelpoisuusluokkaan. Järjestämättömien kotitalousluottojen kanta kasvoi 0,4 prosentista 0,6 prosenttiin.

Kotitalousluottokannan scoring-jakauma*

Luottokelpoisuus Milj. euroa	Scoring- luokka	31.12.2011 5 966	31.12.2010 5 479
Erinomainen–hyvä 0% < PD <= 0,2%	A1	6,5%	7,5%
	A2	14,9%	20,7%
	A3	34,5%	31,3%
	A4	6,9%	5,1%
Hyvä–tydyttävä 0,2% < PD <= 1%	B1	10,9%	10,7%
	B2	6,5%	5,9%
	B3	4,4%	3,8%
	B4	3,8%	4,0%
Välttävä–huono 1% < PD < 100%	C1	6,5%	6,0%
	C2	2,1%	2,0%
	C3	0,9%	0,9%
	C4	1,3%	1,4%
Luokittelematon	-	0,1%	0,2%
Järjestämätön/perintä, PD = 100%	D	0,6%	0,4%

* PD (Probability of Default) kuvaa luoton todennäköisyyttä muuttua maksukyvyttömäksi 12 kk sisällä. Estimaatit ovat nk. Point-in-Time (PIT) estimaatteja, ja heijastavat luottokelpoisuutta vallitsevassa suhdanteessa.

4.1.2.2 Vakuudet ja vakavaraisuuslaskenta

Vakuuksien arvostus ja hallinta ovat tärkeä osa luottoriskien hallintaa. Vakuuksien arvostusta ja vakuusarvojen päivytystä varten on laadittu säännöt ja valtuutukset, ja riskipositioiden laskennassa otetaan huomioon varovaisuusperiaatteen mukainen turvaava arvo, joka on vakuuden markkina-arvo alhaisempi. Arvonleikkauksen suuruuden tulee perustua vakuuden markkina-arvon volatiteettiin ja vakuuden likviditeettiin. Vakavaraisuuslaskelmassa huomioidaan vain asuntovakuudet sekä tietyt takaukset ja rahoitusvakuudet. 31.3.2010 otettiin käyttöön yli kolme vuotta vanhojen vakuusarvostusten säännöllinen päivitys. Päivitys tehdään sisäisesti kehitetyn tilastollisen mallin mukaisesti.

Kotitalouksien luotot myönnetään pääasiassa turvaavaa vakuutta vastaan, minkä vuoksi reaaliarvon mahdollinen lasku (lähinnä asunnon hinta) ei suoraan kasvata riskipositiota. Kotitalouksien yhteenlasketuista luotoista noin 5 (4) prosentilla on vakuutena valtioneuvoston tai talletus, kun noin 88 (87) prosentilla on Basel II -säännösten mukainen turvaava asuntovakuus. Noin 8 (9) prosentilla saatavista on muu vakuus, jota ei voida ottaa huomioon vakavaraisuuslaskelmassa (mm. se osa asunnon arvosta, joka ylittää 70 prosenttia).

4.1.2.3 Vakuuksien luototusaste

Luototusaste määritellään pantattujen vakuuksien viimeisimmän luottopäätösajankohdan markkina-arvon ja vakuuksia riittävien luottojen suhteena. Asuntolainakannan keskimääräinen luototusaste (Weighted Average Loan To Value) oli vuodenvaihteessa 61,4 (62,2) prosenttia. Asuntolainakannasta vain 1,1 (1,4) prosentilla oli yli 90 prosentin luototusaste. Vuoden 2010

loppupuolelta alkaen on panostettu tarkempaan liiketoiminnan ohjaukseen koskien luototusta tapauksissa, joissa luototusaste on korkea ja luotto-luokitus heikko.

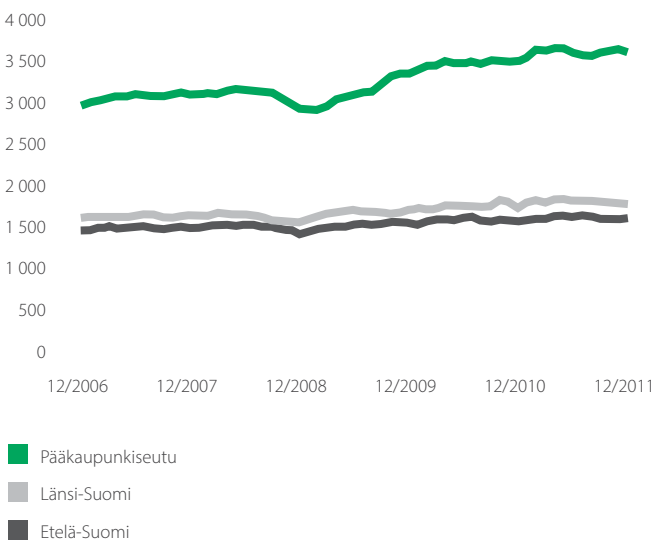
Asuntoluottokannan jakautuminen luototusasteittain*

Luototusaste (LTV) Milj. euroa	31.12.2011 5 195	31.12.2010 4 729
0–50 %	79,4 %	78,8 %
50–60 %	9,3 %	9,3 %
60–70 %	5,9 %	5,9 %
70–80 %	3,0 %	3,0 %
80–90 %	1,4 %	1,6 %
90–100 %	0,6 %	0,7 %
>100 %	0,5 %	0,7 %
Yhteensä	100%	100%

*Taulukko kertoo kuinka suuri osuus luotoista kuuluu tiettyyn luototusaste-väliin. Esimerkki: 60.000 eur asuntolaina 100.000 eur asunnon rahoittamiseksi (LTV 60%) jakautuisi 50.000 eur "LTV 0-50%" sammioon ja 10.000 eur "LTV 50-60%" sammioon.

Suurin osa pankin vakuusmassasta koostuu asunnoista. Asuntohintojen kehitys on näin ollen olennainen tekijä pankin riskiprofiilin muodostumisessa. Vuonna 2011 asuntohintojen kehitys on pysynyt vakaana Aktian pääasiallisilla toiminta-alueilla.

Asuntojen keskihinta, euroa/m²

4.1.2.4 Riskiperusteinen hinnoittelu

Riskiperusteisen hinnoittelun mallit heijastavat pääomavaadetta, riskiä sekä jälleenvakuutuskustannusta, joita arvioidaan suhteessa luotoista saatavaan ansaintaan, muuhun asiakassuhteeseen sekä asiakaspotentiaaliin. Vakuutus- ja pankkitoiminnan välinen ristiinmyynti saa entistä suuremman painon asiakaspotentiaalin arvioinnissa. Konttorien kannustejärjestelmät on sidottu siihen, missä määrin uusantolainauksessa ylitetään keskimääräinen riskiperusteinen minimimarginaali.

4.1.3 Uusluotonanto yrityksille

Uusluotonanto yrityksille suuntautui pienehköihin yrityksiin, ja yritysten luotot supistuivat vuoden alusta 0,4 prosenttia 758 (761) miljoonaan euroon. Yrityslainojen osuus koko luotonannosta pieni 10,7 (11,5) prosenttiin. Vuoden 2011 loppupuolella toteutettiin uuden toimintastrategian mukainen yritystoiminnan uudelleenjärjestely.

Yritysrahoituksessa asiakasarviointi perustuu tilinpäätösanalyysiin ja luottokelpoisuusluokitukseen. Lisäksi selvitetään mm. kassavirta, kilpailu- asema, suunnitellun investoinnin vaikutukset ja muut ennusteet. Sisäisen luottoluokitusmallin, Aktia-ratingin, sisäänajo jatkui vuoden aikana.

Yritysluottokannan luottoluokitusjakauma (Suomen Asiakastieto)

Luottoluokka Milj. euroa	31.12.2011 758	31.12.2010 761
AAA	9%	11%
AA+	23%	18%
AA	16%	17%
A+	24%	26%
A	20%	21%
B	2%	3%
C	3%	3%
Järjestämätön/perintä	3%	2%
Yhteensä	100%	100%

* konsernin sisäiset erät eivät sisälly taulukkoon

Luottokannan luottoluokitusjakauma parani jonkin verran vuoden aikana. Saamisista yrityksiltä 48 (46) prosenttia on kolmessa alimman maksukyvyttömyystodennäköisyyden ryhmässä, kun 6 (5) prosenttia saatavista kuuluu kahteen heikoimpaan luottoluokkaan.

Yritysrahoituksessa vakuuksien arvostus toteutetaan erillisten ohjeiden mukaisesti huomioiden vakuuskohtainen arvostuspuskuri turvaavan arvon määrittelemiseksi. Käyttöomaisuuden arvioinnissa otetaan erityisesti huomioon käyttöomaisuuden arvon ja yrityksen toimintaedellytysten yhteisvai- kutus. Liikekiinteistöjä ja yritysvakuuksia ei oteta huomioon vakavaraisuus- laskennassa.

Yritysten saatavista 12,6 (12,8) prosentilla oli vakuutena valtion/kunnan takaus, 29,1 (27,9) prosentilla oli turvaava asuntovakuus. Jäljelle jäävät 58,3 (59,4) prosenttia myönnettiin vakavaraisuuslaskelmassa kelpaamattomia vakuuksia (esim. liikekiinteistöt), yritysvakuuksia tai yrityksen toimintaa ja kassavirtaa vastaan. Riittämättömät vakuudet rajoittavat tarkistetun yritys- strategian ja luottopolitiikan mukaisesti luotonantoa yrityksille.

4.1.4 Luotonannon keskittymäriskit

Paikallisesti toimivana rahoituslaitoksena Aktia altistuu tietyille keskittymäri- skeille. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla säännöillä. Luottopolitiikan ja liiketoimintasuunnitelman puitteissa on lisäksi tehty tarkempia linjauksia keskittymäriskien pienentämiseksi segmentti- ja salkkutasolla.

Luottosalkusta 88,6 prosenttia koostuu kotitalouksille ja suomalaisille asuntoyhteisöille myönnettyistä luotoista, ja kotitalouksien saamisista 87,5 prosentilla on turvaava asuntovakuus. Yritysten saatavista noin 29 prosentil- la on turvaava asuntovakuus. Aktian luottoriskitaso reagoi herkästi kotimai- sen työllisyyden ja asuntojen hinnankorotuksen muutoksiin.

Lisäksi Aktialla on tietyillä alueilla vahva markkina-asema, mikä aihe- uttaa maantieteellisen keskittymäriskin. Koska näiden konttorien volyymit ovat koko salkkuun nähden pieniä, eikä Aktialla ole toimintaa paikkakun- nilla, jotka ovat hyvin riippuvaisia yksittäisistä työnantajista, maantieteel- lisen keskittymäriskin vaikutuksia kotitalouksien luotonantoon pidetään vähäisinä.

Aktian koko yritysluottosalkkuun nähden erityisesti kiinteistö- ja raken- nusrahoitus muodostaa keskittymäriskin, joka perustuu aikaisempaan stra- tegiseen valintaan luoda erityisosaamisen myötä arvoketju, johon kuuluvat projekti- ja kohderahoituksen lisäksi myös välityspalvelut, vakuutukset ja loppuasiakkaiden rahoitus. Tämä keskittyminen on vähitellen vähenemäs- sä.

Yritysluottokannan toimialajakauma

Toimiala Milj. euroa	31.12.2011	31.12.2010
Peruselinkeinot, kalastus, kaivostoiminta	3,9 %	3,3 %
Teollisuus	7,1 %	7,8 %
Energia, vesi ja jätteenhuolto	2,4 %	2,2 %
Rakentaminen	7,3 %	7,8 %
Kauppa	12,7 %	11,4 %
Hotelli ja ravintola	4,1 %	4,4 %
Kuljetus	8,4 %	7,9 %
Rahoitus	7,7 %	10,7 %
Kiinteistö	32,8 %	32,9 %
Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	8,3 %	8,6 %
Muut palvelut	6,8 %	5,1 %
- ryhmäkohtainen arvonalennus	-1,5 %	-2,1 %
Yhteensä	100%	100%

Luotot asuntoyhtiöille eivät ole mukana tämän taulukon luvuissa

4.1.5 Viivästyneet maksut

Luotot, joiden maksut olivat 1–30 päivää viivästyneitä, vähenivät 160 (171) miljoonaan euroon eli 2,25 (2,58) prosenttiin luottokannasta vuonna 2011. Myös luotot, joiden maksut olivat 31–89 päivää viivästyneitä, vähenivät 53 (56) miljoonaan euroon eli 0,75 (0,84) prosenttiin luottokannasta. Yli 90 päivää erääntyneet luotot, mukaan lukien saatavat konkurssiyrityksiltä ja perintäsaavat, sitä vastoin lisääntyivät 60 (36) miljoonaan euroon eli 0,84 (0,55) prosenttiin luottokannasta. 24 miljoonan euron kasvusta 16 miljoonaa euroa kohdistuu kotitalouksien luottoihin ja 8 miljoonaa euroa yritysluottoihin. Kotitalouksien luottojen kasvu tulee osittain muutamista yksittäisistä sijoitus- tai rakennusrahoitusprojekteista. Myös yritysluotoissa kasvu johtuu yksittäisistä uudelleenjärjestelyjen tai perinnän kohteena olevista tapauksista. Näihin liittyvät tappioriskit on otettu huomioon joko kohdistetuissa tai ryhmäkohtaisissa arvonalentumisissa. Viimeisen vuosineljänneksen aikana perustettiin erikoisrahoitusyksikkö, johon kohonneen riskin asiakkuudet keskitettiin.

Kotitalouksien normaaliin luotonantoon liittyvät järjestämättömät luotot lisääntyivät noin 10 miljoonaa euroa, ja ne koostuvat pääosin lainoista, jotka on myönnetty ennen vakuuksien markkina-arvon korkeaan luottotusasteeseen liittyvien rajoitusten voimaan astumista. Saatavista 92 prosentilla on riittävät vakuudet ja mahdolliset tappioriskit on huomioitu kohdistetuissa arvonalentumisissa.

Kotitalouksien yli 90 päivää erääntyneet luotot olivat 0,51 (0,30) prosenttia koko luottokannasta. Luottokantaan sisältyvät lisäksi taseen ulkopuoliset takaussitoumukset.

Hoitamattomat luotot viivästyksen pituuden (vrk) mukaan (milj. euroa)

Vrk	31.12.2011	% kannasta	31.12.2010	% kannasta
1–30	160	2,25	171	2,58
josta kotitalouksien osuus	115	1,62	118	1,77
31–89	53	0,75	56	0,84
josta kotitalouksien osuus	46	0,64	45	0,67
90–*	60	0,84	36	0,55
josta kotitalouksien osuus	36	0,51	20	0,30

*vakuuksien käypä arvo kattaa 92 % Aktia Pankin luotoista

Hoitamattomat luotot, joista ei ole tehty arvonalentumiskirjausta, olivat vuoden lopussa 263 (257) miljoonaa euroa. Näistä järjestämättömien luottojen osuus oli 51 (31) miljoonaa euroa. Järjestämättömien saatavien va-

kuuksien markkina-arvo oli noin 90 prosenttia saatavasta.

Hoitamattomat luotot , joista ei ole tehty arvonalentumiskirjausta

Milj. euroa

Päivät	Tasearvo	% kannasta	31.12.2011 Vakuuden käypä arvo
1–30	159	2,23	145
31–89	53	0,74	50
90–	51	0,72	45

Päivät	Tasearvo	% kannasta	31.12.2010 Vakuuden käypä arvo
1–30	171	2,58	156
31–89	55	0,83	49
90–	31	0,47	29

4.1.6 Luotto- ja takaussaatavien arvonalentumiset

Luotto-, takaus- ja vakuutusmaksusaatavien yhteenlasketut arvonalentumiset vähenivät vuoden aikana 2,8 miljoonaa euroa 11,3 (14,1) miljoonaan euroon. Arvonalentumisista 1,4 (0,7) miljoonaa euroa aiheutui kotitalouksista ja 9,1 (12,3) miljoonaa euroa yrityksistä. Vahinkovakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien arvonalentumiset olivat 0,8 (1,1) miljoonaa euroa.

Kauden lopussa ryhmäkohtaiset arvonalentumiset olivat yhteensä 14,0 (19,3) miljoonaa euroa, josta 7,3 (7,3) miljoonaa euroa liittyi kotitalouksien ja pienempien yritysten luottojen ja 6,7 (12,0) miljoonaa euroa suurempiin, yksittäin arvostettuihin yrityssaataviin.

Luottojen arvonalentumiset olivat kauden aikana yhteensä 0,1 (0,2) prosenttia koko luotonannosta. Yritysluottojen osalta vastaava luku oli 1,2 (1,6) prosenttia koko yritysluotonannosta.

Lainakantaan kohdistuvat arvonalennukset

Milj. euroa	31.12.2011	31.12.2010
Lainakanta ennen arvonalennuksia	7 127	6 649
Sopimuskohtaiset arvonalennukset	-49	-38
Josta järjestämättömiin luottoihin kohdistettu	-39	-31
Josta muihin luottoihin kohdistettu	-10	-7
Ryhmäkohtaiset arvonalennukset	-14	-19
Lainakanta, tasearvo	7 063	6 592

4.1.7 Luotonanto paikallispankeille

Pankkiasiakkaiden rahoitus pohjautuu yksilölliseen luottoarvioon ja päätöksentekoon. Konsernin hallituksen vuosittain määrittelemät paikallispankkien lyhyt- ja pitkäaikaisen rahoituksen limiitit perustuvat paikallispankin omiin varoihin ja vakavaraisuuteen sekä saatuihin vakuuksiin. Vuodenvaihteessa likvideettirahoitusta koskevia sitovia luottolupauksia oli yhteensä 181,3 (341,9) miljoonaa euroa, ja ne jakautuivat 51 (51) yksittäisen säästöpankin ja POP Pankin kesken. Likvideettirahoitusta oli käytössä 1,3 (3) miljoonaa euroa. Rahoitus vakuuksia vastaan oli 58 (10) miljoonaa euroa.

Limiittien puitteissa voidaan käyttää myös muita vastapuoliriskillisiä instrumentteja (lähinnä johdannaisia). Johdannaissojimuksiin liittyvän vastapuoliriskin pienentämiseksi on tehty kahdenvälisiä sopimuksia vakuuksien asettamisesta. Vakuusvaatimus määräytyy paikallispankin omien varojen perusteella, ja se rajoittaa avoimen position enimmäismäärää.

5. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinta

Rahoitus- ja maksuvalmiusriski merkitsee riskiä, että konserni ei pystyisi hoitamaan maksusitoumuksiaan lainkaan tai vain korkein kustannuksin, ja se

liittyy jälleenaikarahoituksen saantiin ja kustannuksiin sekä varojen ja velkojen maturiteettieroihin. Rahoitusriski syntyy myös silloin, kun varainhankinta on suuressa määrin keskittynyt yksittäisille vastapuolille, yksittäisiin instrumentteihin tai markkinoihin. Jälleenaikarahoitusriskien hallinnalla varmistetaan, että konserni pystyy vastaamaan rahoitussitoumuksistaan.

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskejä hallitaan juridisella yhtiötasolla, eikä pankkikonsernin ja vakuutusyhtiöiden välillä ole rahoitusyhteyksiä.

5.1 Pankkitoiminnan rahoitus- ja maksuvalmiusriskit

Pankkitoiminnassa rahoitus- ja maksuvalmiusriski liittyy jälleenaikarahoituksen saatavuuteen sekä varojen ja velkojen maturiteettieroihin. Tavoitteena on ylläpitää maksuvalmiuspuskuria, joka kattaa vähintään vuoden ulos menevät rahavirrat.

Vakaa kotitalouksien ottolainaus- ja talletuskanta, hypoteekkipankin joukkovelkakirjalainat, keskusrahalaikoksena vastaanotetut talletukset sekä riittävä maksuvalmiuspuskuri ovat pankkitoiminnan maksuvalmiusriskien hallinnan kulmakiviä.

Pankin antolainaus rahoitetaan yleisön talletuksilla ja sijoituksilla sekä varainhankinnalla raha- ja pääomamarkkinoilta. Lyhytaikaisen rahoitustarpeen kattamiseksi pankki voi lisäksi laskea liikkeeseen sijoitustodistuksia kotimaan rahamarkkinoille. Yleisön, yhteisöjen ja luottolaitosten talletukset olivat vuodenvaihteessa 4 757 (4 356) miljoonaa euroa.

Jälleenaikarahoitusriskien hallinnassa Aktia ottaa oman antolainaustoimintansa lisäksi huomioon sitoumuksensa säästöpankeille ja POP Pankeille, joiden keskusluottolaitoksena se toimii. Paikallispankit ovat myös tärkeä rahoituslähde Aktialle.

Markkinaehtoisessa jälleenaikarahoituksessa käytetään monipuolisia rahoituslähteitä ja noudatetaan riittävää hajautusta eri markkinoille. Aktia Hypoteekkipankki Oyj on strategisesti tärkeä kanava kilpailukykyisen ja pitkäaikaisen rahoituksen hankinnalle. Merkittävä osa pitkäaikaisesta jälleenaikarahoituksesta muodostuu Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n liikkeeseen laskemista asuntovakuudellisista joukkovelkakirjalainoista.

Viiden miljardin euron emissio-ohjelman puitteissa on laskettu liikkeeseen 3 286 miljoonaa euroa asuntovakuudellisia joukkovelkakirjalainoja. Aktia Hypoteekkipankki Oyj laski marraskuussa ohjelman puitteissa liikkeeseen pitkäaikaisia vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja (Schuldscheindarlehen) yhteensä 61 miljoonaa euroa. Lisäksi Aktialla on 500 miljoonan euron kotimainen joukkovelkakirjalainaohjelma, jonka puitteissa on laskettu liikkeeseen 319 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten rahoitustarpeiden kattamiseksi pankki voi lisäksi laskea liikkeeseen sijoitustodistuksia kotimaan rahamarkkinoille. Liikkeeseen laskettuja sijoitustodistuksia oli vuoden 2011 lopussa 429 miljoonaa euroa.

Aktia laajentaa aktiivisesti jälleenaikarahoituspohjaansa ja ottaa käyttöön uusia jälleenaikarahoitusohjelmia. Aktia Pankki laski lokakuussa liikkeeseen 20 miljoonaa euroa pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja pankin EMTN-ohjelman puitteissa osana pankkitoiminnan uuteen sääntelyyn (Basel III) valmistautumista

Korkealaatuisista arvopapereista koostuvan likviditeettisalkun tarkoituksena on tarjota suojaa lyhytaikaisia likviditeetinvaihteluita vastaan realisoimalla tai käyttämällä niitä vakuuksina niin sanotuissa repo-sopimuksissa (repurchase agreement) tai keskuspankkirahoituksessa.

Likviditeettisalkun rakenne esitellään lähemmin kohdassa 6.2. Likviditeettisalkun rahoitusvarat, joita edellä mainitulla tavalla voidaan käyttää maksuvalmiuspuskurina, olivat vuodenvaihteessa noin 1 540 miljoonaa euroa, mikä vastaa yli kahden vuoden ulos menevää rahavirtaa ilman uutta markkinaehtoista varainhankintaa.

Tuleva sääntely asettaa uusia vaatimuksia likviditeetille, ja se lisää n.k. seniorirahoituksen tarvetta. Näiden vaikutusten lieventämiseksi kauden aikana ryhdyttiin moniin toimenpiteisiin.

Aktia Hypoteekkipankki Oyj:tä koskien tehtiin paikallispankkien kanssa sopimus, joka velvoittaa kaikki Hypoteekkipankin lainoja välittävät pankit osallistumaan vastaavassa suhteessa Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n seniorirahoitukseen. Seniorirahoitus tehdään erissä, joista ensimmäinen toteutui

marraskuussa.

Paikallispankkiyhteistyössä uudistettiin maksuvalmiusluottolimiittejä koskevat linjaukset, minkä seurauksena limiitit vastaavat paremmin tarkoitustaan.

Aktian uuden yritysasiakasstrategian myötä saavutetaan parempi yritysasiakkaiden otto- ja antolainauksen tasapaino.

Markkinaehtoisen varainhankinnan turvaamiseksi hyödynnetään kansainvälisesti tunnetun luottoluokituslaitoksen luokitusta. Aktia-konserni on vuodesta 1999 käyttänyt kansainvälistä luottoluokituslaitos Moody's Investors Serviceä. Kansainvälisen luottoluokituslaitos Moody's Investors Servicen Aktia Pankki Oyj:lle antama luottoluokitus on ollut 25.11.2011 alkaen tarkkailussa. Aktian lyhytaikaisen varainhankinnan luottoluokitus on P-1. Pitkäaikaisen varainhankinnan luokitus on A1 ja taloudellinen vahvuus C.

Tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n liikkeeseen laskemien kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen Moody's Investors Serviceltä saama luottoluokitus on Aa1.

Konserninjohto vastaa rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinnasta. Konsernin riskienvalvonta seuraa jatkuvasti maksuvalmiusriskejä ja niihin liittyviä limiittejä ja raportoi näistä hallitukselle ja konserninjohtolle. Treasury vastaa pankin päivittäisen maksuvalmiuden ylläpidosta ja seuraa jatkuvasti saatavien ja velkojen erääntymistä tukkumarkkinoilla. Myös talletuskannan kehitystä ja hinnanmuodostusta seurataan huolellisesti. Treasury toteuttaa vahvistetut likviditeettipositoiden muutostojenpiteet.

5.2 Henkivakuutustoiminnan maksuvalmiusriskit

Henkivakuutustoiminnassa maksuvalmiusriski tarkoittaa riskiä rahoituksen saatavuudesta vakuutuskorvausten maksamiseksi eri riskivakuutuslajeista, säästösummien ja takaisinostojen maksamiseksi säästövakuutusista sekä takaisinostojen ja eläkkeiden maksamiseksi vapaaehtoisista eläkevakuutusista. Likviditeetin saatavuus suunnitellaan näistä lähtökohdista sekä sijoitustoiminnan käteisten varojen vaateesta sijoitussalkun tehokkaan ja parhaan mahdollisen hoidon varmistamiseksi. Suurimmaksi osaksi maksuvalmiutta voidaan hoitaa kassavirralla ja vaihteleviin tarpeisiin sopeutetulla sijoitustodistussalkulla. Odottamattomat suuremmat rahavarojen tarpeet hoidetaan realisoimalla.

5.3 Vahinkovakuutustoiminnan maksuvalmiusriskit

Vahinkovakuutustoiminnassa maksuvalmiusriski tarkoittaa rahoituksen saatavuutta korvausten maksamiseksi, ja se riippuu tapahtuneiden vahinkojen määrästä ja suuruudesta. Maksuvalmiusriskiä hallitaan kassavirralla ja pankkitalletuksista, sijoitustodistuksista sekä valtionobligatioista koostuvalla salkulla.

6. Markkina-, tase- ja vastapuoliriskien hallinta

6.1 Rahoitusvarojen arvostusmenetelmät

Enin osa Aktia-konsernin rahoitusvaroista arvostetaan käypään arvoon. Arvostus perustuu aktiivisilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin tai havainnoitavaan markkinatietoon perustuviin arvostusmenetelmiin.

Niiden rahoitusinstrumenttien osalta, joilla ei ole aktiivisilla markkinoilla noteerattua hintaa, instrumenttien käypä arvo saadaan arvostusmenetelmillä tai -malleilla. Arvostusmenetelmät valitaan huolellisen harkinnan perusteella ja oletuksissa otetaan huomioon markkinoilla raportointihetkellä vallitsevat olosuhteet.

Rahoitusvarojen arvostus perustuu tietyiltä osin noteeraamattomiin hintoihin tai yrityksen omiin arvioihin. Vuodenvaihteessa tämä osa oli 60,6 miljoonaa euroa eli 2,2 prosenttia rahoitusvaroista. Nämä olivat pääasiassa osuuksia rahastoissa, jotka ovat sijoittaneet noteeraamattomiin yhtiöihin.

6.1.1 Käyvän arvon määrittäminen markkinanoteerausten ja arvostusmenetelmien ja -mallien perusteella

Käyvän arvon määrittämisellä on seuraavanlainen hierarkia:

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi markkinaksi katsotaan sellainen markkina, josta hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tähän ryhmään kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat ja muut arvopaperit, pörssi-osakkeet sekä johdannaissopimukset, joille julkisesti noteerataan hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Arvio perustuu mahdollisuuksien mukaan oletuksiin, joita tukevat todennettavissa olevat tilinpäätöspäivän markkinahinnat. Markkinatietona on käytetty esimerkiksi vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat enemmistö OTC-johdannaisista sekä muut instrumentit, joilla ei käydä kauppaa likvideillä markkinoilla.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada markkinanoteerauksesta tai todennettavissa oleviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tähän ryhmään kuuluvat lähinnä listaamattomat osakeinstrumentit ja -rahastot sekä muut listaamattomat rahastot.

Arvostusmenetelmät	31.12.2011			
	Markkina-arvo ryhmitelty			
Rahoitusvarat, Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	0,0	1,2	0,0	1,2
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0	0,7	0,7
Yhteensä	0,0	1,2	0,7	1,9
Myytäviksi olevat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	2 414,2	92,4	3,1	2 509,7
Osakkeet ja osuudet	52,7	0,0	56,7	109,4
Yhteensä	2 466,9	92,4	59,9	2 619,1
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset				
Korolliset arvopaperit	0,0	20,0	0,0	20,0
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	20,0	0,0	20,0
Johdannaissopimukset, netto	0,5	144,1	0,0	144,6
Yhteensä	0,5	144,1	0,0	144,6
Rahoitusvarat yhteensä	2 467,4	257,6	60,6	2 785,7

Arvostusmenetelmät

31.12.2010

Markkina-arvo ryhmitelty

Rahoitusvarat, Mn euro	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	0,0	14,3	0,0	14,3
Osakkeet ja osuudet	0,4	0,0	6,1	6,6
Yhteensä	0,4	14,3	6,1	20,9
Myytäviksi olevat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	3 116,6	120,0	4,5	3 241,0
Osakkeet ja osuudet	88,4	0,0	54,3	142,7
Yhteensä	3 204,9	120,0	58,8	3 383,7
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset				
Korolliset arvopaperit	0,0	21,5	0,0	21,5
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	21,5	0,0	21,5
Johdannaissopimukset, netto	1,9	78,7	0,0	80,7
Yhteensä	1,9	78,7	0,0	80,7
Rahoitusvarat yhteensä	3 207,3	234,6	64,9	3 506,7

6.1.2 Tapahtumat tasolla 3

Seuraavassa taulukossa esitetään tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen alku- ja loppuarvojen täsmäytys.

6.1.3 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien herkkyysoanalyysi

Taseeseen käypään arvoon merkittyjen rahoitusinstrumenttien arvoon sisältyvät ne rahoitusinstrumentit, joiden käypä arvo arvioidaan kokonaan tai osittain ei-todennettaviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvilla arvostusmenetelmillä.

Täsmäytys muutoksille jotka ovat tapahtuneet rahoitusvaroilta jotka kuuluvat tasoon 3	Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat			Myytävissä olevat rahoitusvarat			Yhteensä		
	Korolliset arvo-paperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvo-paperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvo-paperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
	Milj. euroa								
Käypä arvo 1.1.2011	0,0	6,1	6,1	4,5	54,3	58,8	4,5	60,4	64,9
Hankinnat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2
Myynnit	0,0	-1,8	-1,8		-1,2	-2,2		-3,0	-4,0
Erääntynyt vuoden aikana	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	0,0	0,0	0,0	-0,0	0,1	0,1	-0,0	0,1	0,1
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, ei-realisoituneet	0,0	-3,6	-3,6	0,0	-0,3	-0,3	0,0	-3,9	-3,9
Käyvän arvon rahastoon kirjatut arvomuutokset	0,0	0,0	0,0	-0,3	3,6	3,3	-0,3	3,6	3,3
Siirrot tasolta 1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirrot tasolta 2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Käypä arvo 31.12.2011	0,0	0,7	0,7	3,1	56,7	59,9	3,1	57,5	60,6

Täsmäytys muutoksille jotka ovat tapahtuneet rahoitusvaroilta jotka kuuluvat tasoon 3	Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat			Myytävissä olevat rahoitusvarat			Yhteensä		
	Korolliset arvo-paperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvo-paperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvo-paperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
	Milj. euroa								
Käypä arvo 1.1.2010	0,0	0,0	0,0	5,4	54,4	59,8	5,4	54,4	59,8
Hankinnat	0,0	6,1	6,1	1,5	0,0	1,5	1,5	6,1	7,6
Myynnit	0,0	0,0	0,0	-2,4	-11,9	-14,3	-2,4	-11,9	-14,3
Erääntynyt vuoden aikana	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,4	-0,3	0,1	-0,4	-0,3
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, ei-realisoituneet	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,6	-0,6	0,0	-0,6	-0,6
Käyvän arvon rahastoon kirjatut arvomuutokset	0,0	0,0	0,0	-0,1	1,1	1,0	-0,1	1,1	1,0
Siirrot tasolta 1	0,0	0,0	0,0	0,0	11,7	11,7	0,0	11,7	11,7
Siirrot tasolta 2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Käypä arvo 31.12.2010	0,0	6,1	6,1	4,5	54,3	58,8	4,5	60,4	64,9

Nämä tiedot osoittavat suhteellisen epävarmuuden mahdollisen vaikutuksen sellaisten rahoitusinstrumenttien käypään arvoon, joiden arvostus perustuu tekijöihin, jotka eivät ole todennettavissa. Tiedot eivät ole luonteeltaan ennusteita, eikä niiden perusteella voida arvioida käyppien arvojen tulevaa kehitystä.

Herkkyysanalyysi rahoitusvaroilta jotka kuuluvat tasoon 3

Milj. euroa	31.12.2011		31.12.2010	
	Käypä arvo	Negatiivien tulosvaikutus oletetulle muutokselle	Käypä arvo	Negatiivien tulosvaikutus oletetulle muutokselle
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	0,0	0,0	0,0	0,0
Osakkeet ja osuudet	0,7	-0,1	6,1	-1,2
Yhteensä	0,7	-0,1	6,1	-1,2
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	3,1	-0,1	4,5	-0,1
Osakkeet ja osuudet	56,7	-11,3	54,3	-10,9
Yhteensä	59,9	-11,4	58,8	-11,0
Rahoitusvarat yhteensä	60,6	-11,6	64,9	-12,2

Korkoinstrumenttien osalta arvoa on testattu olettamalla korkotason nousvan 3 prosenttiyksikköä kaikissa maturiteeteissa. Osakkeiden ja osuuksien osalta markkinahintojen on oletettu laskevan 20 prosenttia. Edellä esitettyjen oletusten perusteella käyvän arvon tulos- tai arvonmuutoksen vaikutus konsernin omiin varoihin olisi 2,1 (2,2) prosenttia.

6.2 Pankkitoiminnan markkina- ja taseriskit

Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin johdon ja hallituksen riskivaliokunnan valmistelun pohjalta korkokatteiden kehitykseen ja volatiliiteettiin liittyvien markkinariskien hallintaa koskevan strategian sekä limiitit. Konsernin sijoitusvaliokunta vastaa konsernin sisäisten sijoitusvarojen operatiivisesta hallinnoinnista vahvistettujen puiteiden ja limiittien sisällä. Pankin treasury suorittaa transaktiot rakenteellisen korkoriskin hallitsemiseksi sovitun strategian ja vahvistettujen limiittien puiteissa.

6.2.1 Rakenteellinen korkoriski

Rakenteellinen korkoriski syntyy saatavien ja velkojen korkosidonnaisuuksien ja uudelleenhinnoittelujankohkien eroavaisuuksista. Liiketoiminnan ohjauksen kautta tehtävän anto- ja ottolainauksen korkosidonnaisuuksien matchingin lisäksi käytetään suojaavia korkojohdannaisia ja likviditeettisalkun kiinteäkorkoisia sijoituksia korkokatteiden pitämiseksi vakaana ja tuloksen suojaamiseksi pitkäaikaisessa matalien korkojen ympäristössä.

Rakenteellisen korkoriskin simulointiin käytetään dynaamista taseriskienhallintamallia. Malli huomioi taseen rakenteen vaikutukset suunnitellun kasvun ja simuloidun asiakaskäyttötymisen perusteella. Lisäksi sovelletaan dynaamisen tai paralleelin korkomuutoksen korkoskenaarioita. Analyysijakso on jopa 5 vuotta ja se osoittaa, että alhaisempi markkinakorkotaso heikentäisi korkokatteiden kehitystä, kun taas korkeammat markkinakorot vahvistaisivat korkokatteiden kehitystä. Esimerkiksi korkojen muuttuminen paralleelista yhden prosenttiyksikön alaspäin heikentäisi pankkitoiminnan korkokatetta seuraavien 12 kuukauden aikana -6,9 (+6,7) miljoonaa euroa, kun 12–24 kuukauden aikana korkokate pienenesi -9,7 (+6,5) miljoonaa euroa. Korkojen muuttuminen paralleelista yhden prosenttiyksikön ylöspäin parantaisi sen sijaan pankkitoiminnan korkokatetta seuraavien 12 kuukauden aikana +9,5 (-10,1) miljoonaa euroa, kun 12–24 kuukauden aikana korkokate paranisi +8,1 (-7,2) miljoonaa euroa.

Konsernin hallituksen konserninjohtajalle rakenteellisen korkoriskin hallintaa varten antamat limiitit koskevat vähimmäiskorkokatteiden ylläpitämistä 5 vuoden ajan olettaen, että alhaisten korkojen skenaario jatkuu.

Muut rakenteellisen korkoriskin hallintaan liittyvät limiitit ovat hintariskin pääomaliimitti, vastapuoliliimitti sekä sallituille instrumenteille ja juoksuajoille annetut limiitit. Sekä vakaata korkokatetta että pääoman sitoutumista koskevat limiitit on johdettu konsernin ICAAP-prosessista ja viranomaisvakavaraisuuden tavoitteista.

Pankin rakenteellisen korkoriskin suojaamiseksi tehdyt johdannaisopimukset esitellään tarkemmin liitteessä K 23.

6.2.2 Hintariski ja luottospread-riski

Hintariski on korkovaihtelujen tai luottospreadin muutosten seurauksena tapahtuva myytävissä olevien rahoitusvarojen arvon muutos. Likviditeettisalkun suuruutta ja maturiteettia rajoitetaan ja riskitasoa hallitaan dynaamisiin korkosokkeihin (tarkempi kuvaus kohdassa 6.2.6) kytketyllä pääomaliimittillä. Korkosokin vaikutukset otetaan viranomaisohjeiden mukaisesti huomioon vain rahoitusvarojen osalta.

Luottospread-riskin suuruus riippuu kulloisenkin vastapuolen näkymistä, sijoituksen etuoikeudesta ja siitä, onko sijoituksella vakuuksia. Kun on kysymys sopimuksista, joilla käydään kauppaa likvideillä markkinoilla, markkinat arvostavat riskiä jatkuvasti, joten luottospreadista tulee instrumentin markkinahinnan komponentti, ja sitä pidetään markkinariskin osana.

Markkinakoron tai luottospreadien muutokset vaikuttavat korkosijoitusten markkina-arvoon. Kurssivaihtelut kirjataan käyvän arvon rahastoon laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen, kun taas markkina-arvoon verrattuna merkittävä tai pysyvä muutos hankinta-arvosta kirjataan tulokseen.

Kauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattu hinta- ja luottospread-riskiin liittyvä nettomuutos oli laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen -18,3 miljoonaa euroa. Joulukuun 2011 lopussa korkosijoitusten arvostusero oli -34,9 (-16,6) miljoonaa euroa.

Pankkitoiminnan likviditeettisalkku, joka koostuu korkosijoituksista ja jonka hoidosta vastaa pankin treasury, oli vuoden 2011 lopussa 1 968 (2 677) miljoonaa euroa, sisältäen Aktia Pankin likviditeettisalkun sekä muut pankkitoiminnan korkosijoitukset.

Aktia Pankkikonserni	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds (CB)*		Finanssi-laitokset poisl. CB		Yrityslainat		Kiinteistöt		Vaihtoehtoiset sijoitukset		Osakkeet		Yhteensä	
	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10
EU AAA	145,2	237,6	915,7	991,3	309,4	589,1	-	13,0	-	-	-	-	-	-	1 370,4	1 831,0
Suomi	61,3	67,7	110,9	105,5	37,4	209,0	-	8,0	-	-	-	-	-	-	209,7	390,2
Muut AAA-maat	83,9	169,9	804,7	885,8	272,0	380,1	-	5,0	-	-	-	-	-	-	1 160,7	1 440,8
EU < AAA	51,4	92,3	351,9	448,9	36,8	109,5	1,9	2,7	-	-	-	-	-	-	442,0	653,4
Belgia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreikka	-	14,2	2,3	3,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,3	17,3
Irlanti	-	-	27,2	26,3	-	16,7	-	-	-	-	-	-	-	-	27,2	43,0
Italia	-	-	59,6	72,8	-	21,1	-	-	-	-	-	-	-	-	59,6	93,9
Portugali	22,1	28,6	76,2	117,5	8,2	25,6	0,8	1,6	-	-	-	-	-	-	107,3	173,3
Espanja	29,3	49,5	186,6	229,2	28,6	46,1	1,1	1,1	-	-	-	-	-	-	245,6	325,9
Muut maat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eurooppa poisl. EU	-	-	50,1	62,4	30,1	55,6	-	-	-	-	-	-	-	-	80,2	118,0
Pohjoisamerikka	-	-	32,7	32,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32,7	32,7
Muut OECD-maat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ylikansalliset	-	-	-	-	42,7	42,1	-	-	-	-	-	-	-	-	42,7	42,1
Muut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	196,7	329,9	1350,3	1535,3	419,1	796,3	1,9	15,7	-	-	-	-	-	-	1 968,0	2 677,2

*) Kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

Myytavissä olevista rahoitusvaroista 69 (57) prosenttia oli sijoituksia kiinteistövakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin, 21 (30) prosenttia sijoituksia pankkeihin, 10 (12) prosenttia sijoituksia julkiseen sektoriin (ml. valtion takaamat joukkovelkakirjalainat) ja noin 0 (1) prosenttia sijoituksia muihin yrityksiin.

Likviditeetin hallinnasta ja johdannaissopimuksista syntyviä vastapuoliriskejä hallitaan vaatimalla vastapuolilta korkeaa ulkopuolista luottoluokitusta (vähintään Moody's A3 tai vastaava). Johdannaiskaupan vastapuoliriskejä hallitaan lisäksi panttaussopimuksille (CSA) asetettavien vaatimusten avulla. Yksittäiset sijoituspäätökset tehdään sijoitus suunnitelman mukaisesti tarkan vastapuoliarvion pohjalta. Konsernin hallitus päättää vuosittain vastapuoliriskien limiiteistä. Positiot arvostetaan juoksevasti markkina-arvoon, ja niitä seurataan päivittäin.

Pankin likvideettisalkun korkosijoitusten luottoluokitusjakauma

Milj. euroa	31.12.2011	31.12.2010
	1 968	2 677
Aaa	55,6 %	53,0 %
Aa1–Aa3	21,9 %	32,3 %
A1–A3	11,9 %	10,8 %
Baa1–Baa3	6,3 %	0,8 %
Ba1–Ba3	1,9 %	0,7 %
B1–B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai heikompi	0,0 %	0,0 %
Kotimaiset kunnat (ei luottoluokitusta)	2,1 %	1,8 %
Ei luottoluokitusta	0,3 %	0,6 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Rahoitusvaroista 10,7 (3,0) prosenttia ei täyttänyt sisäisiä instrumenttikohdattaisia vaatimuksia. Näistä vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja oli 8,3 (1,9) prosenttia. Muutos johtuu lähinnä portugalilaisiin ja espanjalaisiin vakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin tehdyistä sijoituksista, koska maiden luottoluokitusta on laskettu vuoden aikana. Keskuspankkirahoitukseen oikeuttamattomat arvopaperit, joilla on luottoluokitus, olivat yhteensä 0,3 (0,0) prosenttia ja keskuspankkirahoitukseen oikeuttamattomat arvopaperit, joilla ei ole luottoluokitusta, 0,3 (0,6) prosenttia.

Vuoden aikana ei kirjattu arvonalentumistappioita (31.12.2010: 0,0 milj. euroa).

Sijoituksia yritysten liikkeeseen laskemiin joukkovelkakirjalainoihin on tehty vain euroalueen sisällä.

6.2.3 Johdannaisten avulla toteutettavan korkoriskienhallinnan vastapuoliriskit pankkikonsernissa

Suojaavia johdannaisia käytetään riittävän korkokatteen varmistamiseksi myös alhaisten korkojen ympäristössä. Lisäksi korkojohdannaisia välitetään tietyille paikallispankeille.

Johdannaissopimusten aiheuttamien vastapuoliriskien rajoittamiseksi vastapuolilta edellytetään korkeaa ulkoista luottoluokitusta (Moody's A3 tai vastaava).

Vastapuoliriskien vähentämiseksi entisestään sovelletaan yksilöllisiä ISDA/CSA-ehtoja (Credit Support Annex). Vuodenvaihteessa Aktialla oli johdannaissopintoita 13 vastapuolen kanssa yhteensä 255,2 miljoonan euron positiivisesta markkina-arvosta, josta paikallispankeille välitetyt johdannaiset olivat markkina-arvoltaan 95,7 miljoonaa euroa. Avoin positio saatujen vakuuksien jälkeen oli yhteensä 25,5 miljoonaa euroa ja korkeintaan 5 miljoonaa euroa vastapuolta kohti, lukuun ottamatta yhtä vastapuolta, jossa avoimet positiot olivat 10 miljoonaa euroa.

Johdannaissopitiot arvostetaan markkina-arvoon jatkuvasti. Jos markkina-arvo puuttuu, käytetään kolmannen osapuolen riippumatonta arvostusta.

6.2.4 Valuuttakurssiriski

Valuuttakurssiriskillä tarkoitetaan valuuttakurssivaihteluiden aiheuttamaa pankkikonsernin valuuttapositoiden negatiivista arvonmuutosta erityisesti euroon nähden.

Pankkitoiminnan valuuttakaupankäynnin lähtökohtana ovat asiakkaiden tarpeet, joten kaupankäynti kohdistuu ensisijaisesti Pohjoismaiden valuttoihin ja Yhdysvaltain dollariin. Valuuttariskien hallinnassa noudatetaan matching-periaatetta. Treasury-yksikkö vastaa pankin päivittäisen valuuttaposition hoidosta sovittujen valtuuksien puitteissa.

Vuodenvaihteessa pankkikonsernin yhteenlasketut valuuttavastuut olivat 3,4 (1,3) miljoonaa euroa.

6.2.5 Osakekurssi- ja kiinteistöriski

Osakekurssiriskillä tarkoitetaan osakkeiden kurssimuutoksista aiheutuvia arvonmuutoksia ja kiinteistöriskillä kiinteistöomistuksen markkina-arvon alenemiseen liittyvää riskiä.

Pankkitoiminnassa ja emoyhtiössä ei kummassakaan harjoiteta osakekauppaa kaupankäyntitarkoituksessa eikä kiinteistösijoittamista tuottotarkoituksessa.

Kiinteistöomistus oli kauden lopussa 0,7 (3,4) miljoonaa euroa. Toiminnalle välttämättömät tai strategiset osakesijoitukset olivat 1,8 (26,9) miljoonaa euroa. Ålandsbanken Oyj:n osakeomistus myytiin kauden aikana.

6.2.6 Riskiherkkyyks

Sijoitusten osalta keskeisimmät riskit ovat korko- ja luottospread-riski. Alla olevassa taulukossa on yhteenveto pankkikonsernin myytävissä olevien varojen markkina-arvoherkkyydestä eri markkinariskikenaarioissa 31.12.2011 ja 31.12.2010. Käytetyt sokit perustuvat historiallisille korkovaihteluille, ja ne heijastavat sekä korkeiden että alhaisten korkojen skenaarioita. Samat korkoskenaariot ovat pohjana konsernin hallituksen asettamille limiiteille pääoman sitoutumisesta. Taulukossa esitetyt riskikomponentit on määritelty seuraavasti:

Korkoriski ylöspäin: Muutos, jota sovelletaan riskittömään, euriboriin tai euroswap-korkoihin perustuvaan korkokäyrään. Yhden kuukauden kohdalla sovelletaan +3:a prosenttia, 10 vuoden kohdalla ja sen jälkeen +1:tä prosenttia. Yhden kuukauden ja 10 vuoden välillä interpoloidaan muutoksen suuruus parabolisesti 3 ja 1 prosentin välillä. Viranomaisohjeiden mukaisesti vaikutukset rahoitusvaroihin otetaan huomioon vain silloin, kun korkoriski ylöspäin aiheuttaa hintariskin.

Korkoriski alaspäin: Muutos, jota sovelletaan riskittömään, euriboriin tai euroswap-korkoihin perustuvaan korkokäyrään. Yhden kuukauden kohdalla sovelletaan -2:ta prosenttia, 10 vuoden kohdalla ja sen jälkeen -1:tä prosenttia. Yhden kuukauden ja 10 vuoden välillä interpoloidaan muutoksen suuruus parabolisesti -2 ja -1 prosentin välillä. Kun vain vaikutus rahoitusvaroihin otetaan huomioon, korkotason laskeminen aiheuttaa yleensä sijoitusten arvon nousun.

Luottospread-riski: Riski, että spreadit eli vastapuolikohtaiset riskipreemiot, kasvavat. Muutoksen suuruus on vuosittain tarkastettava prosenttiluku, joka perustuu luottoluokitukseen ja sijoituksen tyyppiin ja vaihtelee 0,2 prosentin (AAA-valtionpaperit) ja 4 prosentin (esim. yrityspaperit, joilla huonompi etuoikeus < BBB+) välillä. Kullekin sijoitukselle ominaista diskonttausikäsiirretään paralleelista tämän arvon kanssa, jotta saadaan sijoituksen arvo sokin aikana.

Osake- ja kiinteistöriski: Riski, että osakkeiden ja kiinteistöjen markkina-arvo laskee. Sokin suuruus on osakkeiden osalta -50 prosenttia ja kiinteistöjen osalta -25 prosenttia.

Oman pääoman tai tuloksen vaikutukset ilmoitetaan verojen jälkeen.

Markkina-arvoherkkyys	Likviditeettisalkku		Kassavirtasuojaus (johdannaiset)		Yhteensä			
	2011	2010	2011	2010	2011	%	2010	%
Pankkikonserni (milj. euroa)								
Markkina-arvo 31.12.	1 968,0	2 677,2	18,4	45,6	1 986,4	100,0 %	2 722,8	100,0 %
Korkoriski ylös	-60,5	-85,1	-8,9	-22,1	-69,4	-3,5 %	-107,2	-3,9 %
Korkoriski alas	48,0	64,2	11,6	26,6	59,6	3,0 %	90,8	3,3 %
Spreadiriski	-31,6	-43,7	0,0	0,0	-31,6	-1,6 %	-43,7	-1,6 %
Osakeriski	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Kiinteistöriski	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %

6.3 Vakuutustoiminnan markkina- ja taseriskit (ALM)

Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin johdon, yhtiöiden hallituksen ja hallituksen riskivaliokunnan valmistelun pohjalta niin sijoitussalkkuun kuin laskuperustekorkoon sidottuun vastuuvélkaan liittyvien markkinariskien hallinnan sijoitusstrategian, suunnitelmat ja limiitit. Konsernin sijoitusvaliokunta vastaa konsernin sisäisten sijoitusvarojen operatiivisesta hallinnosta vahvistettujen puitteden ja limiittien sisällä. Sijoituspäällikkö on nimitetty vastaamaan operatiivisesta hallinnosta. Konsernin riskienvalvonta valvoo riskipositioita ja limiittejä.

Henkivakuutustoiminnassa vakuutuksenottaja kantaa itse sijoitussalkkunaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten sijoitusriskin. Vakuutusyhtiöiden vakuutusteknisen vastuuvélkan kattamiseksi tekemät muut sijoitukset tehdään yhtiön riskillä. Tämän vuoksi vakuutusyhtiöiden sijoitustoimintaan liittyy tietty riskinotto.

Henki- ja vahinkovakuutustoiminnan rahoitusvarat on sijoitettu arvopapereihin, ja niiden arvo määritetään markkinoiden ja virallisen ostonteerauksen mukaan. Hankinta-arvon merkittävä tai pysyvä lasku verrattuna markkina-arvoon kirjataan tulokseen, kun taas kurssivaihtelut kirjataan käyvän arvon rahastoon laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen.

Vakuutustoiminnassa pyritään siihen, että vastuuvélkan katteena olevista varoista koostuva salkku on muodostettu ottaen huomioon vakuutustoiminnan riskinkantokyky, tuottovaatimukset ja mahdollisuus muuttaa varat käteiseksi. Suurimmat sijoitustoimintaan liittyvät riskit ovat markkina-arvon lasku sekä riittämätön tuotto suhteessa vastuuvélkan vaatimuksiin. Näitä riskejä vähennetään ja hallitaan omaisuuslajien, markkinoiden ja vastapuolien hajautuksella salkussa. Korollisten sijoitusten paino on merkittävä, ja riskin ja

tuoton lisäksi otetaan ALM-suunnittelun avulla huomioon myös vastuuvélkan ja korkosidonnaisten sijoitusten välisten kassavirtojen yhteensovittaminen. Korkosidonnaisten sijoitusten kautta syntyy korkovaihteluiden tai luotomarginaalien muutosten (ns. spread) aiheuttama hintariski. Muutokset kirjataan omaan pääomaan kuuluvan käyvän arvon rahastoon vähennettynä laskennallisilla verovelvoilla.

Henkivakuutusyhtiössä kauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattu korkosijoitusten hintariskiinkin liittyvä arvostusero oli laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen 7,2 miljoonaa euroa. Joulukuun 2011 lopussa korkosijoitusten arvostusero oli 17,9 (10,7) miljoonaa euroa.

Vahinkovakuutusyhtiössä kauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattu nettomuutos oli laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen 4,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2011 lopussa korkosijoitusten arvostusero oli 3,7 (-0,4) miljoonaa euroa.

Laskuperustekorkosidonnaisten vakuutusten vakuutusteknisen vastuuvélkan katteena oleva sijoitussalkun osa arvostetaan juoksevasti markkina-arvoon. Tilapäiset kurssivaihtelut kirjataan edellä esitetyn mukaisesti käyvän arvon rahastoon, ja merkittävät tai pysyvät arvomuutokset kirjataan tulokseen. Henkivakuutusyhtiössä kirjattiin katsauskaudella tulokseen vaikuttavia osakkeita ja osuuksia koskevia arvonalentumisia yhteensä -4,6 (-3,8) miljoonaa euroa, kun korkosijoitusten osalta tilikauden aikana kirjattiin 0,6 miljoonaa euroa tulokseen vaikuttavia palautuksia. Vahinkovakuutusyhtiössä kirjattiin tilikaudella tulokseen vaikuttavia osakkeita ja osuuksia koskevia arvonalentumisia yhteensä -0,3 (0,0) miljoonaa euroa.

Henkivakuutusyhtiön sijoitussalkun allokaatio omaisuuslajeittain

Aktia Henkivakuutus yhtiö	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds (CB)*		Finanssilaitokset poisl. CB		Yrityslainat		Kiinteistöt		Vaihtoehtoiset sijoitukset		Osakkeet		Yhteensä	
	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10
EU AAA	203,7	211,7	184,0	135,5	64,7	63,7	86,1	124,1	42,0	38,6	8,2	10,3	-	-	588,7	583,9
Suomi	49,0	75,3	20,5	12,7	29,1	17,0	44,1	45,4	42,0	38,6	6,8	8,6	-	-	191,5	197,6
Muut AAA-maat	154,7	136,4	163,5	122,8	35,6	46,7	42,0	78,7	-	-	1,4	1,7	-	-	397,2	386,3
EU < AAA	9,5	43,8	13,4	13,9	0,3	-	7,8	9,1	-	-	-	-	-	-	31,0	66,8
Belgia	-	16,1	-	-	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	16,1
Kreikka	-	12,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,3
Irlanti	-	-	0,4	0,5	0,2	-	1,7	1,9	-	-	-	-	-	-	2,3	2,4
Italia	-	-	1,8	2,0	-	-	4,8	5,0	-	-	-	-	-	-	6,6	7,0
Portugali	2,4	4,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,4	4,0
Espanja	-	6,1	11,2	11,4	-	-	1,3	2,2	-	-	-	-	-	-	12,5	19,7
Muut maat	7,1	5,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,1	5,3
Eurooppa poisl. EU	-	-	0,1	-	6,8	11,2	0,1	4,5	-	-	0,5	0,6	-	-	7,5	16,3
Pohjoisamerikka	0,4	-	-	-	(0,4)	-	4,7	4,5	-	-	1,0	5,3	-	-	5,7	9,8
Muut OECD-maat	-	-	-	-	-	-	-	1,0	-	-	-	-	-	-	-	1,0
Ylikansalliset	-	-	-	-	4,7	3,4	-	-	-	-	-	-	-	-	4,7	3,4
Muut	23,1	18,7	-	-	-	-	0,4	-	-	-	-	-	-	-	23,5	18,7
Yhteensä	236,7	274,2	197,5	149,4	76,1	78,3	99,1	143,2	42,0	38,6	9,7	16,2	-	-	661,1	699,9

*) Kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

Vahinkovakuutusyhtiön sijoitussalkun allokaatio omaisuuslajeittain

Aktia Vahinko	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds (CB)*)		Finanssilaitokset poisl. CB		Yrityslainat		Kiinteistöt		Vaihtoehdot sijoitukset		Osakkeet		Yhteensä	
	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10
EU AAA	49,6	46,5	36,6	20,0	19,6	15,3	9,5	11,0	27,2	25,9	0,8	1,2	-	-	143,3	119,9
Suomi	2,2	2,1	8,5	4,2	13,8	5,8	6,0	4,8	27,2	25,9	0,8	1,2	-	-	58,5	44,0
Muut AAA-maat	47,4	44,4	28,1	15,8	5,8	9,5	3,5	6,2	-	-	-	-	-	-	84,8	75,9
EU < AAA	6,9	17,5	2,1	2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,0	19,7
Belgia	2,1	2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,1	2,1
Kreikka	-	8,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,0
Irlanti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Italia	-	3,0	0,9	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,9	4,0
Portugali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Espanja	4,4	4,4	1,2	1,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,6	5,6
Muut maat	0,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,4	-
Eurooppa poisl. EU	-	-	2,7	1,0	1,1	1,1	-	-	-	-	-	-	-	-	3,8	2,1
Pohjoisamerikka	-	-	-	-	(0,1)	-	0,5	1,5	-	-	-	-	-	-	0,4	1,5
Muut OECD-maat	-	-	-	-	-	-	-	0,5	-	-	-	-	-	-	-	0,5
Ylikansalliset	-	-	-	-	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	-
Muut	4,4	3,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,4	3,2
Yhteensä	60,9	67,2	41,4	23,2	20,9	16,4	10,0	13,0	27,2	25,9	0,8	1,2	-	-	161,2	146,9

*) Kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

6.3.1 Korkoriski

Markkinakorkojen muutoksilla on erilaisia implikaatioita vakuutusyhtiön taloudelliseen tilanteeseen. Ne vaikuttavat toisaalta sijoitussalkun kassavirtoihin ja markkina-arvoihin, toisaalta vastuuvelan kassavirtoihin ja diskontattuun nykyarvoon.

Korkoriski on merkittävin henkivakuutusyhtiön vastuuelkaan liittyvä riski, ja se vaikuttaa toisaalta tuottovaatimusten ja taatun asiakaskoron kautta kannattavuuteen, toisaalta varojen ja velkojen markkina-arvostuksen kautta vakavaraisuuteen siirryttäessä Solvenssi II:een.

Vakavaraisuuteen vaikuttaa ALM-riski, joka muodostuu tulevaisuuden tulevien ja lähtevien kassavirtojen nykyarvon erosta. Maksuvalmiuden ja riskinoton kannalta korkoriski muodostuu asiakkaalle taatun koron ja riskittömän markkinakoron erosta. Jos asiakkaalle taattu korko on riskitöntä korkoa korkeampi, vaaditaan sijoitustoiminnalta korkeampaa riskinottoa. Tuotetasolla tämä riski on olennainen erityisesti laskuperustekorkoon sidotujen säästö- ja eläkevakuutusten osalta. Vuoden 2011 lopussa henkivakuutusyhtiön vastuuvelan keskimääräinen diskonttokorko sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka pois lukien oli noin 3,6 (3,6) prosenttia. Keskimääräinen taattu asiakaskorko vakuutuskantojen markkina-arvo painotettuna oli 4,2 (4,1) prosenttia.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten osalta vakuutusäästö kasvaa tai vähenee riippuen niiden sijoitusrahastojen arvonkehityksestä, joihin vakuutusnottaja on valinnut säästönsä sitoa. Henkivakuutusyhtiö ostaa vastaavat rahasto-osuudet vastuuvelan sijoitussidonnaisen osan katteeksi ja suojaa näin itseään sen vastuuvelan osan muutoksilta, joka liittyy asiakkaan valitsemien rahastojen arvonmuutoksiin.

Siirtyminen Solvenssi II:een tuo uudistuksia vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuslaskentaan ja asettaa uusia vaatimuksia vastuuvelan markkina-arvostukselle. Alhaisten korkojen tilanteessa tämä vaikuttaisi kielteisesti henkivakuutusyhtiön taloudelliseen asemaan. Tämä johtuu lähinnä vastuuvelan ja sijoitussalkun kassavirtojen erilaisesta maturiteettirakenteesta ja nykyisten vakavaraisuussääntöjen mukaisesta tavasta arvostaa vastuuelka kirjanpitoarvoon. Menettelytapa on suosinut lyhyen duraation sijoitussalkkuja, jotka sitovat vähemmän pääomaa kuin pitempiaikaiset sijoitukset.

Siirtyminen uusiin Solvenssi II -säännöksiin aiheuttaa haasteita, koska yritysten tulee siirtymäkaudella täyttää sekä vanhan että uuden ohjeiston vaatimukset. Tätä varten on yhtiön Solvenssi II -tekniikan yhteydessä kehitetty ALM-suunnittelutyökalu. Työkalun on tarkoitus olla osa yhtiön Solvenssi II:een liittyvää ORSA-arviointia (Own Risk and Solvency Assessment), joka mahdollistaa yhtiön pääomitus- ja Solvenssi II -pääomavaateiden arvioinnin eri sijoitus- ja markkinaskenaarioissa.

Uusien vakavaraisuussääntöjen myötä konsernitasolla on ryhdytty suojaustoimiin henkivakuutusyhtiön vastuuvelan korkoriskin hallitsemiseksi. Siirtyminen matching-periaatteen mukaiseen kassavirtarakenteeseen henkivakuutusyhtiön osalta on vaativaa, koska vastuuvelan kassavirtat jakautuvat suhteellisen tasaisesti vähenevästi noin 50–60 vuoden jaksolle. Suora matching nykyisen kaltaisessa lyhyen duraation salkussa edellyttäisi, että erittäin suuri osa salkusta allokoitaisiin uudelleen, mikä tuottonäkökulmasta ei ole kannattavaa korkotason ollessa alhainen. Käytännössä henkivakuutusyhtiön vastuuelkaa on suojattu alhaista korkotasoa vastaan koronvaihtosopimuksilla, joiden duraatio on 8–10 vuotta. Sijoitussalkussa on tehty muutoksia sijoitussalkun ja vastuuvelan kassavirtarakenteiden erilaisuuden asteittaiseksi vähentämiseksi. Samaa linjaa noudatettiin myös vuonna 2011, joskin suuremmalla varauksella alhaisen korkotason vuoksi. Vuoden 2011 lopussa salkun keskiduraatio oli 5,3 (4,6) vuotta ja vastuuvelan keskiduraatio noin 10,6 (10,5) vuotta. Vuodenvaihteessa siirrettiin aiemmin tehdyn sopimuksen mukaisesti 36 miljoonan euron rinnakkaisvakuutuskanta Liv-Alandiaan. Tämä pienensi Aktia Henkivakuutuksen sijoitussalkkua vastaavalla määrällä.

Vahinkovakuutusyhtiön osalta korkoriskin vaikutus vastuuelkaan poikkeaa edellisestä, koska vahinkovakuutuslaitosten ehtoissa ei taata asiakaskorkoa, eikä vastuuelka näin ollen kassavirran kannalta ole yhtä herkkä korkotilanteen muutoksille. Korkotaso vaikuttaa kuitenkin vastuuvelan markkinaarvoon diskonttokoron kautta. Myös vahinkovakuutuslaitosten syntyy lisäksi ALM-riski, joka johtuu sijoitusten ja vastuuvelan kassavirtarakenteiden eroavaisuuksista. Toisin kuin henkivakuutuksen monotonisesti vähenevä vastuurakenne vahinkovakuutuksen vastuuelka on keskittynyt kahteen

Vastuuelan jakauma – henkivakuustoiminta

Milj. euroa	Vastuu- velka 31.12.2011	%	Vakuutus- maksut	Korvaukset	Kuormitus- tulo	Taattu korko	Asiakas- hyvitys	Vastuu- velka 31.12.2010
Ryhmäeläkevakuutus	44,8	5,5 %	3,5	2,6	0,3	1,8	0,0	52,4
3,5 %	44,6	5,5 %	3,4	2,6	0,3	1,8	0,0	52,3
2,5 %	0,1	0,0 %	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
1,0 %	0,1	0,0 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Yksit. eläkevakuutus	330,9	40,4 %	11,0	33,7	1,3	14,4	0,2	356,7
4,5 %	237,1	29,0 %	5,3	29,0	0,8	11,4	0,0	262,8
3,5 %	71,2	8,7 %	3,1	3,8	0,3	2,5	0,0	72,4
2,5 %	22,7	2,8 %	2,6	1,0	0,2	0,6	0,2	21,5
Säästövakuutus	106,1	13,0 %	3,0	17,9	0,7	3,6	0,0	121,4
4,5 %	27,0	3,3 %	1,7	5,6	0,4	1,3	0,0	30,9
3,5 %	24,5	3,0 %	0,8	4,1	0,2	0,9	0,0	27,6
2,5 %	54,5	6,7 %	0,5	8,3	0,2	1,4	0,0	62,9
Riskivakuutus	39,3	4,8 %	21,5	14,9	7,1	1,5	0,2	44,1
Rahastosidonnaiset	285,5	34,9 %	64,1	23,4	3,9	0,0	0,0	282,8
Säästövakuutus	206,4	25,2 %	53,3	22,5	2,6	0,0	0,0	195,1
Yksit. eläkevakuutus	75,7	9,3 %	9,5	0,9	1,2	0,0	0,0	84,8
Ryhmäeläkevakuutus	3,4	0,4 %	1,3	0,0	0,1	0,0	0,0	2,9
Tulevien asiakashyv. varaukset	2,2	0,3 %	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3	2,5
Pitenevän eliniän varaukset	2,5	0,3 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5
Alentuneen diskonttokoron vaikutus	7,0	0,9 %	0,0	0,0	0,0	-0,9	0,0	7,9
	818,2	100,0 %	103,0	92,6	13,4	20,5	0,0	870,3

Arvioitu kassavirtajakauma ajassa, korolliset vakuutukset

31.12.2011

Milj. euroa	Duraatio	2012–2013	2014–2015	2016–2020	2021–2025	2026–2032	2033–2042	2043–
Säästövakuutukset	7,8	26,5	22,2	39,2	18,6	15,6	11,9	12,8
4,5%	3,9	8,7	8,0	12,2	1,4	1,2	0,3	0,1
3,5%	9,5	3,4	2,8	11,5	6,6	4,9	4,2	4,5
2,5%	9,0	14,4	11,4	15,5	10,6	9,5	7,3	8,2
1,0%	12,4	34,6	44,5	107,1	112,0	143,1	117,4	84,8
Eläkevakuutukset	8,3	39,0	41,6	87,7	77,6	75,1	26,2	4,2
4,5%	12,4	1,1	6,2	25,9	36,2	57,3	60,2	31,9
3,5%	18,0	-5,3	-3,0	-5,3	-0,2	9,7	30,3	45,5
2,5%	17,3	-0,1	-0,2	-1,2	-1,5	1,1	0,7	3,3
Muut vakuutukset	7,7	5,3	0,0	-1,7	-4,2	-4,2	-2,0	0,0
	10,6	66,5	66,7	144,6	126,5	154,5	127,3	97,7

huippuun: riskivakuutuksista johtuvaan "lyhyeen" (duraatio < 2 vuotta) ja maksettavista eläkkeistä sekä lakisääteisten liikenne- ja tapaturmavakuutusten korvauksista johtuvaan "pitkään" (duraatio n. 10 vuotta) keskittymään. Klassinen lyhyt sijoitusstrategia vastaa siis hyvin vahinkovakuutuksen vastuuelkaa, kun salkkua lisäksi täydennetään noin 10-vuotuisilla sijoituksilla, joiden tarkoituksena on vastata pitkiä vastuita. Vahinkovakuutuksessa on pyritty tällaiseen strategiaan, ja sijoitukset ja vastuuelka vastaavat enimmäkseen hyvin toisiaan.

6.3.2 Luottospread-riski

Luottospread-riskin suuruus riippuu kulloisenkin vastapuolen näkymistä, sijoituksen etuoikeudesta ja siitä, onko sijoituksella vakuuksia. Kun on kysymys sopimuksista, joilla on likvidit markkinat (kuten useimmat sijoitusinstrumentit), markkinat arvostavat riskiä jatkuvasti, joten luottospreadista tulee instrumentin markkinahinnan komponentti, ja sitä on tapana pitää markkinariskin osana.

Markkinakoron tai luottospreadien muutokset vaikuttavat korkosijoitusten markkina-arvoon. Kurssivaihtelut kirjataan käyvän arvon rahastoon laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen, kun taas markkina-arvoon verrattuna merkittävä tai pysyvä muutos hankinta-arvosta kirjataan tulokseen.

Henkivakuutusyhtiön salkussa oli edelleen eniten korkosijoituksia, ja vuoden lopussa suorat korkosijoitukset olivat 609 (645) miljoonaa euroa eli 92

Vastuuvelan jakauma – vahinkovakuutustoiminta

Milj. euroa	Vastuuvelka 31.12.2011	Duraatio	%	Vakuutus- maksut	Korvaukset	Liikekulut	Vastuuvelka 31.12.2010
Lakisäiteinen tapaturmavakuutus	38,8	11,5	34,7 %	13,2	-6,4	-2,4	37,9
Muu tapaturma- tai sairausvakuutus	3,1	2,0	2,7 %	2,8	-3,3	-1,1	2,6
Palo- ja muu omaisuusvahinko	13,3	0,7	11,9 %	17,2	-14,0	-4,7	11,5
Moottoriajoneuvovastuu	44,8	11,5	40,1 %	15,2	-11,3	-3,6	42,7
Maaliikenneajoneuvo	8,2	0,5	7,3 %	14,0	-11,7	-2,9	7,7
Muut suoravakuutukset	9,7	1,4	8,7 %	6,6	-6,2	-2,5	9,1
Jälleenvakuutusvastuu	0,6	1,3	0,5 %	0,1	-0,1	-0,1	1,1
Summa, brutto	118,5	8,9	106,0 %	69,0	-53,1	-17,3	112,5
Josta maksuunpantuja eläkkeitä ja elinkorkoja	54,0	14,6	48,3 %				50,7
Jälleenvakuuttajan osuus	-6,7		-6,0 %	-4,7	2,6	0,0	-6,2
Netto, jälleenvakuutuksen jälkeen	111,8		100,0 %	64,3	-50,5	-17,3	106,3

(92) prosenttia sijoitussalkusta. Henkivakuutusyhtiön sijoitustoiminnan yhteydessä syntyviä vastapuoliriskejä hallitaan edellyttämällä korkea ulkoista luottoluokitusta, vähintään Moody's Investors Servicen tai vastaavan A3:aa pankeilta ja valtioilta, sekä "Investment grade"-luokitusta (vähintään Baa3) yrityksiltä. Limiitit rajoittavat lisäksi enimmäisvastuita yksittäistä vastapuolta ja omaisuuslajeja kohti.

Vuoden lopussa 39 (43) prosenttia korkosijoituksista oli sijoituksia julkiseen sektoriin, 16 (22) prosenttia sijoituksia yrityksiin ja 45 (35) prosenttia sijoituksia pankkeihin ja kiinteistövuokudellisiin joukkovelkakirjalainoihin.

Luottoluokitusten jakauma henkivakuutustoiminnassa

Milj. euroa	31.12.2011	31.12.2010
546	546	577
Aaa	70,5 %	58,9 %
Aa1–Aa3	8,7 %	13,1 %
A1–A3	11,5 %	14,3 %
Baa1–Baa3	4,1 %	6,2 %
Ba1–Ba3	0,8 %	2,3 %
B1–B3	0,0 %	0,1 %
Caa1 tai heikompi	0,0 %	0,2 %
Kotimaiset kunnat (ei luottoluokitusta)	0,0 %	0,0 %
Ei luottoluokitusta	4,4 %	4,9 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Henkivakuutusyhtiön sijoitussalkun allokaatio omaisuuslajeittain

Milj. euroa	31.12.2011		31.12.2010	
Osakkeet	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Korkosijoitukset	597,2	90,3 %	638,4	91,2 %
Valtionobligaatiot	205,9	31,1 %	250,8	35,8 %
Pankkisektori yhteensä	247,0	37,4 %	197,0	28,1 %
Covered bonds	197,3	29,8 %	149,4	21,3 %
Seniorilainat	40,0	6,1 %	37,8	5,4 %
Alemman etuoikeuden lainat	9,7	1,5 %	9,9	1,4 %
Muut yritykset yhteensä	105,6	16,0 %	149,1	21,3 %
Seniorilainat	100,7	15,2 %	138,9	19,8 %
Alemman etuoikeuden lainat	4,8	0,7 %	10,2	1,5 %
Asset Backed Securities	0,0	0,0 %	5,1	0,7 %
Inflaatiolinkatut obligaatit	5,0	0,8 %	4,8	0,7 %
Kasvumarkkinat	28,1	4,2 %	18,7	2,7 %
High yield bonds	0,0	0,0 %	3,5	0,5 %
Strukturoidut tuotteet osakeriskillä	1,2	0,2 %	3,9	0,6 %
Muut strukturoidut tuotteet	0,0	0,0 %	3,7	0,5 %
Johdannaiset	4,5	0,7 %	1,7	0,2 %
Koronvaihtosopimukset	4,6	0,7 %	1,8	0,3 %
Valuuttatermiinit	-0,2	-0,0 %	-0,1	-0,0 %
Vaihtoehtoiset	9,8	1,5 %	16,2	2,3 %
Private Equity & Venture capital	8,5	1,3 %	9,0	1,3 %
Hedgerahastot	1,3	0,2 %	7,2	1,0 %
Kiinteistöt	42,0	6,3 %	38,6	5,5 %
Suorat kiinteistöomistukset	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Kiinteistörahastot	42,0	6,3 %	38,6	5,5 %
Rahamarkkina	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Tilit	12,1	1,8 %	6,9	1,0 %
	661,1	100,0 %	700,0	100,0 %

Vahinkovakuutusyhtiön sijoitussalkun allokaatio omaisuuslajeittain

Milj. euroa	31.12.2011		31.12.2010	
Osakkeet	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Korkosijoitukset	122,1	75,7 %	116,2	79,1 %
Valtionobligaatiot	56,2	34,8 %	64,1	43,6 %
Pankkisektori yhteensä	50,5	31,3 %	30,2	20,5 %
Covered bonds	41,5	25,7 %	23,2	15,8 %
Seniorilainat	9,0	5,6 %	7,0	4,7 %
Alemman etuoikeuden lainat	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Muut yritykset yhteensä	10,0	6,2 %	12,0	8,2 %
Seniorilainat	10,0	6,2 %	12,0	8,2 %
Alemman etuoikeuden lainat	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Asset Backed Securities	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Inflaatiolinkatut obligaatit	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Kasvumarkkinat	5,4	3,3 %	3,2	2,2 %
High yield bonds	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Strukturoidut tuotteet osakeriskillä	0,0	0,0 %	4,9	3,4 %
Muut strukturoidut tuotteet	0,0	0,0 %	1,9	1,3 %
Vaihtoehtoiset	0,8	0,5 %	1,2	0,8 %
Private Equity & Venture capital	0,8	0,5 %	1,2	0,8 %
Hedgerahastot	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Kiinteistöt	27,2	16,9 %	25,9	17,6 %
Suorat kiinteistöomistukset	23,9	14,8 %	22,7	15,5 %
Kiinteistörahastot	3,3	2,0 %	3,2	2,2 %
Rahamarkkina	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Tilit	11,2	6,9 %	3,6	2,5 %
	161,2	100,0 %	146,9	100,0 %

Luottoluokitusten jakauma vahinkovakuutustoiminnassa

Milj. euroa	31.12.2011 116	31.12.2010 113
Aaa	72,9 %	57,9 %
Aa1–Aa3	13,8 %	24,4 %
A1–A3	9,5 %	7,0 %
Baa1–Baa3	1,4 %	1,4 %
Ba1–Ba3	0,0 %	7,1 %
B1–B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai heikompi	0,0 %	0,0 %
Kotimaiset kunnat (ei luottoluokitusta)	0,0 %	0,0 %
Ei luottoluokitusta	2,4 %	2,2 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Suurista korkosijoituksista 2,3 (1,0) prosenttia ei täyttänyt Aktian sisäisiä luottokelpoisuusvaatimuksia vuoden lopussa. Korkorahastoille, joita oli 8 prosenttia korkosalkusta, ei ole sisäisiä luottokelpoisuusvaatimuksia.

Vuoden lopussa vahinkovakuutusyhtiön suorat korkosijoitukset olivat 133 (120) miljoonaa euroa eli 83 (82) prosenttia sijoitussalkusta. Vahinkovakuutusyhtiön sijoitustoiminnassa vastapuoliriskien limiiteissä noudatetaan samoja periaatteita kuin henkivakuutusyhtiössä.

Vuoden lopussa 46 (56) prosenttia korkosijoituksista oli sijoituksia julkiseen sektoriin, 7 (11) prosenttia sijoituksia yrityksiin ja 47 (33) prosenttia sijoituksia pankkeihin ja kiinteistövuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin.

Kaikki korkosijoitukset olivat kauden lopussa Aktian sisäisten luottokelpoisuusvaatimusten mukaisia. Neljä prosenttia korkosijoituksista on tehty korkorahastoihin.

6.3.3 Osakeriski

Osakeriski syntyy osakkeiden tai niihin verrattavien omistusten markkinahintojen laskiessa. Henkivakuutusyhtiö on sijoitussuunitelman mukaisesti myynyt kaikki sijoitukset pörssi-osakkeisiin. Vahinkovakuutusyhtiön sijoitukseen ei ole vuodesta 2009 alkaen sisällynyt pörssi-osakkeita. Sen sijaan molempien yhtiöiden salkuissa on vanhastaan noteeraamattomia osakkeita ja pääomasijoitusrahastoja. Henkivakuutusyhtiön salkussa on näitä osuuksia yhteiseltä markkina-arvoltaan 8,5 (9,0) miljoonaa euroa ja vahinkovakuutusyhtiön salkussa 0,8 (1,2) miljoonaa euroa. Henkivakuutusyhtiöllä on lisäksi osakeriskiä sisältävä hedgerahastopositio, joka on myynnissä. Vuodenvaihteessa positio oli 1,3 (7,2) miljoonaa euroa.

Henkivakuutusyhtiön salkuissa on myös osakeriskiä sisältäviä strukturoituja korkopapereita. Vuodenvaihteessa positio oli 1,2 (3,9) miljoonaa euroa.

6.3.4 Kiinteistöriski

Kiinteistöriski syntyy kiinteistömarkkinoiden hintatason tai vuoratasojen laskiessa, jolloin kiinteistösijoitusten tuotto pienenee.

Henkivakuutusyhtiön kiinteistöriski aiheutuu sijoituksista epäsuoriin kiinteistöinstrumentteihin, kuten noteeraamattomiin kiinteistörahastoihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin, tai sijoituksista suoraan kiinteistöihin. Vuodenvaihteessa kiinteistösijoitukset olivat yhteensä 42,0 (38,6) miljoonaa euroa. Vahinkovakuutusyhtiö sijoittaa lähinnä suoriin omistuksiin, jotka vuokrataan pitkäaikaisen vuokrasopimuksen tekeville vuokralaisille. Vahinkovakuutusyhtiön kiinteistöomistus oli yhteensä 27,2 (25,9) miljoonaa euroa. Konsernitasolla on asetettu yksittäisiä kiinteistövastuita koskevia limiittejä. Riskiä hallitaan sijoituskohteiden hajauttamisella.

6.3.5 Valuuttariski

Valuuttariski syntyy valuuttakurssitasojen muuttuessa toisiinsa nähden ja erityisesti vieraiden valuuttojen kurseista euroon nähden, koska yhtiöiden ja konsernin kirjanpito on euroissa. Vastuuvelat koostuvat kokonaan euro-

määräisistä vastuista, minkä vuoksi valuuttariskien kattamiseksi ei tarvita valuuttasijoituksia. Kun osakeomistukset on myyty, sijoitukset ovat lähinnä euroissa. Valuuttariskiä hallitaan sisäisin ja viranomaismääräysten mukaisin limiitein.

Henkivakuutusyhtiön valuuttariski aiheutuu korkorahastoista, jotka sijoittavat Yhdysvaltain dollareissa tai paikallisissa valuutoissa liikkeeseen laskettuihin kehittyvien markkinoiden valtionvelkakirjoihin. Myös osa hedgerahasto-omistuksesta on Yhdysvaltain dollareissa. Sijoituksia kehittyville markkinoille on lisätty vuoden aikana, kun taas hedgerahastosijoituksia ollaan purkamassa. Dollaririskiä vastaan on pyritty suojautumaan valuuttatermiineillä. Henkivakuutusyhtiöllä oli kauden lopussa avoimen valuuttariskin sijoituksia yhteensä 11,1 (3,8) miljoonaa euroa. Vahinkovakuutusyhtiöllä on kehittyvien markkinoiden valtionvelkakirjoihin sijoittavia korkorahastoja. Vahinkovakuutusyhtiön avoin valuuttariski on yhteensä 2,5 (0,7) miljoonaa euroa.

6.3.7 Riskiherkkyys

Sijoitusten osalta keskeisimmät riskit ovat korko-, vastapuoli (spread)- ja osakeriski ja vastuuvelan osalta korkoriski. Alla olevassa taulukossa on yhteenvedo vakuutusyhtiöiden myytävissä olevien varojen markkina-arvoherkkydestä eri markkinariskiskenaarioissa 31.12.2011 ja 31.12.2010. Käytetyt sokit perustuvat historiallisille korkovaihteluille, ja ne heijastavat sekä korkeiden että alhaisten korkojen skenaarioita. Samat korkoskenaariot ovat pohjana konsernin hallituksen asettamille limiiteille pääoman sitoutumisesta. Taulukossa esitetyt riskikomponentit on määritelty seuraavasti:

Korkoriski ylöspäin: Muutos, jota sovelletaan riskittömään, euriboriin tai euroswap-korkoihin perustuvaan korkokäyrään. Yhden kuukauden kohdalla sovelletaan +3:a prosenttia, 10 vuoden kohdalla ja sen jälkeen +1:tä prosenttia. Yhden kuukauden ja 10 vuoden välillä interpoloidaan muutoksen suuruus parabolisesti 3 ja 1 prosentin välillä. Korkoriski lasketaan sekä sijoitussalkulle että vastuuvälle.

Korkoriski alaspäin: Muutos, jota sovelletaan riskittömään, euriboriin tai euroswap-korkoihin perustuvaan korkokäyrään. Yhden kuukauden kohdalla sovelletaan -2:ta prosenttia, 10 vuoden kohdalla ja sen jälkeen -1:tä prosenttia. Yhden kuukauden ja 10 vuoden välillä interpoloidaan muutoksen suuruus parabolisesti -2 ja -1 prosentin välillä. Korkoriski lasketaan sekä sijoitussalkulle että vastuuvälle.

Spread-riski: Riski, että spreadit eli vastapuolikohtaiset riskipreemiot, kasvavat. Muutoksen suuruus on vuosittain tarkastettava prosenttiluku, joka perustuu luottoluokitukseen ja sijoituksen tyyppiin ja vaihtelee 0,2 prosentin (AAA-valtionpaperit) ja 4 prosentin (esim. yrityspaperit, joilla huonompi etuoikeus < BBB+) välillä. Kullekin sijoitukselle ominaista diskonttauskäyrää siirretään paralleelisesti tämän arvon kanssa, jotta saadaan sijoituksen arvo sokin aikana.

Osake- ja kiinteistöriski: Riski, että osakkeiden ja kiinteistöjen markkina-arvo laskee. Sokin suuruus on osakkeiden osalta -50 prosenttia ja kiinteistöjen osalta -25 prosenttia.

Oman pääoman tai tuloksen vaikutukset ilmoitetaan verojen jälkeen.

7. Vakuutusriskien hallinta

Vakuutusriskillä tarkoitetaan yleensä riskiä, joka syntyy kun vakuutusensotajille maksettavat korvaukset ovat odotettua korkeammat. Riski jakautuu vastuuiden valintaan liittyviin riskeihin (underwriting risk) ja vastuuvelan riittävyteen liittyviin riskeihin. Vastuiden valintaan liittyvät riskit aiheutuvat tappioista, jotka johtuvat esimerkiksi virheellisestä hinnoittelusta, riskikeskittymistä, riittämättömästä jälleenrahoituksesta tai odotettua korkeammasta vahinkofrekvenssistä. Vastuuvelan riittävyteen liittyvät riskit johtuvat siitä, että vakuutusteknisen vastuuvelan varaukset eivät riitä kattamaan jo tehtyjen vakuutus sopimusten tunnetuista tai tuntemattomista vahingoista maksettavia korvauksia.

Markkina-arvoherkkyys Henkivakuutusyhtiö	Sijoitussalkku		Vastuuelka*		Yhteensä			
	2011	2010	2011	2010	2010	%	2010	%
Markkina-arvo 31.12.	661,1	700,0	-549,7	-574,5	111,4	100,0 %	125,5	100,0 %
Korkoriski ylös	-47,1	-44,3	66,1	65,2	19,0	17,1 %	20,9	16,7 %
Korkoriski alas	44,3	39,6	-78,5	-76,4	-34,2	-30,7 %	-36,8	-29,3 %
Spreadiriski	-22,3	-24,1	0,0	0,0	-22,3	-20,1 %	-24,1	-19,2 %
Osakeriski	-5,8	-8,1	0,0	0,0	-5,8	-5,2 %	-8,1	-6,5 %
Kiinteistöriski	-10,6	-9,6	0,0	0,0	-10,6	-9,5 %	-9,6	-7,6 %

Markkina-arvoherkkyys Vahinkoyhtiö	Sijoitussalkku		Vastuuelka*		Yhteensä			
	2011	2010	2011	2010	2010	%	2010	%
Markkina-arvo 31.12.	161,2	146,9	-111,8	-99,0	49,4	100,0 %	47,9	100,0 %
Korkoriski ylös	-11,3	-9,5	11,2	10,7	-0,1	-0,2 %	1,2	2,5 %
Korkoriski alas	11,7	9,8	-13,0	-12,8	-1,3	-2,6 %	-3,0	-6,3 %
Spreadiriski	-4,8	-3,8	0,0	0,0	-4,8	-9,7 %	-3,8	-7,9 %
Osakeriski	-0,4	-0,6	0,0	0,0	-0,4	-0,8 %	-0,6	-1,3 %
Kiinteistöriski	-6,8	-6,5	0,0	0,0	-6,8	-13,8 %	-6,5	-13,6 %

*) Vakuutusyhtiöissä vastuuelan markkina-arvo on riskineutraali arvo, joka on laskettu diskonttaamalla kassavirtasimulaatiot markkinakorkoon. Vastuuelan kirjanpitoarvot eivät vastaa näitä arvoja.

7.1 Henkivakuutusyhtiön vakuutusriskit

Aktia Henkivakuutus myöntää vapaaehtoisia eläke-, henki- ja säästövakuuksia. Vakuutus sopimuksesta annetun lain mukaan yhtiöllä on hyvin rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa vanhojen voimassa olevien vakuutusten maksuihin ja ehtoihin. Maksujen riittävyyttä seurataan vuositasolla. Yhtiö voi päättää vapaasti uusien vakuutusten maksutason. Päätökset tekee hallitus päättävään ehdotuksesta. Jälleenvakuutusta käytetään rajoittamaan korvausvastuuta omaan lukuun niin, että yhtiön vakavaraisuuspääoma on riittävä eikä tulos vaihtele liikaa. Sekä konsernin pääoman- ja riskienhallintaprosessissa että henkivakuutusyhtiön hallituksessa on määritelty rajat riskeille, jotka yhtiö voi kantaa itse ottamatta jälleenvakuutusta.

Olenaisimmat riskit liittyvät riskivakuutuksiin ovat biometrisiä riskejä, jotka liittyvät kuolevuuteen, sairauskulukorvauksiin, pysyvään työkyvyttömyyteen ja sairaustapausten päiväkorvauksiin. Riskivakuutuksiin liittyvien riskien hallinnan tärkeimmät menetelmät ovat vastuunvalinta, hinnoittelu, riskien jälleenvakuutus sekä korvauskulujen seuranta. Sairausvakuutusten osalta henkivakuutusyhtiö voi tietyin rajoituksin nostaa vakuutusmaksuja kattaakseen kasvavat sairauskorvaukset.

Yhtiö on kuluineen vuoden aikana jatkanut vakuutus sopimusten tulevien kassavirtojen arviointiin liittyvien vakuutusteknisten menetelmien kehittämistä. Menetelmät perustuvat kassavirtojen ajankohtaan ja suuruuteen vaikuttavien tekijöiden mallintamiseen. Tällaisia tekijöitä ovat esimerkiksi erilaiset biometriset tekijät ja hoitokustannukset. Myös asiakaskäyttäytymisen ja yhtiöltä eri tilanteissa odotettavat toimenpiteet otetaan huomioon.

Tulevan Solvenssi II -säännösten myötä vakuutusriskit nähdään entistä selvemmin osana pääomavaateita. Vaatimukset perustuvat pääasiassa stressitestihin, joissa tutkitaan vastuuelan markkina-arvon muutosta, jos kassavirtoihin vaikuttavat tekijät muuttuvat, verrattuna tehtyihin oletuksiin. Yhtiön ALM-mallissa vakuutusriskejä arvioidaan tällaisilla menetelmillä ja malleilla.

7.2 Vahinkovakuutusyhtiön vakuutusriskit

Aktia Vahinkovakuutuksella on toimilupa kaikkiin vahinkovakuutusmuotoihin. Ensivakuutusmyynti on keskittynyt maan kaksikieliselle rannikkoseudulle, ja asiakaskunta koostuu lähinnä yksityisistä kotitalouksista, maailoista, yksityisyrittäjistä sekä pienistä ja keskiuurista yrityksistä. Suurimmat yksittäiset vakuutusluokat ovat lakisääteinen tapaturmavakuutus ja moot-

torijoneuvovastuuvakuutus, jotka vuoden 2011 lopussa muodostivat noin 75 (76) prosenttia koko vastuuelasta. Näissä vakuutusluokissa yhtiön omaa vastuuta poikkeuksellisen suurissa vakuutustapahtumatoteutumisissa pienentävät kansalliset tasoituspölyt, joihin kaikki vastaavaa toimintaa harjoittavat vakuutusyhtiöt kuuluvat. Moottorijoneuvovastuuta varten yhtiöllä on lisäksi oma jälleenvakuutus. Näissä luokissa myös hinnoittelu on osittain säännösteltyä, kuten ehdot ja myöntämispölytiikka, ja mahdollisuus yhtiökohtaisiin ratkaisuihin on näin ollen rajallinen. Muissa vakuutusluokissa yhtiö voi vapaasti säädellä maksuja. Useimmissa vakuutuksissa maksu määräytyy voimassa olevien hinnastojen ja erilaisten vakuutusmaksulaskurien mukaan, mutta monimutkaisemmissa tai suurissa riskikokonaisuuksissa käsittävissä vakuutuksissa arvio tehdään aina erikseen. Perustariffien laatiminen ja ylläpitäminen hoidetaan underwriting-yksikössä underwriting-valvonnan ja aktuaaritoiminnon tuella.

Vahinkovakuutusyhtiön ydinliiketoiminta käsittää riskien siirtämisen vakuutuksenottajalta vakuutusyhtiölle. Yhtiö sitoutuu vakuutustapahtuman toteutuessa maksamaan vakuutuksenottajalle korvausta. Yleensä maksettujen vakuutusmaksujen tulee suurimmalta osalta kattaa yhteenlasketut vahingot. Siksi on kannattavuuden kannalta äärimmäisen tärkeää arvioida riskit ja korvauskustannukset sekä hinnoitella tuote oikein. Suorien riskivakuutusten vakuutustapahtumat ovat tyypillisesti tilastollisesti vaikeammin arvioitavia kuin esimerkiksi elinikä. Underwriting-riski on vahinkovakuutuksessa merkittävä riski verrattuna henkivakuutukseen. Vahinkovakuutuksessa on tapana pitää erityisten vakuutustapahtumien (tulipalo, varkaus, myrsky jne.) riskiä osana underwriting-riskiä.

Vahinkovakuutusyhtiön vahinkosuhde

Milj. euroa	2011			2010		
	Vakuutusmaksut	Korvaukset *)	Vahinkosuuhde	Vakuutusmaksut	Korvaukset *)	Vahinkosuuhde
Lakisääteinen tapaturmavakuutus	13,2	-6,4	48,8 %	12,9	-8,3	64,7 %
Muu tapaturma- tai sairausvakuutus	2,8	-3,3	117,5 %	3,3	-2,8	85,2 %
Palo- ja muu omaisuusvahinko	17,2	-14,0	81,6 %	15,8	-13,9	88,1 %
Moottoriajoneuvovastuu	15,2	-11,3	74,3 %	14,9	-11,0	74,1 %
Maaliikenneajoneuvo	14,0	-11,7	83,9 %	13,5	-10,0	73,9 %
Muut suoravakuutukset	6,6	-6,2	93,7 %	6,0	-4,8	80,6 %
Jälleenvakuutusvastuu	0,1	-0,1	102,6 %	0,1	-0,6	447,0 %
Summa, brutto	69,0	-53,1	76,9 %	66,5	-51,5	77,5 %
Jälleenvakuuttajan osuus	-4,7	2,6	54,5 %	-5,1	2,4	46,9 %
Netto, jälleenvakuutuksen jälkeen	64,3	-50,5	78,5 %	61,4	-49,1	80,0 %

*) Korvauksiin on lisätty toimintokohtaiset liikekulut

Vastuu hinnoittelusta ja kannattavuusarvioinnista on vahinkovakuutusyhtiön underwriting-yksiköllä sekä riskien arvioinnista vastaavalla underwriting-valvontayksiköllä. Vakuustustoiminnan kannattavuutta seurataan kuukausittaisella raportoinnilla ja neljännesvuosittain pidettävien seuranta-kokouksien avulla. Kokouksissa underwritingista vastaavat ja muut yksiköt raportoivat johdolle ja analysoivat kannattavuuspoikkeamia budjettiin ja suunnitelmiin nähden.

Koska vahinkovakuutustoiminta on luonteensa vuoksi altis satunnaisille vaihteluille vahinkotapahtumien toteutumien frekvensseissä, jälleenvakuutuksen merkitys on suuri. Konsernin pääoma- ja riskienhallintaprosessien sekä yhtiön hallituksen toimesta vahvistetaan vuosittain jälleenvakuutusohjelma. Ohjelman tarkoituksena on rajoittaa yhtiön korvausvastuuta yhtiön vakavaraisuuspääoman riittävyyden takaamiseksi sekä pienentää tuloksen volatilitteettia. Jäljellä oleva nettovastuu tulee lisäksi sovittaa vastaamaan sekä sisäisiin että viranomaisten asettamiin pääomavaateisiin. Vahinkofrekvenssien seuraamiseksi, niin sisäisesti kuin jälleenvakuuttajia varten, pidetään kuukausittain vahinkokokouksia, joissa keskitytään vakuutuskaupan kannalta merkittävimpiin vahinkotapahtumiin.

Aktia Vahinkovakuutus jatkoi vuonna 2011 asiakaskantansa työstämistä. Eri asiakassegmenttien vakuutusehdot, omavastuut ja vakuutusmaksutasot on käyty läpi. Bruttomääräinen vahinkosuuhde on pienentynyt 77,5 prosentista vuonna 2010 vuoden 2011 76,9 prosenttiin (nettomääräinen vahinkosuuhde 80,0 prosentista 78,5 prosenttiin).

8. Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappion vaaraa, joka aiheutuu epäselvistä tai puutteellisista ohjeista, ohjeiden vastaisesta toiminnasta, tietojen epäluotettavuudesta, järjestelmien puutteista tai henkilöstön toiminnasta. Riskeistä aiheutuvat vahingot voivat olla välittömiä tai välillisiä, taloudellisia tai sellaisia yrityskuvaan liittyviä vahinkoja, jotka heikentävät konsernin uskottavuutta markkinoilla.

Konsernilla on hallituksen vahvistama operatiivisten riskien hallintapolitiikka. Sen mukaisesti konsernin tärkeimpiin toimintoihin liittyvät riskit, ulkoistetut toiminnot mukaan lukien, on kartoitettava säännöllisesti. Riskikartoituksen tuloksena on todennäköisyys- ja vaikutusarvio, jonka perusteella toimielimet ottavat kantaa siihen, miten riskejä on hallittava. Säännöllisen riskikartoituksen ohella on ennalta ehkäisevässä tarkoituksessa laadittava riittävät toimintaohjeet operatiivisten riskien vähentämiseksi keskeisillä ja riskialttiilla alueilla. Ohjeiden tulee kattaa mm. oikeudelliset riskit, henkilöstöriskit ja jatkuvuussuunnittelun periaatteet.

Riskitapahtumat, joilla on merkittävää taloudellista vaikutusta, mukaan lukien läheltä piti -tapahtumat, kirjataan ja raportoidaan eteenpäin,

ja riskitapahtuman aiheuttaneisiin prosesseihin, järjestelmiin, osaamiseen tai sisäiseen valvontaan liittyviin puutteisiin puututaan järjestelmällisesti. Myös mahdolliset seuraamukset asiakkaille pyritään hoitamaan nopeasti ja proaktiivisesti. Konsernin riskienvalvonta analysoi riskitapahtumaa koskevat tiedot järjestelmällisesti ja laatii toimenpidesuunnitelmat riskien vähentämiseksi prosessi- tai konsernitasolla. Riskienvalvonta vastaa myös säännöllisestä raportoinnista hallitukselle.

Vastuu operatiivisten riskien hallinnasta kuuluu liiketoiminta-alueille ja linjaorganisaatiolle. Riskien hallintaan kuuluu koko organisaation sisäisten prosessien ja sisäisen valvonnan laadun jatkuva kehittäminen. Kunkin liiketoiminta-alueen johto vastaa prosessien ja menettelytapojen mukauttamisesta konsernin johdon asettamiin tavoitteisiin sekä ohjeiden riittävydestä. Prosessikuvauksia laaditaan tarpeen mukaan.

Kukin esimies vastaa siitä, että hänen ohjeita noudatetaan hänen omassa yksikössään. Sisäinen tarkastus analysoi prosesseja säännöllisin väliajoin ja arvioi yksiköiden sisäisen valvonnan luotettavuutta. Sisäinen tarkastus raportoi suoraan hallitukselle.

Operatiivisten riskien välttämiseksi tehtävän ennalta ehkäisevän työn ohella konsernissa pyritään ylläpitämään riittävää vakuutusosuutta esimerkiksi väärinkäytöksistä, tietojärjestelmiin tunkeutumisesta tai muusta rikollisesta toiminnasta aiheutuvien vahinkojen varalta.

8.1 Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomaismääräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden tai menetetyt liikearvon riskiä. Konserni pyrkii rajoittamaan heikkolaatuisen sopimusdokumentaation riskiä noudattamalla jokapäiväiseen toimintaansa kuuluvissa sopimus-suhteissa pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakiomuotoisia sopimuksia laadittaessa konttorien ja liiketoimintayksiköiden tulee kääntyä konsernin lakiasiantuntijoiden puoleen. Tarvittaessa käytetään myös ulkopuolisia asiantuntijoita. Konsernissa on varattu erityisiä asiantuntijaresursseja tukemaan määräysten noudattamista (compliance) konsernissa, erityisesti sijoituspalvelujen tarjonnan yhteydessä.

K2 liitteet, Konsernin vakavaraisuus ja vastuut

(1 000 euroa)

Pankkikonsernin vakavaraisuus

Yhteenvedo	12/2011	9/2011	6/2011	3/2011	12/2010
Ensisijaiset omat varat	392 625	393 449	393 089	378 350	371 523
Toissijaiset omat varat	206 441	210 261	213 443	205 462	214 149
Omat varat	599 066	603 710	606 532	583 812	585 673
Luotto- ja vastapuoliriskien riskipainotettu määrä	3 321 647	3 294 405	3 299 995	3 307 822	3 324 444
Markkinariskien riskipainotettu määrä 1)	-	-	-	-	-
Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä	372 332	348 647	348 647	348 647	348 647
Riskipainotetut erät yhteensä	3 693 979	3 643 052	3 648 643	3 656 469	3 673 092
Vakavaraisuusaste, %	16,2	16,6	16,6	16,0	15,9
Ensisijaisten omien varojen suhde, %	10,6	10,8	10,8	10,3	10,1
Minimipääomavaade	295 518	291 444	291 891	292 517	293 847
Pääomapuskuri (omien varojen ja minimivaateen erotus)	303 548	312 266	314 641	291 294	291 825

1) Ei pääomavaadetta pienen kaupankäyntivaraston vuoksi ja koska nettovaluuttapositioiden yhteenlaskettu määrä on vähemmän kuin 2 % omista varoista.

Pankkikonsernin omat varat

	12/2011	9/2011	6/2011	3/2011	12/2010
Osakepääoma	163 000	163 000	163 000	163 000	163 000
Rahastot	44 558	44 558	44 558	44 558	44 558
Määräysvallattomien omistajien osuus	57 735	58 249	58 599	45 354	44 291
Edellisten tilikausien voitto	96 183	95 898	95 898	95 420	65 818
Tilikauden voitto	24 718	22 410	16 860	10 529	50 080
/ osinkovaraus	-21 285	-15 778	-10 520	-5 273	-20 809
Pääomalaina	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Yhteensä	394 908	398 338	398 395	383 588	376 938
/ aineettomat hyödykkeet	-2 283	-4 889	-5 306	-5 238	-5 415
Ensisijaiset omat varat	392 625	393 449	393 089	378 350	371 523
Käyvän arvon rahasto	-34 871	-31 464	-28 101	-28 713	-16 612
Ylempiin toissijaisiin omiin varoihin kuuluvat lainat	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Alempiin toissijaisiin omiin varoihin kuuluvat lainat	196 312	196 725	196 544	189 175	185 762
Toissijaiset omat varat	206 441	210 261	213 443	205 462	214 149
Omat varat yhteensä	599 066	603 710	606 532	583 812	585 673

Pankkikonsernin riskipainotetut sitoumukset

Kokonaisvastuut 12/2011

Riskipainotetut sitoumukset

Riskipaino	Taseen ulko-			Riskipainotetut sitoumukset				
	Taseen varat	puoliset sitoumukset	Yhteensä	12/2011	9/2011	6/2011	3/2011	12/2010
0 %	1 252 016	28 959	1 280 975	-	-	-	-	-
10 %	1 050 520	-	1 050 520	105 052	103 798	103 241	110 395	121 166
20 %	693 523	186 658	880 181	146 579	158 909	191 578	227 692	243 078
35 %	5 529 080	67 691	5 596 771	1 943 650	1 898 251	1 857 274	1 811 582	1 780 752
50 %	674	-	674	337	389	402	-	44
75 %	573 646	93 045	666 690	450 881	458 022	465 691	470 332	478 225
100 %	563 334	88 268	651 602	601 809	616 560	624 719	636 979	646 815
150 %	26 348	798	27 146	40 121	30 115	31 350	21 243	20 446
Yhteensä	9 689 142	465 418	10 154 560	3 288 429	3 266 045	3 274 256	3 278 224	3 290 526
Johdannaiset *)	370 883	-	370 883	33 218	28 360	25 740	29 598	33 918
Yhteensä	10 060 025	465 418	10 525 443	3 321 647	3 294 405	3 299 995	3 307 822	3 324 444

*) koskee johdannaispöytäkirjojen luottovasta-arvoa

Vakavaraisuuslaskennassa hyödynnetään vastuun riskipainon määrittämiseksi Moody's Investors Service tai Standard & Poor's -luottoluokituslaitosten luokituksia saamiin valtioita ja keskuspankeita, luottolaitoksia ja sijoituspalveluyrityksiä, yrityksiä sekä katettuihin joukkolainoihin. Pankkien ja kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen riskipaino määräytyy sijaintivaltion luottoluokan mukaan.

Pankkikonsernin operatiivisten riskien riskipainotettu määrä

Vuosi	2011	2010	2009	12/2011	9/2011	6/2011	3/2011	12/2010
Bruttotuotot	187 820	208 528	199 383					
- 3 vuoden keskiarvo	198 577							
Operatiivisen riskin pääomavaade				29 787	27 892	27 892	27 892	27 892
Riskipainotettu määrä				372 332	348 647	348 647	348 647	348 647

Operatiivisen riskin pääomavaade on 15 % kolmen vuoden bruttotuottojen keskiarvosta.

Operatiivisen riskin riskipainotettu määrä on laskettu jakamalla pääomavaade 8 %:lla.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuus

Yhteenvedo	12/2011	9/2011	6/2011	3/2011	12/2010
Konsernin ensisijaiset omat varat	479 581	470 709	467 098	445 747	450 415
Toimialakohtaiset erät	234 896	237 372	222 104	205 488	229 625
Aineettomat hyödykkeet ja muut vähennykset	-154 787	-155 812	-153 680	-127 709	-141 374
Konglomeraatin omat varat yhteensä	559 690	552 270	535 522	523 526	538 666
Pankkitoiminnan pääomavaade	296 224	292 250	294 361	294 966	296 320
Vakuutustoiminnan pääomavaade	46 154	47 337	47 854	48 070	47 836
Omien varojen minimimäärä	342 378	339 587	342 215	343 036	344 156
Konglomeraatin vakavaraisuus	217 311	212 683	193 307	180 490	194 510
Vakavaraisuusaste, %	163,5 %	162,6 %	156,5 %	152,6 %	156,5 %

Finanssi- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuus on laadittu konsolidointimenetelmää käyttäen ja perustuu voimassa olevaan Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annettuun lainsäädäntöön sekä Finanssivalvonnan ohjeisiin.

Vuoden 2010 tiedot on takautuvasti oikaistu ja poikkevat aikaisemmin julkaistuista tiedoista. Konglomeraatin soveltamisalaa ja määräysvallattomien omistajien osuuden käsittelyä on muutettu Finanssivalvonnan tulkinnan mukaisesti.

Pankkikonsernin vastuiden kokonaismäärä vastuuryhmittäin ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta ja sen jälkeen Tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät sisältäen johdannaiset luottovasta-arvon mukaan

Vastuuryhmä	Sopimuksen mukainen vastuu	Arvon-alentuminen	Nettovastuu	Takaukset ja muu substituuotio	Vastuu substituuotio jälkeen	Rahoitusvakuudet	Vastuu vakuuksien jälkeen	Riski-painotettu määrä	Pääomavaade
1 Valtiot ja keskuspankit	646 798	-	646 798	290 146	936 944	-	936 944	-	-
2 Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	54 150	-	54 150	30 415	84 565	-	84 565	-	-
3 Julkisyhteisöt	1 473	-	1 473	2 348	3 821	-	3 821	764	61
4 Kansainväliset kehityspankit	42 677	-	42 677	-	42 677	-	42 677	-	-
5 Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Luottolaitokset	1 281 073	-	1 281 073	9 266	1 290 339	-272 540	1 017 799	174 022	13 922
7 Yritykset	801 645	-3 771	797 874	-66 720	731 154	-50 541	680 614	567 387	45 391
8 Vähittäisaamiset	969 772	-3 427	966 345	-263 645	702 700	-35 997	666 703	450 890	36 071
9 Kiinteistövuokudelliset	5 596 771	-	5 596 771	-	5 596 771	-	5 596 771	1 943 650	155 492
10 Erääntyneet saamiset	101 938	-39 719	62 219	-1 809	60 410	-3 563	56 847	69 242	5 539
11 Korkean riskin erät	4 691	-2 600	2 091	-	2 091	-	2 091	2 669	214
12 Katetut joukkolainat	1 050 520	-	1 050 520	-	1 050 520	-	1 050 520	105 052	8 404
13 Arvopaperistetut erät	848	-	848	-	848	-	848	170	14
14 Lyhytaikaiset yritysraamiset	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15 Sijoitusrahastosijoitukset	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16 Muut erät	36 652	-14 049	22 603	-	22 603	-	22 603	7 801	624
	10 589 010	-63 566	10 525 443	-	10 525 443	-362 640	10 162 803	3 321 647	265 732

Vastuut on bruttokirjattu.

Saamisryhmä Kiinteistövuokudelliset kuvaa saamia, joilla on määräysten mukainen kattava asuntovakuus (Finanssivalvonnan standardi 4.3c).

Vastuut on siirretty alhaisemman pääomavaateen vastuuryhmiin, kun vastuuseen liittyy Finanssivalvonnan standardin 4.3e mukainen takaus. Suomen valtion, muiden valtioiden, suomalaisten kuntien, seurakuntien ja pankkien takaukset hyväksytään. Yritysten antamat takaukset ovat hyväksyttäviä, jos yrityksen luottoluokitus on riittävä ja takaus täyttää muut standardin edellytykset.

Rahoitusvakuudet käsitellään kattavalla menetelmällä käyttäen Finanssivalvonnan määräämiä volatiliiteettikorjauksia (Finanssivalvonnan standardi 4.3e). Rahoitusvakuuksia ovat talletukset, pörssinoteeratut osakkeet ja muut arvopaperit.

Pankkikonsernin keskimääräiset kokonaisvastuut ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta

Vastuuryhmä	Kokonaisvastuut ennen vähentämistekniikkojen vaikutusta				
	31.3.	30.6.	30.9.	31.12.	Keski- määrin 2011
1 Valtiot ja keskuspankit	509 361	579 097	510 323	646 798	561 395
2 Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	50 627	51 620	48 881	54 150	51 320
3 Julkisyhteisöt	1 374	1 357	1 352	1 473	1 389
4 Kansainväliset kehityspankit	41 304	41 958	43 337	42 677	42 319
5 Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-
6 Luottolaitokset	1 609 991	1 359 208	1 364 663	1 281 073	1 403 734
7 Yritykset	839 513	824 016	820 568	797 874	820 493
8 Vähittäissaamiset	947 597	943 856	940 602	966 345	949 600
9 Kiinteistövakuudelliset	5 234 977	5 377 545	5 490 912	5 596 771	5 425 051
10 Eräänntyneet saamiset	41 509	61 028	58 512	62 219	55 817
11 Korkean riskin erät	2 256	2 091	2 062	2 091	2 125
12 Katetut joukkolainat	1 103 951	1 032 414	1 037 980	1 050 520	1 056 216
13 Arvopaperistetut erät	1 492	1 277	1 043	848	1 165
14 Lyhytaikaiset yrityssaamiset	-	-	-	-	-
15 Sijoitusrahastosijoitukset	-	-	-	-	-
16 Muut erät	27 061	87 096	37 202	22 603	43 490
	10 411 013	10 362 562	10 357 437	10 525 443	10 414 114

Vastuisiin sisältyy tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät, johdannaiset luottovasta-arvon mukaan.

Pankkikonsernin kokonaisvastuut maturiteeteittain ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta

Vastuuryhmä	Kokonaisvastuut maturiteeteittain ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta					Yhteensä
	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	
1 Valtiot ja keskuspankit	570 165	6 742	69 891	-	-	646 798
2 Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	14 872	31 029	4 995	2 534	720	54 150
3 Julkisyhteisöt	-	141	570	77	686	1 473
4 Kansainväliset kehityspankit	-	-	22 751	19 926	-	42 677
5 Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-	-
6 Luottolaitokset	76 178	347 273	563 534	186 867	107 221	1 281 073
7 Yritykset	130 874	89 333	234 402	84 658	258 607	797 874
8 Vähittäissaamiset	95 942	48 697	121 249	136 656	563 800	966 345
9 Kiinteistövakuudelliset	94 224	76 468	329 708	661 387	4 434 984	5 596 771
10 Eräänntyneet saamiset	26 229	2 012	18 875	1 501	13 601	62 219
11 Korkean riskin erät	591	-	877	-	623	2 091
12 Katetut joukkolainat	30 268	120 367	741 720	158 166	-	1 050 520
13 Arvopaperistetut erät	-	848	-	-	-	848
14 Lyhytaikaiset yrityssaamiset	-	-	-	-	-	-
15 Sijoitusrahastosijoitukset	-	-	-	-	-	-
16 Muut erät	11 307	-	1 324	-	9 972	22 603
	1 050 650	722 910	2 109 897	1 251 773	5 390 214	10 525 443

Vastuisiin sisältyy tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät, johdannaiset luottovasta-arvon mukaan.

Saamisten jäljellä oleva vastuu sisältyy lopullisen eräpäivän mukaiseen luokkaan.

Pankkikonsernin kokonaisvastuut ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta jaoteltuna alueittain

Vastuuryhmä	Muut			Muut	Yhteensä
	Suomi	Pohjoismaat	Muu Eurooppa		
1 Valtiot ja keskuspankit	511 461	14 590	120 747	-	646 798
2 Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	54 150	-	-	-	54 150
3 Julkisyhteisöt	1 473	-	-	-	1 473
4 Kansainväliset kehityspankit	-	-	-	42 677	42 677
5 Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-
6 Luottolaitokset	479 473	91 545	688 014	22 041	1 281 073
7 Yritykset	796 774	1 100	-	-	797 874
8 Vähittäisaamiset	965 761	262	165	157	966 345
9 Kiinteistövakuudelliset	5 591 333	1 093	3 931	413	5 596 771
10 Erääntyneet saamiset	57 319	-	4 900	-	62 219
11 Korkean riskin erät	2 091	-	-	-	2 091
12 Katetut joukkolainat	50 150	187 689	801 999	10 683	1 050 520
13 Arvopaperistetut erät	848	-	-	-	848
14 Lyhytaikaiset yrityssaamiset	-	-	-	-	-
15 Sijoitusrahastosijoitukset	-	-	-	-	-
16 Muut erät	22 578	-	25	-	22 603
	8 533 412	296 280	1 619 780	75 971	10 525 443
Arvoltaan alentuneet vastuut	17 455				17 455
Vastuista vähennetyt sopimuskohtaiset arvonalentumiset	49 767				49 767
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	14 049				14 049

Vastuisiin sisältyy tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät, johdannaiset luottovasta-arvon mukaan.

Arvoltaan alentuneet vastuut sisältävät luoton pääoman ja siirtyvän koron vähennettynä sopimuskohtaisilla arvonalennuskirjauksilla.

Erääntyneillä saamisilla tarkoitetaan vakavaraisuuslaskennan standardimenetelmässä vastuita, joiden pääoma tai korko ovat olleet maksamatta vähintään 90 päivää.

Pankkikonsernin keskeiset vastapuolet ja toimialat jaettuna vastuuryhmiin ennen riskien vähentämistekniikoiden vaikutusta

Vastapuoli	Toimiala	Vastuuryhmä				Yhteensä
		Saamiset yrityksiltä	Vähittäisaamiset	Kiinteistövakuudelliset saamiset	Erääntyneet saamiset	
Yritykset	Kiinteistöala	164 188	51 673	43 575	881	260 317
	Tukku- ja vähittäiskauppa	56 408	40 324	22 298	1 663	120 693
	Rahoitustoiminta	117 399	3 854	11 320	2 481	135 054
	Teollisuus ja energia	68 449	20 875	5 093	2 355	96 772
	Rakentaminen	51 956	20 249	17 288	2 964	92 457
	Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	26 024	27 452	16 740	4 463	74 679
	Kuljetus	43 246	11 539	7 925	5 115	67 824
	Hotelli ja ravintola	20 868	6 724	6 268	2 495	36 355
	Maatalous, kalastus ja kaivosteollisuus	20 729	4 825	3 782	1 267	30 603
	Muu	27 664	15 338	18 467	1 012	62 481
Yhteensä		596 930	202 853	152 758	24 695	977 235
Kotitaloudet		46 163	734 567	5 250 261	36 873	6 067 864
Asuntoyhteisöt		108 815	28 925	185 395	651	323 786
Muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		45 966	-	8 358	0	54 324
Yhteensä		797 874	966 345	5 596 771	62 219	7 423 209

Luotot, joista on tehty kohdistettu arvonalentumiskirjaus

31.12.2011

Muutokset tilikauden aikana

Sektorit	Sopimuk- sen mukainen arvo	Sopimus- kohtainen arvonale- ntuminen	Tasearvo	Vakuuden käypä arvo	Arvonale- ntumisten muutos	Luotto- ja takaus- tappiot
Yritykset	60 020	44 861	15 158	11 717	13 639	4 027
Asuntoyhteisöt	1 103	452	651	1 575	451	-
Julkisyhteisöt	-	-	-	-	-	-
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2	2	-	-	2	2
Kotitaloudet	4 317	3 913	405	900	1 392	261
Yhteensä	65 442	49 228	16 214	14 193	15 483	4 291

Yritysluottojen arvonalentumiset toimialoittain

Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	20 472	19 671	800
Tukku- ja vähittäiskauppa	3 526	3 149	376
Rakentaminen	4 125	3 386	739
Teollisuus	12 101	9 766	2 335
Terveyspalvelut ja muu palvelutoiminta kotitalouksille	9 287	4 274	5 013
Muu	10 510	4 615	5 895
Yhteensä	60 020	44 861	15 158

31.12.2010

Muutokset tilikauden aikana

Sektorit	Sopimuk- sen mukainen arvo	Sopimus- kohtainen arvonale- ntuminen	Tasearvo	Vakuuden käypä arvo	Arvonale- ntumisten muutos	Luotto- ja takaus- tappiot
Yritykset	46 321	35 251	11 070	10 730	184	3 228
Asuntoyhteisöt	1	1	-	2	-	-
Julkisyhteisöt	-	-	-	-	-	-
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2	2	-	-	-1	11
Kotitaloudet	3 578	2 783	795	952	673	659
Yhteensä	49 902	38 037	11 865	11 684	856	3 898

Yritysluottojen arvonalentumiset toimialoittain

Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	18 256	17 856	400
Tukku- ja vähittäiskauppa	7 240	5 255	1 985
Rakentaminen	4 501	3 578	923
Teollisuus	5 149	4 110	1 039
Kiinteistöala	1 498	968	531
Muu	9 676	3 484	6 192
Yhteensä	46 321	35 251	11 070

K3 Konsernin segmenttiraportti

Tuloslaskelma	Pankkitoiminta		Varainhoito		Henkivakuutus		Vahinkovakuutus		Muut		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
(1 000 euroa)														
Korkokate	123 918	145 546	4 305	3 606	-	-	-	-	106	-304	503	458	128 832	149 307
Osinkotuotot	2 222	2 399	-	-	-	-	-	-	0	790	-2 049	-2 084	173	1 105
Paikkotuotot netto	45 244	41 742	16 572	17 196	-	-	-	-	7 693	6 749	-10 050	-8 657	59 459	57 030
Henkivakuutusnetto	-	-	-	-	23 432	18 061	-	-	-	-	-700	-1 584	22 732	16 477
Vahinkovakuutusnetto	-	-	-	-	-	24 228	21 986	-	-	-	2 268	-1 594	24 254	22 634
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-9 351	-5 576	75	-9	-	-	-	-	-6 901	-	1 362	-	-14 815	-5 585
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	14	9	-	-	-	-	-	-	130	417	121	93	266	518
Liiketoiminnan muut tuotot	4 082	4 369	614	341	-	-	429	854	3 465	6 057	-4 644	-3 705	3 946	7 916
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	166 130	188 490	21 566	21 134	23 432	18 061	22 415	25 081	4 494	13 709	-13 189	-17 074	224 848	249 402
Henkilöstökulut	-41 915	-38 405	-8 049	-9 146	-5 104	-5 498	-11 130	-10 871	-17 557	-18 492	-393	-432	-84 149	-82 842
IT-kulut	-13 689	-12 146	-857	-855	-1 086	-962	-1 461	-1 319	-10 748	-8 787	-	277	-27 841	-23 792
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-2 260	-2 264	-473	-510	-661	-493	-539	-554	-2 519	-2 718	-	-700	-6 453	-7 237
Liiketoiminnan muut kulut	-62 223	-53 061	-6 541	-6 210	-6 316	-6 196	-8 638	-7 215	21 184	14 662	14 450	12 860	-48 084	-45 160
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-120 087	-105 876	-15 920	-16 720	-13 168	-13 149	-21 768	-19 958	-9 641	-15 334	14 057	12 005	-166 527	-159 031
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista ja vakuutusmaksusaatavista	-10 487	-12 950	-	-	-	-	-771	-1 123	-	-	-	-	-11 258	-14 073
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-70	1 594	-70	1 594
Liiketulos	35 556	69 664	5 646	4 414	10 265	4 912	-125	4 001	-5 147	-1 625	798	-3 475	46 993	77 892
Vakuutustoimintojen vaikutus konsernin liikevoittoon					10 265	3 934	2 202	1 663						
Tase														
(1 000 euroa)														
Käteiset varat	466 203	269 721	114	90	12 909	6 929	11 159	3 483	-	-	-15 344	-6 859	475 042	273 364
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	-	-	-	-	1 905	14 110	-	6 760	-	-	-	-	1 905	20 870
Myytavissa olevat rahoitusvarat	1 876 079	2 593 625	1 401	8 046	630 233	664 639	124 102	112 258	37	22 368	-12 705	-17 283	2 619 146	3 383 652
Lainat ja muut saamiset	7 139 916	6 652 056	74 720	53 765	-	-	-	-	144	58	-62 656	-68 327	7 152 124	6 637 551
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset	499 149	389 639	-	-	286 742	279 964	-	-	-	-	-	-	286 742	279 964
Muut varat	9 981 347	9 905 041	83 550	68 880	954 311	985 304	184 187	156 926	365 920	357 306	-422 727	-384 261	521 104	423 752
Varat yhteensä	9 981 347	9 905 041	83 550	68 880	954 311	985 304	184 187	156 926	366 101	379 732	-513 433	-476 730	11 056 063	11 019 153
Talletukset	4 596 333	4 189 837	185 805	179 779	-	-	-	-	1 558	1 892	-26 516	-15 180	4 757 179	4 356 327
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 812 831	3 397 792	-	-	-	-	-	-	-	-	-12 705	-15 878	3 800 126	3 381 914
Vastuuvelka	1 087 208	1 845 427	-	-	818 201	870 168	118 500	112 487	-	-	4 790	7 185	941 491	989 841
Muut velat	9 496 372	9 433 055	199 849	189 053	837 730	887 497	139 476	130 137	72 357	81 604	-213 477	-199 482	10 532 306	10 521 863
Velat yhteensä	9 496 372	9 433 055	199 849	189 053	837 730	887 497	139 476	130 137	72 357	81 604	-213 477	-199 482	10 532 306	10 521 863

Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

(1 000 euroa)

K4 Korkotuotot ja -kulut	2011	2010
Korkotuotot		
Korkotuotot käteisistä varoista	3 290	2 485
Korkotuotot tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavista rahoitusvaroista	-	94
Korkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	69 550	83 698
Korkotuotot saamisista luottolaitoksilta	996	935
Korkotuotot saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöltä	184 141	150 354
Korkotuotot rahoitusleasing saamisista	996	875
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	186 132	152 164
Korkotuotot eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista	470	448
Korkotuotot suojaamistarkoituksessa tehdyistä johdannaissopimuksista	1 977	274
Muut korkotuotot	1 143	1 163
Yhteensä	262 563	240 326
Korkokulut		
Korkokulut talletuksista, luottolaitokset	-21 721	-21 002
Korkokulut talletuksista, muut julkisyhteisöt	-41 531	-33 409
Korkokulut talletuksista	-63 252	-54 411
Korkokulut yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-97 635	-72 717
Korkokulut veloista, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-9 259	-8 975
Korkokulut yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista ja veloista, joilla on huonompi etuoikeus	-106 894	-81 692
Korkokulut suojaustarkoituksessa tehdyistä johdannaissopimuksista	36 487	45 128
Muut korkokulut	-72	-43
Yhteensä	-133 731	-91 019
Korkokate	128 832	149 307
Talletukset ja lainat	63 049	54 762
Suojaustoimenpiteet, korkoriskin hallinta	34 850	58 265
Muut	30 933	36 280
Korkokate	128 832	149 307

K5 Osinkotuotot	2011	2010
Osinkotuotot myytävissä olevista osakkeista	173	1 105
Yhteensä	173	1 105

Henki- ja Vahinkovakuutus toimintojen osingot sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin, ks. liitteet K7 ja K8. Henkivakuutus toiminnan osingot ovat 0,0 (0,0) miljoonaa euroa ja vahinkovakuutus toiminnan osingot ovat 0,1 (0,3) miljoonaa euroa.

K6 Palkkiotuotot ja -kulut	2011	2010
Palkkiotuotot		
Antolainauksesta	7 166	8 379
Ottolainauksesta	167	168
Maksuliikenteestä	16 066	14 322
Omaisuu denhoitopalveluista	38 906	38 922
Vakuutusten välityksestä	1 915	1 511
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista	652	705
Kiinteistönvälityksestä	7 952	7 987
Muut palkkiotuotot	2 106	1 799
Yhteensä	74 929	73 792

Palkkiokulut		
Kommissionkulut	-10 955	-11 794
Rahahuollosta	-603	-613
Pankkiautomaattien yhteiskäytöstä	-1 391	-1 387
Muut palkkiokulut	-2 521	-2 968
Yhteensä	-15 470	-16 762
Palkkiotuotot netto	59 459	57 030

K7 Henkivakuutusnetto	2011	2010
------------------------------	-------------	-------------

Vakuutusmaksutulo	103 014	100 710
Sijoitustoiminnan nettotuotot	26 120	25 523
Maksetut vakuutuskorvaukset	-92 605	-79 174
Vastuuvelan muutos, netto	-13 797	-30 582

Henkivakuutusnetto	22 732	16 477
---------------------------	---------------	---------------

Vakuutusmaksutulo

Vakuutusmaksutulo vakuutus sopimuksista

Vakuutus sopimukset	103 453	101 192
Jälleenvakuutus sopimukset	41	35

Bruttovakuutusmaksutulo yhteensä ennen jälleenvakuuttajien osuutta	103 494	101 227
---	----------------	----------------

Jälleenvakuuttajien osuus	-480	-517
---------------------------	------	------

Vakuutusmaksutulo yhteensä	103 014	100 710
-----------------------------------	----------------	----------------

Vakuutusmaksutulo vakuutuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä

Säästövakuutus	2 993	3 493
Yksilöllinen eläkevakuutus	11 005	12 366
Ryhmäeläkevakuutus	3 452	4 407
Yksilöllinen vakuutus	20 346	20 143
Työntekijän ryhmähenkivakuutus	1 081	414
Muu ryhmähenkivakuutus	42	45

Riskivakuutukset	21 469	20 602
------------------	--------	--------

Yhteensä	38 919	40 868
-----------------	---------------	---------------

Vakuutusmaksutulo rahastosidonnaisista sopimuksista

Säästövakuutus	53 307	48 726
Yksilöllinen eläkevakuutus	9 515	9 976
Ryhmäeläkevakuutus	1 273	1 140

Yhteensä	64 095	59 841
-----------------	---------------	---------------

Vakuutusmaksutulo yhteensä	103 014	100 710
-----------------------------------	----------------	----------------

Jatkuvat ja kertamaksut ensivakuutuksista

Jatkuvat vakuutusmaksut	69 051	69 249
Kertamaksut	33 963	31 461

Vakuutusmaksutulo yhteensä	103 014	100 710
-----------------------------------	----------------	----------------

Sijoitustoiminnan nettototot

Nettotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määräytyistä rahoitusvaroista

Johdannaissopimukset

Voitot ja tappiot	3 942	2 069
-------------------	-------	-------

Yhteensä	3 942	2 069
-----------------	--------------	--------------

Korkosijoitukset		
Korkotuotot	105	193
Voitot ja tappiot	-196	-
Muut tuotot ja kulut	246	-6
Yhteensä	155	187
Osakkeet ja osuudet		
Voitot ja tappiot	-27	-
Muut tuotot ja kulut	-3 711	-552
Yhteensä	-3 738	-552
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot		
Korkotuotot	22 026	21 636
Myyntivoitot ja -tappiot	-1 310	1 417
Arvonalentumiset	630	-102
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	2 159	-2 674
Muut tuotot ja kulut	-35	-15
Korkosijoitukset	23 469	20 261
Osinkotuotot	29	28
Myyntivoitot ja -tappiot	2 877	6 223
Arvonalentumiset	-4 594	-3 784
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	2 364	-718
Muut tuotot ja kulut	1 699	1 919
Osakkeet ja osuudet	2 374	3 667
Yhteensä	25 843	23 928
Rahoitusvelkojen kulut		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-82	-109
Yhteensä	-82	-109
Vakuustustoiminnan nettotuotot sijoitustoiminnasta yhteensä	26 120	25 523
Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyvät valuuttakurssierot	71	-737
Maksetut vakuutuskorvaukset		
Harkinnanvaraiseen voitonjakoon oikeuttavista vakuutus sopimuksista maksetut korvaukset		
Säästövakuutus		
Säästösummien takaisinmaksut	-11 393	-13 769
Kuolemantapauskorvaukset	-1 776	-2 715
Takaisinostot	-4 758	-3 606
Yhteensä	-17 927	-20 090
Yksilöllinen eläkevakuutus		
Eläkkeet	-23 210	-22 341
Kuolemantapauskorvaukset	-525	-323
Takaisinostot	-9 980	-813
Yhteensä	-33 715	-23 476
Ryhmäeläkevakuutus		
Eläkkeet	-2 565	-2 459
Takaisinostot	-9	-15
Muut	-70	-42
Yhteensä	-2 644	-2 515
Riskivakuutukset		
Yksilöllinen vakuutus	-14 069	-14 014
Työntekijän ryhmähenkivakuutus	-827	-660
Muu ryhmähenkivakuutus	-29	-24
Yhteensä	-14 925	-14 697
Maksetut korvaukset yhteensä sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon, yhteensä	-69 211	-60 779

Maksetut korvaukset sijoitussidonnaisista vakuutuksista		
Säästövakuutus		
Säästösummien takaisinmaksut	-2 613	-2 200
Kuolemantapauskorvaukset	-4 858	-4 800
Takaisinostot	-15 058	-10 876
Yhteensä	-22 529	-17 876
Yksilöllinen eläkevakuutus		
Eläkkeet	-467	-284
Kuolemantapauskorvaukset	-50	-13
Takaisinostot	-337	-212
Yhteensä	-855	-510
Ryhmäeläkevakuutus		
Kuolemantapauskorvaukset	-10	-9
Yhteensä	-10	-9
Maksetut korvaukset sijoitussidonnaisista vakuutuksista yhteensä	-23 393	-18 395
Maksetut korvaukset yhteensä	-92 605	-79 174
<u>Vastuuvelan muutos, korkosidonnaiset vakuutukset</u>		
Korvausvastuun muutos, korkosidonnainen	-6 033	-7 955
Vakuutusmaksuvastuun muutos, korkosidonnainen	28 353	15 256
Vastuuvelan muutos, korkosidonnaiset vakuutukset	22 320	7 301
<u>Vastuuvelan muutos netto, rahastosidonnaiset vakuutukset</u>		
Korvausvastuun muutos, sijoitussidonnainen	234	-232
Vakuutusmaksuvastuun muutos, sijoitussidonnainen	-6 663	-72 118
Arvomuuutos, rahastosidonnaiset sijoitukset, netto	-29 688	34 468
Vastuuvelan muutos, rahastosidonnaiset vakuutukset	-36 117	-37 883
Vastuuvelan muutos, netto yhteensä	-13 797	-30 582
K8 Vahinkovakuutusnetto	2011	2010
Vakuutusmaksutuotot	64 315	61 375
Sijoitustoiminnan nettotuotot	3 205	3 493
Maksetut vahinkovakuutuskorvaukset	-42 892	-41 930
Korvausvastuun muutos	-375	-304
Vahinkovakuutusnetto	24 254	22 634
<u>Vakuutusmaksutuotot</u>		
Vakuutus sopimukset		
Maksutulo, ensivakuutus	69 647	67 058
Maksutulo, jälleenvakuutus	146	137
Vakuutusmaksutulot yhteensä	69 793	67 195
Jälleenvakuuttajien osuus	-4 787	-5 234
Kokonaisvakuutusmaksutulo jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen	65 006	61 961
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-753	-677
Jälleenvakuuttajien osuus	63	91
Vakuutusmaksuvastuun muutos, netto	-690	-586
Vakuutusmaksutuotot	64 315	61 375

Sijoitustoiminnan nettotulot**Nettotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määräytyistä rahoitusvaroista**

Korkosijoitukset		
Korkotuotot	48	54
Myyntivoitot ja -tappiot	307	7
Arvostusvoitot ja -tappiot	-	353

Yhteensä	355	413
-----------------	------------	------------

Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

Korkotuotot	4 210	3 888
Myyntivoitot ja -tappiot	-358	1 127
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	-134	-524
Muut tuotot ja kulut	0	0

Korkosijoitukset	3 717	4 490
Osingot ja voitto-osuudet	141	307
Myyntivoitot ja -tappiot	87	-860
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	-355	298
Muut tuotot ja kulut	-	0

Osakkeet ja osuudet	-127	-254
---------------------	------	------

Yhteensä	3 590	4 236
-----------------	--------------	--------------

Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

Vuokratuotot	1 936	1 930
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-359	-378
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka eivät ole kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-	-2
Myyntivoitot ja -tappiot	14	217
Poistot ja arvonalentumiset	-479	-853

Yhteensä	1 112	914
-----------------	--------------	------------

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen nettotuotot

Myyntivoitot ja -tappiot	-	-234
Poistot ja arvonalentumiset	-	-47

Yhteensä	-	-282
-----------------	----------	-------------

Muut nettotuotot

Diskonttauksen purku	-1 974	-1 871
Muut tuotot ja kulut	122	83

Yhteensä	-1 852	-1 788
-----------------	---------------	---------------

Sijoitustoiminnan nettotuotot

	3 205	3 493
--	--------------	--------------

Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyvät valuuttakurssierot	-3	-5
---	----	----

Maksetut vahinkovakuutuskorvaukset

Maksetut vahinkovakuutuskorvaukset	-39 786	-41 758
Jälleenvakuuttajien osuus	1 196	3 541
Maksetut elinkoron luonteiset korvaukset	-5 166	-5 084
Jälleenvakuuttajien osuus	864	1 371

Yhteensä	-42 892	-41 930
-----------------	----------------	----------------

Korvausvastuun muutos

Elinkoron luonteiset korvaukset (tunnetut vahingot)	-2 476	-1 360
Muut vahinkokohtaiset varaukset	-1 365	-1 423
Yhteiset varaukset (tunnetut ja tuntemattomat vahingot)	-722	-2 417
Tapahtuneiden vahinkojen korvauksia varten	-180	630
Diskonttauksen purku	1 974	1 871
Yritystoston yhteydessä allokoitun käyvän arvon purku	2 395	2 395

Yhteensä	-375	-304
-----------------	-------------	-------------

Vakuutuskorvaukset yhteensä

	-43 266	-42 234
--	----------------	----------------

K9 Vahinkovakuutuksen tulos vakuutusluokittain

2011

	Vakuutus- maksutulo ennen jälle- vakuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälle- vakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälle- vakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälle- vakuuttajien osuutta **)	Jälle- vakuutta- jien osuus	Vakuutus- tekninen kate
Lakisääteinen tapaturma	13 162	13 159	-6 419	-2 441	-25	4 273
Muu tapaturma ja sairaus	2 897	2 787	-3 273	-1 073	-72	-1 632
Palo- ja muu omaisuusvahinko	17 514	17 181	-14 028	-4 685	-2 703	-4 235
Moottoriajoneuvon vastuu	15 220	15 167	-11 275	-3 555	343	679
Maa-ajoneuvot	14 034	13 971	-11 722	-2 909	-39	-699
Muut	6 822	6 629	-6 210	-2 513	366	-1 727
Ensivakuutus yhteensä	69 647	68 894	-52 928	-17 176	-2 130	-3 340
Jälleenvakuutus	146	145	-149	-137	-	-141
Yhteensä	69 793	69 040	-53 077	-17 313	-2 130	-3 481

*) Korvauskuluihin on allokoitu -4,8 miljoonaa euroa toimintojen mukaan jaettuja käyttökuluja.

**) Sisältää 0,8 miljoonaa euroa vakuutusmaksusaatavien arvonalentumisia (luottotappioita)

2010

	Vakuutus- maksutulo ennen jälle- vakuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälle- vakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälle- vakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälle- vakuuttajien osuutta **)	Jälle- vakuutta- jien osuus	Vakuutus- tekninen kate
Lakisääteinen tapaturma	12 863	12 864	-8 323	-2 656	116	2 001
Muu tapaturma ja sairaus	2 715	3 266	-2 782	-979	121	-374
Palo- ja muu omaisuusvahinko	16 530	15 825	-13 943	-4 303	-3 061	-5 483
Moottoriajoneuvon vastuu	15 094	14 900	-10 549	-3 302	282	1 331
Maa-ajoneuvot	13 763	13 535	-10 003	-2 678	39	893
Muut	6 093	5 991	-4 826	-2 320	-208	-1 363
Ensivakuutus yhteensä	67 058	66 381	-50 426	-16 239	-2 711	-2 995
Jälleenvakuutus	137	137	-613	-70	-	-546
Yhteensä	67 195	66 518	-51 039	-16 309	-2 711	-3 541

*) Korvauskuluihin on allokoitu -4,5 miljoonaa euroa toimintojen mukaan jaettuja käyttökuluja, -1,2 miljoonaa euroa pidentyneen eliniän varauksia ja 0,5 miljoonaa euroa muita vakuutusteknisiä tuottoja ja kustannuksia.

**) Sisältää 1,1 miljoonaa euroa vakuutusmaksusaatavien arvonalentumisia (luottotappioita)

2009

	Vakuutus- maksutulo ennen jälle- vakuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälle- vakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälle- vakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälle- vakuuttajien osuutta **)	Jälle- vakuutta- jien osuus	Vakuutus- tekninen kate
Lakisääteinen tapaturma	13 347	13 349	-9 528	-2 173	-41	1 607
Muu tapaturma ja sairaus	3 943	3 842	-2 195	-1 032	-15	600
Palo- ja muu omaisuusvahinko	14 772	14 479	-18 919	-4 530	1 870	-7 099
Moottoriajoneuvon vastuu	14 486	14 178	-14 197	-3 530	708	-2 841
Maa-ajoneuvot	12 761	12 560	-9 868	-2 860	-160	-328
Muut	5 792	5 732	-7 343	-2 478	360	-3 728
Ensivakuutus yhteensä	65 101	64 140	-62 049	-16 602	2 722	-11 789
Jälleenvakuutus	1 201	1 202	-634	-271	-	297
Yhteensä	66 302	65 342	-62 682	-16 873	2 722	-11 492

*) 5,1 miljoonaa euroa toimintojen mukaan jaettuja liikekuluja on allokoitu korvausmenoihin

**) Sisältää 0,7 miljoonaa euroa vakuutusmaksusaatavien arvonalentumisia (luottotappioita)

K10 Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	2011	2010
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Korkosijoitukset	4	69
Muut erät	-2	1
Yhteensä	2	70
Yhteensä	2	70
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Johdannaissopimukset	32	1 080
Yhteensä	32	1 080
Arvostusvoitot ja -tappiot		
Johdannaissopimukset	-6 449	-4 985
Yhteensä	-6 449	-4 985
Yhteensä	-6 418	-3 905
Myytäviksi olevat rahoitusvarat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Korkosijoitukset	-1 236	2 141
Osakkeet ja osuudet	-6 496	541
Yhteensä	-7 732	2 682
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta		
Korkosijoitukset	-526	-5 137
Osakkeet ja osuudet	238	-0
Yhteensä	-288	-5 137
Arvonalentumiset		
Muut erät	-800	-
Yhteensä	-800	-
Yhteensä	-8 820	-2 455
Valuuttatoiminnan nettotuotot	1 176	1 098
Suojauslaskennan nettotulos		
Rahavirtasuojauksen tehoton osuus	-40	-139
Käyvän arvon suojaus		
Vaadittaessa maksettavia velkaeriä suojaavat rahoitusjohdannaiset	41 640	-52
Liikkeeseen laskettuja velkakirjoja suojaavat rahoitusjohdannaiset	52 063	4 075
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset netto	93 703	4 023
Vaadittaessa maksettavia velkaerät	-41 649	66
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-52 769	-4 343
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset netto	-94 418	-4 277
Yhteensä	-715	-254
Suojauslaskenta yhteensä	-755	-392
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-14 815	-5 585

Omaisuuksien myynnin yhteydessä siirretään käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan realisoitumaton arvomuutos, joka on sisällytetty käyvän arvon rahastoon vuoden alussa.

K11 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	2011	2010
Vuokratuotot	481	573
Myyntivoitot	436	353
Arvonlennustappioiden peruutus	7	50
Sijoituskiinteistöjen muut tuotot	1	1
Myyntitappiot	-316	-10
Poistot	-2	-3
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-342	-446
Yhteensä	266	518

Vahinkovakuutustoiminnan sijoituskiinteistöjen nettotuotot sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin, ks. liite K8, ja ne ovat 1,1 (0,9) miljoonaa.

K12 Liiketoiminnan muut tuotot	2011	2010
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	-495	299
Muut luottolaitoksen varsinaisesta toiminnasta johtuvat tuotot	3 309	3 828
Vahinkovakuutustoiminnan yhteistakuuerän purkaminen	-	496
Liiketoiminnan muut tuotot	1 133	3 293
Yhteensä	3 946	7 916

Liiketoiminnan muihin tuottoihin 2010 sisältyy kertaluonteinen erä, 2,5 miljoonaa euroa, Aktia Bonus ohjelman lopettamisesta.

K13 Henkilöstö	2011	2010
Palkat ja palkkiot	-67 784	-68 325
Osakeperusteiset maksut	-156	-
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	-12 469	-11 155
Etuuspohjaiset järjestelyt	-424	-
Muut henkilösivukulut	-3 316	-3 363
Henkilösivukulut	-16 209	-14 517
Yhteensä	-84 149	-82 842
Henkilöstön määrä 31.12.		
Kokopäiväiset	1 105	1 111
Osa-aikaiset	137	146
Määräaikaiset	184	166
Yhteensä	1 426	1 423
Henkilöstön määrä kokonaisresurssiksi muutettuna	1 196	1 186
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	1 192	1 183

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa K48 Tietoja lähipiiristä.

K14 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	2011	2010
Poisto aineellisista hyödykkeistä	-2 878	-2 684
Poisto aineettomista hyödykkeistä	-3 575	-4 552
Yhteensä	-6 453	-7 237

K15 Liiketoiminnan muut kulut	2011	2010
Muut henkilöstökulut	-6 421	-6 723
Toimistokulut	-5 300	-5 364
Yhteyskulut	-4 518	-4 401
Edustus- ja markkinointikulut	-7 522	-8 468
Muut hallintokulut	-1 098	-1 498
Vuokratulot	-11 249	-9 513
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhtiöistä omassa käytössä	-2 066	-1 798
Vakuutus- ja varmuusmenot	-3 003	-2 417
Valvonta-, tarkastus- ja jäsenmaksut	-1 499	-1 346
Omassa käytössä olevan käyttöomaisuuden myyntitappiot	-137	-
Liiketoiminnan muut kulut	-5 271	-3 631
Yhteensä	-48 084	-45 160
Tilintarkastuspalkkiot		
Tilikauden aikana on tilintarkastajille maksettu palkkioita seuraavista palveluista.		
Lakisääteinen tilintarkastus	356	393
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	112	38
Muut palvelut	277	7
Yhteensä	745	438

Vuoden 2011 yhtiökokous valitsi uudeksi KPMG Oy Ab:n. Yllä mainittuihin palkkioihin sisältyvät myös palkkiot aikaisemille tilintarkastusyhteisöille. Suurin osa muihin palveluihin kuuluvista kuluista liittyvät Aktian Finanssivalvonnalle jättämään hakemukseen IRBA-menetelmän mukaiseen sisäiseen luottoluokitukseen siirtymisestä.

K16 Verot	2011	2010
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-8 976	-17 776
Aikaisempien tilikausien verot	297	-335
Laskennallisten verojen muutos	-1 811	-1 744
Yhteensä	-10 490	-19 854
Lisätietoja laskennallisista veroista ilmenee liitteessä K29. Konsernin tulokseen ennen veroja kohdistuva vero eroaa teoreettisesta arvosta, joka syntyisi jos käytettäisiin emoyhtiön verokantaa seuraavasti:		
Tulos ennen veroja	46 993	77 892
Verot laskettuna 26 %:n verokannalla	12 218	20 252
Vaikutus laskennallisen veron muuttuessa 26,0 %:sta 24,5 %:iin	-1 941	-
Vähennyskelvottomat kulut	520	248
Verottomat tuotot	-93	-474
Verotuksessa käyttämätön poisto	-38	-207
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-607	-37
Tappio, josta ei kirjata laskennallista veroa	605	163
Veron osuus osakkuusyhtiöiden nettotulosta	18	-414
Aikaisempien tilikausien verot	-297	335
Muut	106	-12
Tuloverot	10 490	19 854

Verot, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, kuuluvat käyvän arvon rahastoon ja eritellään liitteessä K40.

K17 Osakekohtainen tulos	2011	2010
Tilikauden voitto, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	35 520	55 474
A-osakkeiden lukumäärän keskiarvo	46 453 104	46 426 975
R-osakkeiden lukumäärän keskiarvo	20 050 850	20 050 850
Osakkeiden lukumäärän keskiarvo (poislukien omat osakkeet)	66 503 954	66 477 825
Tulos / osake (EPS), euroa (poislukien omat osakkeet)	0,53	0,83
Tulos / osake (EPS) laimennusvaikutuksella oikaistu, euroa (poislukien omat osakkeet)	0,53	0,83
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	30 613	34 634
Laaja tulos / osake, euroa (poislukien omat osakkeet)	0,46	0,52
Laaja tulos / osake laimennusvaikutuksella oikaistu, euroa (poislukien omat osakkeet)	0,46	0,52

Koska A- ja R-sarjan osakkeet oikeuttavat samaan osuuteen yhtiön tuloksesta, näitä ei esitetä erikseen.

Konsernin tasetta koskevat liitetiedot ja konsernin muut liitetiedot

(1 000 euroa)

K18 Käteiset varat	2011	2010
Kassa	9 542	9 605
Vakuutuslaitosten kassa ja pankkisaamiset	8 724	3 553
Suomen Pankin sekkitili	456 775	260 205
Yhteensä	475 042	273 364

K19 Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	2011	2010
Vakuutuslaitosten tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	1 905	20 870
Yhteensä	1 905	20 870

K20 Myytävissä olevat rahoitusvarat	2011	2010
Saamistodistukset, valtiot ja kunnat	71 050	100 368
Saamistodistukset, luottolaitokset	1 801 334	2 475 566
Saamistodistukset, muut	1 999	15 490
Saamistodistukset, Pankkitoiminta	1 874 384	2 591 424
Saamistodistukset, valtiot ja kunnat	192 247	214 352
Saamistodistukset, luottolaitokset	245 525	204 830
Saamistodistukset, muut	87 087	128 494
Saamistodistukset, Henkivakuutus	524 859	547 676
Saamistodistukset, valtiot ja kunnat	55 033	62 679
Saamistodistukset, luottolaitokset	45 270	28 030
Saamistodistukset, muut	10 156	11 176
Saamistodistukset, Vahinkovakuutus	110 458	101 885
Saamistodistukset yhteensä	2 509 701	3 240 985
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	-	24 938
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	1 832	1 980
Osakkeet ja osuudet, Pankkitoiminta	1 832	26 918
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	47 336	60 250
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	50 784	47 987
Osakkeet ja osuudet, Henkivakuutus	98 120	108 237
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	5 383	3 177
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	4 110	4 335
Osakkeet ja osuudet, Vahinkovakuutus	9 493	7 512
Osakkeet ja osuudet yhteensä	109 445	142 667
Myytävissä olevat rahoitusvarat yhteensä	2 619 146	3 383 652

Osakkeiden tai osakerahastojen sekä saamistodistusten, joiden liikkeeseenlaskija on todettu maksukyvyttömäksi, merkittävien tai pysyviksi arvioitujen arvonalaskujen seurauksena syntyneet arvonalentumiset olivat 4,3 (3,9) miljoonaa euroa.
Per 31.12.2011 yllä mainittuja osake- ja osuusijoitusten arvonalentumisia oli 4,9 (3,8) miljoonaa euroa, joka liittyy henkivakuutusyhtiön sijoitustoimintaan. Korollisten arvopapereiden arvonalentumistappiot olivat -0,6 (0,1) miljoonaa euroa ja ne liittyvät kokonaan henkivakuutusyhtiön sijoitustoimintaan. Merkittävä ja pysyvä arvonalasku määritellään liitteessä K1 Yhteenveto konsernin merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista vuonna 2011 kappaleessa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	2011	2010
Korkosijoitukset		
Henkivakuutustoiminta	-630	102
Osakkeet ja osuudet		
Henkivakuutustoiminta	4 594	3 784
Vahinkovakuutustoiminta	296	-
Yhteensä	4 260	3 886

Yllämainitut tuloslaskelmaan kirjatut arvonalentumiset ovat liitteissä K7 ja K8.

K21 Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	2011	2010
Korkosijoitukset, muut	20 034	21 459
Yhteensä	20 034	21 459

K22 Johdannaiset

Johdannaissopimukset, kirjanpitoarvo

	2011 Varat	2011 Velat	2010 Varat	2010 Velat
Korkojohdannaiset	157 189	35 460	74 072	40 568
Käypää arvoa suojaavat Korkojohdannaiset	157 189	35 460	74 072	40 568
Rahavirtaa suojaavat Korkojohdannaiset	21 056	4	45 471	302
Valuuttajohdannaiset Osakejohdannaiset	21 056	4	45 471	302
Muut johdannaiset	118 158	116 869	103 028	101 215
Muut johdannaissopimukset	1 790	1 283	1 765	1 586
	1 312	1 312	4 929	4 929
	1 070	1 070	893	893
Yhteensä	300 575	155 998	230 158	149 493

Rahavirtasuojauksista tulevasta rahavirrasta odotetaan vuonna 2012 noin 6–7 miljoonaa euroa, vuonna 2013 noin 7–8 miljoonaa euroa ja loput vuosina 2014–2016.

Kohde-etuuksien nimellisarvot ja käyvät arvot

31.12.2011

Suojaavat johdannaiset

	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksuaika			Yhteensä	Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta		Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus						
Koronvaihtosopimukset	517 000	2 556 000	1 012 000	4 085 000	157 189	35 460
Käyvän arvon suojaus yhteensä	517 000	2 556 000	1 012 000	4 085 000	157 189	35 460
Kassavirran suojaus						
Korko-optiot	-	655 000	-	655 000	21 056	4
Ostetut	-	415 000	-	415 000	21 056	-
Asetetut	-	240 000	-	240 000	-	4
Kassavirran suojaus yhteensä	-	655 000	-	655 000	21 056	4
Korkojohdannaiset yhteensä	517 000	3 211 000	1 012 000	4 740 000	178 245	35 464
Suojaavat johdannaiset yhteensä	517 000	3 211 000	1 012 000	4 740 000	178 245	35 464
Muut johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset	598 000	1 751 300	914 480	3 263 780	85 879	84 565
Korko-optiot	628 000	1 890 321	540 000	3 058 321	32 279	32 304
Ostetut	308 000	1 177 600	270 000	1 755 600	31 534	28 861
Asetetut	320 000	712 721	270 000	1 302 721	745	3 443
Korkojohdannaiset yhteensä	1 226 000	3 641 621	1 454 480	6 322 101	118 158	116 869
Valuuttatermiinit	81 116	-	-	81 116	1 790	1 283
Valuuttajohdannaiset yhteensä	81 116	-	-	81 116	1 790	1 283
Osake-optiot	1 908	105 253	-	107 161	1 312	1 312
Ostetut	954	52 626	-	53 580	1 312	-
Asetetut	954	52 626	-	53 580	-	1 312
Osakejohdannaiset yhteensä	1 908	105 253	-	107 161	1 312	1 312
Optiosopimukset	3 870	18 830	-	22 700	1 070	1 070
Ostetut	1 935	9 415	-	11 350	1 070	-
Asetetut	1 935	9 415	-	11 350	-	1 070
Muut johdannaissopimukset	3 870	18 830	-	22 700	1 070	1 070
Muut johdannaissopimukset yhteensä	1 312 894	3 765 704	1 454 480	6 533 078	122 330	120 534
Johdannaissopimukset yhteensä	1 829 894	6 976 704	2 466 480	11 273 078	300 575	155 998

31.12.2010

Suojaavat johdannaiset

	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika			Yhteensä	Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta		Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus						
Korkotermiinit	400 000	400 000	-	800 000	3 134	-
Koronvaihtosopimukset	224 500	2 301 000	1 043 000	3 568 500	70 938	40 568
Käyvän arvon suojaus yhteensä	624 500	2 701 000	1 043 000	4 368 500	74 072	40 568
Kassavirran suojaus						
Korko-optiot	-	960 000	-	960 000	45 471	302
Ostetut	-	720 000	-	720 000	45 471	-
Asetetut	-	240 000	-	240 000	-	302
Kassavirran suojaus yhteensä	-	960 000	-	960 000	45 471	302
Korkojohdannaiset yhteensä	624 500	3 661 000	1 043 000	5 328 500	119 543	40 870
Suojaavat johdannaiset yhteensä	624 500	3 661 000	1 043 000	5 328 500	119 543	40 870
Muut johdannaissopimukset yhteensä						
Koronvaihtosopimukset	374 000	1 888 000	1 034 230	3 296 230	57 985	56 636
Korko-optiot	1 267 000	2 522 528	480 000	4 269 528	45 043	44 579
Ostetut	727 000	1 490 264	240 000	2 457 264	42 593	40 466
Asetetut	540 000	1 032 264	240 000	1 812 264	2 450	4 113
Korkojohdannaiset yhteensä	1 641 000	4 410 528	1 514 230	7 565 758	103 028	101 215
Valuuttatermiinit	168 454	-	-	168 454	1 765	1 586
Valuuttajohdannaiset yhteensä	168 454	-	-	168 454	1 765	1 586
Osake-optiot	10 234	80 312	16 700	107 246	4 929	4 929
Ostetut	5 117	40 156	8 350	53 623	3 195	1 734
Asetetut	5 117	40 156	8 350	53 623	1 734	3 195
Osakejohdannaiset yhteensä	10 234	80 312	16 700	107 246	4 929	4 929
Optiosopimukset	-	4 307	-	4 307	893	893
Ostetut	-	2 153	-	2 153	893	-
Asetetut	-	2 153	-	2 153	-	893
Muut johdannaissopimukset	-	4 307	-	4 307	893	893
Muut johdannaissopimukset yhteensä	1 819 688	4 495 147	1 530 930	7 845 765	110 615	108 623
Johdannaissopimukset yhteensä	2 444 188	8 156 147	2 573 930	13 174 265	230 158	149 493

K23 Lainat ja muut saamiset

	2011	2010
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	6 638	6 129
Muut kuin vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	82 141	39 839
Saamiset luottolaitoksilta	88 779	45 968
Käyttelytililuotot, yleisö ja yritykset	85 350	96 674
Velkakirjalainat	6 966 739	6 488 284
Rahoitusleasing saamiset	20 195	21 050
Lainat	7 072 284	6 606 008
Saamisryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-14 049	-19 300
Syndikoidut lainat ja reposopimukset, kotimainen/ulkomainen	4 500	4 500
Pankkitakausaamiset	450	376
Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	7 063 185	6 591 584
Muita kuin vaadittaessa maksettavia saamia yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	160	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	7 063 345	6 591 584
Yhteensä	7 152 124	6 637 551

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut arvonalentumiset ja niiden peruutukset

Kotitaloudet	5 965 576	5 478 763
Yritykset	757 849	760 935
Asuntoyhteisöt	288 742	289 279
Julkisyhteisöt	6 003	6 703
Voittoa taivottelemattomat yhteisöt	45 176	55 904
Yhteensä	7 063 345	6 591 584

Arvonalentumiset tilikauden aikana

Arvonalentumiset tilikauden alussa	57 592	48 540
Luottojen sopimuskohtainen arvonalentuminen	17 337	12 384
Muiden sitoumusten sopimuskohtainen arvonalentuminen	1 165	62
Korkosaamisten sopimuskohtainen arvonalentuminen	146	245
Luottojen ryhmäkohtainen arvonalentuminen	-5 251	11 865
Luottojen sopimuskohtaisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-2 769	-11 573
Muiden sitoumusten sopimuskohtaisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-1	-5
Korkosaamisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-94	-17
Palautukset toteutuneista luottotappioista	-46	-11
Vakuutusmaksusaamisista kirjatut arvonalentumiset (luottotappiot)	771	1 123

Tilikauden arvonalentumiset yhteensä

Toteutuneet luottotappiot luotoista, joista on aikaisemmin tehty sopimuskohtainen arvonalentuminen	-4 281	-3 203
Toteutuneet luottotappiot muista sitoumuksista, joista on aikaisemmin tehty sopimuskohtainen arvonalentuminen	-1 049	-1 829
Palautukset toteutuneista luottotappioista	46	11

Arvonalentumiset tilikauden lopussa

63 566	57 592	
Kumulatiiviset arvoltaan alentuneet saamiset, brutto, vuoden alussa	69 457	62 661
Alaskirjatut vahinkovakuutukset, brutto	771	1 123
Kuluvan vuoden arvoltaan alentuneet saamiset, brutto	26 428	27 229
Kuluvan vuoden palautuneet arvioltaan alentuneet saamiset, brutto	-16 877	-21 556
Kumulatiiviset arvoltaan alentuneet saamiset, brutto, vuoden lopussa	79 780	69 457

Arvonalentumiset koskevat vain lainoja ja muita saamia.

Tiedot käyvistä arvoista ovat liitteessä K42 ja saatujen vakuuksien kuvaus liitteessä K2, Riskienhallinta.

Rahoitusleasingsaamisten maturiteettijakauma

Alle 1 vuosi	5 695	5 445
1–5 vuotta	14 622	15 694
Yli 5 vuotta	2 146	2 325

Bruttosijoitus

Tulevat rahoitustuotot	-2 268	-2 415
------------------------	--------	--------

Nettosijoitus

22 463	23 465
20 195	21 050

Rahoitusleasingsaamisten nykyarvo

Alle 1 vuosi	4 798	4 540
1–5 vuotta	13 259	14 230
Yli 5 vuotta	2 138	2 281

Yhteensä

20 195	21 050
---------------	---------------

K24 Sijoitukset osakkuusyhtiöihin

2011	2010	
Hankintameno 1.1.	4 348	4 557
Investoinnit	16	50

Myynnit	-1 933	-260
Hankintameno 31.12.	2 431	4 348
Pääomaosuusoikaisut 1.1.	874	-28
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-70	1 594
Tilikauden aikana saadut osingot	-306	-692
Arvonalentumiset	538	-
Pääomaosuusoikaisut 31.12.	1 036	874
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 467	5 222

	Varat	Velat	Liiketulos	Tilikauden voitto
Osakkuusyritykset 31.12.2011				
Oy Samlink Ab, Helsinki	26 303	14 364	-357	-486
ACH Finland Oyj, Espoo	3 267	92	219	198
Yhteensä	29 569	14 456	-138	-289

Unicus Oy ja muut osakkuusyritykset on myyty vuoden 2011 aikana.

	Varat	Velat	Liiketulos	Tilikauden voitto
Osakkuusyritykset 31.12.2010				
Oy Samlink Ab, Helsinki	21 590	12 905	2 055	1 688
Unicus Oy, Helsinki	2 371	773	3 722	2 970
ACH Finland Oyj, Espoo	3 006	29	146	108
Muut omistusyhteisyritykset	16 259	11 020	-3	178
Yhteensä	43 225	24 726	5 920	4 944

K25 Aineettomat hyödykkeet	2011	2010
Hankintameno 1.1.	23 654	19 060
Lisäykset	9 338	5 150
Vähennykset	-988	-556
Hankintameno 31.12.	32 005	23 654
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-12 808	-9 594
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	762	385
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 681	-3 599
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-14 727	-12 808
Kirjanpitoarvo 31.12.	17 278	10 847

K26 Sijoituskiinteistöt

31.12.2011	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus- kiinteistö- osakkeet ja -osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 228	17 522	9 470	31 219
Arvostus käypään arvoon (vuoden alkusaldon muutos)	-	2 288	1 237	3 525
Lisäykset	-	135	-	135
Vähennykset	-5	-39	-2 767	-2 811
Siirrot ryhmien välillä	-73	207	-523	-389
Hankintameno 31.12.	4 150	20 112	7 416	31 678
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-30	-5 702	-1 139	-6 871

Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	39	210	248
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-321	-	-321
Arvonalentumiset	7	-16	-143	-153
Siirrot ryhmien välillä	23	-132	109	0
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-6 132	-964	-7 096
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 150	13 980	6 452	24 582
Käypä arvo 31.12.	4 150	13 980	6 452	24 582

31.12.2010	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus-kiinteistö-osakkeet ja -osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 482	17 535	10 008	33 025
Vähennykset	-1 254	-14	-538	-1 806
Hankintameno 31.12.	4 228	17 522	9 470	31 219
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-30	-5 307	-752	-6 089
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	-	23	23
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-365	-	-365
Arvonalentumiset	-	-30	-460	-490
Arvonalentumisten palautus	-	-	50	50
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-30	-5 702	-1 139	-6 871
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 198	11 819	8 330	24 348
Käypä arvo 31.12.	4 198	12 367	9 510	26 075

K27 Muut aineelliset hyödykkeet

Omassa käytössä olevat kiinteistöt

31.12.2011	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus-kiinteistö-osakkeet ja -osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	30	222	1 183	1 435
Siirrot ryhmien välillä	-30	-222	-1 183	-1 435
Hankintameno 31.12.	-	-	-	-
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-143	-467	-609
Siirrot ryhmien välillä	-	143	467	609
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-	-	-

31.12.2010	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus-kiinteistö-osakkeet ja -osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	30	503	1 183	1 715
Vähennykset	-	-280	-	-280
Hankintameno 31.12.	30	222	1 183	1 435
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-129	-465	-594

Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	32	-	32
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-5	-	-5
Arvonalentumiset	-	-40	-2	-42
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-143	-467	-609
Kirjanpitoarvo 31.12.	30	80	716	826

Muut aineelliset hyödykkeet

	Koneet ja kalusto	Konttori-korjaukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2011				
Hankintameno 1.1.	10 345	6 097	2 461	20 339
Lisäykset	2 037	1 096	128	3 261
Vähennykset	-156	-52	-100	-308
Siirrot ryhmien välillä	-	-	-	-1 435
Hankintameno 31.12.	12 226	7 141	2 489	21 856
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-5 488	-3 626	-1 397	-11 121
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	42	-	-	42
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 260	-1 014	-498	-3 772
Siirrot ryhmien välillä	-	-	-	609
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-7 707	-4 640	-1 895	-14 242
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 520	2 500	595	7 615

	Koneet ja kalusto	Konttori-korjaukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2010				
Hankintameno 1.1.	8 726	5 634	2 467	18 542
Lisäykset	1 668	463	88	2 220
Vähennykset	-49	-	-94	-423
Hankintameno 31.12.	10 345	6 097	2 461	20 339
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-3 435	-2 673	-799	-7 500
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	33	-	-	64
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 086	-953	-598	-3 643
Arvonalentumiset	-	-	-	-42
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-5 488	-3 626	-1 397	-11 121
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 857	2 471	1 064	9 218

K28 Muut varat

	2011	2010
Pankkitoiminnan siirtosaamiset ja maksetut ennakot	66 783	70 529
Vakuutustoimintojen siirtosaamiset ja aiemmin maksetut korkokulut	16 746	16 528
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	83 529	87 058

Maksujenvälityssaamiset	142	1 349
Muut varat	7 589	1 214
Saamiset ensivakuutuksesta	7 568	7 402
Saamiset jälleenvakuutuksesta	8 098	8 172
Vakuutustoimintohen muut saamiset	3 176	3 136
Muut varat	26 574	21 274
Yhteensä	110 102	108 331

K29 Laskennalliset verot

Laskennalliset verovelat/saamiset, netto

	2011	2010
Laskennalliset verovelat/saamiset, netto 1.1.	38 384	43 884
Vasp-Invest Oy:n laskennallisen verosaamisen siirto Myytävissä oleviin varoihin	149	-
Tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos	1 811	1 744
Rahoitusvarat:		
- Arvostus omaan pääoman käypään arvoon	-41	-11 096
- Tuloslaskelmaan siirretty määrä	-974	2 277
Rahavirran suojaukset:		
- Arvostus omaan pääoman käypään arvoon	-926	1 618
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt laajan tuloksen kautta	-436	-
Käypään arvoon arvostetut kiinteistöt voittovarojen kautta	864	-
Omien osakkeiden myynti voittovarojen kautta	-57	-43
Laskennalliset verovelat/saamiset, netto 31.12.	38 773	38 384

Laskennalliset verovelat

Tilinpäätössirot	25 508	24 473
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-3 442	-
Rahoitusvarat	11 347	7 244
Rahavirran suojaukset	7 163	8 876
Käypään arvoon arvostetut sijoituskiinteistöt	1 851	3 085
Vahinkovakuutustoiminnan vastuuvelan arvostus käypään arvoon	-	-1 868
Aktivoidut kehittämiskustannukset	432	326
Vakuutustoimintojen tasausvastuu	8 916	9 135
Muut	-	516
Yhteensä	51 775	51 787

Laskennalliset verosaamiset

Sijoituskiinteistöjen arvonalentumiset	-	113
Käypään arvoon arvostetut sijoituskiinteistöt	-	1 091
Rahoitusvarat	11 382	6 490
Rahavirran suojaukset	417	-
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-	5 018
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	394	-
Vahinkovakuutustoiminnan vastuuvelan arvostus käypään arvoon	1 174	-
Negatiivinen tulos	-	275
Muut	-363	416
Yhteensä	13 002	13 404

Erittely tulosvaikutteisesti kirjatusta muutoksesta tilikaudella

Tilinpäätössirot	-2 447	-2 060
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-1 287	3 085
Rahoitusvarat	335	-1 359
Rahavirran suojaukset	601	67
Käypään arvoon arvostetut sijoituskiinteistöt	880	417
Sijoituskiinteistöjen arvonalentumiset	-	-13
Vahinkovakuutustoiminnan vastuuvelan arvostus käypään arvoon	-587	-623

Etuusohjaiset eläkejärjestelyt	-43	-
Aktivoidut kehittämiskustannukset	-125	-159
Vakuustointimien tasaustasuu	-308	-767
Negatiivinen tulos	-275	-668
Vaikutus laskennallisen veroprosentin muutoksesta 2011	1 742	-
Muut	-297	335
Yhteensä	-1 811	-1 744

K30 Myytävissä olevat varat ja velat

	2011	2010
Lainat ja muut saamiset	9	-
Sijoituskiinteistöt	1 909	721
Muut saamiset	54	23
Tuloverosaamiset	74	-
Laskennalliset verosaamiset	149	-
Myytävissä olevat varat ja velat	2 195	744
Talletukset / Velat luottolaitoksille	148	160
Muut velat	43	15
Myytävinä oleviin varojen liittyvät velat	191	175

K31 Talletukset

	2011	2010
Vaadittaessa maksettavat velat luottolaitoksilta	324 005	286 091
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksilta	787 936	673 658
Velat luottolaitoksille	1 111 941	959 749
Vaadittaessa maksettavat talletukset	2 337 896	2 146 330
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset	1 307 342	1 250 249
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 645 238	3 396 579
Yhteensä	4 757 179	4 356 327

K32 Liikkeeseen lasketut velkakirjat

	2011		2010	
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Sijoitustodistukset	429 239	431 250	446 052	447 040
Joukkovelkakirjalainat	3 370 887	3 382 093	2 935 862	2 942 573
Yhteensä	3 800 126	3 813 343	3 381 914	3 389 613

31.12.2011	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Kiinteäkorkoiset sijoitustodistukset	216 650	214 600	-	-	-	431 250
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko	-	400 000	2 200 000	-	61 000	2 661 000
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, vaihtuva korko	-	125 000	500 000	-	-	625 000
Muut	-	-	-	-	-	96 093
Yhteensä	216 650	739 600	2 700 000	-	61 000	3 813 343

31.12.2010	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Kiinteäkorkoiset sijoitustodistukset	340 440	106 600	-	-	-	447 040
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko	-	-	2 000 000	-	-	2 000 000
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, vaihtuva korko	-	250 000	625 000	-	-	875 000
Muut	-	-	-	-	-	67 573
Yhteensä	340 440	356 600	2 625 000	-	-	3 389 613

Muut joukkovelkakirjalainat kuuluvat samaan ohjelmaan kuin lainat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla. Katso liite K33.

K33 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	2011	2010
Pääomalainat	-	2 100
Debentuurit	213 705	208 854
Lainat ilman eräpäivää	45 000	45 000
Yhteensä	258 705	255 954
Nimellisarvo	258 728	255 903
Ylempiin toissijaisiin omiin varoihin kuuluvat lainat	45 000	45 000
Alempiin toissijaisiin omiin varoihin kuuluvat lainat	196 312	185 762

Pankilla on joukkovelkakirjaohjelma, jonka hallitus päivittää ja hyväksyy vuosittain. Ohjelman laajuus on tällä hetkellä 500 miljoonaa euroa. Ohjelman puitteissa lasketaan liikkeeseen muita joukkovelkakirjalainoja (sisältyvät liitteeseen K32) ja debentuurilainoja. Debentuurit lasketaan liikkeeseen kiinteään korkoon 5 vuoden maturiteetilla.

Mikään yksittäinen debentuurilaina ei ylitä 10 %:a kaikista veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.

K34 Muut velat luottolaitoksille	2011	2010
Muut velat talletuspankeille	199 211	169 927
Muut velat luottolaitoksille	154 324	842 604
Yhteensä	353 535	1 012 531

Muut velat talletuspankeille sisältävät 75 (75) miljoonaa euroa vaihtuvakorkoisia ja kiinteäkorkoisia velkoja eurooppalaiselle investointipankille sekä liikkeeseenlasketun kiinteäkorkoisen ns. Schuldscheindarlehen-lainan ja Aktia Pankin liikkeeseen laskemia EMTN-lainoja.

Muut velat luottolaitoksille liittyvät takaisinostosopimuksiin ja kolmeen erilliseen pitkäaikaiseen, yhteensä 45 (60) miljoonan euron lainaan Pohjoismaiselta investointipankilta.

K35 Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2011	2010
Vaadittaessa maksettavat muut velat	225	245
Muut kuin vaadittaessa maksettavat muut velat	51 447	176 721
Yhteensä	51 671	176 967

K36 Henkivakuutustoiminnan vastuuelka	2011	2010
Vakuutus sopimukset		
Korkosidonnaisten vakuutusten vastuuelka		
Vastuuvelka 1.1.	587 720	595 021
Vakuutusmaksutulo	38 919	40 868
Maksetut korvaukset	-69 211	-60 779
Säästön siirto laskuperustekorkosidonnaiseen vakuutukseen	271	383
Hyvitetty korko säästöihin	20 503	21 659
Asiakashyvitykset säästöihin	327	226
Koronlasku ja asiakashyvitysvaraus	-215	2 274
Kuormitus	-9 484	-9 689
Muut erät	-35 465	-2 244
Vastuuvelka 31.12.	533 365	587 720
Rahastovakuutusten vastuuelka		
Vastuuvelka 1.1.	282 448	210 098
Vakuutusmaksutulo	64 095	59 841
Maksetut korvaukset	-23 393	-18 395
Säästön siirto laskuperustekorkosidonnaiseen vakuutukseen	-271	-383
Kuormitus	-3 883	-3 405
Arvonnousu ja muut erät	-34 160	34 692
Vastuuvelka 31.12.	284 836	282 448

Vastuuvelan muutos vakuutuslajeittain

31.12.2011									
Korkosidonnaisten vakuutusten vastuuelka	1.1.2011	Maksutulo	Korvaukset	Kuormitus-tulo	Takuu-tuotot	Asiakas-hyvitykset	Muut	31.12.2011	
Säästövakuutus	121 781	2 993	-17 927	-730	3 622	-	-2 913	106 826	
Yksilöllinen eläkevakuutus	367 468	11 005	-33 715	-1 324	13 551	-	-16 386	340 598	
Ryhmäeläkevakuutus	54 360	3 452	-2 644	-313	1 823	-	-9 991	46 686	
Riskivakuutus	44 111	21 469	-14 925	-7 116	1 508	-	-5 792	39 254	
Yhteensä	587 720	38 919	-69 211	-9 484	20 503	-	-35 082	533 365	

Erään Muut sisältyy 32,0 miljoonan euron vakuutuskannan siirto vakuutusosakeyhtiö Liv-Alandiaan

Keskimääräinen laskuperustekorko

Säästövakuutus	3,2 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	3,9 %
Ryhmäeläkevakuutus	3,2 %
Riskivakuutus	3,2 %
Yhteensä	3,6 %

Vastuuvelka rahastovakuutuksille	1.1.2011	Maksutulo	Korvaukset	Kuormitus-tulo	Muut	31.12.2011
Säästövakuutus	194 780	53 307	-22 529	-2 569	-17 267	205 723
Yksilöllinen eläkevakuutus	84 799	9 515	-855	-1 224	-16 486	75 750
Ryhmäeläkevakuutus	2 869	1 273	-10	-91	-678	3 364
Yhteensä	282 448	64 095	-23 393	-3 883	-34 431	284 836

Erään Muut sisältyy 4,0 miljoonan euron vakuutuskannan siirto vakuutusosakeyhtiö Liv-Alandiaan

	1.1.2011	Vuoden muutos	31.12.2011
Vastuuvelka korkosidonnaisille vakuutuksille	587 720	-54 355	533 365
Vastuuvelka rahastovakuutuksille	282 448	2 387	284 836
Yhteensä	870 168	-51 967	818 201

31.12.2010

Korkosidonnaisten vakuutusten vastuuvelka	1.1.2010	Maksutulo	Korvaukset	Kuormitus-tulo	Takuu-tuotot	Asiakas-hyvitykset	Muut	31.12.2010
Säästövakuutus	135 036	3 493	-20 090	-814	4 050	-	105	121 781
Yksilöllinen eläkevakuutus	364 213	12 366	-23 476	-1 429	14 376	-	1 419	367 468
Ryhmäeläkevakuutus	49 221	4 407	-2 515	-379	1 724	-	1 902	54 360
Riskivakuutus	46 550	20 602	-14 697	-7 067	1 509	-	-2 787	44 111
Yhteensä	595 021	40 868	-60 779	-9 689	21 659	-	640	587 720

Keskimääräinen laskuperustekorko

Säästövakuutus	3,2 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	3,9 %
Ryhmäeläkevakuutus	3,5 %
Riskivakuutus	3,3 %
Yhteensä	3,6 %

Vastuuvelka rahastovakuutuksille	1.1.2010	Maksutulo	Korvaukset	Kuormitus-tulo	Muut	31.12.2010
Säästövakuutus	145 529	48 725	-17 876	-2 183	20 585	194 780
Yksilöllinen eläkevakuutus	63 163	9 976	-510	-1 149	13 320	84 799
Ryhmäeläkevakuutus	1 407	1 140	-9	-73	405	2 869
Yhteensä	210 098	59 840	-18 395	-3 405	34 310	282 448

	1.1.2010	Vuoden muutos	31.12.2010
Vastuuvelka korkosidonnaisille vakuutuksille	595 021	-7 301	587 720
Vastuuvelka rahastovakuutuksille	210 098	72 350	282 448
Yhteensä	805 119	65 049	870 168

Henkivakuutustoiminnan vastuuelan määrittämisessä käytetyt menetelmät ja oletukset

Vastuuvelka lasketaan sitten, että tulevat edut diskontataan nykyarvoon vähennettynä tulevilla maksuilla, tai sitten, että maksetut vakuutusmaksut hyvitetään laskentakoroilla ja eri hyvityksillä ja niistä veloitetaan kulut ja riskipreemiot. Laskelmissa käytetään oletuksia laskentakorosta, kuolevuudesta sekä kunkin tuotteen laskentaperiaatteissa mainituista rasitteista. Tiettyjen tuotteiden osalta käytetään kuitenkin turvaavampaa korkoa ja kuolevuusoletusta tilinpäätöksen perusteiden mukaisesti. Vakuutusvastuuseen tehdään tunnettuja ja tuntemattomia vahinkoja koskeva varaus. Vahvistetut asiakashyvitykset sisältyvät kokonaisuudessaan vastuuvelkaan.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka lasketaan vakuutukseen liittyvien rahastojen kurssien pohjalta.

Riskivakuutuksissa yhtiön omakustannusmäärän ylittävä osa jälleenvakuutetaan.

K37 Vahinkovakuutustoiminnan vastuuelka

Brutto	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto
Vakuutusmaksuvastuuta varten tehdyt varaukset			
Velka/ jälleenvakuuttajien osuus 1.1.2011	21 392	-270	21 122
Lisäys / vähennys	753	-63	690
Laskentaperusteen muutos	-	-	-
Velka / jälleenvakuuttajien osuus 31.12.2011	22 146	-333	21 813

Korvausvastuuta varten tehdyt varaukset			
Vahinkohtaisen varausten siirto	55 993	-6 172	49 821
Yhteiset varaukset ml. vahingonkäsittely	35 102	-	35 102
Velka/ jälleenvakuuttajien osuus 1.1.2011	91 095	-6 172	84 924
Tilikauden aikana maksetut korvaukset	-44 952	2 060	-42 892
Tilikauden aikana tapahtuneet vahingot	48 224	-94	48 130
Lisäys / vähennys verrattuna aikaisempiin kausiin	3 069	-2 458	611
Diskonttokoron muutos	-	-	-
Muu laskentaperusteiden muutos	892	-24	868
Velan / saatavan muutos	7 233	-516	6 718
Diskonttauksen purku	-1 974	-	-1 974
Myytyihin omaisuuseriin liittyvät velat	-	-	-
Velka / jälleenvakuuttajien osuus 31.12.2011	96 355	-6 687	89 667
Vahinkohtaisen varausten siirto	60 350	-6 687	53 663
Yhteiset varaukset ml. vahingonkäsittely	36 005	-	36 005
Velka / jälleenvakuuttajien osuus 31.12.2011	96 355	-6 687	89 667
Yritystoston yhteydessä käypään arvoon arvostettu vastuovelka 1.1.2011	7 185	-	7 185
Yritystoston yhteydessä allokoidun käyvän arvon purku	-2 395	-	-2 395
Yritystoston yhteydessä käypään arvoon arvostettu vastuovelka 31.12.2011	4 790	-	4 790
Vahinkovakuutustoiminnan vastuovelka yhteensä 31.12.2011	123 290	-7 020	116 270
Brutto	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto
Vakuutusmaksuvastuuta varten tehdyt varaukset			
Velka/ jälleenvakuuttajien osuus 1.1.2010	20 715	-179	20 536
Lisäys / vähennys	677	-91	586
Laskentaperusteiden muutos	-	-	-
Velka / jälleenvakuuttajien osuus 31.12.2010	21 392	-270	21 122
Korvausvastuuta varten tehdyt varaukset			
Vahinkohtaisen varausten siirto	55 709	-8 670	47 039
Yhteiset varaukset ml. vahingonkäsittely	33 315	-	33 315
Velka/ jälleenvakuuttajien osuus 1.1.2010	89 024	-8 670	80 353
Tilikauden aikana maksetut korvaukset	-46 842	4 912	-41 930
Tilikauden aikana tapahtuneet vahingot	49 891	-248	49 643
Lisäys / vähennys verrattuna aikaisempiin kausiin	-306	-2 165	-2 471
Muu laskentaperusteiden muutos	1 200	-	1 200
Velan / saatavan muutos	3 943	2 499	6 442
Diskonttauksen purku	-1 871	-	-1 871
Myytyihin omaisuuseriin liittyvät velat	-	-	-
Velka / jälleenvakuuttajien osuus 31.12.2010	91 095	-6 172	84 924
Vahinkohtaisen varausten siirto	55 993	-6 172	49 821
Yhteiset varaukset ml. vahingonkäsittely	35 102	-	35 102
Velka / jälleenvakuuttajien osuus 31.12.2010	91 095	-6 172	84 924
Yritystoston yhteydessä käypään arvoon arvostettu vastuovelka 1.1.2010	9 580	-	9 580
Yritystoston yhteydessä allokoidun käyvän arvon purku	-2 395	-	-2 395
Yritystoston yhteydessä käypään arvoon arvostettu vastuovelka 31.12.2010	7 185	-	7 185
Vahinkovakuutustoiminnan vastuovelka yhteensä 31.12.2010	119 672	-6 442	113 231

Vahinkovakuutustoiminnan vastuuelan määrittämisessä käytetyt menetelmät ja oletukset

Varausten (vastuuelan) määrä on arvioitu niin, että se kohtuullisella todennäköisyydellä riittää kattamaan vakuutus sopimuksista johtuvat vastuut.

Kaikissa vakuutusluokissa vakuutusmaksuvastuu lasketaan kunkin voimassaolevan vakuutus sopimuksen osalta pro rata -periaatteen mukaan, ts. laskemalla vakuutuskauden kokonaismaksusta raportointihetken ja vakuutuskauden päättymishetken välistä aikaa vastaava osuus. Sellaisen vakuutusmaksujen osalta, jotka raportointihetkellä eivät ole erääntyneet maksettaviksi, koska vakuutuskausi päättyy vasta raportointihetken jälkeen, vakuutusmaksuvastuuta pienennetään näiden osuutta vakuutusmaksusaatavista vastaavalla määrällä.

Raportointihetkellä tunnettujen henkilövahinkojen, joiden korvaus on elinkoron luonteinen, osalta korvausvastuu lasketaan in casu perinteisen henkivakuutusmetodiikan mukaan (diskontattu nykyarvo korvausten tulevasta kassavirroista), jossa kuolevuusmalli ja laskentakerroin perustuvat kansalliseen tilastointiin. Vuoden 2011 lopussa käytetty diskonttokorko oli 3,5 %. Tunnetuille henkilövahingoille, joiden korvaukset ovat kertaluonteisia, tehdään vahinkokohtaiset varaukset samalla tavalla.

Kaikissa vahinkoluokissa tehdään vahinkokohtaisia varauksia, jos yksittäisen vahinkotapauksen arvioitu kokonaiskorvaus ylittää vakuutusluokille määritellyn minimimäärän. Näissä tapauksissa korvausvastuu määritellään raportointihetkellä jäljellä olevaksi arvioituksi korvauskulukuksi.

Muiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen (IBNR; Incurred But Not Reported) yhteenlasketut korvaukset on kaikissa merkittävässä ensivakuutusluokissa laskettu kyseisen vakuutusluokan, ja tietyissä luokissa lisäksi kyseisen korvauslajin, korvauskustannusten neljännesvuosittaisten ja vuosittaisten selviämiskolmioiden perusteella. Tilastollisina menetelminä on ensisijaisesti käytetty Chain Ladder- ja Bornhuetter-Ferguson-menetelmiä, ja mallien odotusarvoihin on lisätty varmuusmarginaali, joka eri vakuutusluokissa vaihtelee 5–15 %. Muissa ensivakuutusluokissa muiden tunnettujen ja tuntemattomien (IBNR) vahinkojen korvaukset on laskettu suhteessa vakuutusmaksujen määrään ja sen osana.

Tulevien vahingon selvittelykustannusten korvaukset on laskettu kokemusperäisenä arviona ottamalla huomioon vahingon selvittelykustannukset tilivuoden aikana kyseisessä vakuutusluokassa.

Jälleenvakuuttajien osuudet vastuuvälästä on laskettu vastaavien jälleenvakuutus sopimusten sanamuodon perusteella.

K38 Vahinkovakuutustoiminnan korvausmenon kehitys

Eri vahinkovuosien vahinkokustannusten kehitys selviää jäljempänä olevista korvauskolmioista. Ylemmästä taulukosta nähdään, kuinka arvioitu kokonaisvahinkokustannus vahinkovuotta kohden on vuosittain kehittynyt. Alemmasta taulukosta nähdään, kuinka suuri osa tästä sisältyi taseeseen (nettoarvostaan ilman jälleenvakuuttajien osuutta).

Korvausten kehitys on esitetty viiden vuoden ajalta. Vastaavia tietoja ei ole käytettävissä aiemmilta vuosilta, koska yhtiö ei ennen vuotta 2007 käyttänyt korvauskolmioita vastuuvälkensä laskemisessa. Korvauskolmioissa on elinkoron luonteisten korvausten (etupäässä eläkkeiden) pääoma-arvoja käsitelty ikään kuin ne olisi maksettu pääoma-arvon määräisenä silloin, kun ne on lopullisesti määriteltä. Vakuutuspoolien osuudet eivät ole mukana korvauskolmioissa.

Aktia Vahinkovakuutus Oy ei ole kuulunut Aktiakonserniin ennen 1.1.2009.

Korvausmeno ennen jälleenvakuutusta, arvioitu korvausmeno, brutto	<2007	2008	2009	2010	2011	Yhteensä
Vahinkovuoden lopussa	91 180	50 347	57 613	49 891	48 224	
1 vuotta myöhemmin	90 890	50 354	53 459	49 576		
2 vuotta myöhemmin	93 189	50 323	52 849			
3 vuotta myöhemmin	93 874	50 393				
4 vuotta myöhemmin	96 707					
Tämänhetkinen kokonaiskorvausmenon arvio, brutto	96 707	50 393	52 849	49 576	48 224	
Maksettu yhteensä	78 754	44 650	41 403	43 665	26 342	
Taseessa huomioitu varaus	17 954	5 743	11 447	5 911	21 882	62 936
Lopullisesti määritellyt elinkoron luonteiset korvaukset	27 337	1 232	771	1 314	544	31 198
Muut varaukset						-52
Vahingon selvittelykuluja koskeva varaus						2 272
Taseessa huomioitu vahinkovakuutuksen varaus, brutto						96 355
Korvausmeno jälleenvakuutuksen jälkeen, arvioitu korvausmeno, netto	<2007	2008	2009	2010	2011	Yhteensä
Vahinkovuoden lopussa	84 102	46 685	51 388	49 643	48 130	
1 vuotta myöhemmin	81 727	45 513	45 487	48 684		
2 vuotta myöhemmin	83 933	45 401	44 732			
3 vuotta myöhemmin	84 820	44 728				
4 vuotta myöhemmin	86 876					
Tämänhetkinen kokonaiskorvausmenon arvio, netto	86 876	44 728	44 732	48 684	48 130	
Maksettu yhteensä	71 506	39 611	35 955	42 832	26 267	
Taseessa huomioitu varaus	15 371	5 117	8 776	5 852	21 863	56 980
Lopullisesti määritellyt elinkoron luonteiset korvaukset	27 337	1 232	771	1 314	544	31 198
Muut varaukset						-783
Vahingon selvittelykuluja koskeva varaus						2 272
Taseessa huomioitu vahinkovakuutuksen varaus, netto						89 667

K39 Muut velat	2011	2010
Korkovelat talletuksista	15 084	13 047
Muut korojen siirtovelat ja korojen maksetut ennakot	56 582	47 383
Saadut korkoennakot	1 248	2 841
Siirtyvät korkovelat ja saadut korkoennakot	72 915	63 271
Muut siirtovelat ja maksetut ennakot	33 958	30 601
Siirtovelat ja saadut ennakot	106 873	93 872
Maksujenvälitysvelat	39 318	31 596
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	1 606	-
Pankkitoiminnan muut velat	2 709	4 348
Vakuustointimintojen muut velat	8 479	8 101
Muut velat	52 112	44 045
Muut velat yhteensä	158 986	137 916

Pankkitoiminnan muut siirtovelat ja saadut korkoennakot 2010 on muutettu vastamaan 2011 esittämistapaa.

K40 Oma pääoma	2011	2010
Osakepääoma	93 874	93 874
Ylikurssirahasto	1 893	1 893
Vararahasto	8 067	8 067
Käyvän arvon rahasto	19 097	22 474
Kantarahasto	317	317
Sidottu oma pääoma	123 248	126 625
Osakeperusteisten korvausten rahasto	185	760
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	72 654	72 654
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	252 960	213 164
Osakeperusteiset palkkiot laajassa tuloksessa	-185	-
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt laajassa tuloksessa	-1 344	-
Osingonjako	-19 948	-15 948
Omien osakkeiden myynti	271	270
Sijoituskiinteistöjen käypään arvoon arvostamiseen siirtyminen	2 661	-0
Tilikauden voitto	35 520	55 474
Vapaa oma pääoma	342 774	326 373
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	466 022	452 999
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	57 735	44 291
Oma pääoma	523 756	497 290

Osakepääoma ja osakkeet

Osakkeet on jaettu A- ja R-sarjoihin. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,40 euroa (ei täsmällinen arvo). Kauden lopussa pankin maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 93 873 816 euroa. Pääoma jakautuu 46 936 908 A-osakkeelle ja 20 050 850 R-osakkeelle, yhteensä 66 987 758 (2010; 66 987 758) osaketta. Tilikauden päättyessä rekisteröityjen osakkeenomistajien lukumäärä oli 49 034. Tunnistamattomien omistajien A-osakkeiden lukumäärä oli 807 226. A-osakkeilla on 1 ääni ja R-osakkeilla 20 ääntä.

Omat osakkeet

Aktian omistuksessa oli vuoden lopussa 467 436 (31.12.2010; 495 354) sen omaa osaketta. Yhtiökokous hyväksyi 29.3.2011 hallituksen ehdotuksen omien osakkeiden myyntivaltuutuksesta. Aktia Oyj on vuonna 2011 myynyt 27 918 omaa osakettaan (2010; 40 934) omaa osaketta.

Ylikurssirahasto

Rahasto on perustettu ennen 1.9.2006 voimassa olleita määräyksiä. Ylikurssirahastoon siirrettävät erät ovat vastanneet uusannin yhteydessä osakkeista maksettua, vasta-arvon ylittävää summaa. Ylikurssirahastoa ei ole voitu kasvattaa 1.9.2006 jälkeen.

Vararahasto

Vararahastoon kuuluu omasta pääomasta yhtiöjärjestyksen mukaan tai yhtiökokouksen päätöksellä siirrettyjä komponentteja. Vararahastoa ei ole voitu kasvattaa 1.9.2006 jälkeen.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon sisältyy myytävissä olevien rahoitusvarojen ja rahavirran suojaukseen käytettävien rahoitusjohdannaisten käyvän arvon muutos verojen jälkeen. Käyvän arvon rahastoon kirjattujen rahoitusvarojen arvo siirretään tuloslaskelmaan varojen myynnin tai arvonalentumisen yhteydessä.

Kantarahasto

Kantarahasto sisältää konsernin yhden tytäryrityksen rakennusrahaston.

Osakeperusteisten korvausten rahasto

Osakeperusteiset korvaukset koskevat työntekijöille tehdystä työstä korvauksena maksettavien oman pääoman ehtoisten instrumenttien siirtämistä.

Konsernissa on johtavassa asemassa olevien avainhenkilöiden kanssa tehty kaksiosainen kannustesopimus, jonka mukaisten tavoitteiden on täyttyvä, jotta maksu suoritetaan. Konsernissa tehdään juoksevasti kannustesopimuksen todennäköisen toteuman arviointia ja kirjataan jaksotettu oman pääoman lisäys Osakeperusteisten korvausten rahastoon.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon siirrettäviä eräiä ovat 1.9.2006 alkaen olleet uusannin yhteydessä osakkeista maksetut, vasta-arvon ylittävät summat.

Edellisten tilikausien voitto

Edellisten tilikausien voittoon sisältyy edellisten tilikausien voitto, osakkeenomistajille maksettu osinko ja tilikauden voitto. Edellisten tilikausien voittoon sisältyy myös konserniyritysten erillistilinpäätöksiin sisältyvät tilinpäätössiirrot sekä vakuutusyhtiöiden tasoitusmäärät, jotka on IFRS-tilinpäätöksessä kirjattu edellisten tilikausien voittoon laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen.

Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista

Käyvän arvon rahasto 1.1.	22 474	43 315
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet ja osuudet	7 241	-1 457
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahoitusarvopaperit	-7 690	-41 228
Laskennalliset verot voitosta/tappiosta käypään arvoon arvostamisesta	41	11 096
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, osakkeet ja osuudet, sisältyvät:		
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-238	0
Henkivakuutusnetto	-2 364	718
Vahinkovakuutusnetto	355	-298
Laskennalliset verot	584	-109
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, rahoitusarvopaperit, sisältyvät:		
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	526	5 137
Henkivakuutusnetto	-2 159	2 674
Vahinkovakuutusnetto	134	524
Laskennalliset verot	390	-2 167
Voitto/tappio arvoon arvostamisesta, rahavirtaa suojaavat johdannaissopimukset	-1 124	5 887
Laskennalliset verot voitosta/tappiosta käypään arvoon arvostamisesta	926	-1 618
Käyvän arvon rahasto 31.12.	19 097	22 474

Osakepääoma ja sijoitetun vapaan pääoman rahasto

	Osakkeiden kappalemäärä	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto
1.1.2010	66 987 758	93 874	72 654
31.12.2010	66 987 758	93 874	72 654
31.12.2011	66 987 758	93 874	72 654

Konsernin vapaa oma pääoma

Jakokelvottomat vapaan oman pääoman varat

Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu konsernin edellisten tilikausien voittoon 1.1.	69 654	63 790
Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu konsernin tilikauden voittoon	8 953	5 864

Yhteensä

Vapaaseen omaan pääoman kuuluvat voitonjakokelpoiset varat

Osakeperusteisten korvausten rahasto	185	760
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	72 654	72 654
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	183 306	149 374
Osingonjako	-19 948	-15 948
Muut muutokset edellisten tilikausien voittoon	1 404	270
Kauden voitto	26 566	49 610

Yhteensä

Osakeperusteisten korvausten rahasto	185	760
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	72 654	72 654
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	252 960	213 164
Osingonjako	-19 948	-15 948
Muut muutokset edellisten tilikausien voittoon	1 404	270
Tilikauden voitto	35 520	55 474

Yhteensä

	342 774	326 373
--	----------------	----------------

Osingonjako

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle 16.4.2012, että emoyhtiö Aktia Oyj:n, jakokelpoisista varoista (ks. liite E23) jaetaan osakkeenomistajille osinkona 0,30 euroa osakkeelta, yhteensä 19 956 096,60 euroa, oman omistuksen osinko pois lukien. Osakkeenomistajille jaettava osinko kirjataan vuonna 2012 omaan pääomaan edellisten tilikausien voiton vähentymisenä.

Osakkeenomistajille jaettava osinko kirjataan vuonna 2011 omaan pääomaan edellisten tilikausien voiton vähentymisenä.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia tilikauden päättymisen jälkeen. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu osingonjako hallituksen käsityksen mukaan vaikuta yhtiön maksukykyyn.

K41 Rahoitusinstrumenttien luokitus

Liite

Varat	Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettu	Myytävässä pidettävät	Suojavat johdannaiset	Lainat ja saamiset	Muut kuin rahoitusvarat	Yhteensä
31.12.2011						
Käteiset varat	K18			475 042		475 042
Korkosijoitukset	K19, K20, K21	2 509 701				2 509 904
Osakkeet ja osuudet	K19, K20	109 445				110 182
Johdannaissopimukset	K22		300 575			300 575
Saamiset luottolaitoksilta	K23			88 779		88 779
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	K23			7 063 345		7 063 345
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset	K24	286 742			3 467	286 742
Sijoitukset osakkuusyrityksiin	K25				17 278	17 278
Aineettomat hyödykkeet	K26				24 582	24 582
Sijoituskiinteistöt	K27				7 615	7 615
Muut aineelliset hyödykkeet	K28				83 529	83 529
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	K28				26 574	26 574
Muut varat					22 253	22 253
Tuloverosaamiset	K29				13 002	13 002
Laskennalliset verosaamiset	K30				2 195	2 195
Myytävässä olevat varat						
Yhteensä	288 647	2 619 146	300 575	7 627 166	200 494	11 056 063
31.12.2010						
Käteiset varat	K18			273 364		273 364
Korkosijoitukset	K19, K20, K21	3 240 985				3 276 764
Osakkeet ja osuudet	K19, K20	142 667				149 218
Johdannaissopimukset	K22		230 158			230 158
Saamiset luottolaitoksilta	K23			45 968		45 968
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	K23			6 591 584		6 591 584
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset	K24	279 964			5 222	279 964
Sijoitukset osakkuusyrityksiin	K25				10 847	5 222
Aineettomat hyödykkeet	K26				10 847	10 847
Sijoituskiinteistöt	K27				24 348	24 348
Muut aineelliset hyödykkeet	K28				9 218	9 218
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	K28				87 058	87 058
Muut varat	K28				21 274	21 274
Tuloverosaamiset	K29				22	22
Laskennalliset verosaamiset	K30				13 404	13 404
Myytävässä olevat varat					744	744
Yhteensä	300 834	3 383 652	230 158	6 910 915	172 135	11 019 153

Velat

31.12.2011

Talletukset luottolaitoksilta					
Talletukset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	K31		1 111 941		1 111 941
Tuoksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat	K31		3 645 238		3 645 238
Johdannaissopimukset	K22	155 998			
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	K32		3 800 126		155 998
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	K33		258 705		3 800 126
Muut velat luottolaitoksilta	K34		353 535		258 705
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K35		51 671		353 535
Korkosidonnaisten vakuutusten vastuuvelka	K36			533 365	51 671
Rahastovakuutusten vastuuvelka	K36			284 836	533 365
Vahinkovakuutusten vastuuvelka	K37,K38			123 290	284 836
Siirtovelat ja saadut ennakot	K39			106 873	123 290
Muut velat	K39			52 112	106 873
Tuloverovelat	K29			2 650	52 112
Laskennalliset verovelat	K30			51 775	2 650
Myytävinä oleviin varoihin liittyvät velat				191	51 775
Yhteensä		155 998	9 221 216	1 155 092	10 532 306

31.12.2010

Talletukset luottolaitoksilta					
Talletukset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	K31		959 749		959 749
Tuoksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat	K31		3 396 579		3 396 579
Johdannaissopimukset	K22	149 493			
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	K32		3 381 914		149 493
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	K33		255 954		3 381 914
Muut velat luottolaitoksilta	K34		1 012 531		255 954
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K35		176 967		1 012 531
Korkosidonnaisten vakuutusten vastuuvelka	K36			587 720	176 967
Rahastovakuutusten vastuuvelka	K36			282 448	587 720
Vahinkovakuutusten vastuuvelka	K37,K38			119 672	282 448
Siirtovelat ja saadut ennakot	K39			93 872	119 672
Muut velat	K39			44 045	93 872
Tuloverovelat	K29			8 958	44 045
Laskennalliset verovelat	K30			51 787	8 958
Myytävinä oleviin varoihin liittyvät velat				175	51 787
Yhteensä		149 493	9 183 693	1 188 677	10 521 863

K42 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot

Rahoitusvarat	2011		2010	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	475 042	475 042	273 364	273 364
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	1 905	1 905	20 870	20 870
Myytavissä olevat rahoitusvarat	2 619 146	2 619 146	3 383 652	3 383 652
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	20 034	19 045	21 459	20 406
Johdannaissopimukset	300 575	300 575	230 158	230 158
Lainat ja muut saamiset	7 152 124	7 085 758	6 637 551	6 641 809
Yhteensä	10 568 827	10 501 472	10 567 055	10 570 260

Rahoitusvelat	2011		2010	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Talletukset	4 757 179	4 718 328	4 356 327	4 348 981
Johdannaissopimukset	155 998	155 998	149 493	149 493
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 800 126	3 803 063	3 381 914	3 391 539
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	258 705	256 718	255 954	255 985
Muut velat luottolaitoksilta	353 535	355 441	1 012 531	1 016 060
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	51 671	51 715	176 967	176 694
Yhteensä	9 377 215	9 341 264	9 333 186	9 338 753

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot sekä käyvät arvot tase-erittäin. Käyvät arvot on laskettu sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisille sopimuksille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaisten vaikutuksia.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia toimivilta markkinoilta. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkina-korkojen avulla. Lainojen osalta käyvän arvon laskennassa diskonttokorossa on huomioitu olemassa olevan kannan luottoriskiprofiili sekä jälleenrahoituskustannus. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa.

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritelty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella. Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

Johdannaiset on arvostettu käypään arvoon markkinanoteerausten perusteella.

K43 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen maturiteettijakauma tase-erittäin

Liite

Varat

	Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
31.12.2011						
Käteiset varat	475 042	-	-	-	-	475 042
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	1 169	-	-	-	737	1 905
Myytavissä olevat rahoitusvarat	149 414	318 385	1 416 046	439 588	295 713	2 619 146
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	713	9 212	10 109	-	-	20 034
Johdannaissopimukset	5 423	16 905	176 025	93 645	8 577	300 575
Lainat ja muut saamiset	608 552	590 558	1 869 333	1 549 315	2 534 366	7 152 124
Yhteensä	1 240 313	935 060	3 471 513	2 082 548	2 839 393	10 568 827

31.12.2010

	Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	273 364	-	-	-	-	273 364
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	-	8 878	4 607	834	6 551	20 870
Myytavissä olevat rahoitusvarat	220 672	447 969	1 905 142	576 868	233 001	3 383 652
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	-	714	12 897	7 848	-	21 459
Johdannaissopimukset	10 196	13 567	174 119	32 102	175	230 158
Lainat ja muut saamiset	384 694	552 062	1 814 602	1 584 541	2 301 654	6 637 551
Yhteensä	888 926	1 023 190	3 911 366	2 202 192	2 541 381	10 567 055

Velat

	Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
31.12.2011						
Talletukset	3 627 135	860 127	171 784	3 027	95 107	4 757 179
Johdannaissopimukset	4 788	9 549	85 486	51 310	4 865	155 998
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	341 314	583 877	2 813 935	-	61 000	3 800 126
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	18 113	46 959	185 806	7 827	-	258 705
Muut velat luottolaitoksilta	68 324	15 000	129 761	38 476	101 973	353 535
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	9 420	39 000	-	-	3 251	51 671
Yhteensä	4 069 094	1 554 511	3 386 772	100 640	266 197	9 377 215

31.12.2010

	Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Talletukset	3 334 669	839 653	178 074	3 931	-	4 356 327
Johdannaissopimukset	4 689	10 531	89 496	39 304	5 474	149 493
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	339 973	347 639	2 673 302	21 000	-	3 381 914
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	17 189	45 122	182 483	11 160	-	255 954
Muut velat luottolaitoksilta	414 524	383 080	73 362	43 653	97 912	1 012 531
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	172 290	500	-	-	4 177	176 967
Yhteensä	4 283 333	1 626 526	3 196 717	119 048	107 562	9 333 186

K44 Annetut ja saadut vakuudet

Annetut vakuudet

Omasta velasta 31.12.2011	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Velat luottolaitoksille	Saamistodistukset	313 450	299 027
Takaisinostosopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	68 324	69 284
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	44 800	45 498
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Käteiset varat	14 515	14 515
Yhteensä		441 089	428 324

Omasta velasta 31.12.2010	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Velat luottolaitoksille	Saamistodistukset	287 700	271 040
Takaisinostosopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	782 604	782 604
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	47 440	47 440
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Käteiset varat	21 339	21 339
Yhteensä		1 139 083	1 122 423

Pankin samaan konserniin kuuluvan yrityksen velan vakuudeksi antamat vakuudet

Per 31.12.2011	-	-	-
Per 31.12.2010	-	-	-

Muiden velasta

Pankki ei ole asettanut vakuuksia muiden velasta.

Velkoihin luottolaitoksille sisältyy Suomen Pankin ja Euroopan Investointipankin vakuuksia. Takaisinostosopimuksiin sovelletaan vakioituja GMRA-ehtoja (Global Master Repurchase Agreement).

Saadut vakuudet

Omasta velasta 31.12.2011	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Panttaussopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Käteiset varat	230 498	230 498
Takaisinostosopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Saamistodistukset	58 326	58 326
Yhteensä		288 824	288 824

Omasta velasta 31.12.2010	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Panttaussopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Käteiset varat	149 377	149 377
Takaisinostosopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Saamistodistukset	10 000	10 000
Yhteensä		159 377	159 377

K45 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	2011	2010
Takaukset	42 229	48 415
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	3 348	5 547
Käyttämättömät luottojärjestelyt	415 299	607 614
Muut peruuttamattomat sitoumukset	5 238	8 810
Yhteensä	466 113	670 386

Vuokrasitoumukset eivät kuulu taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin.

31.12.2011	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Takaukset	6 921	10 526	10 056	11 868	2 857	42 229
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	654	81	828	543	1 243	3 348
Käyttämättömät luottojärjestelyt	164 320	245 938	2 689	59	2 293	415 299
Muut peruuttamattomat sitoumukset	257	540	2 104	2 337	-	5 238
Yhteensä	172 152	257 085	15 676	14 807	6 393	466 113

31.12.2010	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Takaukset	9 565	8 004	10 964	17 090	2 792	48 415
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	1 271	123	1 324	1 026	1 804	5 547
Käyttämättömät luottojärjestelyt	186 646	397 966	13 767	2 039	7 197	607 614
Muut peruuttamattomat sitoumukset	70	223	1 512	7 005	-	8 810
Yhteensä	197 552	406 316	27 567	27 159	11 792	670 386

K46 Vuokravastuut	2011	2010
Alle 1 vuosi	9 397	9 553
1–5 vuotta	33 457	28 785
Yli 5 vuotta	5 341	16 331
Yhteensä	48 194	54 669

Vuokrasopimukset koskevat pääasiassa toimitiloja (lähinnä pankkikonttoreita) ja vuokrataso on yleensä sidottu elinkustannusindeksiin. Olennaisuusperiaatteen mukaisesti vain merkityksellisimmät vuokrasopimukset on huomioitu.

K47 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt

(1 000 euroa)

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt joiden osuus yli 50 %

	2011 Osuus kaikista osakkeista	2011 Kirjanpito- arvo	2010 Osuus kaikista osakkeista	2010 Kirjanpito- arvo
Rahoitustoiminta				
Aktia Pankki Oyj, Helsinki	100,0	207 558	100,0	207 558
Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Helsinki	49,9	52 656	49,9	39 134
Aktia Kortti Oy, Helsinki	100,0	799	100,0	799
Aktia Yritysrahoitus Oy, Helsinki	100,0	8 503	100,0	798
Aktia Invest Oy, Helsinki	70,0	1 138	70,0	1 138
Hsp-Rahoitus Oy (lepäävä), Helsinki	100,0	589	100,0	589
Sijoitusrahastotoiminta				
Aktia Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	100,0	2 507	100,0	2 507
Sijoituspalveluyritykset				
Aktia Asset Management Oy Ab, Helsinki	86,0	1 468	93,0	1 034
Kiinteistövälitystominta				
Aktia Kiinteistönvälitys Oy, Turku	100,0	2 792	100,0	2 392
Vakuutustoiminta				
Aktia Henkivakuutus Oy, Turku	100,0	46 191	100,0	46 191
Aktia Vahinkovakuutus Oy, Helsinki	100,0	51 248	100,0	49 248
Kiinteistötoiminta				
Muut kiinteistöyhtiöt		4		131
Muut				
Vasp-Invest Oy, Helsinki	100,0	325	100,0	325
Yhteensä		375 779		351 844

Liiketapahtumat konserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa

	2011	2010
Luotot ja takaukset	555 551	517 360
Talletukset	32 158	26 765
Saamiset	23 165	25 941
Velat	35 904	40 786

	1.1.2011	Lisäys / vähennys	31.12.2011
Luotot ja takaukset	517 360	39 191	556 551
Talletukset	26 765	5 393	32 158

	1.1.2010	Lisäys / vähennys	31.12.2010
Luotot ja takaukset	372 695	144 665	517 360
Talletukset	26 209	556	26 765

	2011	2010
Tuotot ja kulut muusta toiminnasta	4 080	-
- konserniavustus Aktia Oyj:lle konsernin kokonaan omistamilta tytäryrityksiltä		

Omistus osakkuusyhtiössä, joiden osuus 20–50 %

	2011 Osuus kaikista osakkeista	2011 Kirjanpito- arvo	2010 Osuus kaikista osakkeista	2010 Kirjanpito- arvo
Tietojenkäsittely				
Oy Samlink Ab, Helsinki	22,6	1 697	24,0	1 697
Pääomasijoitusyhtiö				
Unicus Oy, Helsinki	-	-	37,5	250
Muut				
ACH Finland Oyj	24,5	734	24,5	734
Investmentbolaget Torggatan 14 Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	376
Järsö Invest Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	376
Mike Alpha Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	1
Mike Bravo Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	1
Mike Charlie Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	1
Mike Whiskey Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	160
November Sierra Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	1
Tenala Buccaneers Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	376
Tenala Invest Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	376
Yhteensä		2 431		4 348

Liiketapahtumat osakkuusyhtiöiden kanssa

	2011	2010
Luotot ja takaukset	-	10 905
Talletukset	450	2 646
Ostetut palvelut osakkuusyhtiöiltä	15 328	14 724

	1.1.2011	Lisäys / vähennys	31.12.2011
Luotot ja takaukset	10 905	-10 905	-
Talletukset	2 646	-2 196	450

	1.1.2010	Lisäys / vähennys	31.12.2010
Luotot ja takaukset	10 970	-65	10 905
Talletukset	302	2 344	2 646

Luotonanto lähipiirille tapahtuu normaalien asiakasehtojen mukaisesti, normaalin velallisriskin puitteissa ja samojen vakuus- ja tuottovaatimusten mukaisesti kuin pankin muillekin asiakkaille.

K48 Tietoja lähipiiristä

(1 000 euroa)

Konsernin avainhenkilöt

Lähipiiriin kuuluvat johtavassa asemassa olevat avainhenkilöt, näiden perheenjäsenet sekä yhtiöt, joissa avainhenkilöllä on määräysvalta. Aktia-konsernin avainhenkilöitä ovat Aktia Oyj:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä konsernin johto, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies.

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama korvaus

	2011	2010
Kiinteä korvaus; peruspalkka ja muut luontoisedut 1)	1 208	1 712
Muuttuva korvaus tuloksen perusteella 2)	464	774
- josta tulospalkka	255	270
- josta osakeperusteinen maksu	208	503

1) Sisältää palkat ja muut luontoisedut kuten puhelin- ja autoedun

2) Tilikauden aikana maksetut korvaukset johdon pitkän aikavälin kannusteohjelman mukaisesti

Palkat ja palkkiot	2011	2010
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	253	266
Hallituksen jäsenet:		
Dag Wallgren, puheenjohtaja	56	49
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	37	32
Marcus H. Borgström	28	32
Hans Frantz	30	28
Lars-Erik Kvist	26	29
Nils Lampi	29	27
Kjell Sundström	30	29
Marina Vahtola	26	25
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies:		
Jussi Laitinen, toimitusjohtaja	439	489
Jarl Sved, toimitusjohtajan sijainen	258	270
Yhteensä	1 212	1 276
Lakisääteisten eläkemaksujen lisäksi vapaaehtoisia eläkesitoumuksia on tehty myös:		
- johtoryhmän jäsenille	310	456
- hallitukselle	56	43
- hallintoneuvostolle	61	48
Yhteensä	427	547

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on työnantajan puolelta 18 kuukautta. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika vaihtelee 12 ja 18 kuukauden välillä. Toimitusjohtaja voi jäädä eläkkeelle saavutettuaan 63 vuoden iän. Johtoryhmässä on jäseniä, jotka voivat jäädä eläkkeelle saavutettuaan 60 vuoden iän.

Vuoden 2011 lopussa konsernin avainhenkilöillä on yhteensä 185 101 Aktia Oyj:n A-sarjan osaketta ja 37 196 Aktia Oyj:n R-sarjan osaketta. Tämä vastaa 0,6 % osakkeiden yhteismäärästä ja 0,2 % äänistä.

Liiketahtumat konsernin avainhenkilöiden kanssa	2011	2010
Lähipiirin luotot ja takaukset	3 924	7 064
Lähipiirin talletukset	6 809	8 230

Liiketahtumat konsernin avainhenkilöiden kanssa	1.1.2011	Lisäys / vähennys	31.12.2011
Lähipiirin luotot ja takaukset	7 064	-3 140	3 924
Lähipiirin talletukset	8 230	-1 421	6 809

	1.1.2010	Lisäys / vähennys	31.12.2010
Lähipiirin luotot ja takaukset	7 240	-176	7 064
Lähipiirin talletukset	8 908	-678	8 230

Etuus pohjaiset eläkejärjestelyt

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritetty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella. Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

	2011	2010
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-336	-
Korkokulut	-297	-
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	209	-
Kulut tuloslaskelmassa	-424	-
Laajaan tulokseen kirjattu velka koskien aikaisempia vuosia	-1 842	-
Laaja tulos ennen veroja	-2 205	-
Velvoitteen nykyarvo 1.1.	-	-
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	336	-
Korkokulut	297	-
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+)	6 043	-
Velvoitteen nykyarvo 31.12.	6 676	-
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 1.1.	-	-
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	209	-
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) / tappiot (-)	4 262	-
Järjestelyyn suoritettavat maksut	599	-
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 31.12.	5 070	-

Vakuutusyhtiöissä hoidettavien etuusperusteisten järjestelyjen varat ovat osana vakuutusyhtiöiden sijoitusvarallisuutta ja niiden sijoitusriski on vakuutusyhtiöillä. Tämän vuoksi yksittäisten järjestelyjen varojen jakautumisesta tai toteutuneista tuotoista ei ole saatavissa tarkempaa tietoa.

Velvoitteen nykyarvo	6 676	-
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-5 070	-
Taseessa oleva velka	1 606	-
Konsernilla on ainoastaan rahastoituja velvoitteita.		
Tasessa oleva velka 1.1.	-	-
Lisäkulu (+) FAS:iin	-174	-
Laajaan tuloksen kirjatut vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+)	1 781	-
Tasessa oleva velka 31.12.	1 606	-

Konserni ei ole tehnyt kokemusperäisiä tarkistuksia.

Konserni arvioi maksavansa etuusperusteisiin eläkejärjestelyihinsä vuonna 2012 noin 0,6 miljoonaa euroa.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

Diskonnttauskorko, %	4,66%	4,68%
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuottoaste	4,66%	4,68%
Palkankehitys, %	3,00%	3,00%
Etuuksien kasvu, %	0,30%	0,30%
Inflaatio, %	2,00%	2,00%
Kuolevaisuus	Compertz	Compertz
Keskimääräinen jäljellä oleva palvelusaika	8 - 10	9 - 11

K49 Osakeperusteinen kannusteohjelma

Osakeperusteiset palkkiot

Toimitusjohtaja, muut konsernijohtajan jäsenet sekä tietyt avainhenkilöt kuuluvat vuonna 2011 uuden osakeperusteisen kannusteohjelman piiriin, joka kattaa vuodet 2011 -2015. Uuden kannusteohjelman laadinnassa on otettu huomioon rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva uudistettu sääntely. Palkkio koostuu osittain Aktia Oyj:n A-osakkeista, osittain rahasummasta, joka kattaa palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvat verot ja veroluontoiset maksut.

Avainhenkilöt ovat velvollisia pitämään puolet kaikista kannusteohjelman kautta saamistaan osakkeista siihen asti, että osakkeiden yhteenlaskettu vastaa heidän bruttovuosipalkkaansa. Henkilöiden tulee säilyttää osakeomistus niin kauan kuin he ovat konsernin palveluksessa. Kannusteohjelma on kaksiosainen. Ohjelman kautta saatava palkkio vuosilta 2011 - 2015 voi olla yhteensä enintään 401 200 Aktia Oyj:n osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava rahasumma.

Osakeperusteinen kannustehjelma

Ohjelman ensimmäinen osa (osakekannustehjelma) perustuu ansaintakriteereihin ja käsittää kolme ansaintajaksoa: kalenterivuodet 2011 - 2012, 2012 - 2012 ja 2013 - 2014. Ansaintajakson 2011 - 2012 ansaintakriteerit ovat Aktiakonsernin kumulatiivisen oikaistun oman pääoman kehitys 1.1.2011 - 31.12.2012 (NAV) (paino 50 %) sekä konsernin yhteenlaskettu palkkio- ja vakuutusnetto 1.1.2011 - 31.12.2012 (paino 50 %).

Kunkin ansaintajakson mahdollinen palkkio maksetaan neljässä erässä ansaintajakson päätyttyä noin kolmen vuoden aikana. Hallitus on määritellyt enimmäispalkkion avainhenkilö kohti. Palkkiota ei makseta avainhenkilölle, joka palkkion maksuajankohtana ei enää ole työ- tai toimisuhteessa Aktia-konserniin.

Perustiedot

Osakkeita enintään kpl	2011	120 000
Rahaosuutta vastaten enintään kpl		120 000
Myöntämispäivä		22.6.2011
Ansaintajakso alkaa		1.1.2011
Ansaintajakso päättyy		31.12.2012
Oikeuden syntymisehdot		Työ- tai toimisuhte
		Kumulatiivisesti oikaistu NAV, yhteenlaskettu provisio- ja vakuutusnetto
		Osakkeita ja käteistä
Ansaintakriteerit		10
Maksun suorittamistapa		6,03
Henkilöitä myöntämispäivänä		4,88
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä		
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä		

Hallitus ei ole vielä tehnyt päätöstä ansaintajaksojen 2012–2013 ja 2013–2014 sisällöstä, laajuudesta ja kriteereistä.

MRS-ohjelma

Ohjelman toisen osan (MRS, Matching Restricted Stock) myötä avainhenkilöiden on mahdollista saada ehdollinen palkkio, joka perustuu Aktia Oyj:n A-osakkeiden ostamiseen ohjelman alkaessa. Ehdollinen palkkio maksetaan avainhenkilölle huhtikuun loppuun mennessä vuonna 2016, ja se koostuu sekä osakkeista että rahasta edellyttäen, että avainhenkilö on työ- tai toimisuhteessa Aktia-konserniin ja että ehdollisen palkkion maksun edellyttämiä osakkeita ei ole luovutettu ennen palkkion maksamista.

Perustiedot

Osakkeita enintään kpl	2011	33 200
Rahaosuutta vastaten enintään kpl		33 200
Myöntämispäivä		22.6.2011
Ansaintajakso alkaa		31.8.2011
Ansaintajakso päättyy		30.4.2016
Oikeuden syntymisehdot		Työ- tai toimisuhte, osakeomistus
Ansaintakriteerit		-
Maksun suorittamistapa		Osakkeita ja käteistä
Henkilöitä myöntämispäivänä		8
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä		6,03
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä		4,88

Osakeperusteisten maksujen vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan

Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut, tuloslaskelma	2011	156
Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut, laaja tuloslaskelma		185
Kustannukset yhteensä		341
josta kirjattu velaksi 31.12.		156
josta kirjattu osakeperusteisten korvausten rahastoon 31.12.		185

K50 Hallinnoitavat asiakasvarat

Aktia Pankki Oyj tarjoaa yksityishenkilöille ja instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa. Asiakasvaroja ei välitetä luottolina toisille asiakkaille.

Aktia Asset Management Oy Ab tarjoaa instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa.

2011

2010

Hallinnoitavat asiakasvarat

Täydellä valtakirjalla hallinnoitavat varat

Sijoitusneuvonnan puitteissa erillisin sopimuksin hallinnoitavat varat

Varainhoidon varat yhteensä

2 943 263	2 905 443
3 680 788	4 072 785
6 624 051	6 978 228

K51 PS -säästäminen

Laki sidotusta pitkäaikaissästämisestä astui voimaan 1.1.2010. Aktia Pankki Oyj on palveluntuottajana tarjonnut tätä säästämisen muotoa henkilö-asiakkailleen 1.4.2010 alkaen. Eläkesäästäminen käsittää pankkitilin, rahastosijoitukset, joukkovelkakirjalainat ja osakkeet.

	2011	2010
Asiakkaiden PS -säästäminen		
PS Säästötili	61	25
PS Talletus	43	17
Yhteensä	104	42
Asiakkaiden PS -sijoitukset		
Sijoitukset rahastoihin	563	285
Osakeomistus	23	18
Yhteensä	586	303

K52 Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen

Aktian uusi verkkopankki lanseerattiin 25.1.2012.

Aktia Oyj teki 27.1.2012 sopimuksen, jonka mukaan se myy 51 prosenttia Aktia Vahinkovakuutus Oy:stä Folksamille ja 15 prosenttia Eläkevakuutusyhtiö Veritakselle. Aktialle jää 34 prosentin omistusosuus. Tämän lisäksi Folksam sai option ostaa vielä 24 prosenttia Aktia Vahinkovakuutuksesta 3 vuoden sisällä. Myydessään 66 prosenttia vahinkovakuutusyhtiön osakkeista Aktia saa noin 31 miljoonaa euroa käteisenä, mistä aiheutuu noin 5 miljoonan euron kertaluonteinen tuotto. Liiketoimi on tarkoitus toteuttaa vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä. Kauppa pienentää Aktia Oyj:n tasetta noin 160 miljoonaa euroa ja liiketoiminnan kuluja noin 20 miljoonaa euroa vuositasolla sekä vähentää Aktian tuloksen vaihtelua.

Aktia Kortti Oy myi 31.1.2012 liiketoimintansa emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:lle, joka jatkaa korttitoimintaa sen nykyisessä muodossa.

Aktian hallitus päätti 15.2.2012 uudesta osinkopolitiikasta. Uuden osinkopolitiikan mukaisesti osinkoina maksetaan 40-60 prosenttia konsernin vuotuisesta tuloksesta verojen jälkeen. Osinkoa vahvistettaessa otetaan huomioon vakavaraisuustavoite, sisäisen pääoma-arvioinnin tulos ja konsernin kasvutavoitteet. Uutta osinkopolitiikkaa sovelletaan ensi kerran vuodelta 2011 maksettavaan osinkoon.

Aktia Oyj – emoyhtiön tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	2011	2010
Korkotuotot	E2	1 773	1 091
Korkokulut	E2	-1 573	-1 287
Korkokate		201	-196
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	E3	20 000	43 641
Palkkiotuotot	E4	24 603	21 499
Palkkiokulut	E4	-331	-321
Palkkiotuotot netto		24 273	21 177
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	E5	-6 516	-
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		0	-
Liiketoiminnan muut tuotot	E6	4 045	5 064
Henkilöstökulut	E7	-11 138	-12 179
Muut hallintokulut	E8	-11 194	-10 874
Hallintokulut		-22 333	-23 054
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	E9	-1 243	-841
Liiketoiminnan muut kulut	E10	-2 312	-2 495
Liiketulos		16 116	43 297
Verot		-89	-2
Tuotot ja kulut muusta toiminnasta		4 080	-
Tilikauden voitto		20 107	43 295

Aktia Oyj – emoyhtiön tase

(1 000 euroa)	Liite	2011	2010
Varat			
Saamiset luottolaitoksilta	E12	2	4
Osakkeet ja osuudet	E13	338 964	358 436
Aineettomat hyödykkeet	E14	8 324	3 722
Muut aineelliset hyödykkeet	E15	1 643	1 467
Aineelliset hyödykkeet		1 643	1 467
Muut varat	E16	4 101	19
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	E17	5 615	5 953
Laskennalliset verosaamiset	E18	-	3
Varat yhteensä		358 649	369 603
Velat			
Velat luottolaitoksille	E19	53 058	58 252
Muut velat	E20	1 367	1 119
Siirtovelat ja saadut ennakot	E21	7 277	13 092
Velat yhteensä		61 702	72 463
Oma pääoma			
Osakepääoma	E23	93 874	93 874
Vararahasto		8 067	8 067
Ylikurssirahasto		1 893	1 893
Muu sidottu oma pääoma		-	760
Käyvän arvon rahasto	E23	-	-7
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		85 670	85 670
Edellisten tilikausien voitto 1.1.		106 884	79 311
Osingonjako		-19 948	-15 948
Osakeperusteiset palkkiot		185	-
Omien osakkeiden muutos		214	227
Tilikauden voitto, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus		20 107	43 295
Oma pääoma yhteensä	E23	296 947	297 141
Velat ja oma pääoma yhteensä		358 649	369 603

Aktia Oyj:llä ei ole taseen ulkopuolisia sitoumuksia.

Aktia Oyj – emoyhtiön rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	2011	2010
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	16 116	43 297
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	2 619	1 114
Maksetut tuloverot	0	-2
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	20 551	-561
Saamistodistukset	-	-4 631
Osakkeet ja osuudet	20 215	4 614
Muut varat	336	-544
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-10 798	5 625
Velat luottolaitoksille	-5 194	-271
Muut velat	-5 604	5 896
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	28 488	49 473
Investointien rahavirta		
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten hankinta	-2 789	-30 196
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten myynti	105	191
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-6 021	-3 806
Investointien rahavirta yhteensä	-8 705	-33 812
Rahoituksen rahavirta		
Omien osakkeiden myynti	163	278
Maksetut osingot	-19 948	-15 948
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-19 785	-15 670
Rahavarojen nettomuutos	-2	-9
Rahavarat vuoden alussa	4	13
Rahavarat vuoden lopussa	2	4
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	2	4
Yhteensä	2	4
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta:		
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	1 243	841
Myyntivoitot ja -tappiot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	1 951	132
Muut oikaisut	-575	141
Yhteensä	2 619	1 114

E1 Emoyhtiön tilinpäätösperiaatteet

Aktia Oyj:n tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman määräyksen (150/2007) sekä Finanssivalvonnan vuosikertomusstandardin 3.1 mukaisesti. Aktia Oyj:n tilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätösstandardin (FAS) mukaisesti.

Tuottojen ja kulujen tuloutusperiaatteet

Tuotot ja kulut kirjataan suoriteperiaatteen mukaisesti.

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Tällä menetelmällä korkotuotot ja -kulut jaksotetaan rahoitusvälineen juoksuajalle tasaisesti suhteessa instrumentin taseessa olevaan pääomaan.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Osingot ja osuudet kirjataan tuotoiksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Palkkiotuotot- ja kulut kirjataan pääsääntöisesti suoritusperiaatteen mukaisesti.

Poistot

Aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä tehdään lineaarisia suunnitelman mukaisia poistoja hankintahinnasta hyödykkeen taloudellisen eliniän mukaan. Yleensä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden jäännösarvoksi oletetaan nolla. Hyödykelajien mukaiset arvioidut taloudelliset eliniät ovat seuraavat:

Aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (IT-hankinnat)	3–5 vuotta

Verot

Tuloslaskelman verot koostuvat vuoden ja aikaisempien vuosien tuloveroista ja laskennallisista veroista. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi koskien erä, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, jolloin myös verovaikutus kirjataan osaksi omaa pääomaa. Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella. Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisen tilapäisen eron mukaan. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Rahoitusvarat

Aktia soveltaa rahoitusvaroihin IFRS-sääntöjä, joissa rahoitusvarat jaetaan neljään arvostusluokkaan, joista kahdessa Aktia Oyj:llä on rahoitusvaroja. Rahoitusvaroiksi kirjataan saamiset luottolaitoksilta sekä osakkeet ja osuudet.

Myytävässä oleviin rahoitusvaroihin kirjataan osakkeet ja osuudet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa tai eräpäivään asti. Realisoitumaton arvomuutos kirjataan omaan pääomaan Käyvän arvon rahastoon vähennettynä laskennallisella verovelalla, kunnes myynti tai arvonalentuminen tapahtuu. Myynnin tai arvonalentumistappion sattuessa kertynyt realisoitumaton voitto tai tappio siirretään tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Saamiset luottolaitoksilta kirjataan jaksotettuun hankintamenuun.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat, jotka merkitään taseeseen, käsittävät velat luottolaitoksille, ja ne kirjataan sopimuksentekohetkellä hankintamenuun ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenuun määräisinä. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Aktia Oyj – emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot

(1 000 euroa)

E2	Korkotuotot ja -kulut	2011	2010
	Korkotuotot		
	Muut korkotuotot	1 773	1 091
	Yhteensä	1 773	1 091
	Korkokulut		
	Velat luottolaitoksille	-1 534	-1 251
	Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-39	-36
	Yhteensä	-1 573	-1 287
	Korkokate	201	-196
E3	Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	2011	2010
	Tuotot samaan konserniin kuuluvista yrityksistä	20 000	42 920
	Tuotot myytävissä olevista osakkeista	0	721
	Yhteensä	20 000	43 641
E4	Palkkiotuotot ja -kulut	2011	2010
	Palkkiotuotot		
	Muut palkkiotuotot	24 603	21 499
	Yhteensä	24 603	21 499
	Palkkiokulut		
	Muut palkkiokulut	-331	-321
	Yhteensä	-331	-321
	Palkkiotuotot netto	24 273	21 177
E5	Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	2011	2010
	Osakkeet ja osuudet		
	Myyntivoitot ja -tappiot	-6 506	-
	Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	-10	-
	Yhteensä	-6 516	-
E6	Liiketoiminnan muut tuotot	2011	2010
	Konsernin sisäiset korvaukset	4 045	5 064
	Yhteensä	4 045	5 064
E7	Henkilöstö	2011	2010
	Palkat ja palkkiot	-8 503	-9 540
	Siirto henkilöstörahaan	-221	-430
	Eläkekulut	-2 050	-1 693
	Muut henkilösivukulut	-364	-516
	Henkilösivukulut	-2 414	-2 209
	Yhteensä	-11 138	-12 179

Henkilöstön määrä 31.12.

Kokopäiväiset	98	103
Osa-aikaiset	4	8
Määräaikaiset	10	8
Yhteensä	112	119

Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty Eläkevakuutusyhtiö Veritaksen kautta, eikä katteettomia eläkesitoumuksia ole.

E8 Muut hallintokulut

	2011	2010
Muut henkilöstökulut	-1 473	-1 795
Toimistokulut	-431	-494
IT-kulut	-5 403	-3 744
Yhteyskulut	-296	-382
Edustus- ja markkinointikulut	-3 591	-4 460
Yhteensä	-11 194	-10 874

E9 Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2011	2010
Poisto aineellisista hyödykkeistä	-668	-445
Poisto aineettomista hyödykkeistä	-575	-396
Yhteensä	-1 243	-841

E10 Liiketoiminnan muut kulut

	2011	2010
Vuokratkulut	-397	-338
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhtiöistä omassa käytössä	-78	-74
Vakuutus- ja varmuusmenot	-359	-294
Valvonta- tarkastus- ja jäsenmaksut	-223	-207
Muut kulut	-1 256	-1 583
Yhteensä	-2 312	-2 495

E11 Jaottelu liiketoiminta-alueittain**Tuotot liiketoiminta-alueittain**

Konsernihallinto	42 334	70 008
Yhteensä	42 334	70 008

Liikevoitto liiketoiminta-alueittain

Konsernihallinto	16 116	43 297
Yhteensä	16 116	43 297

Henkilöstö toimialoittain

Konsernihallinto	112	119
Yhteensä	112	119

Yhtiö harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa.

Aktia Oyj – emoyhtiön taseen liitetiedot ja emoyhtiön muut liitetiedot

(1 000 euroa)

E12 Saamiset luottolaitoksilta	2011	2010
Vaadittaessa maksettavat		
Kotimaisilta luottolaitoksilta	2	4
Yhteensä	2	4
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	2	4
E13 Osakkeet ja osuudet	2011	2010
Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet		
Julkisesti noteeratut	-	20 205
Muut	37	37
Yhteensä	37	20 241
Osakkeet ja osuudet yhteensä	37	20 241
joista luottolaitoksissa	-	20 205
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyriyksissä		
Muut yritykset	-	1 667
Yhteensä	-	1 667
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä		
Luottolaitokset	237 558	237 558
Muut yritykset	101 370	98 970
Yhteensä	338 928	336 528
Osakkeet ja osuudet yhteensä	338 964	358 436

Omistukset omistusyhteis- ja samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä on arvostettu hankintamenoon.

E14 Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet (IT-kulut)	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
31.12.2011			
Hankintameno 1.1.	4 088	113	4 200
Lisäykset	5 177	-	5 177
Vähennykset	-	-	-
Hankintameno 31.12.	9 265	113	9 378
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-478	-	-478
Suunnitelman mukaiset poistot	-564	-11	-575
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 042	-11	-1 053
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 223	101	8 324

	Aineettomat oikeudet (IT-kulut)	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
31.12.2010			
Hankintameno 1.1.	1 027	-	1 027
Siirretyt varat	3 061	-	3 061
Lisäykset	-	113	113
Hankintameno 31.12.	4 088	113	4 200
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-82	-	-82
Suunnitelman mukaiset poistot	-396	-	-396
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-478	-	-478
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 610	113	3 722

E15 Aineelliset hyödykkeet

Muut aineelliset hyödykkeet

	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2011			
Hankintameno 1.1.	2 132	-	2 132
Lisäykset	844	-	844
Hankintameno 31.12.	2 976	-	2 976
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-666	-	-666
Suunnitelman mukaiset poistot	-668	-	-668
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 334	-	-1 334
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 643	-	1 643

	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2010			
Hankintameno 1.1.	1 500	-	1 500
Lisäykset	632	-	632
Hankintameno 31.12.	2 132	-	2 132
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-221	-	-221
Suunnitelman mukaiset poistot	-445	-	-445
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-666	-	-666
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 467	-	1 467

E16 Muut varat	2011	2010
Maksujenvälityssaamiset	2	-
Muut varat	4 099	19
Yhteensä	4 101	19

E17 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	2011	2010
Korot	1 259	1 076
Muut	4 355	4 877
Yhteensä	5 615	5 953

E18 Laskennalliset verosaamiset	2011	2010
Laskennalliset verosaamiset 1.1.	3	-
Rahoitusvarat:		
- Arvostus käypään arvoon	-3	3
Laskennalliset verosaamiset 31.12.	-	3

Laskennalliset verosaamiset syntyvät vain rahoitusvarojen arvostamisesta käypään arvoon.

E19 Velat luottolaitoksille	2011	2010
Vaadittaessa maksettavat talletukset yhteensä	1 558	1 752
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksilta	51 500	56 500
Yhteensä	53 058	58 252

E20 Muut velat	2011	2010
Maksujenvälitysvelat	501	364
Muut	867	755
Yhteensä	1 367	1 119

E21 Siirtovelat ja saadut ennakot	2011	2010
Korot	166	156
Muut	7 112	12 936
Yhteensä	7 277	13 092

E22 Laskennalliset verovelat	2011	2010
Laskennalliset verovelat 1.1.	-	1 201
Rahoitusvarat:		
- Arvostus käypään arvoon	-	-1 201
Laskennalliset verovelat 31.12.	-	-

E23 Oma pääoma

	Tilikauden alussa	Lisäys	Vähennys	Tilikauden lopus
Osakepääoma	93 874	-	-	93 874
Ylikurssirahasto	1 893	-	-	1 893
Vararahasto	8 067	-	-	8 067
Muu sidottu oma pääoma	760	-	760	-
Käyvän arvon rahasto	-7	7	-	-
Sidottu oma pääoma	104 587	7	760	103 834
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	85 670	-	-	85 670
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	106 884			106 884
Osingonjako			19 948	-19 948
Osakeperusteiset palkkiot		185		185
Omien osakkeiden muutos		214	-	214
Tilikauden voitto, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus		20 107	-	20 107
Vapaa oma pääoma	192 554	20 506	19 948	193 113
Oma pääoma yhteensä	297 141	20 514	20 708	296 947

	2011	2010
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-7	3 419
Käypään arvoon arvostamisesta tilikauden aikana	-	-4 631
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta tilikauden aikana	-3	1 204
Tuloslaskelmaan siirretty määrä tilikauden aikana	10	-
Käyvän arvon rahasto 31.12.	-	-7

Käyvän arvon rahastoon on kirjattu vain myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset.

Vapaaseen omaan pääoman kuuluvat voitonjakokelpoiset varat	2011	2010
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	106 884	79 311

Osingonjako	-19 948	-15 948
Tilikauden voitto, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	20 107	43 295
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	85 670	85 670
Yhteensä	192 714	192 327

Omaan vapaaseen pääomaan sisältyy vain jakokelpoisia varoja.

Osakepääoma ja osakkeet

Osakkeet on jaettu A- ja R-sarjoihin. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,40 euroa (ei täsmällinen arvo). Kauden lopussa pankin maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 93 873 816 euroa. Pääoma jakautuu 46 936 908 A-osakkeelle ja 20 050 850 R-osakkeelle, yhteensä 66 987 758 (2010; 66 987 758) osaketta. Tilikauden päättyessä rekisteröityjen osakkeenomistajien lukumäärä oli 48 978. Tunnistamattomien omistajien A-osakkeiden lukumäärä oli 807 226. A-osakkeilla on 1 ääni ja R-osakkeilla 20 ääntä.

Omat osakkeet

Aktian omistuksessa oli vuoden lopussa 467 436 (31.12.2010; 495 354) sen omaa osaketta. Yhtiökokous hyväksyi 29.3.2011 hallituksen ehdotuksen omien osakkeiden myyntivaltuutuksesta. Aktia Oyj on vuonna 2011 myynyt 27 918 (2010; 40 934) omaa osaketta.

Ylikurssirahasto

Rahasto on perustettu ennen 1.9.2006 voimassa olleita määräyksiä. Ylikurssirahastoon siirrettävät erät ovat vastanneet uusannin yhteydessä osakkeista maksettua, vasta-arvon ylittävää summaa. Ylikurssirahastoa ei ole voitu kasvattaa 1.9.2006 jälkeen.

Vararahasto

Vararahastoon kuuluu omasta pääomasta yhtiöjärjestyksen mukaan tai yhtiökokouksen päätöksellä siirrettyjä komponentteja. Vararahastoa ei ole voitu kasvattaa 1.9.2006 jälkeen.

Osakeperusteisten korvausten rahasto

Osakeperusteiset korvaukset koskevat työntekijöille tehdystä työstä korvauksena maksettavien oman pääoman ehtoisten instrumenttien siirtämistä. Konsernissa on johtavassa asemassa olevien avainhenkilöiden kanssa tehty kaksiosainen kannustesopimus, jonka mukaisten tavoitteiden on täyttyvä, jotta maksu suoritetaan. Konsernissa tehdään juoksevasti kannustesopimuksen todennäköisen toteuman arviointia ja kirjataan jaksotettu oman pääoman lisäys Osakeperusteisten korvausten rahastoon.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon sisältyy myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos verojen jälkeen. Käyvän arvon rahastoon kirjattujen rahoitusvarojen arvo siirretään tuloslaskelmaan varojen myynnin tai arvonalentumisen yhteydessä.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon siirrettäviä eriä ovat 1.9.2006 alkaen olleet uusannin yhteydessä osakkeista maksetut, vasta-arvon ylittävät summat.

Edellisten tilikausien voitto

Edellisten tilikausien voittoon sisältyy edellisten tilikausien voitto ja tilikauden voitto.

Veritas keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön sulautuminen Aktia Oyj:n kanssa toteutettiin 1.1.2009 yhtiöiden yhtiökokouksen hyväksymän sulautumissuunnitelman mukaisesti. Samanaikaisesti rekisteröitiin 6 800 000 Aktia Oyj:n uutta A-osaketta, jotka maksettiin Veritas keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön omistajille sulautumisvastikkeena.

Sulautumisen yhteydessä Aktia Oyj sai 536 288 omaa osaketta, mikä vastaa 0,8 prosenttia osakkeiden koko määrästä.

Aktia Oyj on myynyt 11.5.2010 omia osakkeita 40 934 kappaletta ja 31.12.2010 Aktia Oyjillä on omia osakkeita 495 354 kappaletta. 3.8.2011 Aktia Oyj on myynyt omia osakkeita 27 918 kappaletta ja 31.12.2011 Aktia Oyjillä on omia osakkeita 467 436 kappaletta.

E24 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot

Varat	2011		2010	
	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Saamiset luottolaitoksilta	2	2	4	4
Osakkeet ja osuudet	37	37	20 241	20 241
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	-	-	1 667	1 667
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	338 928	338 928	336 528	336 528
Yhteensä	338 967	338 967	358 440	358 440

Velat	2011		2010	
	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	53 058	53 058	58 252	58 252
Yhteensä	53 058	53 058	58 252	58 252

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot sekä käyvät arvot tase-erittäin. Käyvät arvot on laskettu sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisille sopimuksille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaisten vaikutuksia.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia toimivilta markkinoilta. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkina-korkojen avulla. Lainojen osalta käyvän arvon laskennassa diskonttokorossa on huomioitu olemassa olevan kannan luottoriskiprofiili sekä jälleenrahoituskustannus. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa.

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritelty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella. Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

Johdannaiset on arvostettu käypään arvoon markkinanoteerausten perusteella.

E25 Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin

Saamiset

31.12.2011	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	2	-	-	-	-	2
Pitkäaikainen saaminen konserniyritykseltä	-	-	-	-	30 000	30 000
Yhteensä	2	-	-	-	30 000	30 002

31.12.2010	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	4	-	-	-	-	4
Pitkäaikainen saaminen konserniyritykseltä	-	-	-	-	30 000	30 000
Yhteensä	4	-	-	-	30 000	30 004

Velat

31.12.2011	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 558	-	51 500	-	-	53 058
Yhteensä	1 558	-	51 500	-	-	53 058

31.12.2010	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 752	-	56 500	-	-	58 252
Yhteensä	1 752	-	56 500	-	-	58 252

E26 Kotimaan ja ulkomaan rahan määräiset omaisuus- ja velkaerät

31.12.2011

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Varat			
Saamiset luottolaitoksilta	2	-	2
Osakkeet ja osuudet	338 964	-	338 964
Muut varat	19 682	-	19 682
Yhteensä	358 649	-	358 649

31.12.2010

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Varat			
Saamiset luottolaitoksilta	4	-	4
Osakkeet ja osuudet	358 436	-	358 436
Muut varat	11 163	-	11 163
Yhteensä	369 603	-	369 603

31.12.2011

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Velat			
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	53 058	-	53 058
Muut velat	8 644	-	8 644
Yhteensä	61 702	-	61 702

31.12.2010

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Velat			
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	58 252	-	58 252
Muut velat	14 211	-	14 211
Yhteensä	72 463	-	72 463

E27 Varat ja velat yhteensä liiketoiminta-alueittain

	2011	2010
Varat		
Konsernihallinto	358 649	369 603
Yhteensä	358 649	369 603
Velat		
Konsernihallinto	61 702	72 463
Yhteensä	61 702	72 463

E28 Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla

	2011	2010
Osakkeet ja osuudet konserniyhtiöissä ja omistusyhteisyrityksissä	-	225
Yhteensä	-	225

E29 Osakkeiden omistus

	Omistus 31.12.2011				Omistus 31.12.2010			
	A-osakkeita	R-osakkeita	Osakkeita	Osuus osakkeista, %	Ääniä	Osuus äänistä, %	Osakkeista, %	Osuus äänistä, %
Osakkeenomistajien omistus 31.12.2011								
20 suurinta osakkeenomistajaa:								
Stiftelsen Tre Smeder	3 009 837	3 997 265	7 007 102	10,5	82 955 137	18,5	16,6	18,9
Elinkorlaitos Hereditas	4 648 114	2 066 106	6 714 220	10,0	45 970 234	10,3	10,0	10,3
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	4 027 469	2 134 397	6 161 866	9,2	46 715 409	10,4	9,2	10,4
Oy Hammarén & Co Ab	1 905 000	950 000	2 855 000	4,3	20 905 000	4,7	4,2	4,7
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	2 675 000	-	2 675 000	4,0	2 675 000	0,6	-	-
Svenska litteratursällskapet i Finland rf	1 681 786	789 229	2 471 015	3,7	17 466 366	3,9	3,7	3,9
Aktiaistiffelsen i Esbo-Grankulla	1 146 585	1 243 358	2 389 943	3,6	26 013 745	5,8	5,0	5,8
Åbo Akademin sälltiö	1 495 640	751 000	2 246 640	3,4	16 515 640	3,7	3,4	3,7
Aktiaistiffelsen i Borgå	1 303 370	651 525	1 954 895	2,9	14 333 870	3,2	2,9	3,2
Aktiaistiffelsen i Vanda	900 000	1 045 402	1 945 402	2,9	21 808 040	4,9	3,1	4,4
Alfred Berg sijoitusrahastot	1 534 505	-	1 534 505	2,3	1 534 505	0,3	0,4	0,5
Vaasan Aktiasäätiö	978 525	547 262	1 525 787	2,3	11 923 765	2,7	2,3	2,7
Sparbanksstiffelsen i Kyrkslätt	876 529	438 264	1 314 793	2,0	9 641 809	2,2	2,0	2,2
Sparbanksstiffelsen i Karis-Pojo	787 350	393 675	1 181 025	1,8	8 660 850	1,9	1,8	1,9
Föreningen Konstsamfundet rf	670 040	370 951	1 040 991	1,6	8 089 060	1,8	1,6	1,8
Sparbanksstiffelsen i Ingå	646 236	324 318	970 554	1,4	7 132 596	1,6	1,5	1,6
Ab Kelonia Oy	549 417	308 662	858 079	1,3	6 722 657	1,5	1,3	1,5
Sparbanksstiffelsen i Sibbo	462 002	232 001	694 003	1,0	5 102 022	1,1	1,0	1,1
Sparbanksstiffelsen i Sjundea	379 377	227 188	606 565	0,9	4 923 137	1,1	0,9	1,1
Palkkiyhtymä Oy	600 000	-	600 000	0,9	600 000	0,1	-	-
20 suurinta omistajaa	30 276 782	16 470 603	46 747 385	69,8	359 688 842	80,3	70,8	79,7
Muut	16 660 126	3 580 247	20 240 373	30,2	88 265 066	19,7	29,2	20,3
Yhteensä	46 936 908	20 050 850	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0	100,0	100,0

Osakkeenomistajat sektoreittain 2011:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Yritykset	3 810	7,8	14 409 433	21,5	83 946 393	18,7
Rahoitus- ja vakuutusyritykset	75	0,2	4 767 359	7,1	20 124 999	4,5
Julkisyhteisöt	37	0,1	9 320 854	13,9	49 874 397	11,1
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	719	1,5	32 131 486	48,0	282 774 888	63,1
Kotitaloudet	44 145	90,1	5 286 631	7,9	10 405 953	2,3
Ulkomaiset omistajat	192	0,4	17 418	0,0	20 052	0,0
Yhteensä	48 978	100,0	65 933 181	98,4	447 146 682	99,8
joista hallintarekisteröity	6		247 351	0,4		
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			807 226	1,2	807 226	0,2
Yhteensä	48 978	100,0	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0

Osakkeenomistajat sektoreittain 2010:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Yritykset	3 968	8,1	14 217 711	21,2	83 772 531	18,7
Rahoitus- ja vakuutusyritykset	74	0,2	3 166 737	4,7	22 483 712	5,0
Julkisyhteisöt	32	0,1	6 381 626	9,5	46 935 169	10,5
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	737	1,5	37 395 710	55,8	283 475 882	63,3
Kotitaloudet	44 027	89,8	4 729 787	7,1	10 374 497	2,3
Ulkomaiset omistajat	196	0,4	8 625	0,0	13 153	0,0
Yhteensä	49 034	100,0	65 900 196	98,4	447 054 944	99,8
joista hallintarekisteröity	5		188 598	0,3		
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			898 964	1,3	898 964	0,2
Yhteensä	49 034	100,0	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0

Osakkeenomistajien rakenne 2011:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Osakkeiden lukumäärä						
1-100	37 710	77,0	1 431 825	2,1	1 517 743	0,3
101-1 000	10 213	20,9	2 562 696	3,8	3 562 571	0,8
1 001 - 10 000	900	1,8	2 274 192	3,4	5 069 605	1,1
10 001 - 100 000	94	0,2	3 141 284	4,7	14 396 865	3,2
100 000 -	61	0,1	56 770 535	84,7	422 599 898	94,3
Yhteensä	48 978	100,0	66 180 532	98,8	447 146 682	99,8
joista hallintarekisteröity	6					
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			807 226	1,2	807 226	0,2
Yhteensä	48 978	100,0	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0

Osakkeenomistajien rakenne 2010:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Osakkeiden lukumäärä						
1-100	38 088	77,7	1 439 646	2,1	1 537 819	0,3
101-1 000	9 964	20,3	2 427 592	3,6	3 474 549	0,8
1 001 - 10 000	833	1,7	2 033 401	3,0	4 972 207	1,1
10 001 - 100 000	95	0,2	2 786 732	4,2	12 966 400	2,9
100 000 -	54	0,1	57 401 423	85,7	424 103 969	94,7
Yhteensä	49 034	100,0	66 088 794	98,7	447 054 944	99,8
joista hallintarekisteröity	5					
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			898 964	1,3	898 964	0,2
Yhteensä	49 034	100,0	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0

E30 Omistukset muissa yrityksissä

Tytäryritykset

	2011	2011	2010	2010
	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo
Rahoitustoiminta				
Aktia Pankki Oyj, Helsinki	100,0	207 558	100,0	207 558
Hsp-Rahoitus Oy (Iepäävä), Helsinki	100,0	589	100,0	589
Kiinteistövälytystoiminta				
Aktia Kiinteistönvälitys Oy, Turku	100,0	2 792	100,0	2 392
Vakuutustoiminta				
Aktia Henkivakuutus Oy, Turku	100,0	46 191	100,0	46 191
Aktia Vahinkovakuutus Oy, Helsinki	100,0	51 248	100,0	49 248
Muut				
Vasp-Invest Oy, Helsinki	100,0	325	100,0	325
Yhteensä		308 703		306 303

Osakkuusyhtiöt

	2011	2011	2010	2010
	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo
Muut				
Investmentbolaget Torggatan 14 Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	376
Järsö Invest Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	376
Mike Alpha Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	1
Mike Bravo Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	1
Mike Charlie Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	1
Mike Whiskey Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	160
November Sierra Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	1
Tenala Buccaneers Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	376
Tenala Invest Oy, Maarianhamina	-	-	33,3	376
Yhteensä		-		1 667

Muilta konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot sekä niille suoritettut rahoituskulut

	2011	2010
Korkotuotot	1 773	1 091
Osinkotuotot	20 000	42 920
Korkokulut	-1 573	-1 287
Rahoitustuotot, netto	20 201	42 725

- konserniavustus Aktia Oyj:lle konsernin kokonaan omistamilta tytäryhtiöiltä.

	4 080	-
--	-------	---

Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä ja velat näille

	2011	2010
Saamiset luottolaitoksilta	2	4
Osakkeet ja osuudet konserni- ja omistusyhteisyrityksissä	30 225	30 225
Muut varat	4 080	-
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	3 813	5 051
Saamiset yhteensä	38 120	35 280
Velat luottolaitoksille	53 058	58 252
Siirtovelat ja saadut ennakot	4 758	9 414
Velat yhteensä	57 816	67 666

E31 Lähipiiri

Aktia-konsernin johtavassa asemassa olevilla avainhenkilöillä tarkoitetaan Aktia Oyj:n hallintoneuvostoa ja hallituksen jäseniä sekä Aktia Oyj:n johtoa (toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat). Lähipiiriin kuuluvat em. johtavassa asemassa olevat avainhenkilöt, näiden perheenjäsenet sekä yhtiöt, joissa avainhenkilöillä on määräysvalta (yli 20 % osakkeista).

Palkat ja palkkiot	2011	2010
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	253	266
Hallituksen jäsenet:		
Dag Wallgren, puheenjohtaja	56	49
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	37	32
Marcus H. Borgström	28	32
Hans Frantz	30	28
Lars-Erik Kvist	26	29
Nils Lampi	29	27
Kjell Sundström	30	29
Marina Vahtola	26	25
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies:		
Jussi Laitinen, toimitusjohtaja	439	489
Jarl Sved, toimitusjohtajan sijainen	258	270
Yhteensä	1 212	1 276

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on työnantajan puolelta 18 kuukautta. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika vaihtelee 12 ja 18 kuukauden välillä. Toimitusjohtaja voi jäädä eläkkeelle saavutettuaan 63 vuoden iän. Johtoryhmässä on jäseniä, jotka voivat jäädä eläkkeelle saavutettuaan 60 vuoden iän.

Vuoden 2011 lopussa konsernin avainhenkilöillä on yhteensä 185 101 Aktia Oyj:n A-sarjan osaketta ja 37 196 Aktia Oyj:n R-sarjan osaketta. Tämä vastaa 0,6 % osakkeiden yhteismäärästä ja 0,2 % äänistä.

Tietoja konsernin toiminta- kertomuksesta ja tilinpäätöksestä

Konsernin emoyhtiö on Aktia Oyj, jonka kotipaikka on Helsinki. Kopio konsernin toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä on saatavilla Aktia Oyj:ssä, Mannerheimintie 14 A, 00100 Helsinki.

Helsingissä 28. helmikuuta 2012
Aktia Oyj:n hallitus

Dag Wallgren
puheenjohtaja

Nina Wilkman
varapuheenjohtaja

Jannica Fagerholm

Hans Frantz

Kjell Hedman

Nils Lampi

Catharina
Stackelberg-Hammarén

Kjell Sundström

Jussi Laitinen
toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä 7. maaliskuuta 2012

KPMG Oy Ab

Jari Härmälä
KHT

Tilintarkastuskertomus

Käännös tilintarkastuskertomus

Aktia Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Aktia Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. –31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsinki 7. maaliskuuta 2012

KPMG OY AB

Jari Härmälä
KHT

Hallintoneuvoston esitys

Hyväksytty hallintoneuvoston kokouksessa 14.3.2012.

Hallintoneuvosto on tutustunut tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen, tilintarkastuskertomukseen ja tilintarkastajien kertomuksen vuodelta 2011 ja puoltaa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista.

Aktia Oyj:n hallintoneuvoston jäsenet

Henry Wiklund puheenjohtaja	Sven-Erik Granholm	Henrik Rehnberg
Christina Gestrin varapuheenjohtaja	Christoffer Grönholm	Gunvor Sarelin-Sjöblom
Patrik Lerche varapuheenjohtaja	Peter Heinström	Peter Simberg
Henrik Sundbäck varapuheenjohtaja	Gun Kapténs	Bengt Sohlberg
Lorenz Uthardt varapuheenjohtaja	Erik Karls	Jan-Erik Stenman
Bo-Gustav Wilson varapuheenjohtaja	Kari Kyttälä	Sture Söderholm
Harriet Ahlnäs	Bo Linde	Maj-Britt Vääriskoski
Anna Bertills	Per Lindgård	Lars Wallin
Roger Broo	Kristina Lyytikäinen	Mikael Westerback
Sten Eklundh	Håkan Mattlin	Ann-Marie Åberg
Agneta Eriksson	Clas Nyberg	Marianne Österberg
Håkan Fagerström	Jorma J. Pitkämäki	

Aktia Oyj:n hallinnointiraportti

Aktia Oyj:n hallitus on hyväksynyt tämän raportin 28.2.2012. Raportti on laadittu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä selvityksenä.

Hallinnointitapaan liittyvät suositukset

Voimassa olevan lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen lisäksi Aktia noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n listayhtiöiden hallinnointikoodia (Hallinnointikoodi). Aktia noudattaa Hallinnointikoodin suosituksia kaikilta osin lukuun ottamatta suositusta 8 (hallituksen jäsenten valinta) ja suosituksia 28 (nimitysvaliokunnan perustaminen), 29 (nimitysvaliokunnan jäsenet ja jäsenten valinta), 30 (nimitysvaliokunnan tehtävät) ja 40 (palkitsemista koskeva päätöksentekojärjestys).

Poikkeukset suosituksista

Suosituksista 8 ja 40 poiketen Aktian yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston, jonka tehtävänä on puolestaan muun muassa valita Aktian hallitus,

päätää hallituksen jäsenten palkkioista sekä päätää asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajentamista. Aktian osakkeenomistajat ovat vahvistaneet sanotun päätöksentekojärjestyksen voimassa olevassa yhtiöjärjestyksessä. Sen arvioidaan heijastavan yhtiön paikallisstrategiaa ja helpottavan sen implementointia.

Aktian hallitus ei ole valinnut keskuudestaan nimitysvaliokuntaa, minkä vuoksi Aktia poikkeaa Hallinnointikoodin suosituksista 28, 29 ja 30. Syy poikkeuksiin on se, että hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston puheenjohtajisto vastaa hallituksen kokoonpanoon, nimitykseen ja palkkaukseen liittyvien asioiden valmistelusta.

Hallinnointikoodi verkossa

Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Hallituksen kokoonpano ja tehtävät

Aktian hallitus vuonna 2011

Nimi	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Dag Wallgren, puheenjohtaja	1961	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	1958	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, väitöskirjan valmistelu
Marcus H. Borgström	1946	maa- ja metsätaloustieteiden maisteri, maatalousneuvos, maatalousyrittäjä, Östersundom gård
Hans Frantz	1948	valtiotieteen lisensiaatti, yliopettaja, Vaasan ammattikorkeakoulu
Lars-Erik Kvist	1945	ekonomi
Nils Lampi	1948	diplomiekonomi, konserninjohtaja, Wiklöf Holding Ab
Kjell Sundström	1969	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja
Marina Vahtola	1963	kauppatieteiden maisteri

Aktian hallitus vuonna 2012

Nimi	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Dag Wallgren, puheenjohtaja	1961	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	1958	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, väitöskirjan valmistelu
Jannica Fagerholm	1961	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Signe ja Ane Gyllenbergin säätiö
Hans Frantz	1948	valtiotieteen lisensiaatti, yliopettaja, Vaasan ammattikorkeakoulu
Kjell Hedman	1951	liiketaloustieteilijä, toimitusjohtaja, Landshypotek
Nils Lampi	1948	diplomiekonomi, konserninjohtaja, Wiklöf Holding Ab
Catharina Stackelberg-Hammarén	1970	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Marketing Clinic Oy
Kjell Sundström	1969	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja

Hallituksen arvion mukaan hallituksen jäsenet Jannica Fagerholm, Hans Frantz, Kjell Hedman, Nils Lampi, Kjell Sundström, Dag Wallgren ja Nina Wilkman ovat Hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla riippumattomia suhteessaan Aktiaan. Catharina Stackelberg-Hammarén on toimitusjohtajana Marketing Clinic Oy:ssä, joka on tehnyt merkittäviä toimeksiantoja Aktia-konsernille vuonna 2011. Kartoitettaessa riippuvuusuhteita Hallinnointikoodissa tarkoitettuihin merkittäviin osakkeenomistajiin (vähintään 10 %:n omistus osakkeiden tai äänten kokonaismäärästä) on todettu, että hallituksen varapuheenjohtaja Nina Wilkman on Stiftelsen Tre Smeder -säätiön hallituksen jäsen, hallituksen jäsen Jannica Fagerholm on Elinorkolaitos Hereditaksen johtokunnan jäsen ja hallituksen jäsen Kjell Sundström Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritaksen hallituksen puheenjohtaja. Hans Frantz, Nils Lampi, Catharina Stackelberg-Hammarén ja Dag Wallgren eivät ole riippuvuusuhteessa merkittäviin osakkeenomistajiin.

Hallitus edustaa Aktiaa ja vastaa yhtiön johtamisesta lain, yhtiöjärjestyksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksen yksittäistapauksissa jäsenilleen antamia tehtäviä lukuun ottamatta hallituksen jäsenillä ei ole henkilökohtaisia yhtiön hallintoon liittyviä tehtäviä.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Aktian hallitukseen kuuluu vähintään 5 ja enintään 12 varsinaista jäsentä, joiden toimikausi on yksi kalenterivuosi. Henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita Aktian hallituksen jäseneksi. Hallintoneuvosto nimittää hallituksen kalenterivuodeksi kerrallaan. Hallintoneuvosto nimittää myös hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen jäseniä ei nimitetä erityisessä nimitysjärjestyksessä.

Hallitus on päätäntävaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä, mukaan lukien puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, on läsnä. Hallituksen jäsen ei saa kuulua hallintoneuvostoon.

Hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä on yksityiskohtaisempi määrittely hallituksen yleisistä tehtävistä, kokousrutiineista, kokouspöytäkirjoista, varsinaisista kokousasioista, hallituksen kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä raportointirutiineista.

Vuonna 2011 hallitus piti 12 kokousta. Lisäksi hallitus teki 5 kertaa erillispäätöksen hallitukselle kuuluvassa asiassa.

Hallituksen jäsenten läsnäolo kokouksissa vuonna 2011

Wallgren Dag, puh.joht.	12/12
Borgström Marcus	11/12
Frantz Hans	12/12
Kvist Lars-Erik	10/12
Lampi Nils	12/12
Sundström Kjell	10/12
Vahtola Marina	12/12
Wilkman Nina, varapuh.joht.	12/12

Hallituksen valiokuntien kokoonpano ja tehtävät

Hallitus on nimittänyt keskuudestaan kolme valiokuntaa, joiden tehtävänä on päättää määrätyistä asioista sekä valmistella asioita hallituksen käsitteilyyn.

Riskivaliokunta voi sille annetuissa puitteissa tehdä itsenäisiä päätöksiä riskinottoon ja riskinhallintaan liittyvissä asioissa. Valiokunta vahvistaa lisäksi riskejä koskevat mittaus-, limiitti- ja raportointirakenteet, hallinnoi pääomanhallintaprosessia ja vahvistaa taloudellisen pääoman laskentamenetelmät sekä käsittelee riskejä koskevaa raportointia ja valmistelee hallituksen päätettäväksi menevät riskejä koskevat asiat. Vuonna 2011 valiokunta piti 9 kokousta.

Riskivaliokunnan jäsenet ja näiden läsnäolo kokouksissa vuonna 2011

Sundström Kjell, puh.joht.	7/9
Borgström Marcus	6/9
Kvist Lars-Erik	5/9
Wallgren Dag	9/9

Riskivaliokunnan jäsenet vuonna 2012

Sundström Kjell, puh.joht.
Hedman Kjell
Wallgren Dag

Tarkastusvaliokunta valmistelee hallituksen päätökset koskien tilinpäätösten ja osavuosikatsausten ennakkotietoja. Valiokunta päättää sisäisen tarkastuksen periaatteista, vahvistaa konsernin sisäisen tarkastussuunnitelman ja päättää sääntöjen noudattamista valvovan yksikön vuosisuunnitelmasta, rutiineista ja menettelytavoista. Valiokunta tutustuu ulkoisen tilintarkastajan, sisäisen tarkastuksen sekä compliance-toiminnon raportteihin ja arvioi muun sisäisen raportoinnin riittävyyttä. Tarkastusvaliokunta arvioi tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti liitännäispalvelujen tarjontaa. Vuonna 2011 valiokunta piti 8 kokousta.

Tarkastusvaliokunnan jäsenet ja näiden läsnäolo kokouksissa vuonna 2011

Wilkman Nina, puh.joht.	8/8
Frantz Hans	7/8
Lampi Nils	8/8

Tarkastusvaliokunnan jäsenet vuonna 2012:

Wilkman Nina, puh.joht.
Fagerholm Jannica
Frantz Hans
Lampi Nils

Palkitsemis- ja corporate governance -valiokunta valmistelee ja esittelee hallitukselle päätösehdotuksia, jotka koskevat konsernin johdon palkkauksen ja kannustejärjestelmien suuntaviivoja, toimitusjohtajan tärkeimpien yhtiön ulkopuolisten tehtävien hyväksymistä sekä konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmien kehittämiseen liittyviä asioita. Vuonna 2011 valiokunta piti 3 kokousta.

Palkitsemis- ja corporate governance -valiokunnan jäsenet ja näiden läsnäolo kokouksissa vuonna 2011

Wallgren Dag, puh.joht.	3/3
Borgström Marcus	2/3
Frantz Hans	3/3
Vahtola Marina	3/3
Wilkman Nina	2/3

Palkitsemis- ja corporate governance -valiokunnan jäsenet vuonna 2012

Wallgren Dag, puh.joht.
Frantz Hans
Catharina von Stackelberg-Hammarén
Wilkman Nina

Hallintoneuvoston kokoonpano ja tehtävät

Aktian hallintoneuvosto vuonna 2011

Nimi	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Henry Wiklund, puheenjohtaja	1948	kauppatieteiden maisteri, kamarineuvos
Christina Gestrin, varapuheenjohtaja	1967	maa- ja metsätaloustieteiden maisteri, kansanedustaja
Patrik Lerche, varapuheenjohtaja	1964	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Elinkorkolaitos Hereditas
Henrik Sundbäck, varapuheenjohtaja	1947	maa- ja metsätaloustieteiden maisteri, rahoituskonsultti
Lorenz Uthardt, varapuheenjohtaja	1944	agrologi, valtiotieteen maisteri, eräneuvos
Bo-Gustav Wilson, varapuheenjohtaja	1947	kauppatieteiden maisteri, tarkastuspäällikkö
Harriet Ahlnäs	1955	diplomi-insinööri, rehtori, Yrkesinstitutet Practicum, toimitusjohtaja, Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen
Anna Bertills	1979	valtiotieteen maisteri, toimitusjohtaja, Folkhälsan Utbildning Ab
Roger Broo	1945	valtiotieteen maisteri, kanslianeuvos
Sten Eklundh	1960	kauppatieteiden maisteri
Agneta Eriksson	1956	filosofian maisteri, johtaja, Sydkustens landskapsförbund r.f.
Håkan Fagerström	1956	metsänhoitaja, toimitusjohtaja, Svenska småbruk och egna hem Ab
Sven-Erik Granholm	1951	diplomiekonomi, toimitusjohtaja, Koivulahden Säästöpankki
Christoffer Grönholm	1949	valtiotieteen tohtori, kansliapäällikkö, Svenska Folkskolans Vänner r.f. – kuoli 27.4.2011
Peter Heinström	1944	konsuli
Gun Kapténs	1957	valtiotieteen kandidaatti, Luodon kunnanjohtaja
Erik Karls	1947	maanviljelijä, toimitusjohtaja
Kari Kyttälä	1943	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari
Bo Linde	1946	diplomiekonomi, puutarhaneuvos, toiminnanjohtaja, Österbottens svenska producentförbund r.f.
Per Lindgård	1946	opettaja
Kristina Lyytikäinen	1946	sosionomi, yksityisyrittäjä
Håkan Mattlin	1948	valtiotieteen lisensiaatti, kanslianeuvos, ylijohdaja, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Clas Nyberg	1953	diplomi-insinööri, maatalous- ja turismiyrittäjä, Nybergs Varpet
Jorma J. Pitkämäki	1953	kauppatieteiden maisteri, ylijohdaja
Henrik Rehnberg	1965	insinööri, maanviljelijä
Gunvor Sarelin-Sjöblom	1949	filosofian maisteri, kirjailija, taiteilija
Peter Simberg	1954	agrologi
Bengt Sohlberg	1950	agrologi, maatalousyrittäjä
Jan-Erik Stenman	1953	oikeustieteen kandidaatti, toimitusjohtaja, Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas
Sture Söderholm	1949	odontologian lisensiaatti
Maj-Britt Vääriskoski	1947	ylioppilasmaisteri, talouspäällikkö
Lars Wallin	1953	ylioppilasmaisteri, huoltopäällikkö, YIT Kiinteistötekniikka Oy, Pohjanmaa
Mikael Westerback	1948	kamarineuvos
Ann-Marie Åberg	1950	fysioterapeutti
Marianne Österberg	1960	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa Aktian hallintoa ja antaa Aktian varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntoja Aktian tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta. Hallintoneuvosto päättää asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajentamista, vahvistaa hallituksen jäsenten lukumäärän, nimittää ja vapauttaa tehtävistään hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut hallituksen jäsenet sekä vahvistaa hallituksen jäsenten palkkiot. Hallintoneuvosto voi antaa hallitukselle ohjeita merkittävässä tai periaatteellisesti tärkeissä kysymyksissä. Hallintoneuvoston puheenjohtajalla on oikeus olla läsnä ja käyttää puheoikeutta hallituksen kokouksissa.

Aktian varsinainen yhtiökokous nimittää hallintoneuvoston vähintään 7 ja korkeintaan 36 jäsentä kolmen vuoden toimikaudeksi kerrallaan. Henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita hallintoneuvoston jäseneksi. Hallintoneuvostossa toimii puheenjohtajisto sekä tarkastusvaliokunta. Hallintoneuvoston jäsenet ovat Suomen kansalaisia.

Hallintoneuvoston hyväksymässä työjärjestyksessä on yksityiskohtaisempi määrittely hallintoneuvoston yleisistä tehtävistä, kokousrutiineista, kokouspöytäkirjoista, varsinaisista kokousasioista, hallintoneuvoston koko-

uksissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä raportointirutiineista.

Hallintoneuvosto kokoontui 4 kertaa vuonna 2011, ja hallintoneuvoston jäsenten kokouksiin osallistumisprosentti oli keskimäärin 85.

Hallintoneuvoston puheenjohtajiston ja tarkastusvaliokunnan kokoonpano ja tehtävät

Hallintoneuvosto asettaa vuosittain ensimmäisessä kokouksessaan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen puheenjohtajiston ja tarkastusvaliokunnan.

Puheenjohtajiston tehtävänä on valmistella asioita hallintoneuvoston käsittelyyn, käsitellä hallituksen raportteja kokonaistrategiaa koskevista päätöksistä sekä käsitellä hallituksen jäsenille myönnettyihin luottoihin ja takaussitoumuksiin liittyviä raportteja. Puheenjohtajisto koostuu hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajista. Hallintoneuvoston puheenjohtajistoon kuuluivat 1.1.–31.12.2011 Henry Wiklund (puheenjohtaja), Christina Gestrin, Patrik Lerche, Henrik Sundbäck, Lorenz Uthardt ja Bo-Gustav Wilson. Puheenjohtajisto piti 4 pöytäkirjallista kokousta vuonna 2011, ja puheenjohtajiston jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 96.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on seurata tarkemmin hallituksen ja operatiivisen johdon toimintaa sekä raportoida havainnoistaan hallinto-neuvostolle. Tarkastusvaliokunta kuulee myös ulkoisia ja sisäisiä tilintarkastajia näiden havainnoista. 1.1.–9.5.2011 tarkastusvaliokuntaan kuuluivat Henry Wiklund (puheenjohtaja), Johan Bardy, Anna Bertills, Gun Kapténs, Erik Karls, Gunvor Sarelin-Sjöblom, Bengt Sohlberg ja Lars Wallin. 9.5.–31.12.2011 tarkastusvaliokuntaan kuuluivat Henry Wiklund (ordförande), Anna Bertills, Sven-Erik Granholm, Gun Kapténs, Erik Karls, Bengt Sohlberg, Lars Wallin ja Mikael Westerback. Tarkastusvaliokunta piti vuoden 2011 aikana yhden kokouksen, johon jäsenet osallistuivat 78-prosenttisesti.

Toimitusjohtaja ja hänen tehtävänsä

Aktian toimitusjohtajana toimii kauppatieteiden maisteri Jussi Laitinen, synt. 1956.

Toimitusjohtaja vastaa Aktia-konsernin juoksevasta hallinnosta. Toimitusjohtajan tulee huolehtia juoksevasta hallinnosta hallituksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaan. Toimitusjohtaja valmistelee hallituksen käsittelyyn tulevat asiat ja toimeenpanee hallituksen päätökset. Toimitusjohtaja on myös Aktian johtoryhmän puheenjohtaja.

Taloudellisen raportoinnin yhteydessä käytettävät sisäisen valvonnan ja riskinhallinnan järjestelmien tärkeimmät piirteet Aktia Oyj -konsernissa

Taloudellisessa raportoinnissa sisäisen valvonnan peruseräkkeitä ovat selkeät roolit, selvä vastuunjako ja kunkin organisaation osan riittävä ymmärrys toiminnasta sekä kattavat ja säännölliset raportointirutiinit Aktia-konsernissa.

Taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi on lisäksi toteutettu järjestelmäpohjainen sisäinen valvonta sekä kaikkien olennaisen tiedonkirjausprosessien kaksijakoisuus ja täsmäytys. Sisäisen valvonnan tueksi konsernin sisäinen tarkastus havainnoi ja varmentaa tietojen oikeellisuutta ja valvontatason riittävyyttä pistokokein. Sisäinen tarkastus raportoi suoraan Aktia-konsernin hallitukselle ja sen valiokunnille.

Aktia-konsernin taloudellisen raportoinnin operatiivinen organisaatio koostuu konsernitasolla toimivasta talousyksiköstä, joka vastaa muun muassa konsernikonsolidoinnista, budjetoinnista, tilinpäätösperiaatteiden päivittämisestä sekä sisäisestä raportointiohjeistuksesta. Ulkoinen ja sisäinen taloudellinen raportointi toimivat erillisinä yksiköinä, jotka molemmat kuitenkin raportoivat konsernin talousjohtajalle. Kuhunkin liiketoimintasegmenttiin ja/tai olennaisiin yhtiöihin näiden sisällä on nimitetty segmentti-controllerit, joiden tehtävänä on taloudellinen seuranta ja analyysi.

Merkittävä osa Aktia-konsernin yhtiöiden juoksevasta kirjanpidosta hoidetaan ulkoistetusti kirjanpito- ja käyttöomaisuusreskontran ylläpidon sekä tilinpäätöksen laatimisen kansallisten tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti. Palvelut tuotetaan osapuolten välisten sopimusten puitteissa, ja ne noudattavat Finanssivalvonnan ja muiden viranomaisten ohjeita ja direktiivejä. Palveluntarjoajien kanssa järjestetään säännöllisesti kokouksia yhteistyön kehittämiseksi ja arvioimiseksi. Aktia-konserni on edustettuna palveluntarjoajien organisaatioiden eri tasoilla toimivissa järjestelmä- ja prosessikehityksen ohjausryhmissä ja elimissä. Konsernilla on suora omistussuhde kaikkein merkittävimmissä palveluntarjoajayhtiössä, ja se on edustettuna yhtiön hallituksessa.

Aktia-konsernissa tehtävät ja vastuut on jaettu niin, että taloudelliseen raportointiin osallistuvilla henkilöillä on vain hyvin rajatut käyttöoikeudet kyseisen liiketoiminta-alueen tuotantojärjestelmiin ja liiketoimintasovelluksiin. Aktia-konsernin talousjohtaja, joka vastaa sisäisestä ja ulkoisesta taloudellisesta raportoinnista, ei osallistu suoraan liiketoimintaan liittyviin päätöksiin, ja hänen kannusteensa ovat pääasiassa liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä riippumattomia.

Aktia-konsernin sisäiset raportit ja kuukausitilinpäätökset ovat rakenteeltaan yhteneväiset, ja ne laaditaan samojen periaatteiden mukaan kuin

viralliset osavuosi- ja vuositilinpäätökset. Kuukausiraportit, joita täydennetään analyysillä koskien poikkeamia aikaisemmista kausista, kustannusarvio ja suunnittelun alla olevan projektin sekä kutakin segmenttiä koskevat keskeiset analyttisen seurannan tunnusluvut toimitetaan juoksevasti Aktia-konsernin hallitukselle ja johdolle, tietyille avainhenkilöille ja tilintarkastajille.

Aktia-konsernin taloudellista kehitystä ja tulosta käsitellään kuukausittain konsernin johtoryhmässä. Vastaava yksityiskohtainen läpikäynti tehdään neljännesvuosittain konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa osavuosisikatsusten ja vuosikertomuksen muodossa. Tarkastusvaliokunnalle havainnoistaan raportoivat konsernin ulkoiset tilintarkastajat tarkastavat osavuosisikatsaukset ja vuosikertomuksen. Uudet tai muuttuneet tilinpäätösperiaatteet tulee käsitellä ja hyväksyä konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa.

Konsernitasolla toimii liiketoiminnasta riippumaton riskienvalvontayksikkö, jonka tehtäviin kuuluu mm. riskinoton periaatteiden, ohjeiden ja limiittien laatiminen, riskipositivien mittaaminen ja analysointi tai liiketoimintatason tekemien riskianalysien validointi, pääoman allokointi sekä riskinhallinnan toteuttamisen valvonta linjaorganisaatiossa. Riskienvalvontatoiminnon päivä- tai kuukausitasolla johdolle ja neljännesvuosittain konsernin hallitukselle ja sen riskivaliokunnalle tuottaman raportoinnin tarkoituksena on käsitellä kaikki keskeiset riskipositiot ja taseen erät, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa konsernin taloudellisen raportoinnin tulokseen.

Hallitus

Vasemmalta oikealle

Dag Wallgren

s. 1961

hallituksen puheenjohtaja, *hallituksen palkitsemis- ja corporate governance- valiokunnan puheenjohtaja sekä riskivaliokunnan jäsen*

kauppatieteiden maisteri
toimitusjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.
Hallituksessa vuodesta 2003 (puheenjohtaja 2010–)
Osakeomistus: A-osakkeita 1 975 ,
R-osakkeita 525

Kjell Hedman

s. 1951

hallituksen riskivaliokunnan jäsen

liiketaloustieteilijä
toimitusjohtaja,
Landshypotek
Hallituksessa vuodesta 2012
Osakeomistus: A-osakkeita 367

Nina Wilkman

s. 1958

hallituksen varapuheenjohtaja, *hallituksen varapuheenjohtaja ja hallituksen tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja sekä palkitsemis- ja corporate governance- valiokunnan jäsen*

varatuomari
väitöskirjan valmistelu, Helsingin yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Hallituksessa vuodesta 2006 (vara puheenjohtaja 2010–)
Osakeomistus: A-osakkeita 963,
R-osakkeita 100

Nils Lampi

f. 1948

hallituksen tarkastusvaliokunnan jäsen

diplomekonom
koncernchef,
Wiklöf Holding Ab
Hallituksessa vuodesta 2010
Osakeomistus: A-osakkeita 367

Jannica Fagerholm

s. 1961

hallituksen tarkastusvaliokunnan jäsen

kauppatieteiden maisteri,
toimitusjohtaja, Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse
Hallituksessa vuodesta 2012
Osakeomistus: A-osakkeita 367

Catharina von Stackelberg-Hammarén

s. 1970

hallituksen palkitsemis- ja corporate governance- valiokunnan jäsen

kauppatieteiden maisteri,
toimitusjohtaja,
Marketing Clinic
Hallituksessa vuodesta 2012
Osakeomistus: A-osakkeita 367

Hans Frantz

s. 1948

hallituksen tarkastusvaliokunnan sekä palkitsemis- ja corporate governance- valiokunnan jäsen

valtiotieteen lisensiaatti
sosiaali- ja terveyshallinnon yliopettaja, Vaasan ammattikorkeakoulu
Hallituksessa vuodesta 2003
Osakeomistus: A-osakkeita 967 ,
R-osakkeita 262

Kjell Sundström

s. 1960

hallituksen riskivaliokunnan puheenjohtaja

kauppatieteiden maisteri,
varainhoitaja, Åbo Akademin säätiö
Hallituksessa vuodesta 2008
Osakeomistus: A-osakkeita 497

maaliskuussa 2012

Konsernijohto

Vasemmalta oikealle

Stefan Björkman

s. 1963
varatoimitusjohtaja, CFO
diplomi-insinööri
Aktiassa vuodesta 2006

Vastuualueet: Talous, IR, Treasury,
Hypoteekkipankki, Vahinko- ja
Henkivakuutusyhtiöt, IT

Osakeomistus: A-osakkeita 12 154

Magnus Weurlander

s. 1964
johtaja
kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 1990

Vastuualueet: Riskienhallinta, Pankki tuotteet
ja prosessit

Osakeomistus: A-osakkeita 2 600

Jussi Laitinen

s. 1956
toimitusjohtaja
kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2008

Osakeomistus: A-osakkeita 23 812

Taru Narvanmaa

s. 1963
varatoimitusjohtaja
kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2007

Vastuualueet: Myynti ja markkinointi

Osakeomistus: A-osakkeita 25 567,
R-osakkeita 5 000

Jarl Sved

s. 1954
varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen
varatuomari
Aktiassa vuodesta 1980

Vastuualueet: Henkilöstö, Viestintä,
Konsernipalvelut

Osakeomistus: A-osakkeita 49 903,
R-osakkeita 19 658

Robert Sergelius

s. 1960
varatoimitusjohtaja
diplomi-insinööri
Aktiassa vuodesta 2003

Vastuualueet: Private Banking,
Instituutiopankki, Aktia rahastoyhtiö, Asset
Management, Aktia Invest

Osakeomistus: A-osakkeita 25 478,
R-osakkeita 2 068

Kalenteri 2012

- 16.4.2012 Varsinainen yhtiökokous klo 15.00
- 10.5.2012 Osavuosisikatsaus tammi-maaliskuu 2012
- 6.8.2012 Osavuosisikatsaus tammi-kesäkuu 2012
- 8.11.2012 Osavuosisikatsaus tammi-syyskuu 2012

Yhtiökokous

Aktia Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään maanantaina 16. huhtikuuta 2012 kello 15.00 Scandic Marina Congress Centerissä, Katajanokanlaituri 6, Helsinki. Kokoukseen ilmoittautuneiden vastaanottaminen ja äänestyslippujen jakaminen aloitetaan kello 14.00.

Osallistuminen ja ilmoittautuminen

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 2.4.2012 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistajan, joka on merkitty yhtiön osakkeenomistajaluetteloon ja joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään 11.4.2012 kello 16.00, jona ajankohtana ilmoituksen tulee olla yhtiön saatavilla. Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- a) yhtiön Internet-sivuilla www.aktia.fi;
- b) puhelimitse numeroon 0800 0 2474 (arkisin klo 8–20);
- c) faksilla numeroon 010 247 6568; tai
- d) kirjeitse osoitteeseen Aktia Oyj / Konsernin lakiasiat, PL 207, 00101 Helsinki.

Ilmoittautumisen yhteydessä osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan nimi ja henkilötunnus tai Y-tunnus sekä mahdollisen asiamiehen nimi ja asiamiehen henkilötunnus. Osakkeenomistajien Aktia Oyj:lle luovuttamia henkilötietoja käytetään vain yhtiökokouksen ja siihen liittyvien tarpeellisten rekisteröintien käsittelyn yhteydessä.

Ennakköäneet

Osakkeenomistajat, joilla on suomalainen arvo-osuustili, voivat äänestää ennakkoon tiettyjen yhtiökokouksen asialistalla olevien asiakohtien osalta Aktian Internet-sivujen www.aktia.fi välityksellä. Osakkeenomistajat voivat äänestää ennakkoon 14.3. ja 11.4.2012 klo 16.00 välisenä aikana. Ennakkoon äänestämiseen tarvitaan osakkeenomistajan arvo-osuustilin numero.

Ennakkoon äänestäneen osakkeenomistajan ei ole mahdollista käyttää osakeyhtiölain mukaista kyselyoikeutta tai oikeutta vaatia äänestystä, ja hänen mahdollisuuttaan äänestää ennakkoon äänestämisen alkamisen jälkeen mahdollisesti muuttuneen asiakohtien osalta saatetaan rajoittaa, ellei hän saavu itse tai asiamiehen välityksellä paikalle yhtiökokoukseen. Sähköisen ennakköäänestyksen ehdot ja muut ohjeet ovat saatavilla Aktian Internet-sivuilla osoitteessa www.aktia.fi.

Tuotanto: Aktia
Ulkoasu: Zeeland
Taitto: ADD - graafinen toimisto
Kuvat: Rami Salle

Aktia

Yhteystiedot

Aktia Oyj

PL 207

Mannerheimintie 14, 00101 Helsinki

Puh 010 247 5000

Fax 010 247 6356

Verkkopalvelut: www.aktia.fi

Yhteys : aktia@aktia.fi

Sähkö-posti: etunimi.sukunimi@aktia.fi

Y-tunnus: 0108664-3

BIC/S.W.I.F.T: HELSFIHH